

Spis treści

I Akty ustawodawcze

ROZPORZĄDZENIA

- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014⁽¹⁾ 1
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie zootechnicznych i genealogicznych warunków dotyczących hodowli zwierząt hodowlanych czystorasowych i mieszańców świń, handlu nimi i wprowadzania ich na terytorium Unii oraz handlu ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu i jego wprowadzania na terytorium Unii oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 652/2014, dyrektywy Rady 89/608/EWG i 90/425/EWG i uchylające niektóre akty w dziedzinie hodowli zwierząt („rozporządzenie w sprawie hodowli zwierząt”) ⁽¹⁾ 66
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1013 z dnia 8 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 184/2005 w sprawie statystyki Wspólnoty w zakresie bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i zagranicznych inwestycji bezpośrednich ⁽¹⁾ 144
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1014 z dnia 8 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w zakresie wyłączeń dotyczących podmiotów prowadzących handel towarami ⁽¹⁾ 153

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/1011

z dnia 8 czerwca 2016 r.

w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Kształtowanie się cen w przypadku wielu instrumentów finansowych i umów finansowych zależy od dokładności i rzetelności wskaźników referencyjnych. Poważne przypadki manipulacji wskaźnikami referencyjnymi stóp procentowych takimi jak LIBOR i EURIBOR, a także zarzuty, że doszło do manipulacji wskaźnikami referencyjnymi odnoszącymi się do energii i ropy oraz walutowymi wskaźnikami referencyjnymi, pokazują, że wskaźniki referencyjne mogą być przedmiotem konfliktu interesów. Korzystanie ze swobody uznania i słabe systemy zarządzania zwiększają podatność wskaźników referencyjnych na manipulację. Niedokładność i nierzetelność indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne lub wątpliwości co do ich dokładności i rzetelności mogą podważyć zaufanie do rynku, narazić konsumentów i inwestorów na straty oraz zakłócić gospodarkę realną. W związku z tym niezbędne jest zapewnienie dokładności, solidności i rzetelności wskaźników referencyjnych i procesu ich wyznaczania.
- (2) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE ⁽⁴⁾ zawiera pewne wymogi dotyczące wiarygodności wskaźników referencyjnych stosowanych do wyceny instrumentu finansowego notowanego na giełdzie. Dyrektywa 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁵⁾ zawiera pewne wymogi dotyczące wskaźników

⁽¹⁾ Dz.U. C 113 z 15.4.2014, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 177 z 11.6.2014, s. 42.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 28 kwietnia 2016 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 17 maja 2016 r.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

⁽⁵⁾ Dyrektywa 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych i zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz.U. L 345 z 31.12.2003, s. 64).

referencyjnych stosowanych przez emitentów. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE⁽¹⁾ zawiera pewne wymogi dotyczące stosowania wskaźników referencyjnych przez przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS). Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011⁽²⁾ zawiera pewne przepisy zakazujące manipulacji wskaźnikami referencyjnymi stosowanymi w odniesieniu do produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym. Te akty ustawodawcze obejmują jednak tylko niektóre aspekty określonych wskaźników referencyjnych i nie uwzględniają one wszystkich słabych stron procesu opracowywania wszystkich wskaźników referencyjnych, ani nie obejmują wszystkich zastosowań finansowych wskaźników referencyjnych w sektorze finansowym.

- (3) Wskaźniki referencyjne mają kluczowe znaczenie dla kształtowania się cen w transakcjach transgranicznych, ułatwiając tym samym skuteczne funkcjonowanie rynku wewnętrznego w sytuacji różnorodności instrumentów finansowych i usług finansowych. Wiele wskaźników referencyjnych stosowanych jako stopy referencyjne w umowach finansowych, w szczególności w umowach o kredyt hipoteczny, jest opracowywanych w jednym państwie członkowskim, lecz stosowanych przez instytucje kredytowe i konsumentów w innym państwie członkowskim. Ponadto takie instytucje kredytowe często zabezpieczają swoje ryzyko lub uzyskują finansowanie na przyznanie tych umów finansowych na transgranicznym rynku międzybankowym. Tylko kilka państw członkowskich ustanowiło krajowe przepisy dotyczące wskaźników referencyjnych, ale ich odpowiednie ramy prawne dotyczące wskaźników referencyjnych wykazują już różnice w takich aspektach jak zakres stosowania. Ponadto Międzynarodowa Organizacja Komisji Papierów Wartościowych (IOSCO) przyjęła w dniu 17 lipca 2013 r. zasady dotyczące finansowych wskaźników referencyjnych („zasady IOSCO dotyczące finansowych wskaźników referencyjnych”), a w dniu 5 października 2012 r. zasady dotyczące agencji zgłaszających ceny ropy naftowej („zasady IOSCO dotyczące agencji zgłaszających ceny”) (zwane dalej łącznie „zasadami IOSCO”), a ponieważ zasady te dopuszczają pewną elastyczność odnośnie do dokładnego zakresu ich stosowania i sposobu wdrożenia, prawdopodobne jest, że państwa członkowskie ustanowią na szczeblu krajowym przepisy, które będą w odmienny sposób wdrażać te zasady.
- (4) Takie odmienne podejście spowodowałoby rozdrobnienie rynku wewnętrznego, gdyż administratorzy i użytkownicy wskaźników referencyjnych podlegaliby w poszczególnych państwach członkowskich różnym przepisom. Z tego powodu stosowanie wskaźników referencyjnych opracowanych w jednym państwie członkowskim mogłoby być utrudnione w innych państwach członkowskich. Wobec braku w Unii zharmonizowanych ram zapewniających dokładność i rzetelność wskaźników referencyjnych stosowanych w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych prawdopodobne jest, że różnice w przepisach przyjętych przez państwa członkowskie stworzą przeszkody dla niezakłóconego funkcjonowania rynku wewnętrznego w zakresie opracowywania wskaźników referencyjnych.
- (5) Unijne przepisy dotyczące ochrony konsumentów nie regulują szczególnej kwestii, jaką jest udzielanie stosownych informacji o wskaźnikach referencyjnych w umowach finansowych. W związku ze skargami konsumentów i sporami związanymi ze stosowaniem wskaźników referencyjnych w szeregu państw członkowskich prawdopodobne jest przyjęcie na szczeblu krajowym – w wyniku uzasadnionej troski o interesy konsumentów – rozbieżnych środków, co mogłoby spowodować rozdrobnienie rynku wewnętrznego, gdyż odmienne poziomy ochrony konsumentów oznaczają odmienne warunki konkurencji.
- (6) Aby zapewnić zatem prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego i poprawić warunki jego funkcjonowania, w szczególności w odniesieniu do rynków finansowych, oraz aby zapewnić wysoki poziom ochrony konsumentów i inwestorów, należy na poziomie Unii określić ramy regulacyjne dotyczące wskaźników referencyjnych.
- (7) Właściwe i niezbędne jest nadanie tym ramom formy rozporządzenia w celu zapewnienia, aby przepisy bezpośrednio nakładające obowiązki na osoby biorące udział w opracowywaniu wskaźników referencyjnych, przekazywaniu danych i stosowaniu wskaźników referencyjnych były stosowane w jednolity sposób w całej Unii. Ponieważ ramy prawne dotyczące opracowywania wskaźników referencyjnych z natury rzeczy obejmują środki służące określeniu dokładnych wymogów w odniesieniu do aspektów nierozzerwalnie związanych z takim opracowywaniem, nawet drobne różnice w podejściu przyjętym w odniesieniu do jednego z tych aspektów mogą prowadzić do znacznych utrudnień w transgranicznym opracowywaniu wskaźników referencyjnych. W związku z tym wybór rozporządzenia jako instrumentu prawnego, który jest bezpośrednio stosowany, powinien ograniczyć możliwość przyjmowania rozbieżnych środków na szczeblu krajowym, a także powinien zapewnić jednolite podejście i zwiększenie pewności prawa oraz zapobiec powstawaniu znaczących utrudnień w transgranicznym opracowywaniu wskaźników referencyjnych.
- (8) Zakres stosowania niniejszego rozporządzenia powinien być na tyle szeroki, aby umożliwił stworzenie prewencyjnych ram prawnych. Opracowywanie wskaźników referencyjnych obejmuje korzystanie ze swobody uznania podczas ich wyznaczania i jest nierozzerwalnie związane z pewnymi rodzajami konfliktu interesów, przez co

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 1).

istnieją możliwości manipulacji wskaźnikami referencyjnymi oraz zachęty do takiej manipulacji. Takie czynniki ryzyka są wspólne dla wszystkich wskaźników referencyjnych i powinny one zostać uwzględnione w stosownych wymogach dotyczących zarządzania i kontroli. Stopień ryzyka jest jednak zmienny, w związku z czym stosowane podejście powinno być dostosowane do konkretnych okoliczności. Ponieważ podatność wskaźnika referencyjnego na manipulację oraz jego znaczenie zmieniają się z biegiem czasu, ograniczenie zakresu stosowania rozporządzenia do indeksów, które aktualnie mają znaczenie lub są podatne na manipulację, nie uwzględniałoby ryzyka, które może się w przyszłości wiązać z poszczególnymi wskaźnikami referencyjnymi. W szczególności wskaźniki referencyjne, które aktualnie nie są powszechnie stosowane, mogą być stosowane częściej w przyszłości, wskutek czego nawet niewielka manipulacja mogłaby się okazać w ich przypadku znacząca w skutkach.

- (9) Czynnikiem decydującym dla określenia zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia powinno być to, czy wygenerowana wartość wskaźnika referencyjnego określa wartość instrumentu finansowego lub umowy finansowej bądź służy do pomiaru wyników funduszu inwestycyjnego. Zakres stosowania niniejszego rozporządzenia nie powinien zatem zależeć od charakteru danych wejściowych. Należy nim zatem objąć wskaźniki referencyjne obliczane na podstawie danych wejściowych o charakterze gospodarczym (np. kursów akcji) oraz liczb lub wartości o charakterze niegospodarczym (np. danych pogodowych). Ramy ustanowione w niniejszym rozporządzeniu powinny również uwzględniać istnienie dużej liczby wskaźników referencyjnych i różne ich oddziaływanie na stabilność finansową i gospodarkę realną. Niniejsze rozporządzenie powinno również określać wspólny sposób reagowania na ryzyko, jakie stwarzają poszczególne wskaźniki referencyjne. Niniejsze rozporządzenie powinno zatem obejmować wskaźniki referencyjne stosowane do wyceny instrumentów finansowych notowanych na giełdzie lub będących przedmiotem obrotu w ramach regulowanych systemów obrotu.
- (10) Wielu konsumentów jest stronami umów finansowych, w szczególności umów o kredyt konsumencki zabezpieczony hipoteką, które stosują jako odniesienie wskaźniki referencyjne narażone na takie samo ryzyko. Niniejsze rozporządzenie powinno zatem obejmować umowy o kredyt zgodnie z definicją zawartą w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE⁽¹⁾ i 2014/17/UE⁽²⁾.
- (11) Wiele indeksów inwestycyjnych wiąże się z istotnymi konfliktami interesów i są one stosowane do pomiaru wyników funduszy takich jak UCITS. Niektóre z tych indeksów są publikowane, a inne są udostępniane – bezpłatnie lub za opłatą – ogółowi społeczeństwa lub jego części, a manipulacja nimi może mieć niekorzystne skutki dla inwestorów. Zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia należy zatem objąć indeksy lub stopy referencyjne, które stosuje się do pomiaru wyników funduszu inwestycyjnego.
- (12) Podmioty przekazujące dane wejściowe na potrzeby wskaźników referencyjnych mogą korzystać ze swobody uznania oraz mogą potencjalnie podlegać konfliktom interesów, a przez to potencjalnie stanowią źródło manipulacji. Przekazywanie danych na potrzeby wskaźnika referencyjnego jest dobrowolne. Jeżeli w ramach jakiegokolwiek inicjatywy wymaga się od podmiotów przekazujących dane istotnej zmiany ich modelu biznesowego, mogą one zaprzestać przekazywania danych. Jednakże w przypadku podmiotów, które są już objęte regulacją i nadzorem, nałożenie obowiązku wprowadzenia systemów właściwego zarządzania i kontroli nie oczekuje się powstania znacznych kosztów lub nieproporcjonalnego obciążenia administracyjnego. W niniejszym rozporządzeniu nałożono zatem pewne wymogi na podmioty nadzorowane przekazujące dane. W przypadku gdy wskaźnik referencyjny jest wyznaczany na podstawie łatwo dostępnych danych, źródła tych danych nie należy uważać za podmiot przekazujący dane.
- (13) Finansowych wskaźników referencyjnych nie stosuje się jedynie do emitowania i tworzenia instrumentów finansowych i umów. Sektor finansowy również stosuje wskaźniki referencyjne do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych w celu śledzenia stopy zwrotu lub decydowania o umieszczeniu aktywów w portfelu lub też obliczania opłat za wyniki. Dany wskaźnik referencyjny może być stosowany bezpośrednio jako odniesienie dla instrumentów finansowych i umów finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych, lub pośrednio w zestawie wskaźników referencyjnych. W tym ostatnim przypadku ustalanie i przegląd wag, które mają być przypisane do różnych indeksów w obrębie zestawu wskaźników referencyjnych w celu określenia wypłat lub wartości instrumentu finansowego lub umowy finansowej lub do pomiaru wyników funduszu inwestycyjnego, również stanowi stosowanie, ponieważ w przeciwieństwie do czynności związanych z opracowywaniem wskaźników referencyjnych czynności te nie obejmują korzystania ze swobody uznania. Posiadania instrumentów finansowych stosujących dany wskaźnik referencyjny jako odniesienie nie uważa się za stosowanie tego wskaźnika referencyjnego.
- (14) Banki centralne już spełniają zasady, normy i procedury, które zapewniają prowadzenie przez nie działalności w sposób rzetelny i niezależny. Nie jest zatem niezbędne objęcie banków centralnych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia. W przypadku gdy banki centralne opracowują wskaźniki referencyjne, szczególnie

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U. L 133 z 22.5.2008, s. 66).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi i zmieniająca dyrektywy 2008/48/WE i 2013/36/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 (Dz.U. L 60 z 28.2.2014, s. 34).

gdy mają one służyć transakcjom, to na bankach ciąży odpowiedzialność za ustalenie odpowiednich procedur wewnętrznych w celu zapewnienia dokładności, rzetelności, wiarygodności i niezależności tych wskaźników referencyjnych, w szczególności w odniesieniu do przejrzystości zarządzania i przejrzystości metody dokonywania obliczeń.

- (15) Ponadto organy publiczne, w tym krajowe agencje statystyczne, nie powinny podlegać niniejszemu rozporządzeniu, jeżeli przekazują one dane na potrzeby wskaźników referencyjnych wykorzystywanych do celów polityki publicznej, w tym środków z zakresu zatrudnienia, aktywności gospodarczej i inflacji, opracowują takie wskaźniki referencyjne lub kontrolują ich opracowywanie.
- (16) Administratorem jest osoba fizyczna lub prawna sprawująca kontrolę nad opracowywaniem wskaźnika referencyjnego oraz, w szczególności, zarządzająca mechanizmami dotyczącymi wyznaczania wskaźnika referencyjnego, gromadząca i analizująca dane wejściowe, wyznaczająca wskaźnik referencyjny i publikująca go. Administrator powinien mieć możliwość zlecenia na zasadzie outsourcingu osobie trzeciej jednej lub większej liczby tych zadań, w tym obliczania lub publikacji wskaźnika referencyjnego lub realizacji innych właściwych usług lub zadań związanych z opracowywaniem wskaźnika referencyjnego. Jednakże osoba, która w ramach swojej pracy dziennikarskiej jedynie publikuje wskaźnik referencyjny lub odwołuje się do niego, ale nie sprawuje kontroli nad opracowywaniem tego wskaźnika referencyjnego, nie powinna podlegać wymogom nałożonym na mocy niniejszego rozporządzenia na administratorów.
- (17) Indeks jest obliczany przy użyciu wzoru lub innej metody na podstawie wartości bazowych. Istnieje pewien stopień swobody uznania w zakresie tworzenia tego wzoru, dokonywaniu niezbędnych obliczeń i określaniu danych wejściowych, co stwarza ryzyko manipulacji. W związku z tym wszystkie wskaźniki referencyjne charakteryzujące się uznaniowością powinny być objęte zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia.
- (18) Jednak w przypadku gdy pojedyncza cena lub wartość jest stosowana jako odniesienie dla instrumentu finansowego (na przykład gdy cena pojedynczego papieru wartościowego jest ceną referencyjną dla opcji lub kontraktów terminowych typu *future*), nie ma obliczania, danych wejściowych ani swobody uznania. Z tego powodu ceny referencyjne oparte na pojedynczej cenie lub wartości nie powinny być uważane za wskaźniki referencyjne na potrzeby niniejszego rozporządzenia.
- (19) Cen referencyjnych ani kursów rozliczeniowych określonych przez kontrahentów centralnych nie powinno się uważać za wskaźniki referencyjne, ponieważ stosuje się je do określenia rozliczeń, marży i zarządzania ryzykiem, i w związku z tym nie określają one kwoty przypadającej do zapłaty z tytułu instrumentu finansowego ani wartości instrumentu finansowego.
- (20) Określanie stóp oprocentowania kredytów przez kredytodawców nie powinno być uważane za opracowywanie wskaźnika referencyjnego na potrzeby niniejszego rozporządzenia. Stopę oprocentowania określoną przez kredytodawcę ustala się w drodze wewnętrznej decyzji lub oblicza się jako *spread* lub marżę ponad indeks (np. EURIBOR). W pierwszym przypadku kredytodawca jest wyłączony z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do działalności w zakresie umów finansowych zawieranych przez tego kredytodawcę z własnymi klientami, a w drugim przypadku kredytodawcę uważa się jedynie za użytkownika wskaźnika referencyjnego.
- (21) W celu zapewnienia rzetelności wskaźników referencyjnych na administratorach wskaźników referencyjnych powinien spoczywać wymóg wdrożenia odpowiednich rozwiązań w zakresie zarządzania, aby kontrolować konflikty interesów i chronić zaufanie do rzetelności wskaźników referencyjnych. Nawet w przypadku skutecznego zarządzania większość administratorów jest narażona na pewne konflikty interesów i mogłaby być zmuszona do dokonywania ocen i podejmowania decyzji, które wpływają na różne zainteresowane strony. Ważne jest zatem, by administratorzy posiadali jednostkę sprawującą w sposób niezależny nadzór nad wdrażaniem i skutecznością rozwiązań w zakresie zarządzania zapewniających skuteczny nadzór.
- (22) Manipulowanie wskaźnikami referencyjnymi lub ich niewiarygodność mogą przynieść szkodę inwestorom i konsumentom. W niniejszym rozporządzeniu należy zatem określić ramy dotyczące przechowywania rejestrów przez administratorów i podmioty przekazujące dane, a także zapewniania przejrzystości w zakresie wskaźnika referencyjnego oraz metody, co ułatwia bardziej skuteczne i rzetelne rozpatrywanie ewentualnych roszczeń odszkodowawczych zgodnie z prawem krajowym lub unijnym.
- (23) Audyt oraz skuteczne egzekwowanie przepisów niniejszego rozporządzenia wymagają następczej analizy i dowodów. Niniejsze rozporządzenie powinno zatem określać wymogi właściwego prowadzenia przez administratorów wskaźników referencyjnych rejestrów dotyczących obliczania wskaźnika referencyjnego przez wystarczająco długi okres. Realia, których pomiar jest celem wskaźnika referencyjnego, oraz otoczenie, w którym pomiar taki jest dokonywany, mogą zmieniać się w czasie. Niezbędne jest zatem okresowe przeprowadzanie

przeglądu procesu i metody opracowywania wskaźników referencyjnych w celu zidentyfikowania ich wad i możliwych ulepszeń. Braki w opracowywaniu wskaźnika referencyjnego mogą mieć wpływ na wiele zainteresowanych podmiotów, które mogą pomóc w identyfikacji takich wad. Niniejsze rozporządzenie powinno zatem określić ramy wdrożenia przez administratorów wskaźników referencyjnych mechanizmu skargowego, aby umożliwić zainteresowanym podmiotom powiadomienie administratora wskaźnika referencyjnego o skargach oraz zapewnić obiektywną ocenę zasadności skargi przez administratora wskaźnika referencyjnego.

- (24) Opracowywanie wskaźnika referencyjnego często obejmuje zlecenie na zasadzie outsourcingu ważnych zadań, takich jak obliczanie wskaźnika referencyjnego, gromadzenie danych wejściowych i rozpowszechnianie wskaźnika referencyjnego. W celu zapewnienia skuteczności rozwiązań w zakresie zarządzania należy zapewnić, aby takie zlecenie na zasadzie outsourcingu nie zwalniało administratorów wskaźników referencyjnych z żadnych obowiązków i odpowiedzialności oraz aby nie naruszało zdolności administratorów do wypełnienia tych obowiązków ani zdolności odpowiedniego właściwego organu do ich nadzorowania.
- (25) Administrator wskaźnika referencyjnego jest głównym odbiorcą danych wejściowych i jest w stanie ocenić w sposób spójny rzetelność i dokładność tych danych. W związku z tym niniejsze rozporządzenie powinno zobowiązywać administratorów do podejmowania określonych środków, jeżeli uważają oni, że dane wejściowe nie są reprezentatywne dla rynku lub realiów gospodarczych, których pomiar jest celem wskaźnika referencyjnego, w tym środków mających na celu zmianę danych wejściowych, podmiotów przekazujących dane lub metody, a w przeciwnym razie – do zaprzestania opracowywania tego wskaźnika referencyjnego. Ponadto administrator powinien, w swoich ramach kontroli, ustanowić środki w celu monitorowania – o ile to wykonalne – danych wejściowych przed publikacją wskaźnika referencyjnego i walidacji danych wejściowych po ich publikacji, w tym porównywania tych danych, w stosownych przypadkach, z wzorcami historycznymi.
- (26) Wszelka swoboda uznania, z jakiej można korzystać w ramach przekazywania danych wejściowych, stwarza możliwość manipulacji wskaźnikiem referencyjnym. Gdy dane wejściowe są danymi dotyczącymi transakcji, swoboda uznania jest mniejsza, a zatem możliwość manipulowania danymi jest ograniczona. Administratorzy wskaźników referencyjnych powinni zatem, co do zasady, stosować, tam gdzie jest to możliwe, rzeczywiste dane wejściowe dotyczące transakcji, ale mogą wykorzystywać również inne dane, jeżeli dane dotyczące transakcji nie są wystarczające do zapewnienia rzetelności i dokładności wskaźnika referencyjnego lub są do tego celu nieodpowiednie.
- (27) Dokładność i wiarygodność wskaźnika referencyjnego przy pomiarze realiów gospodarczych, których pomiar jest celem tego wskaźnika referencyjnego, zależy od zastosowanej metody i danych wejściowych. Niezbędne jest zatem przyjęcie przejrzystej metody, która zapewnia wiarygodność i dokładność wskaźnika referencyjnego. Taka przejrzystość nie oznacza publikacji wzoru stosowanego do wyznaczania danego wskaźnika referencyjnego, lecz raczej ujawnianie elementów wystarczających do tego, aby zainteresowane podmioty mogły zrozumieć, w jaki sposób otrzymano wskaźnik referencyjny, oraz dokonać oceny jego reprezentatywności, adekwatności i przydatności do zamierzonego stosowania.
- (28) Może zaistnieć konieczność zmiany metody w celu zapewnienia nieprzerwanej dokładności wskaźnika referencyjnego, niemniej jednak wszelkie zmiany metody mają wpływ na użytkowników wskaźnika referencyjnego i zainteresowane podmioty. W związku z tym niezbędne jest określenie procedur stosowanych przy dokonywaniu zmiany metody dotyczącej wskaźnika referencyjnego, w tym potrzeby konsultacji, tak aby użytkownicy i zainteresowane podmioty mogli podjąć niezbędne działania w świetle takich zmian lub poinformować administratora, jeżeli będą mieć wątpliwości co do tych zmian.
- (29) Pracownicy administratora mogą stwierdzać ewentualne naruszenia niniejszego rozporządzenia lub ewentualne słabe strony, które mogą prowadzić do manipulacji lub próby manipulacji. Niniejsze rozporządzenie powinno zatem ustanowić ramy umożliwiające pracownikom powiadomianie w sposób poufny administratorów o ewentualnych naruszeniach niniejszego rozporządzenia.
- (30) Rzetelność i dokładność wskaźników referencyjnych zależy od rzetelności i dokładności danych wejściowych przekazywanych przez podmioty przekazujące dane. Istotne jest, aby obowiązki podmiotów przekazujących dane dotyczące takich danych wejściowych zostały jasno określone, aby można było polegać na tym, że obowiązki te są przestrzegane, oraz aby obowiązki te były spójne z kontrolami i metodą administratora wskaźnika referencyjnego. Niezbędne jest zatem, aby administrator wskaźnika referencyjnego opracował kodeks postępowania w celu określenia takich wymogów oraz obowiązków podmiotu przekazującego dane w zakresie przekazywania danych wejściowych. Administrator powinien upewnić się, że podmioty przekazujące dane stosują się do kodeksu postępowania. Jeżeli podmioty przekazujące dane mają siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwach trzecich, administrator powinien upewnić się o tym w możliwym zakresie.

- (31) Podmioty przekazujące dane są potencjalnie podatne na konflikty interesów i mogą korzystać ze swobody uznania w zakresie określania danych wejściowych. Niezbędne jest więc, aby podmioty przekazujące dane podlegały rozwiązaniom w zakresie zarządzania w celu zapewnienia, aby konflikty te były zarządzane oraz aby dane wejściowe były dokładne, zgodne z wymogami administratora i mogły być poddawane walidacji.
- (32) Wiele wskaźników referencyjnych jest wyznaczanych przez zastosowanie wzoru wykorzystującego dane wejściowe, które są przekazywane przez następujące podmioty: system obrotu, zatwierdzony podmiot publikujący, dostawca informacji skonsolidowanych, zatwierdzony mechanizm zgłaszania, giełda energii lub platforma do przeprowadzania aukcji uprawnień do emisji. W pewnych sytuacjach gromadzenie danych jest zlecone na zasadzie outsourcingu usługodawcy, który otrzymuje dane w całości i bezpośrednio od tych podmiotów. W tych przypadkach obowiązująca regulacja i nadzór zapewniają rzetelność i przejrzystość danych wejściowych oraz przewidują wymogi dotyczące zarządzania i procedury powiadamiania o naruszeniach. W związku z tym te wskaźniki referencyjne są mniej podatne na manipulację, podlegają niezależnej weryfikacji, zaś właściwi administratorzy są odpowiednio zwolnieni z niektórych obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu.
- (33) Różne rodzaje wskaźników referencyjnych i różne sektory wskaźników referencyjnych mają różne właściwości, słabe strony oraz wiąże się z nimi różne ryzyko. W niniejszym rozporządzeniu należy doprecyzować przepisy dotyczące niektórych sektorów i rodzajów wskaźników referencyjnych. Wskaźniki referencyjne stóp procentowych są wskaźnikami referencyjnymi, które odgrywają ważną rolę w realizacji polityki pieniężnej, i w związku z tym należy wprowadzić w niniejszym rozporządzeniu przepisy szczególne dotyczące takich wskaźników referencyjnych.
- (34) Rynki towarowe posiadają wyjątkowe właściwości, które należy wziąć pod uwagę. Towarowe wskaźniki referencyjne są powszechnie stosowane i mogą wykazywać szczególne dla tego sektora właściwości, w związku z czym należy wprowadzić w niniejszym rozporządzeniu przepisy szczególne dotyczące takich wskaźników referencyjnych. Niektóre towarowe wskaźniki referencyjne są wyłączone z niniejszego rozporządzenia, niemniej jednak powinny one być zgodne z odpowiednimi zasadami IOSCO. Towarowe wskaźniki referencyjne mogą stać się kluczowe, ponieważ system nie ogranicza się do wskaźników referencyjnych opartych na danych pochodzących od podmiotów przekazujących dane, z których większość stanowią podmioty nadzorowane. Do kluczowych towarowych wskaźników referencyjnych objętych załącznikiem II nie stosuje się wymogów niniejszego rozporządzenia dotyczących obowiązkowego przekazywania danych i kolegiów.
- (35) Zawodność kluczowych wskaźników referencyjnych może wpływać na integralność rynku, stabilność finansową, konsumentów, gospodarkę realną lub finansowanie gospodarstw domowych i przedsiębiorstw w państwach członkowskich. Ten potencjalnie destabilizujący wpływ zawodności kluczowych wskaźników referencyjnych może być odczuwalny w jednym lub więcej państwach członkowskich. Niezbędne jest zatem, by niniejsze rozporządzenie regulowało proces wyznaczania tych wskaźników referencyjnych, które należy uznać za kluczowe wskaźniki referencyjne, oraz aby zastosowanie znajdowały dodatkowe wymogi zapewniające rzetelność i solidność takich wskaźników referencyjnych.
- (36) Kluczowe wskaźniki referencyjne mogą być wyznaczane za pomocą kryterium ilościowego lub kombinacji kryteriów ilościowych i jakościowych. Ponadto w przypadku gdy wskaźnik referencyjny nie osiąga odpowiedniego progu ilościowego, mógłby on pomimo to zostać uznany za kluczowy, jeżeli nie ma on lub ma niewiele rynkowych zastępczych wskaźników referencyjnych, a jego istnienie i dokładność jest istotna dla integralności rynku, stabilności finansowej lub ochrony konsumenta w co najmniej jednym państwie członkowskim oraz jeżeli wszystkie odpowiednie właściwe organy uzgodnią, że taki wskaźnik referencyjny powinien zostać uznany za kluczowy. W przypadku braku porozumienia między odpowiednimi właściwymi organami przesądzająca dla uznania takiego wskaźnika referencyjnego za kluczowy powinna być decyzja organu właściwego dla administratora. W takim przypadku Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA), ustanowiony w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010⁽¹⁾, powinien mieć możliwość opublikowania opinii na temat oceny dokonanej przez organ właściwy dla administratora. Ponadto właściwy organ może również zakwalifikować wskaźnik referencyjny jako kluczowy wskaźnik referencyjny na podstawie określonych kryteriów jakościowych, jeżeli administrator i większość podmiotów przekazujących dane na potrzeby wskaźnika referencyjnego mają siedzibę lub miejsce zamieszkania w tym samym państwie członkowskim. Wszystkie kluczowe wskaźniki referencyjne powinny zostać umieszczone w ustanowionym przez Komisję w drodze aktu wykonawczego wykazie, który należy regularnie poddawać przeglądowi i aktualizować.
- (37) Zaprzestanie administrowania kluczowym wskaźnikiem referencyjnym przez administratora może spowodować nieważność umów finansowych lub instrumentów finansowych, narazić konsumentów i inwestorów na straty oraz wpłynąć na stabilność finansową. Niezbędne jest zatem, by odpowiedni właściwy organ posiadał uprawnienie do zażądania obowiązkowego administrowania kluczowym wskaźnikiem referencyjnym, aby

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/77/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84).

- zachować istnienie danego wskaźnika referencyjnego. W przypadku postępowania upadłościowego wobec administratora wskaźnika referencyjnego właściwy organ powinien przedstawić do rozpatrzenia przez odpowiedni organ sądowy ocenę w zakresie tego, czy i w jaki sposób można powierzyć nowemu administratorowi kluczowy wskaźnik referencyjny lub zaprzestać jego opracowywania.
- (38) Bez uszczerbku dla stosowania unijnego prawa konkurencji oraz zdolności państw członkowskich do podejmowania środków służących ułatwieniu jego przestrzegania, należy wprowadzić wymóg, zgodnie z którym administratorzy kluczowych wskaźników referencyjnych, w tym kluczowych towarowych wskaźników referencyjnych, powinni podejmować odpowiednie kroki w celu zapewnienia, by licencje i informacje dotyczące wskaźników referencyjnych były udostępniane wszystkim użytkownikom w sposób uczciwy, rozsądny, przejrzysty i niedyskryminujący.
- (39) Podmioty przekazujące dane, które zaprzestają przekazywania danych wejściowych na potrzeby kluczowych wskaźników referencyjnych, mogą osłabić wiarygodność takich wskaźników referencyjnych, ponieważ takie zaprzestanie niekorzystnie wpłynęłoby na zdolność takich wskaźników referencyjnych do pomiaru danego rynku lub danych realiów gospodarczych. Należy zatem zapewnić, by odpowiedni właściwy organ posiadał uprawnienie do zażądania od podmiotów nadzorowanych obowiązkowego przekazywania danych na potrzeby kluczowych wskaźników referencyjnych, aby zachować wiarygodność przedmiotowych wskaźników referencyjnych. Obowiązkowe przekazywanie danych wejściowych nie ma na celu nałożenia na podmioty nadzorowane obowiązku zawierania transakcji lub zobowiązywania się do ich zawierania.
- (40) Ze względu na istnienie wielu różnych rodzajów i rozmiarów wskaźników referencyjnych ważne jest wprowadzenie w niniejszym rozporządzeniu elementów proporcjonalności i unikanie nadmiernych obciążeń administracyjnych dla administratorów wskaźników referencyjnych, których zaprzestanie opracowywania stwarza mniejsze zagrożenie dla całego systemu finansowego. Z tego powodu, oprócz systemu dla kluczowych wskaźników referencyjnych, powinny zostać wprowadzone dwa odrębne systemy: jeden dla istotnych wskaźników referencyjnych i drugi dla pozaiistotnych wskaźników referencyjnych.
- (41) Administratorzy istotnych wskaźników referencyjnych powinni móc postanowić, że nie będą stosowali ograniczonej liczby szczegółowych wymogów niniejszego rozporządzenia. Właściwe organy powinny jednak zachować prawo zażądania stosowania tych wymogów na podstawie kryteriów określonych w niniejszym rozporządzeniu. Akty delegowane i akty wykonawcze mające zastosowanie do administratorów istotnych wskaźników referencyjnych powinny należycie uwzględniać zasadę proporcjonalności oraz dążyć do unikania obciążenia administracyjnego, jeżeli to możliwe.
- (42) Administratorzy pozaiistotnych wskaźników referencyjnych podlegają mniej szczegółowym zasadom, zgodnie z którymi administratorzy powinni mieć możliwość postanowienia, że nie będą stosowali niektórych wymogów niniejszego rozporządzenia. W takim przypadku dany administrator powinien wyjaśnić w oświadczeniu o zgodności, dlaczego jest to właściwe; oświadczenie o zgodności powinno zostać opublikowane i przekazane organowi właściwemu dla administratora. Ten właściwy organ powinien dokonywać przeglądu oświadczenia o zgodności i powinien mieć możliwość zwrócenia się o dodatkowe informacje lub o wprowadzenie zmian w celu zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem. Chociaż pozaiistotne wskaźniki referencyjne mogą być nadal podatne na manipulację, to mogą być one łatwiej zastąpione; z tego powodu przejrzystość dla użytkowników powinna być głównym narzędziem stosowanym w celu podejmowania przez uczestników rynku świadomych decyzji dotyczących wskaźników referencyjnych, które uważają za odpowiednie do stosowania. Z tego względu do administratorów pozaiistotnych wskaźników referencyjnych nie powinno się stosować aktów delegowanych w tytule II.
- (43) Aby użytkownicy wskaźników referencyjnych mogli dokonywać odpowiednich wyborów spośród wskaźników referencyjnych i rozumieć ryzyko z nimi związane, muszą wiedzieć, co dany wskaźnik referencyjny ma mierzyć, oraz znać jego podatność na manipulację. Administrator wskaźnika referencyjnego powinien więc opublikować oświadczenie dotyczące wskaźnika referencyjnego określające te elementy. W celu zapewnienia jednolitego stosowania oraz zadbania o to, by oświadczenia dotyczące wskaźnika referencyjnego miały rozsądną długość, ale równocześnie koncentrowały się na przedstawieniu kluczowych informacji potrzebnych użytkownikom w dostępny sposób, ESMA powinna doprecyzować treść oświadczenia dotyczącego wskaźnika referencyjnego, różniąc je pomiędzy różnymi rodzajami i właściwościami wskaźników referencyjnych oraz ich administratorami.
- (44) W niniejszym rozporządzeniu należy uwzględnić zasady IOSCO, które pełnią rolę międzynarodowego standardu dla wymogów regulacyjnych dotyczących wskaźników referencyjnych. Zasadą nadrzędną służącą zapewnieniu ochrony inwestorów powinno być, aby środki nadzoru i regulacji stosowane w państwie trzecim były równoważne środkom nadzoru i regulacji wskaźników referencyjnych stosowanym w Unii. Z tego powodu wskaźniki referencyjne opracowywane w państwie trzecim mogą być stosowane w Unii przez podmioty nadzorowane, jeżeli Komisja podjęła pozytywną decyzję co do równoważności systemu państwa trzeciego. W takich okolicznościach właściwe organy powinny zawrzeć porozumienia o współpracy z organami nadzoru w państwach trzecich. ESMA powinna koordynować opracowywanie takich porozumień o współpracy oraz wymianę między właściwymi organami informacji otrzymanych z państw trzecich. Jednakże w celu uniknięcia negatywnych skutków wynikających z ewentualnego nagłego zaprzestania stosowania w Unii wskaźników referencyjnych opracowywanych w państwie trzecim, niniejsze rozporządzenie przewiduje również pewne inne mechanizmy (a mianowicie uznanie i zatwierdzenie), zgodnie z którymi wskaźniki referencyjne z państw trzecich mogą być stosowane przez podmioty nadzorowane w Unii.

- (45) Niniejsze rozporządzenie wprowadza proces uznawania administratorów mających siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim przez właściwy organ państwa członkowskiego odniesienia. Uznać należy administratorów spełniających wymogi niniejszego rozporządzenia. Uznając znaczenie zasad IOSCO jako globalnego standardu w zakresie opracowywania wskaźników referencyjnych, właściwy organ państwa członkowskiego odniesienia powinien mieć możliwość uznania administratorów, jeżeli stosują oni zasady IOSCO. W tym celu właściwe organy powinny ocenić stosowanie zasad IOSCO przez danego administratora i stwierdzić, czy takie stosowanie w przypadku danego administratora jest równoważne ze zgodnością z różnymi wymogami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu, biorąc pod uwagę specyfikę systemu uznawania w porównaniu do systemu równoważności.
- (46) Niniejsze rozporządzenie wprowadza również system zatwierdzania pozwalający, na określonych warunkach, administratorom lub podmiotom nadzorowanym mającym siedzibę lub miejsce zamieszkania w Unii na zatwierdzanie wskaźników referencyjnych opracowywanych w państwie trzecim, aby mogły być one stosowane w Unii. W tym celu właściwy organ powinien wziąć pod uwagę, czy w przypadku opracowywania wskaźnika referencyjnego, który ma zostać zatwierdzony, zgodność z zasadami IOSCO byłaby równoważna ze zgodnością z niniejszym rozporządzeniem, z uwzględnieniem specyfiki systemu zatwierdzania w porównaniu do systemu równoważności. Administrator lub podmiot nadzorowany, który zatwierdził dany wskaźnik referencyjny opracowywany w państwie trzecim, powinien ponosić pełną odpowiedzialność za takie zatwierdzone wskaźniki referencyjne i za spełnienie odpowiednich warunków, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu.
- (47) Wszyscy administratorzy wskaźników referencyjnych mają możliwość korzystania ze swobody uznania, potencjalnie podlegają konfliktom interesów oraz istnieje w ich przypadku ryzyko, że posiadane systemy zarządzania i kontroli są nieodpowiednie. Ze względu na to, że administratorzy kontrolują proces wyznaczania wskaźnika referencyjnego, nałożenie na nich wymogu uzyskania zezwolenia lub rejestracji oraz objęcie ich nadzorem stanowi najskuteczniejszy sposób zapewnienia rzetelności wskaźników referencyjnych.
- (48) Niektórzy administratorzy powinni uzyskać zezwolenie od właściwego organu państwa członkowskiego, w którym dany administrator ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, jak również powinni podlegać nadzorowi tego organu. Podmioty, które podlegają już nadzorowi i które opracowują finansowe wskaźniki referencyjne inne niż kluczowe, powinny być rejestrowane i nadzorowane przez właściwy organ na potrzeby niniejszego rozporządzenia. Podmioty, które opracowują wyłącznie indeksy uznawane za pozaistotne wskaźniki referencyjne, również powinny być rejestrowane przez właściwy organ. Zezwolenie i rejestracja powinny być odrębnymi procesami, przy czym zezwolenie wymaga rozszerzonej oceny wniosku administratora. Uzyskanie przez administratora zezwolenia lub jego rejestracja nie powinno mieć wpływu na nadzorowanie tego administratora przez odpowiednie właściwe organy. Ponadto należy wprowadzić system przejściowy, zgodnie z którym osoby opracowujące wskaźniki referencyjne, które nie są kluczowe i nie są powszechnie stosowane w co najmniej jednym państwie członkowskim, mogą zostać zarejestrowane w celu ułatwienia początkowego okresu stosowania niniejszego rozporządzenia. ESMA powinna prowadzić na poziomie Unii rejestr zawierający informacje o administratorach, którzy uzyskali zezwolenie lub zostali zarejestrowani, o wskaźnikach referencyjnych i administratorach opracowujących te wskaźniki referencyjne na podstawie pozytywnej decyzji wydanej w ramach systemu równoważności lub systemu uznawania, o administratorach unijnych lub podmiotach nadzorowanych, które zatwierdziły wskaźniki referencyjne z państwa trzeciego, oraz o takich zatwierdzonych wskaźnikach referencyjnych i ich administratorach mających siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim.
- (49) W niektórych okolicznościach osoba opracowująca indeks może nie wiedzieć, że dany indeks stosuje się jako odniesienie dla instrumentu finansowego, umowy finansowej lub funduszu inwestycyjnego. Może tak się zdarzyć w szczególności wówczas, gdy użytkownicy i administrator wskaźnika referencyjnego mają siedzibę lub miejsce zamieszkania w różnych państwach członkowskich. Niezbędne jest zatem zwiększenie przejrzystości w zakresie tego, jaki konkretny wskaźnik referencyjny jest stosowany. Taką przejrzystość można osiągnąć dzięki poprawie zawartości prospektów emisyjnych lub kluczowych dokumentów informacyjnych wymaganych w prawie Unii oraz zawartości powiadomień wymaganych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014⁽¹⁾.
- (50) Zestaw skutecznych narzędzi, uprawnień i zasobów, jakim dysponują właściwe organy państw członkowskich, zapewnia skuteczność nadzoru. Niniejsze rozporządzenie powinno zatem w szczególności określić minimalny zestaw uprawnień nadzorczych i uprawnień w zakresie prowadzenia postępowań wyjaśniających, jakie należy powierzyć właściwym organom państw członkowskich zgodnie z prawem krajowym. Korzystając ze swoich uprawnień wynikających z niniejszego rozporządzenia, właściwe organy i ESMA powinny działać obiektywnie i bezstronnie, a także powinny być niezależne w podejmowaniu decyzji.
- (51) Na potrzeby wykrywania naruszeń niniejszego rozporządzenia niezbędne jest, aby właściwe organy miały, zgodnie z prawem krajowym, dostęp do pomieszczeń osób prawnych w celu zatrzymania dokumentów. Dostęp do takich pomieszczeń jest niezbędny, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że istnieją dokumenty i inne dane

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 1).

związane z przedmiotem kontroli lub postępowania wyjaśniającego, które mogą być istotne dla udowodnienia naruszenia niniejszego rozporządzenia. Ponadto dostęp do takich pomieszczeń jest niezbędny w przypadku, gdy: osoba, od której zażądano informacji, nie spełniła tego żądania; lub gdy istnieją uzasadnione powody, aby sądzić, że w przypadku zażądania takich informacji, żądanie takie nie zostałoby spełnione, lub dokumenty lub informacje, których dotyczy żądanie udzielenia informacji, zostałyby usunięte, zniekształcone lub zniszczone. Jeżeli zgodnie z prawem krajowym potrzebne jest uprzednie pozwolenie organu sądowego danego państwa członkowskiego, dostęp do pomieszczeń może mieć miejsce dopiero po uzyskaniu takiego wcześniejszego pozwolenia.

- (52) Istniejące nagrania rozmów telefonicznych i rejestry transmisji danych pochodzące od podmiotów nadzorowanych mogą stanowić kluczowy, a czasem jedyny, dowód, na podstawie którego można wykryć i udowodnić naruszenia niniejszego rozporządzenia, w szczególności zgodności z wymogami dotyczącymi zarządzania i kontroli. Tego rodzaju rejestry i nagrania mogą ułatwić weryfikację tożsamości osób odpowiedzialnych za dostarczanie danych wejściowych, osób odpowiedzialnych za ich zatwierdzenie, jak również ułatwić weryfikację, czy utrzymywane jest rozdzielenie organizacyjne pracowników. Właściwe organy powinny być zatem uprawnione do zażądania istniejących nagrań rozmów telefonicznych, rejestrów komunikacji elektronicznej i transmisji danych będących w posiadaniu podmiotów nadzorowanych w tych przypadkach, w których istnieje uzasadnione podejrzenie, że tego rodzaju nagrania lub rejestry związane z przedmiotem kontroli lub postępowania wyjaśniającego mogą być istotne dla udowodnienia naruszenia niniejszego rozporządzenia.
- (53) W niniejszym rozporządzeniu przestrzegane są prawa podstawowe i zasady uznane w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, prawo do ochrony danych osobowych, wolność wypowiedzi i informacji, wolność prowadzenia działalności gospodarczej, prawo własności, prawo do ochrony konsumentów, prawo do skutecznego środka prawnego i prawo do obrony. W związku z tym niniejsze rozporządzenie powinno być interpretowane i stosowane zgodnie z tymi prawami i zasadami.
- (54) Prawo do obrony osób, których dotyczy postępowanie, powinno być w pełni przestrzegane. Osobom, które są objęte postępowaniem, powinno się zapewnić w szczególności dostęp do ustaleń, na których podstawie właściwe organy podjęły decyzję, a także prawo do bycia wysłuchanym.
- (55) Przejrzystość w odniesieniu do wskaźników referencyjnych jest niezbędna z uwagi na stabilność rynku finansowego oraz ochronę inwestorów. Wszelka wymiana lub przekazywanie informacji przez właściwe organy powinny być zgodne z zasadami przekazywania danych osobowych określonymi w dyrektywie 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾. Wszelka wymiana lub przekazywanie informacji przez ESMA powinny odbywać się zgodnie z zasadami przekazywania danych osobowych określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾.
- (56) Biorąc pod uwagę zasady określone w komunikacie Komisji z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie wzmocnienia systemów sankcji w branży usług finansowych oraz akty prawne Unii przyjęte w następstwie tego komunikatu państwa członkowskie, w celu zapewnienia wspólnego podejścia i skutku odstrasżającego, powinny ustanowić przepisy dotyczące sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych, w tym kar pieniężnych, stosowanych w przypadku naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia oraz powinny zapewnić ich wdrożenie. Takie sankcje administracyjne i inne środki administracyjne powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.
- (57) Przy określaniu sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych stosowanych w określonych przypadkach należy uwzględnić, w stosownych przypadkach, takie czynniki jak zwrot wszelkich stwierdzonych korzyści finansowych, waga i czas trwania naruszenia, wszelkie okoliczności obciążające lub łagodzące, konieczność zapewnienia odstrasżającego skutku administracyjnych kar pieniężnych oraz, w stosownych przypadkach, należy także przewidzieć możliwość złagodzenia sankcji w zamian za współpracę z właściwym organem. W szczególności rzeczywista wysokość administracyjnych kar pieniężnych nakładanych w określonych przypadkach powinna móc osiągnąć maksymalny poziom przewidziany w niniejszym rozporządzeniu lub wyższy poziom przewidziany w prawie krajowym za bardzo poważne naruszenia, natomiast administracyjne kary pieniężne znacznie niższe niż maksymalny poziom powinny móc być stosowane w przypadku mniej istotnych naruszeń lub w przypadku ugody. Właściwy organ powinien mieć możliwość nałożenia tymczasowego zakazu pełnienia funkcji zarządczych u administratorów wskaźników referencyjnych lub podmiotów przekazujących dane.

⁽¹⁾ Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31).

⁽²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1)

- (58) Niniejsze rozporządzenie nie powinno ograniczać państwom członkowskim możliwości ustanowienia wyższych poziomów sankcji administracyjnych i powinno pozostawać bez uszczerbku dla jakichkolwiek przepisów prawa państw członkowskich dotyczących sankcji karnych.
- (59) Chociaż żaden przepis nie uniemożliwia państwom członkowskim ustanawiania przepisów dotyczących sankcji administracyjnych i karnych za to samo naruszenie, państwa członkowskie nie powinny być zobowiązane do ustanawiania przepisów dotyczących sankcji administracyjnych za naruszenia niniejszego rozporządzenia w przypadku, gdy podlegają one krajowemu prawu karnemu. Zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskie nie mają obowiązku nakładania zarówno sankcji administracyjnych, jak i karnych za ten sam czyn, powinny jednak móc to zrobić, jeżeli zezwala na to prawo krajowe. Jednakże utrzymanie sankcji karnych zamiast sankcji administracyjnych za naruszenia niniejszego rozporządzenia nie powinno ograniczać ani w żaden inny sposób naruszać zdolności właściwych organów do współpracy, udostępniania i wymiany informacji w terminowy sposób z właściwymi organami w innych państwach członkowskich na potrzeby niniejszego rozporządzenia, w tym po przekazaniu sprawy dotyczącej danych naruszeń do właściwych organów sądowych w ramach postępowania karnego.
- (60) Niezbędne jest wzmocnienie przepisów w sprawie wymiany informacji między właściwymi organami oraz wzmocnienie zobowiązania do udzielania pomocy i współpracy między nimi. Z uwagi na rosnącą działalność transgraniczną właściwe organy powinny przekazywać sobie informacje istotne do pełnienia ich funkcji, tak aby zapewnić skuteczne egzekwowanie przepisów niniejszego rozporządzenia, w tym w sytuacjach gdy naruszenie lub podejrzenie naruszenia tych przepisów pozostaje w sferze zainteresowania organów co najmniej dwóch państw członkowskich. W ramach wymiany informacji konieczne jest ściśle zachowanie tajemnicy służbowej w celu zapewnienia sprawnego przekazywania tych informacji oraz ochrony praw indywidualnych.
- (61) Aby zapewnić odstraszący wpływ na społeczeństwo decyzji wydawanych przez właściwe organy w przedmiocie nałożenia sankcji administracyjnej lub innego środka administracyjnego, decyzje te powinny być publikowane. Publikowanie decyzji nakładających sankcję administracyjną lub inny środek administracyjny jest również ważnym narzędziem dla właściwych organów służącym informowaniu uczestników rynku o tym, jakie zachowania uważa się za naruszenie niniejszego rozporządzenia, oraz propagowania właściwych zachowań wśród uczestników rynku. Jeżeli taka publikacja grozi spowodowaniem nieproporcjonalnej szkody danym osobom albo zagraża stabilności rynków finansowych lub trwającemu postępowaniu wyjaśniającemu, właściwy organ powinien opublikować informacje o sankcji administracyjnej lub innym środku administracyjnym w formie zanonimizowanej lub wstrzymać publikację. Dodatkowo właściwe organy powinny mieć możliwość niepublikowania w ogóle decyzji nakładającej sankcje administracyjne lub inne środki administracyjne, jeżeli publikacja w formie zanonimizowanej lub wstrzymanie publikacji jest uważane za niewystarczające do utrzymania stabilności rynków finansowych. Właściwe organy nie są również zobowiązane do publikowania informacji o sankcjach administracyjnych lub innych środkach administracyjnych uznanych za mniej istotne, jeżeli ich publikacja byłaby nieproporcjonalna.
- (62) Z kluczowymi wskaźnikami referencyjnymi mogą mieć do czynienia podmioty przekazujące dane, administratorzy i użytkownicy w więcej niż jednym państwie członkowskim. Zaprzestanie opracowywania takiego wskaźnika referencyjnego lub wszelkie zdarzenia, które mogłyby istotnie podważyć jego rzetelność, mogą zatem wywierać skutki w więcej niż jednym państwie członkowskim, co oznacza, że nadzór nad takim wskaźnikiem referencyjnym sprawowany tylko przez właściwy organ państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania administratora tego wskaźnika referencyjnego, nie będzie efektywny i skuteczny pod względem eliminacji ryzyka, jakie stwarza ten kluczowy wskaźnik referencyjny. W takim przypadku aby zapewnić skuteczną wymianę informacji nadzorczych między właściwymi organami oraz koordynację ich działań i środków nadzorczych, należy stworzyć kolegia obejmujące właściwe organy i ESMA. Działalność kolegiów powinna przyczynić się do zharmonizowanego stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia oraz do konwergencji praktyk nadzorczych. Organ właściwy dla administratora powinien ustanowić pisemne zasady dotyczące: wymiany informacji; procesu decyzyjnego, które mogłyby obejmować zasady dotyczące procedur głosowania; współpracy do celów środków dotyczących obowiązkowego przekazywania danych; oraz przypadków, w których właściwe organy powinny konsultować się ze sobą. Prawnie wiążąca mediacja prowadzona przez ESMA stanowi istotny element urzeczywistnienia koordynacji oraz osiągnięcia spójności nadzoru i konwergencji praktyk nadzorczych.
- (63) Wskaźniki referencyjne mogą stanowić odniesienie dla długookresowych instrumentów finansowych i umów finansowych. W pewnych sytuacjach opracowywanie tego rodzaju wskaźników referencyjnych może nie być już dozwolone po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, gdyż posiadają one właściwości, które nie mogą zostać dostosowane w taki sposób, by spełnione były wymogi niniejszego rozporządzenia. Jednocześnie jednak zakaz dalszego opracowywania tego rodzaju wskaźników referencyjnych może prowadzić do zakończenia lub pozbawienia skuteczności instrumentów finansowych lub umów finansowych, a tym samym szkodzić inwestorom. Niezbędne jest zatem ustanowienie przepisu, który przez okres przejściowy umożliwi dalsze opracowywanie tego rodzaju wskaźników referencyjnych.

- (64) W przypadkach, w których niniejsze rozporządzenie obejmuje lub może obejmować podmioty nadzorowane i rynki objęte zakresem stosowania rozporządzenia (UE) nr 1227/2011, ESMA powinna przeprowadzić konsultacje z Agencją ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) w celu wykorzystania wiedzy fachowej ACER w zakresie rynków energii oraz w celu uniknięcia przypadków powielania regulacji.
- (65) W celu doprecyzowania technicznych elementów niniejszego rozporządzenia należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do: określenia elementów technicznych definicji; obliczania wartości nominalnej instrumentów finansowych, wartości nominalnej instrumentów pochodnych oraz wartości netto aktywów funduszy inwestycyjnych, które stosują wskaźnik referencyjny jako odniesienie, w celu stwierdzenia, czy wskaźnik referencyjny jest kluczowy; przeglądu metody stosowanej do obliczenia prognozy dla określenia kluczowych i istotnych wskaźników referencyjnych; ustalenia obiektywnych powodów zatwierdzenia wskaźnika referencyjnego lub rodziny wskaźników referencyjnych opracowywanych w państwie trzecim; ustalenia elementów, które należy poddać ocenie w celu stwierdzenia, czy zaprzestanie opracowywania lub zmiana istniejącego wskaźnika referencyjnego skutkowałoby w uzasadniony sposób wystąpieniem siły wyższej, pozbawieniem skuteczności lub innym naruszeniem warunków umowy finansowej lub instrumentu finansowego lub zasad funduszu inwestycyjnego, które stosują wskaźnik referencyjny jako odniesienie; oraz przedłużenia 24-miesięcznego okresu przewidzianego dla rejestracji zamiast zezwolenia w przypadku niektórych administratorów. Przyjmując te akty, Komisja powinna wziąć pod uwagę zmiany rynkowe lub postęp technologiczny, a także międzynarodową zbieżność praktyk nadzorczych odnoszących się do wskaźników referencyjnych, w szczególności prace IOSCO. Jest szczególnie istotne, aby Komisja przeprowadzała konsultacje w trakcie swoich prac przygotowawczych, w tym na szczeblu ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stosowania prawa ⁽¹⁾ z dnia 13 kwietnia 2016 r. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (66) Standardy techniczne powinny zapewniać spójną harmonizację wymogów dotyczących opracowywania i przekazywania danych na potrzeby indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne oraz odpowiednią ochronę inwestorów i konsumentów w całej Unii. Skutecznym i właściwym krokiem byłoby powierzenie ESMA, jako organowi dysponującemu wysoce specjalistyczną wiedzą, zadania opracowania projektów regulacyjnych standardów technicznych, które nie przewidują decyzji politycznych, celem ich przedłożenia Komisji. Komisja powinna przyjąć opracowane przez ESMA projekty regulacyjnych standardów technicznych w drodze aktów delegowanych zgodnie z art. 290 TFUE oraz zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 w odniesieniu do: procedur dotyczących jednostki nadzorczej oraz jej właściwości; tego, w jaki sposób zapewnić przydatność i weryfikowalność danych wejściowych, a także procedur nadzoru wewnętrznego i weryfikacji podmiotu przekazującego dane; informacji dostarczanych przez administratora na temat wskaźników referencyjnych i metod; elementów kodeksu postępowania; wymogów dotyczących systemów i kontroli; kryteriów, które właściwy organ powinien wziąć pod uwagę przy podejmowaniu decyzji co do tego, czy zastosować pewne wymagania dodatkowe; treści oświadczenia dotyczącego wskaźnika referencyjnego i przypadków, w których wymagana jest aktualizacja takiego oświadczenia; minimalnego zakresu porozumień o współpracy między właściwymi organami a ESMA; formy i treści wniosku o uznanie administratora z państwa trzeciego i przedstawienia informacji, które mają się znaleźć w takim wniosku; informacji, które należy zawrzeć we wniosku o udzielenie zezwolenia lub rejestrację.
- (67) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do sporządzania i dokonywania przeglądu wykazu organów publicznych w Unii, sporządzania i dokonywania przeglądu kluczowych wskaźników referencyjnych, określania równoważności ram prawnych, którym podlegają podmioty z państw trzecich opracowujące wskaźniki referencyjne, na potrzeby pełnej lub częściowej równoważności. Z uprawnień tych należy korzystać zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽²⁾.
- (68) Komisja powinna być również uprawniona do przyjęcia opracowanych przez ESMA wykonawczych standardów technicznych ustanawiających wzory oświadczenia o zgodności, procedury i formy wymiany informacji między właściwymi organami i ESMA, w drodze aktów wykonawczych zgodnie z art. 291 TFUE oraz zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

⁽¹⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (69) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, mianowicie ustanowienie jednolitego i skutecznego systemu w celu wyeliminowania słabych stron wskaźników referencyjnych, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie z uwagi na to, że całościowe skutki problemów związanych ze wskaźnikami referencyjnymi można w pełni postrzegać wyłącznie w kontekście Unii, ale ze względu na zakres i skutki niniejszego rozporządzenia możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tych celów.
- (70) Mając na uwadze pilną konieczność przywrócenia zaufania do wskaźników referencyjnych i promowania uczciwych i przejrzystych rynków finansowych, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w dniu następującym po dniu jego publikacji.
- (71) Konsumenci mają możliwość zawierania umów finansowych, w szczególności umów o kredyt hipoteczny i umowy o kredyt konsumencki, które stosują wskaźnik referencyjne jako odniesienie, lecz nierówna siła przetargowa i zastosowanie standardowych warunków oznaczają, że konsumenci mogą mieć ograniczony wybór dotyczący stosowanego wskaźnika referencyjnego. Niezbędne jest więc zapewnienie, aby kredytodawcy lub pośrednicy kredytowi dostarczali konsumentom co najmniej odpowiednich informacji. Należy w tym celu odpowiednio zmienić dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE.
- (72) Rozporządzenie (UE) nr 596/2014 wymaga, aby osoby pełniące obowiązki zarządcze oraz osoby blisko z nimi związane powiadamiały emitenta i właściwy organ o każdej transakcji dokonywanej na własny rachunek dotyczącej instrumentów finansowych, które są powiązane z akcjami lub instrumentami dłużnymi ich emitenta. Jednakże liczne instrumenty finansowe są powiązane z akcjami lub instrumentami dłużnymi danego emitenta. Takie instrumenty finansowe obejmują jednostki uczestnictwa w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania, strukturyzowane produkty lub instrumenty finansowe z wbudowanym instrumentem pochodnym, które zapewniają ekspozycję na wyniki akcji lub instrumenty dłużne emitowane przez emitenta. Każda transakcja na takich instrumentach finansowych powyżej progu *de minimis* powinna zostać zgłoszona emitentowi i właściwemu organowi. Należy uczynić wyjątek w przypadku, gdy powiązany instrument finansowy zapewnia ekspozycję o wartości nie większej niż 20 % na akcje lub instrumenty dłużne emitenta lub gdy osoba pełniąca obowiązki zarządcze lub osoba blisko z nią związana nie znała i nie mogła znać składu portfela inwestycyjnego powiązanych instrumentów finansowych. Należy zatem zmienić rozporządzenie (UE) nr 596/2014,

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

PRZEDMIOT, ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie wprowadza wspólne ramy mające na celu zapewnienie dokładności i rzetelności indeksów stosowanych w Unii jako wskaźniki referencyjne w instrumentach i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych. Niniejsze rozporządzenie przyczynia się w ten sposób do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego, zapewniając jednocześnie wysoki poziom ochrony konsumentów i inwestorów.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do opracowywania wskaźników referencyjnych, przekazywania danych wejściowych na potrzeby wskaźnika referencyjnego oraz stosowania wskaźnika referencyjnego w Unii.

2. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do:
- a) banku centralnego;
  - b) organu publicznego, jeżeli przekazuje on dane na potrzeby wskaźników referencyjnych wykorzystywanych do celów polityki publicznej, w tym środków z zakresu zatrudnienia, aktywności gospodarczej i inflacji, opracowuje takie wskaźniki referencyjne lub kontroluje ich opracowywanie;
  - c) kontrahenta centralnego, jeżeli opracowuje on ceny referencyjne lub kursy rozliczeniowe wykorzystywane przez kontrahentów centralnych do celów zarządzania ryzykiem rozliczeń;
  - d) opracowywania pojedynczych cen referencyjnych na potrzeby instrumentów finansowych wymienionych w sekcji C załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE;
  - e) prasy, innych środków przekazu i dziennikarzy, jeżeli jedynie publikują oni wskaźnik referencyjny lub odwołują się do niego w ramach swojej pracy dziennikarskiej i nie sprawują kontroli nad opracowywaniem tego wskaźnika referencyjnego;
  - f) osoby fizycznej lub prawnej, która udziela kredytu lub daje przyrzeczenie udzielenia kredytu w ramach prowadzonej przez siebie działalności handlowej, gospodarczej lub zawodowej, o ile osoba ta publikuje lub udostępnia ogółowi społeczeństwa swoje zmienne lub stałe stopy oprocentowania kredytów określone w drodze decyzji wewnętrznej i mające zastosowanie jedynie do umów finansowych zawartych przez tę osobę lub przedsiębiorstwo należące do tej samej grupy z ich klientami;
  - g) towarowego wskaźnika referencyjnego opierającego się na danych pochodzących od podmiotów przekazujących dane, z których większość stanowią podmioty nienadzorowane, który spełnia obydwa następujące warunki:
    - (i) wskaźnik referencyjny stosowany jest jako odniesienie dla instrumentów finansowych, w odniesieniu do których złożono wnioski o dopuszczenie do obrotu tylko w jednym systemie obrotu zdefiniowanym w art. 4 ust. 1 pkt 24 dyrektywy 2014/65/UE, lub będących w obrocie tylko w jednym takim systemie obrotu;
    - (ii) całkowita wartość nominalna instrumentów finansowych, które stosują wskaźnik referencyjny jako odniesienie, nie przekracza 100 mln EUR;
  - h) podmiotu opracowującego indeks w odniesieniu do opracowanego przez niego indeksu, jeżeli dany podmiot opracowujący indeks nie wie i nie można racjonalnie założyć, że mógł wiedzieć, że indeks jest stosowany do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3.

Artykuł 3

Definicje

1. Na potrzeby niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:
- 1) „indeks” oznacza każdą wartość:
    - a) która jest publikowana lub udostępniana ogółowi społeczeństwa;
    - b) która jest regularnie wyznaczana:
      - (i) w całości lub częściowo, poprzez zastosowanie wzoru lub jakiegokolwiek innej metody obliczania lub poprzez ocenę; oraz
      - (ii) na podstawie wartości co najmniej jednego składnika aktywów bazowych lub cen, w tym cen szacunkowych, rzeczywistych lub szacunkowych stóp procentowych, kwotowań i zatwierdzonych kwotowań, lub innych wartości lub badań;
  - 2) „podmiot opracowujący indeks” oznacza osobę fizyczną lub prawną sprawującą kontrolę nad opracowywaniem indeksu;
  - 3) „wskaźnik referencyjny” oznacza dowolny indeks stanowiący odniesienie do określenia kwoty przypadającej do zapłaty z tytułu instrumentu finansowego lub umowy finansowej lub do określenia wartości instrumentu finansowego bądź indeks stosowany do pomiaru wyników funduszu inwestycyjnego w celu śledzenia stopy zwrotu takiego indeksu lub określenia alokacji aktywów z portfela, lub obliczania opłat za wyniki;

- 4) „rodzina wskaźników referencyjnych” oznacza grupę wskaźników referencyjnych opracowanych przez tego samego administratora, wyznaczonych na podstawie danych wejściowych o takim samym charakterze, która pozwala na konkretne pomiary tego samego lub podobnego rynku lub tych samych lub podobnych realiów gospodarczych;
- 5) „opracowywanie wskaźnika referencyjnego” oznacza:
  - a) zarządzanie mechanizmami dotyczącymi wyznaczenia wskaźnika referencyjnego;
  - b) gromadzenie, analizę lub przetwarzanie danych wejściowych na potrzeby wyznaczenia wskaźnika referencyjnego; oraz
  - c) wyznaczenie wskaźnika referencyjnego poprzez zastosowanie wzoru lub innej metody obliczania lub poprzez ocenę danych wejściowych przekazanych w tym celu;
- 6) „administrator” oznacza osobę fizyczną lub prawną sprawującą kontrolę nad opracowywaniem wskaźnika referencyjnego;
- 7) „stosowanie wskaźnika referencyjnego” oznacza:
  - a) emitowanie instrumentu finansowego, dla którego indeks lub kombinacja indeksów stanowi odniesienie;
  - b) określanie kwoty przypadającej do zapłaty z tytułu instrumentu finansowego lub umowy finansowej poprzez odniesienie do indeksu lub kombinacji indeksów;
  - c) bycie stroną umowy finansowej, dla której indeks lub kombinacja indeksów stanowią odniesienie;
  - d) oferowanie stopy oprocentowania kredytu zgodnie z definicją zawartą w art. 3 lit. j) dyrektywy 2008/48/WE obliczonej jako *spread* lub marża ponad indeks lub kombinację indeksów i która jest stosowana wyłącznie jako odniesienie w umowie finansowej, której stroną jest kredytodawca;
  - e) pomiar wyników funduszu inwestycyjnego z wykorzystaniem indeksu lub kombinacji indeksów w celu śledzenia stopy zwrotu takiego wskaźnika referencyjnego lub kombinacji wskaźników referencyjnych, określenia alokacji aktywów z portfela lub obliczania opłat za wyniki;
- 8) „przekazywanie danych wejściowych” oznacza przekazywanie wszelkich danych wejściowych, które nie są łatwo dostępne, administratorowi lub innej osobie w celu przekazania ich administratorowi, wymaganych w związku z wyznaczeniem wskaźnika referencyjnego i przekazanych w tym celu;
- 9) „podmiot przekazujący dane” oznacza osobę fizyczną lub prawną przekazującą dane wejściowe;
- 10) „podmiot nadzorowany przekazujący dane” oznacza podmiot nadzorowany, który przekazuje dane wejściowe administratorowi mającemu siedzibę lub miejsce zamieszkania w Unii;
- 11) „dostawca danych” oznacza osobę fizyczną zatrudnioną przez podmiot przekazujący dane do przekazywania danych wejściowych;
- 12) „ekspert oceniający” oznacza pracownika administratora towarowego wskaźnika referencyjnego lub inną osobę fizyczną, z której usług korzysta administrator lub której usługi są pod jego kontrolą oraz która odpowiada za stosowanie metody lub dokonywanie oceny w odniesieniu do danych wejściowych i innych informacji w celu przedstawienia ostatecznej oceny dotyczącej ceny danego towaru;
- 13) „ocena ekspercka” oznacza korzystanie przez administratora lub podmiot przekazujący dane ze swobody uznania w odniesieniu do wykorzystania danych przy wyznaczaniu wskaźnika referencyjnego, w tym ekstrapolację wartości z wcześniejszych lub powiązanych transakcji, korektę wartości w przypadku czynników, które mogą mieć wpływ na jakość danych, takich jak zdarzenia rynkowe lub obniżenie jakości kredytowej kupującego lub sprzedającego, oraz przyznanie wiążącym ofertom kupna i sprzedaży większej wagi niż danym zawartym transakcjom;
- 14) „dane wejściowe” oznaczają dane dotyczące wartości co najmniej jednego składnika aktywów bazowych lub ceny, w tym ceny szacunkowe, kwotowania, zatwierdzone kwotowania lub inne wartości, które administrator wykorzystuje do wyznaczenia wskaźnika referencyjnego;
- 15) „dane dotyczące transakcji” oznaczają dające się zaobserwować ceny, stopy, indeksy lub wartości reprezentujące transakcje między niepowiązаныmi kontrahentami na aktywnym rynku podlegającym konkurencyjnym siłom podaży i popytu;

- 16) „instrument finansowy” oznacza którykolwiek z instrumentów wymienionych w sekcji C załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE, w odniesieniu do którego złożono wniosek o dopuszczenie do obrotu w systemie obrotu zdefiniowanego w art. 4 ust. 1 pkt 24 dyrektywy 2014/65/UE, lub będący w obrocie w systemie obrotu zdefiniowanym w art. 4 ust. 1 pkt 24 dyrektywy 2014/65/UE lub za pośrednictwem podmiotu systematycznie internalizującego transakcje zdefiniowanego w art. 4 ust. 1 pkt 20 tej dyrektywy;
- 17) „podmiot nadzorowany” oznacza którykolwiek z następujących podmiotów:
- a) instytucja kredytowa zdefiniowana w art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ⁽¹⁾;
  - b) firma inwestycyjna zdefiniowana w art. 4 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2014/65/UE;
  - c) zakład ubezpieczeń zdefiniowany w art. 13 pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE ⁽²⁾;
  - d) zakład reasekuracji zdefiniowany w art. 13 pkt 4 dyrektywy 2009/138/WE;
  - e) przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) zdefiniowane w art. 1 ust. 2 dyrektywy 2009/65/WE lub, w stosownych przypadkach spółka zarządzająca UCITS zdefiniowana w art. 2 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2009/65/WE;
  - f) zarządzający alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (ZAFI) zdefiniowany w art. 4 ust. 1 lit. b) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE ⁽³⁾;
  - g) instytucja pracowniczych programów emerytalnych zdefiniowana w art. 6 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/41/WE ⁽⁴⁾;
  - h) kredytodawca zdefiniowany w art. 3 lit. b) dyrektywy 2008/48/WE dla celów umów o kredyt, zgodnie z art. 3 lit. c) dyrektywy 2008/48/WE;
  - i) instytucja niekredytowa zdefiniowana w art. 4 ust. 10 dyrektywy 2014/17/UE dla celów umów o kredyt, zgodnie z definicją w art. 4 ust. 3 dyrektywy 2014/17/UE;
  - j) operator rynku zdefiniowany w art. 4 ust. 1 pkt 18 dyrektywy 2014/65/UE;
  - k) kontrahent centralny zdefiniowany w art. 2 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 ⁽⁵⁾;
  - l) repozytorium transakcji zdefiniowane w art. 2 pkt 2 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
  - m) administrator;
- 18) „umowa finansowa” oznacza:
- a) umowę o kredyt zdefiniowaną w art. 3 lit. c) dyrektywy 2008/48/WE;
  - b) umowę o kredyt zdefiniowaną w art. 4 pkt 3 dyrektywy 2014/17/UE;
- 19) „fundusz inwestycyjny” oznacza AFI zdefiniowany w art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2011/61/UE lub UCITS zdefiniowany w art. 1 ust. 2 dyrektywy 2009/65/WE;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyplacalność II) (Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010 (Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 1).

⁽⁴⁾ Dyrektywa 2003/41/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami (Dz.U. L 235 z 23.9.2003, s. 10).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 1).

- 20) „organ zarządzający” oznacza organ lub organy administratora lub innego podmiotu nadzorowanego wyznaczone zgodnie z prawem krajowym, które są uprawnione do formułowania strategii, celów i ogólnego kierunku działalności administratora lub innego podmiotu nadzorowanego oraz które nadzorują i monitorują proces podejmowania decyzji w zakresie zarządzania i obejmują osoby, które faktycznie kierują działalnością administratora lub innego podmiotu nadzorowanego;
- 21) „konsument” oznacza osobę fizyczną działającą, w przypadku umów finansowych objętych niniejszym rozporządzeniem, w celach niezwiązanych z jej działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową;
- 22) „wskaźnik referencyjny stóp procentowych” oznacza wskaźnik referencyjny, który na potrzeby pkt 1 lit. b) ppkt (ii) niniejszego ustępu jest wyznaczany w oparciu o stopę, według której banki mogą udzielać pożyczek innym bankom lub agentom lub pożyczać od innych banków lub agentów na rynku finansowym;
- 23) „towarowy wskaźnik referencyjny” oznacza wskaźnik referencyjny, w przypadku którego składnikiem aktywów bazowych na potrzeby pkt 1 lit. b) ppkt (ii) niniejszego ustępu jest towar w rozumieniu art. 2 pkt 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1287/2006 ⁽¹⁾, z wyjątkiem uprawnień do emisji, o których mowa w sekcji C pkt 11 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE;
- 24) „wskaźnik referencyjny danych regulowanych” oznacza wskaźnik referencyjny wyznaczany poprzez zastosowanie wzoru na podstawie:
- a) danych wejściowych przekazanych w całości i bezpośrednio:
- (i) z systemu obrotu zdefiniowanego w art. 4 ust. 1 pkt 24 dyrektywy 2014/65/UE lub z systemu obrotu w państwie trzecim, w przypadku którego Komisja przyjęła decyzję wykonawczą stwierdzającą, że ramy prawne i nadzorcze tego państwa są równoważne w rozumieniu art. 28 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 ⁽²⁾ bądź że rynek regulowany jest równoważny zgodnie z art. 2a rozporządzenia (UE) nr 648/2012, ale w każdym przypadku tylko w odniesieniu do danych dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych;
  - (ii) z zatwierzonego podmiotu publikującego zdefiniowanego w art. 4 ust. 1 pkt 52 dyrektywy 2014/65/UE lub od dostawcy informacji skonsolidowanych zdefiniowanego w art. 4 ust. 1 pkt 53 dyrektywy 2014/65/UE, zgodnie z obowiązkowymi potransakcyjnymi wymogami przejrzystości, ale tylko w odniesieniu do danych dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie w systemie obrotu;
  - (iii) z zatwierzonego mechanizmu sprawozdawczego zdefiniowanego w art. 4 ust. 1 pkt 54 dyrektywy 2014/65/UE, ale tylko w odniesieniu do danych dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie w systemie obrotu i podlegających obowiązkowi ujawniania zgodnie z obowiązkowymi potransakcyjnymi wymogami dotyczącymi przejrzystości;
  - (iv) z giełdy energii elektrycznej, o której mowa w art. 37 ust. 1 lit. j) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE ⁽³⁾;
  - (v) z giełdy gazu ziemnego, o której mowa w art. 41 ust. 1 lit. j) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE ⁽⁴⁾;
  - (vi) z platformy aukcyjnej, o której mowa w art. 26 lub art. 30 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1031/2010 ⁽⁵⁾;
  - (vii) od usługodawcy, któremu administrator wskaźnika referencyjnego zlecił na zasadzie outsourcingu gromadzenie danych zgodnie z art. 10, pod warunkiem że ten usługodawca otrzymuje dane w całości i bezpośrednio od podmiotu, o którym mowa w ppkt (i)–(vi);
- b) wartości netto aktywów funduszy inwestycyjnych;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1287/2006 z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzające środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zobowiązań przedsiębiorstw inwestycyjnych w zakresie prowadzenia rejestrów, sprawozdań z transakcji, przejrzystości rynkowej, dopuszczania instrumentów finansowych do obrotu oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy (Dz.U. L 241 z 2.9.2006, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 84).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 2003/54/WE (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 55).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylająca dyrektywę 2003/55/WE (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 94).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1031/2010 z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie harmonogramu, kwestii administracyjnych oraz pozostałych aspektów sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych na mocy dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie (Dz.U. L 302 z 18.11.2010, s. 1).

- 25) „kluczowy wskaźnik referencyjny” oznacza wskaźnik referencyjny inny niż wskaźnik referencyjny danych regulowanych, który spełnia jeden z warunków określonych w art. 20 ust. 1 i znajduje się w wykazie sporządzonym przez Komisję na podstawie tego artykułu;
- 26) „istotny wskaźnik referencyjny” oznacza wskaźnik referencyjny, który spełnia warunki określone w art. 24 ust. 1;
- 27) „pozaistotny wskaźnik referencyjny” oznacza wskaźnik referencyjny, który nie spełnia warunków określonych w art. 20 ust. 1 i 24 ust. 1;
- 28) „mający siedzibę lub miejsce zamieszkania” oznacza w odniesieniu do osoby prawnej państwo, w którym znajduje się siedziba lub inny oficjalny adres tej osoby prawnej, a w odniesieniu do osoby fizycznej – państwo, w którym osoba ta jest rezydentem do celów podatkowych;
- 29) „organ publiczny” oznacza:
- organ administracji rządowej lub inny organ administracji publicznej, w tym podmioty, którym powierzono zarządzanie długiem publicznym lub które uczestniczą w takim zarządzaniu;
  - podmiot lub osobę, które pełnią funkcje administracji publicznej na mocy prawa krajowego albo ponoszą odpowiedzialność publiczną, pełnią funkcje publiczne lub świadczą usługi publiczne, w tym środki z zakresu zatrudnienia, aktywności gospodarczej i inflacji, pod kontrolą podmiotu w rozumieniu lit. a).

2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 49 w celu doprecyzowania elementów technicznych definicji określonych w ust. 1 niniejszego artykułu, określających w szczególności, co oznacza udostępnianie ogółowi społeczeństwa na potrzeby definicji indeksu.

W stosownych przypadkach Komisja uwzględni zmiany rynkowe lub postęp technologiczny, a także międzynarodową konwergencję praktyk nadzorczych odnoszących się do wskaźników referencyjnych.

3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych w celu sporządzenia wykazu organów publicznych w Unii objętych definicją zawartą w ust. 1 pkt 29 niniejszego artykułu oraz dokonywania przeglądu tego wykazu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 50 ust. 2.

W stosownych przypadkach Komisja uwzględni zmiany rynkowe lub postęp technologiczny, a także międzynarodową konwergencję praktyk nadzorczych odnoszących się do wskaźników referencyjnych.

TYTUŁ II

RZETELNOŚĆ I WIARYGODNOŚĆ WSKAŹNIKA REFERENCYJNEGO

ROZDZIAŁ I

Zarządzanie i kontrola sprawowane przez administratorów

Artykuł 4

Wymogi w zakresie zarządzania i konfliktów interesów

1. Administrator posiada solidne rozwiązania w zakresie zarządzania, obejmujące wyraźną strukturę organizacyjną z dobrze określonymi, przejrzystymi i spójnymi rolami i podziałem odpowiedzialności wszystkich osób biorących udział w opracowywaniu wskaźnika referencyjnego.

Administrator podejmuje odpowiednie działania, aby wykrywać wystąpienie konfliktów interesów pomiędzy sobą, w tym swoimi kierownikami, pracownikami lub innymi osobami bezpośrednio i pośrednio związanymi z nim przez kontrolę, a podmiotami przekazującymi dane lub użytkownikami, aby zapobiegać tym konfliktom lub nimi zarządzać, oraz aby zapewnić, aby w sytuacji, w której proces wyznaczania wskaźnika referencyjnego wymaga oceny lub swobody uznania, dokonanie oceny lub skorzystanie ze swobody uznania przebiegało niezależnie i uczciwie.

2. Pod względem operacyjnym opracowywanie wskaźnika referencyjnego odbywa się niezależnie od jakiegokolwiek części działalności administratora, która może powodować rzeczywisty lub potencjalny konflikt interesów.
3. W przypadku gdy konflikt interesów występuje w ramach administratora ze względu na jego strukturę własnościową, udziały kontrolujące lub inne działania prowadzone przez podmiot będący właścicielem lub kontrolujący administratora lub podmiot, który jest własnością administratora lub jest przez niego kontrolowany, lub przez podmiot powiązany z administratorem, a konflikt ten nie może zostać odpowiednio złagodzony, odpowiedni właściwy organ może zwrócić się do administratora o utworzenie niezależnej jednostki nadzorczej, w której reprezentowane są zainteresowane podmioty, w tym użytkownicy i podmioty przekazujące dane.
4. Jeżeli nie można odpowiednio zarządzać takim konfliktem interesów, odpowiedni właściwy organ może zwrócić się do administratora o zaprzestanie wszelkich działań lub relacji, które powodują ten konflikt interesów, lub o zaprzestanie opracowywania wskaźnika referencyjnego.
5. Administrator publikuje lub ujawnia informacje dotyczące wszelkich istniejących lub potencjalnych konfliktów interesów wobec użytkowników wskaźnika referencyjnego i odpowiednich właściwych organów, a w stosownych przypadkach również wobec podmiotów przekazujących dane; informacje te dotyczą również konfliktów interesów wynikających ze struktury własnościowej lub kontroli sprawowanej przez administratora.
6. Administrator określa i stosuje odpowiednie zasady i procedury oraz skuteczne rozwiązania w zakresie kwestii organizacyjnych w celu wykrywania i ujawniania konfliktów interesów, zapobiegania im, zarządzania nimi oraz ich łagodzenia, aby chronić integralność i niezależność wyznaczania wskaźnika referencyjnego. Takie zasady i procedury podlegają regularnym przeglądom i aktualizacjom. Zasady i procedury uwzględniają konflikty interesów, stopień swobody uznania stosowanej w procesie wyznaczania wskaźnika referencyjnego oraz zagrożenia, jakie stwarza wskaźnik referencyjny oraz odnoszą się do tych kwestii; mają one także pełnić następujące funkcje:
  - a) gwarantować poufność informacji przekazywanych administratorowi lub przezeń opracowywanych, z zastrzeżeniem zobowiązań dotyczących ujawniania informacji i przejrzystości na podstawie niniejszego rozporządzenia; oraz
  - b) służyć łagodzeniu szczególnie tych konfliktów interesów, które wynikają ze struktury własnościowej lub kontroli sprawowanej przez administratora lub z innych interesów w jego grupie, lub są powodowane przez inne osoby mogące mieć wpływ na administratora lub mogące sprawować nad nim kontrolę w odniesieniu do wyznaczania wskaźnika referencyjnego.
7. Administrator zapewnia, aby jego pracownicy i inne osoby fizyczne, z których usług korzysta lub których usługi pozostają pod jego kontrolą i które bezpośrednio biorą udział w opracowywaniu wskaźnika referencyjnego, spełniali następujące wymagania:
  - a) posiadali niezbędne kwalifikacje, wiedzę i doświadczenie w zakresie powierzonych im obowiązków oraz podlegali efektywnemu zarządzaniu i nadzorowi;
  - b) nie ulegali nienależnemu wpływowi ani konfliktom interesów, a wynagrodzenie i ocena wyników tych osób nie stwarzały konfliktów interesów ani nie naruszały w inny sposób rzetelności procesu wyznaczania wskaźnika referencyjnego;
  - c) ich interesy i powiązania biznesowe nie wpływały na działalność danego administratora;
  - d) podlegali zakazowi przekazywania danych na potrzeby wyznaczania wskaźnika referencyjnego poprzez udział w ofertach sprzedaży i kupna oraz transakcjach w imieniu własnym lub uczestników rynku, z wyjątkiem przypadku, gdy taki sposób przekazywania danych jest wyraźnie wymagany przez metodę dotyczącą wskaźnika referencyjnego i podlega konkretnym zasadom określonym w tej metodzie; oraz
  - e) podlegali skutecznym procedurom mającym na celu kontrolowanie wymiany informacji z innymi pracownikami uczestniczącymi w działaniach, które mogą stwarzać ryzyko powstania konfliktów interesów oraz stronami trzecimi, w przypadku gdy wymieniane informacje mogą mieć wpływ na wskaźnik referencyjny.
8. Administrator ustanawia szczególne procedury kontroli wewnętrznej, aby zapewnić rzetelność i wiarygodność pracownika lub osoby wyznaczającej wskaźnik referencyjny, w tym co najmniej wewnętrzną procedurę zatwierdzania przez kierownictwo przed rozpowszechnieniem wskaźnika referencyjnego.

Artykuł 5

Wymogi w zakresie jednostki nadzorczej

1. Administrator ustanawia i utrzymuje stałą i skuteczną jednostkę nadzorczą w celu zapewnienia nadzoru nad wszystkimi aspektami opracowywania przezeń wskaźników referencyjnych.

2. Administrator opracowuje i utrzymuje solidne procedury dotyczące jednostki nadzorczej, które udostępnia się odpowiednim właściwym organom.
3. Jednostka nadzorcza działa w sposób rzetelny i wypełnia poniższe zadania, które są dostosowywane przez administratora w zależności od stopnia złożoności wskaźnika referencyjnego, jego stosowania oraz podatności na manipulację:
  - a) dokonywanie co najmniej raz w roku przeglądu definicji i metody dotyczącej wskaźnika referencyjnego;
  - b) nadzorowanie zmian wprowadzanych w zakresie metody dotyczącej wskaźnika referencyjnego oraz możliwość wymagania od administratora zasięgnięcia opinii w przypadku takich zmian;
  - c) nadzorowanie ram kontroli administratora, zarządzania wskaźnikiem referencyjnym i jego funkcjonowania, a jeżeli wskaźnik referencyjny opiera się na danych wejściowych pochodzących od podmiotów przekazujących dane – kodeksu postępowania, o którym mowa w art. 15;
  - d) dokonywanie przeglądu i zatwierdzanie procedur zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego, w tym zasięganie opinii dotyczących zaprzestania;
  - e) nadzorowanie osób trzecich uczestniczących w opracowywaniu wskaźnika referencyjnego, w tym podmiotów odpowiedzialnych za obliczenia lub rozpowszechnianie;
  - f) dokonywanie oceny wewnętrznych i zewnętrznych audytów lub przeglądów oraz monitorowanie wdrażania zidentyfikowanych działań naprawczych;
  - g) jeżeli wskaźnik referencyjny opiera się na danych wejściowych pochodzących od podmiotów przekazujących dane – monitorowanie danych wejściowych oraz podmiotów przekazujących dane wejściowe, jak również działań administratora dotyczących kwestionowania lub walidacji przekazywanych danych wejściowych;
  - h) jeżeli wskaźnik referencyjny opiera się na danych wejściowych pochodzących od podmiotów przekazujących dane – podejmowanie skutecznych działań w odniesieniu do naruszeń kodeksu postępowania, o którym mowa w art. 15; oraz
  - i) powiadamianie odpowiednich właściwych organów o przypadkach niewłaściwego zachowania ze strony podmiotów przekazujących dane, w przypadku gdy wskaźnik referencyjny opiera się na danych wejściowych pochodzących od podmiotów przekazujących dane, lub administratorów, o których jednostka nadzorcza powzięła wiadomość, oraz o wszelkich odbiegających od normy lub podejrzanych danych wejściowych.
4. Zadania jednostki nadzorczej wykonuje wyodrębniony komitet lub są one wykonywane za pomocą innych odpowiednich rozwiązań w zakresie zarządzania.
5. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających procedury dotyczące jednostek nadzorczych oraz ich właściwości, w tym ich składu i usytuowania w strukturze organizacyjnej administratora, tak by jednostka nadzorcza działała w sposób rzetelny i przy braku konfliktu interesów. ESMA opracowuje w szczególności niewyczerpujący wykaz odpowiednich rozwiązań w zakresie zarządzania, o których mowa w ust. 4.

ESMA rozróżnia pomiędzy różnymi rodzajami wskaźników referencyjnych i sektorów, określonymi w niniejszym rozporządzeniu, i uwzględnia różnice w strukturze własnościowej i kontrolnej administratorów, charakter, skalę i złożoność opracowywanego wskaźnika referencyjnego, ryzyko wiążące się z danym wskaźnikiem referencyjnym oraz jego wpływ, także w świetle międzynarodowej konwergencji praktyk nadzorczych w odniesieniu do wymogów w zakresie zarządzania dotyczących wskaźników referencyjnych. Jednakże przygotowane przez ESMA projekty regulacyjnych standardów technicznych nie obejmują administratorów pozaistotnych wskaźników referencyjnych i nie mają do nich zastosowania.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

6. ESMA może wydawać zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 wytyczne dla administratorów pozaisotnych wskaźników referencyjnych w celu określenia elementów, o których mowa w ust. 5 niniejszego artykułu.

Artykuł 6

Wymogi dotyczące ram kontroli

1. Administrator posiada ramy kontroli, które gwarantują opracowywanie, publikowanie lub udostępnianie wskaźnika referencyjnego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

2. Ramy kontroli są proporcjonalne do poziomu zidentyfikowanych konfliktów interesu, zakresu swobody uznania w procesie opracowywania wskaźnika referencyjnego i charakteru danych wejściowych wskaźnika referencyjnego.
3. Ramy kontroli obejmują:
  - a) zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
  - b) odpowiednie i skuteczne plany ciągłości działania oraz plany przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej;
  - c) procedury awaryjne istniejące na wypadek zakłócenia procesu opracowywania wskaźnika referencyjnego.
4. Administrator ustanawia środki w celu:
  - a) zapewnienia, aby podmioty przekazujące dane wejściowe stosowały się do kodeksu postępowania, o którym mowa w art. 15, oraz obowiązujących standardów dotyczących danych wejściowych;
  - b) umożliwienia monitorowania danych wejściowych, w tym w miarę możliwości monitorowania danych wejściowych przed publikacją wskaźnika referencyjnego, oraz walidacji danych wejściowych po publikacji w celu zidentyfikowania błędów i odstępstw od normy.
5. Ramy kontroli są, w stosownych przypadkach, dokumentowane, poddawane przeglądom i aktualizacjom oraz udostępniane właściwym organom, oraz – na wniosek – użytkownikom.

Artykuł 7

Wymogi dotyczące ram w zakresie odpowiedzialności

1. Administrator posiada ramy w zakresie odpowiedzialności obejmujące prowadzenie rejestrów, audyt i przegląd oraz procedurę skargową, które służą do wykazania zgodności z wymogami niniejszego rozporządzenia.
2. Administrator wyznacza jednostkę wewnętrzną, która posiada niezbędną zdolność do dokonywania przeglądów i sporządzania sprawozdań dotyczących przestrzegania przez administratora metody dotyczącej wskaźnika referencyjnego oraz niniejszego rozporządzenia.
3. W przypadku kluczowych wskaźników referencyjnych administrator wyznacza niezależnego audytora zewnętrznego, którego zadaniem jest dokonywanie przeglądów i sporządzanie sprawozdań, co najmniej raz w roku, dotyczących przestrzegania przez administratora metody dotyczącej wskaźnika referencyjnego oraz niniejszego rozporządzenia.
4. Na wniosek odpowiedniego właściwego organu administrator udostępnia odpowiedniemu właściwemu organowi szczegółowe informacje dotyczące przeglądów i sprawozdań, o których mowa w ust. 2. Na wniosek odpowiedniego właściwego organu lub użytkownika wskaźnika referencyjnego administrator publikuje szczegółowe informacje dotyczące audytów, o których mowa w ust. 3.

Artykuł 8

Wymogi dotyczące prowadzenia rejestrów

1. Administrator prowadzi następujące rejestry:
  - a) wszystkich danych wejściowych, w tym wykorzystania takich danych;
  - b) metody wykorzystywanej do wyznaczania wskaźnika referencyjnego;
  - c) dokonania oceny lub skorzystania ze swobody uznania przez siebie lub, w odpowiednich przypadkach, przez ekspertów oceniających w trakcie wyznaczania wskaźnika referencyjnego, w tym uzasadnienia tej oceny lub tej swobody uznania;
  - d) wszelkich pominiętych danych wejściowych, w szczególności w przypadku, gdy dane te były zgodne z wymogami metody dotyczącej wskaźnika referencyjnego, wraz z uzasadnieniem ich pominięcia;

- e) innych zmian lub przypadków odstąpienia od standardowych procedur i metod, w tym tych dokonanych podczas okresów skrajnych warunków rynkowych lub zakłóceń na rynku;
- f) tożsamości dostawców danych oraz osób fizycznych zatrudnionych przez administratora do wyznaczania wskaźnika referencyjnego;
- g) wszelkich dokumentów dotyczących skarg, w tym dokumentów przedłożonych przez skarżącego; oraz
- h) komunikacji telefonicznej lub elektronicznej prowadzonej pomiędzy osobami zatrudnionymi przez administratora a podmiotami przekazującymi dane lub dostawcami danych w odniesieniu do wskaźnika referencyjnego.

2. Administrator przechowuje rejestry, o których mowa w ust. 1, przez co najmniej pięć lat w formie umożliwiającej powielanie i pełne zrozumienie wyznaczenia wskaźnika referencyjnego oraz przeprowadzenie audytu lub ewaluacji danych wejściowych, obliczeń, dokonanych ocen oraz skorzystania ze swobody uznania. Nagrania rozmów telefonicznych lub komunikacja elektroniczna zarejestrowana zgodnie z ust. 1 lit. h) udostępniane są na wniosek osobom uczestniczącym w rozmowie lub komunikacji elektronicznej i są przechowywane przez okres trzech lat.

Artykuł 9

Mechanizm skargowy

1. Administrator posiada i publikuje procedury dotyczące przyjmowania, rozpatrywania i prowadzenia rejestrów dotyczących złożonych skarg, w tym dotyczących procesu wyznaczania wskaźnika referencyjnego przez administratora.
2. W ramach takiego mechanizmu skargowego zapewnia się:
  - a) udostępnianie przez administratora procedury rozpatrywania skarg, za pośrednictwem której można składać skargi dotyczące: reprezentatywności danego wyznaczenia wskaźnika referencyjnego dla wartości rynkowej, proponowanej zmiany w procesie wyznaczania wskaźnika referencyjnego, zastosowania metody w odniesieniu do danego wyznaczenia wskaźnika referencyjnego oraz innych decyzji w odniesieniu do procesu wyznaczania wskaźnika referencyjnego;
  - b) rozpatrywanie skarg w sposób terminowy i rzetelny oraz informowanie skarżącego w rozsądnym terminie o sposobie rozstrzygnięcia sprawy, chyba że takie informowanie byłoby sprzeczne z celami polityki publicznej lub rozporządzeniem (UE) nr 596/2014; oraz
  - c) zbadanie sprawy w sposób niezależny, bez udziału personelu, który może lub mógł być związany z przedmiotem skargi.

Artykuł 10

Outsourcing

1. Administratorzy nie zlecają na zasadzie outsourcingu wykonywania zadań w zakresie opracowywania wskaźnika referencyjnego w sposób, który w poważnym stopniu niekorzystnie wpływałby na kontrolę administratora nad opracowywaniem wskaźnika referencyjnego lub zdolność odpowiednich właściwych organów do sprawowania nadzoru nad danym wskaźnikiem referencyjnym.
2. Jeżeli administrator zleca usługodawcy na zasadzie outsourcingu wykonywanie zadań lub inne istotne usługi i czynności w zakresie opracowywania wskaźnika referencyjnego, administrator pozostaje w pełni odpowiedzialny za dopełnienie wszystkich swoich obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia.
3. W przypadku outsourcingu administrator zapewnia spełnienie następujących warunków:
  - a) usługodawca ma możliwość, zdolność oraz wszelkie wymagane na podstawie prawa zezwolenia, aby w sposób rzetelny i profesjonalny wykonywać zadania, świadczyć usługi lub realizować czynności, które zostały mu zlecone na zasadzie outsourcingu;

- b) administrator udostępnia odpowiednim właściwym organom informacje o tożsamości i zadaniach usługodawcy, który bierze udział w procesie wyznaczania wskaźnika referencyjnego;
- c) administrator podejmuje odpowiednie działania, jeżeli są wątpliwości co do tego, czy usługodawca wykonuje zadania zleconych na zasadzie outsourcingu w sposób skuteczny i zgodnie z obowiązującymi przepisami i wymogami regulacyjnymi;
- d) administrator dysponuje w dalszym ciągu niezbędną wiedzą fachową, aby skutecznie nadzorować wykonywanie zadań zleconych na zasadzie outsourcingu oraz zarządzać ryzykiem związanym z outsourcingiem;
- e) administrator jest informowany przez usługodawcę o wszelkich zmianach, które mogą mieć istotny wpływ na możliwość wykonywania przez usługodawcę zadań zleconych na zasadzie outsourcingu w sposób skuteczny i zgodnie z obowiązującymi przepisami i wymogami regulacyjnymi;
- f) usługodawca współpracuje z odpowiednim właściwym organem w zakresie czynności zleconych na zasadzie outsourcingu, a administrator wraz z odpowiednim właściwym organem mają faktyczny dostęp do danych dotyczących czynności zleconych na zasadzie outsourcingu, jak również do pomieszczeń przedsiębiorstwa usługodawcy, a odpowiedni właściwy organ ma możliwość egzekwowania przysługujących mu praw dotyczących tego dostępu;
- g) w stosownych przypadkach administrator ma możliwość rozwiązania umowy dotyczącej outsourcingu;
- h) administrator podejmuje rozsądne kroki, w tym przyjmuje plany awaryjne, w celu uniknięcia nienależytego ryzyka operacyjnego związanego z udziałem usługodawcy w procesie wyznaczania wskaźnika referencyjnego.

ROZDZIAŁ 2

Dane wejściowe, metoda i zgłaszanie naruszeń

Artykuł 11

Dane wejściowe

1. Opracowywanie wskaźnika referencyjnego podlega następującym wymogom dotyczącym jego danych wejściowych:
  - a) dane wejściowe są wystarczające do dokładnego i wiarygodnego odzwierciedlenia rynku lub realiów gospodarczych, których pomiar jest celem danego wskaźnika referencyjnego;

danymi wejściowymi są dane dotyczące transakcji, jeżeli są dostępne i adekwatne; jeżeli dane dotyczące transakcji nie są wystarczające lub adekwatne do dokładnego i wiarygodnego odzwierciedlenia rynku lub realiów gospodarczych, których pomiar jest celem danego wskaźnika referencyjnego, można wykorzystać dane wejściowe niebędące danymi dotyczącymi transakcji, w tym ceny szacunkowe, kwotowania i zatwierdzone kwotowania lub inne wartości;
  - b) dane wejściowe, o których mowa w lit. a), są weryfikowalne;
  - c) administrator opracowuje i publikuje jasne wytyczne dotyczące rodzajów danych wejściowych, pierwszeństwa w wykorzystywaniu różnych rodzajów danych wejściowych i dokonywania oceny eksperckiej, aby zapewnić zgodność z lit. a) i metodą;
  - d) jeżeli wskaźnik referencyjny opiera się na danych wejściowych pochodzących od podmiotów przekazujących dane, administrator otrzymuje – w stosownych przypadkach – dane wejściowe od wiarygodnego i reprezentatywnego panelu lub próby podmiotów przekazujących dane, aby zapewnić rzetelne i reprezentatywne odzwierciedlenie przez uzyskany w ten sposób wskaźnik referencyjny rynku lub realiów gospodarczych, których pomiar jest jego celem;
  - e) administrator nie wykorzystuje danych wejściowych od podmiotu przekazującego dane, jeżeli istnieją przesłanki, aby sądzić, że podmiot ten nie stosuje się do kodeksu postępowania, o którym mowa w art. 15; w takim przypadku administrator uzyskuje reprezentatywne dane dostępne publicznie.
2. Na potrzeby kontroli danych wejściowych administrator zapewnia ustanowienie:
  - a) kryteriów określających, kto może przekazywać dane wejściowe administratorowi, oraz procesu wyboru podmiotów przekazujących dane wejściowe;
  - b) procesu ewaluacji danych wejściowych przekazanych przez podmiot przekazujący dane oraz procesu powstrzymania podmiotu przekazującego dane przed dalszym przekazywaniem danych wejściowych lub, w stosownych przypadkach, stosowania innych kar wobec podmiotu przekazującego dane za brak zgodności; oraz

c) procesu walidacji danych wejściowych, w tym w odniesieniu do innych wskaźników lub danych, aby zapewnić ich rzetelność i dokładność.

3. Jeżeli dane wejściowe są przekazywane na potrzeby wskaźnika referencyjnego przez jednostkę operacyjną, która oznacza jakikolwiek dział, wydział, grupę lub personel podmiotu przekazującego dane, lub jakikolwiek związany z nim podmiot, które prowadzą działalność związaną z wyceną, zawieraniem transakcji, sprzedażą, wprowadzaniem do obrotu lub działalność reklamową, akwizycyjną, strukturyzacyjną, lub maklerską, administrator:

a) uzyskuje dane również z innych źródeł, które potwierdzają takie dane wejściowe; oraz

b) zapewnia, aby podmioty przekazujące dane posiadały odpowiedni nadzór wewnętrzny oraz odpowiednie procedury weryfikacji.

4. Jeżeli administrator uzna, że dane wejściowe nie są reprezentatywne dla rynku lub realiów gospodarczych, których pomiar jest celem wskaźnika referencyjnego, zmienia on w rozsądnym terminie dane wejściowe, podmioty przekazujące dane lub metodę, w celu zapewnienia, aby dane wejściowe były reprezentatywne dla takiego rynku lub realiów gospodarczych, bądź zaprzestaje opracowywania tego wskaźnika referencyjnego.

5. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych celem doprecyzowania: w jaki sposób zapewnić adekwatność i weryfikowalność danych wejściowych zgodnie z wymogami ust. 1 lit. a) i b); jak również procedur nadzoru wewnętrznego i weryfikacji podmiotu przekazującego dane, których posiadanie musi zapewnić administrator zgodnie z ust. 3 lit. b) w celu zapewnienia rzetelności i dokładności danych wejściowych. Jednakże takie projekty regulacyjnych standardów technicznych przygotowane przez ESMA nie obejmują administratorów pozaisotnych wskaźników referencyjnych i nie mają do nich zastosowania.

ESMA uwzględnia różne rodzaje wskaźników referencyjnych i sektorów, określone w niniejszym rozporządzeniu, charakter danych wejściowych, specyfikę danego rynku lub danych realiów gospodarczych oraz zasadę proporcjonalności, podatność wskaźników referencyjnych na manipulację, jak również międzynarodową konwergencję praktyk nadzorczych odnoszących się do wskaźników referencyjnych.

ESMA przedstawia Komisji projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

6. ESMA może wydać zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 wytyczne dla administratorów pozaisotnych wskaźników referencyjnych w celu określenia elementów, o których mowa w ust. 5 niniejszego artykułu.

Artykuł 12

Metoda

1. Na potrzeby wyznaczania wskaźnika referencyjnego administrator stosuje metodę, która jest:

a) rzetelna i wiarygodna;

b) oparta na jasnych zasadach, określających sposób i okoliczności korzystania ze swobody uznania przy wyznaczaniu danego wskaźnika referencyjnego;

c) rygorystyczna, stabilna i podlega walidacji danych, w tym – w stosownych przypadkach – poprzez sprawdzenie historyczne na podstawie dostępnych danych dotyczących transakcji;

d) trwała oraz zapewniająca obliczenie wskaźnika referencyjnego z uwzględnieniem możliwie najszerszego zakresu okoliczności, nie naruszając jej rzetelności;

e) możliwa do zidentyfikowania i zweryfikowania.

2. Określając metodę dotyczącą wskaźnika referencyjnego, administrator wskaźnika referencyjnego:

a) bierze pod uwagę czynniki, takie jak rozmiar i normalna płynność rynku, przejrzystość transakcji oraz pozycje uczestników rynku, koncentracja na rynku, dynamika rynku oraz adekwatność każdej próbki, aby odzwierciedlić rynek lub realia gospodarcze, których pomiar jest celem wskaźnika referencyjnego;

- b) ustala, co stanowi aktywny rynek na potrzeby danego wskaźnika referencyjnego; oraz
- c) określa pierwszeństwo przyznawane różnym rodzajom danych wejściowych.

3. Administrator posiada i publikuje przejrzyste mechanizmy pozwalające rozpoznać okoliczności, w których ilość lub jakość danych wejściowych przestaje spełniać standardy niezbędne dla dokładnego i wiarygodnego wyznaczenia wskaźnika referencyjnego za pomocą danej metody i które opisują, czy i w jaki sposób dany wskaźnik referencyjny ma być w takich okolicznościach obliczany.

Artykuł 13

Przejrzystość metody

1. Administrator opracowuje i stosuje wskaźnik referencyjny oraz dotyczącą go metodę, a także administruje tym wskaźnikiem referencyjnym i tą metodą w sposób przejrzysty. W tym celu administrator publikuje lub udostępnia następujące informacje:

- a) kluczowe elementy metody, jaką stosuje w odniesieniu do każdego opracowywanego i publikowanego wskaźnika referencyjnego lub, w stosownych przypadkach, w stosunku do każdej rodziny opracowanych i publikowanych wskaźników referencyjnych;
- b) dane dotyczące wewnętrznego przeglądu i zatwierdzania danej metody, a także częstotliwość dokonywania takiego przeglądu;
- c) procedura konsultacji w sprawie każdej proponowanej istotnej zmiany w stosowanej przez niego metodzie oraz uzasadnienie takiej zmiany, w tym definicja istotnej zmiany, a także okoliczności, w których administrator ma powiadomić użytkowników o jakichkolwiek takich zmianach.

2. Procedura wymagana na podstawie ust. 1 lit. c) zapewnia:

- a) uprzednie powiadomienie, z podaniem wyraźnych ram czasowych, umożliwiające przeprowadzenie analizy oraz przedstawienie uwag odnośnie do wpływu takich proponowanych istotnych zmian; oraz
- b) udostępnienie uwag, o których mowa w lit. a) niniejszego ustępu, i odpowiedzi administratora na te uwagi, po każdej konsultacji, oprócz przypadków, w których autor uwag zwrócił się z wnioskiem o zachowanie poufności.

3. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych celem doprecyzowania informacji, które mają zostać udostępnione przez administratora zgodnie z wymogami określonymi w ust. 1 i 2, rozróżniając pomiędzy różnymi rodzajami wskaźników referencyjnych i sektorów określonymi w niniejszym rozporządzeniu. ESMA uwzględnia potrzebę ujawnienia tych elementów metody, które dostarczają wystarczających informacji szczegółowych pozwalających użytkownikom zrozumieć, w jaki sposób wskaźnik referencyjny został opracowany i ocenić jego reprezentatywność, znaczenie dla indywidualnych użytkowników i jego przydatność jako odniesienie dla instrumentów i umów finansowych oraz zasady proporcjonalności. Jednakże przygotowane przez ESMA projekty regulacyjnych standardów technicznych nie obejmują administratorów pozaistotnych wskaźników referencyjnych i nie mają do nich zastosowania.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

4. ESMA może wydać zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 wytyczne dla administratorów pozaisotnych wskaźników referencyjnych w celu doprecyzowania elementów, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu.

Artykuł 14

Zgłaszanie naruszeń

1. Administrator ustanawia odpowiednie systemy i skuteczne kontrole w celu zapewnienia rzetelności danych wejściowych, aby móc zidentyfikować i zgłosić właściwemu organowi każde zachowanie, które może wiązać się z manipulacją lub próbą manipulacji wskaźnikiem referencyjnym zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 596/2014.

2. Administrator monitoruje dane wejściowe i podmioty przekazujące dane, aby móc powiadomić odpowiedni właściwy organ i przekazać wszystkie stosowne informacje, jeżeli podejrzewa, że w odniesieniu do wskaźnika referencyjnego doszło do zachowania, które może wiązać się z manipulacją lub próbą manipulacji wskaźnikiem referencyjnym zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 596/2014, w tym znową w celu manipulacji.

Organ właściwy dla administratora przekazuje takie informacje, w stosownym przypadku, odpowiedniemu organowi zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 596/2014.

3. Administrator posiada procedury odnoszące się do kierowników, pracowników oraz innych osób fizycznych, z których usług korzysta lub które pozostają pod jego kontrolą, umożliwiające wewnętrzne zgłaszanie naruszeń niniejszego rozporządzenia.

ROZDZIAŁ 3

Kodeks postępowania i wymogi dotyczące podmiotów przekazujących dane

Artykuł 15

Kodeks postępowania

1. Jeżeli wskaźnik referencyjny opiera się na danych wejściowych pochodzących od podmiotów przekazujących dane, administrator opracowuje kodeks postępowania w odniesieniu do każdego wskaźnika referencyjnego, w którym wyraźnie określa zakres odpowiedzialności podmiotów przekazujących dane w odniesieniu do przekazywania danych wejściowych, i zapewnia, aby taki kodeks postępowania był zgodny z niniejszym rozporządzeniem. Administrator upewnia się na bieżąco, że podmioty przekazujące dane stosują się do zasad kodeksu postępowania, przy czym czyni to nie rzadziej niż raz w roku oraz przy okazji wprowadzania zmian do tego kodeksu.

2. Kodeks postępowania zawiera co najmniej:

- a) jasny opis danych wejściowych, które mają być przekazane, i wymogi niezbędne do zapewnienia przekazywania danych wejściowych zgodnie z art. 11 i 14;
- b) określenie podmiotów, które mogą przekazywać dane wejściowe administratorowi, oraz procedur sprawdzania tożsamości podmiotu przekazującego dane i wszelkich dostawców danych, jak również upoważnienie dostawców danych do przekazywania danych w imieniu podmiotu przekazującego dane;
- c) zasady mające na celu zapewnienie, aby podmioty przekazujące dane przekazywały wszystkie istotne dane wejściowe;
- d) systemy i środki kontroli, do których ustanowienia jest zobowiązany podmiot przekazujący dane, w tym:
  - (i) procedury przekazywania danych wejściowych, w tym wymogi dla podmiotu przekazującego dane dotyczące dokładnego wskazania, czy dane wejściowe są danymi dotyczącymi transakcji oraz czy dane wejściowe są zgodne z wymogami administratora;
  - (ii) zasady dotyczące korzystania ze swobody uznania w zakresie przekazywania danych wejściowych;
  - (iii) wymogi dotyczące walidacji danych wejściowych przed przekazaniem ich administratorowi;
  - (iv) zasady dotyczące prowadzenia rejestrów;
  - (v) wymogi dotyczące zgłaszania podejrzanych danych wejściowych;
  - (vi) wymogi dotyczące zarządzania konfliktami interesów.

3. Administrator może opracować jeden kodeks postępowania dla każdej rodziny wskaźników referencyjnych, które opracowuje.

4. Jeżeli odpowiedni właściwy organ – wykonując uprawnienia, o których mowa w art. 41 – zidentyfikuje elementy kodeksu postępowania niezgodne z niniejszym rozporządzeniem, powiadamia o tym odpowiedniego administratora. Administrator dostosowuje kodeks postępowania w celu zapewnienia jego zgodności z niniejszym rozporządzeniem w terminie 30 dni od takiego powiadomienia.

5. W terminie 15 dni roboczych od daty rozpoczęcia stosowania decyzji o umieszczeniu kluczowego wskaźnika referencyjnego w wykazie, o którym mowa w art. 20 ust. 1, administrator tego kluczowego wskaźnika referencyjnego przedkłada odpowiedniemu właściwemu organowi kodeks postępowania. W terminie 30 dni odpowiedni właściwy organ sprawdza, czy treść kodeksu postępowania jest zgodna z niniejszym rozporządzeniem. Jeżeli odpowiedni właściwy organ zidentyfikuje elementy niezgodne z niniejszym rozporządzeniem, stosuje się ust. 4 niniejszego artykułu.

6. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych celem doprecyzowania elementów kodeksu postępowania, o których mowa w ust. 2, w odniesieniu do różnych rodzajów wskaźników referencyjnych, oraz w celu uwzględnienia rozwoju wskaźników referencyjnych i rynków finansowych.

ESMA uwzględnia różne właściwości wskaźników referencyjnych i podmiotów przekazujących dane, w szczególności pod względem różnic między przekazywanymi danymi wejściowymi i stosowanymi metodami, ryzyko manipulacji danymi wejściowymi i międzynarodową konwergencję praktyk nadzorczych odnoszących się do wskaźników referencyjnych.

ESMA przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 16

Wymogi w zakresie zarządzania i kontroli w odniesieniu do podmiotów nadzorowanych przekazujących dane

1. W odniesieniu do podmiotu nadzorowanego przekazującego dane mają zastosowanie następujące wymogi w zakresie zarządzania i kontroli:

- a) podmiot nadzorowany przekazujący dane zapewnia, aby na przekazywanie danych wejściowych nie miał wpływu żaden istniejący lub potencjalny konflikt interesów oraz aby, w przypadku konieczności skorzystania ze swobody uznania, ze swobody takiej korzystano w sposób niezależny i uczciwy w oparciu o istotne informacje zgodnie z kodeksem postępowania, o którym mowa w art. 15;
- b) podmiot nadzorowany przekazujący dane posiada ramy w zakresie kontroli zapewniające rzetelność, dokładność i wiarygodność danych wejściowych oraz przekazywanie danych wejściowych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i z kodeksem postępowania, o którym mowa w art. 15.

2. Podmiot nadzorowany przekazujący dane posiada skuteczne systemy i środki kontroli, zapewniające rzetelność i wiarygodność wszystkich danych wejściowych przekazywanych administratorowi, obejmujące:

- a) środki kontroli podmiotów, które mogą dostarczać dane wejściowe administratorowi, w tym, w stosownych przypadkach, proces zatwierdzania przez osobę fizyczną zajmującą stanowisko wyższego szczebla w stosunku do dostawcy danych;
- b) odpowiednie szkolenia dla dostawców danych, których zakres obejmuje co najmniej niniejsze rozporządzenie oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014;
- c) środki zarządzania konfliktami interesów, w tym, w stosownych przypadkach, rozdzielenia organizacyjnego pracowników, oraz rozważania dotyczące sposobów likwidacji zachęt skłaniających do manipulowania wskaźnikiem referencyjnym, wynikających z polityki wynagrodzeń;
- d) prowadzenie przez odpowiedni okres rejestrów dotyczących komunikowania się w odniesieniu do przekazywania danych wejściowych, wszelkich informacji wykorzystanych do umożliwienia podmiotowi przekazującemu dane ich każdorazowe przekazanie, wszelkich istniejących lub potencjalnych konfliktów interesów, w tym ekspozycji podmiotu przekazującego dane na instrumenty finansowe, które stosują wskaźnik referencyjny jako odniesienie;
- e) prowadzenie rejestrów audytów wewnętrznych i zewnętrznych.

3. W przypadku gdy dane wejściowe opierają się na ocenie eksperckiej, podmioty nadzorowane przekazujące dane ustanawiają, oprócz systemów i środków kontroli, o których mowa w ust. 2, zasady dotyczące dokonywania oceny lub korzystania ze swobody uznania oraz przechowują rejestry uzasadnień każdego przypadku dokonania oceny lub skorzystania ze swobody uznania. W stosownych przypadkach podmioty nadzorowane przekazujące dane biorą pod uwagę charakter wskaźnika referencyjnego i jego danych wejściowych.

4. Podmiot nadzorowany przekazujący dane w pełni współpracuje z administratorem i odpowiednim właściwym organem w zakresie audytów dotyczących opracowywania wskaźnika referencyjnego i nadzoru nad opracowywaniem wskaźnika referencyjnego oraz udostępnia informacje i rejestry prowadzone zgodnie z ust. 2 i 3.

5. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych celem dalszego doprecyzowania wymogów dotyczących zarządzania, systemów i środków kontroli oraz zasad określonych w ust. 1, 2 i 3.

ESMA uwzględni różne właściwości wskaźników referencyjnych i podmiotów nadzorowanych przekazujących dane, w szczególności pod względem różnic między przekazywanymi danymi wejściowymi i stosowanymi metodami, ryzyko manipulacji danymi wejściowymi i charakter działalności prowadzonej przez podmioty nadzorowane przekazujące dane, oraz rozwój wskaźników referencyjnych i rynków finansowych w świetle międzynarodowej konwencji praktyk nadzorczych odnoszących się do wskaźników referencyjnych. Jednakże przygotowane przez ESMA projekty regulacyjnych standardów technicznych nie obejmują podmiotów nadzorowanych przekazujących dane na potrzeby pozaisotycznych wskaźników referencyjnych i nie mają do nich zastosowania.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

6. ESMA może wydawać zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 wytyczne dla podmiotów nadzorowanych przekazujących dane na potrzeby pozaisotycznych wskaźników referencyjnych w celu określenia elementów, o których mowa w ust. 5 niniejszego artykułu.

TYTUŁ III

WYMOGI DOTYCZĄCE RÓŻNYCH RODZAJÓW WSKAŹNIKÓW REFERENCYJNYCH

ROZDZIAŁ 1

Wskaźniki referencyjne danych regulowanych

Artykuł 17

Wskaźniki referencyjne danych regulowanych

1. Art. 11 ust. 1 lit. d) i e), art. 11 ust. 2 i 3, art. 14 ust. 1 i 2 oraz art. 15 i 16 nie stosuje się do opracowywania wskaźników referencyjnych danych regulowanych i przekazywania danych na ich potrzeby. Art. 8 ust. 1 lit. a) nie stosuje się do opracowywania wskaźników referencyjnych danych regulowanych w odniesieniu do danych wejściowych, które są przekazywane w całości i bezpośrednio zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 24.

2. Art. 24 i 25 lub art. 26 stosuje się odpowiednio do opracowywania wskaźników referencyjnych danych regulowanych i przekazywania danych na ich potrzeby, które są wykorzystywane pośrednio lub bezpośrednio w zestawie wskaźników referencyjnych stosowanych jako odniesienie dla instrumentów finansowych lub umów finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych, o całkowitej wartości wynoszącej maksymalnie 500 mld EUR szacowanej na podstawie wszystkich okresów zapadalności wskaźnika referencyjnego, w stosownych przypadkach.

ROZDZIAŁ 2

Wskaźniki referencyjne stóp procentowych

Artykuł 18

Wskaźniki referencyjne stóp procentowych

Do opracowywania wskaźników referencyjnych stóp procentowych i przekazywania danych na ich potrzeby, oprócz wymogów określonych w tytule II lub w ich miejsce, stosuje się wymogi szczególne określone w załączniku I.

Art. 24, 25 i 26 nie stosuje się do opracowywania wskaźników referencyjnych stóp procentowych i przekazywania danych na ich potrzeby.

ROZDZIAŁ 3

Towarowe wskaźniki referencyjne

Artykuł 19

Towarowe wskaźniki referencyjne

1. Do opracowywania towarowych wskaźników referencyjnych i przekazywania danych na ich potrzeby stosuje się wymogi szczególne określone w załączniku II zamiast wymogów określonych w tytule II, z wyjątkiem art. 10, chyba że dany wskaźnik referencyjny jest wskaźnikiem referencyjnym danych regulowanych lub opiera się na danych pochodzących od podmiotów przekazujących dane, z których większość stanowią podmioty nadzorowane.

Art. 24, 25 i 26 nie stosuje się do opracowywania towarowych wskaźników referencyjnych i przekazywania danych na ich potrzeby.

2. Jeżeli towarowy wskaźnik referencyjny jest kluczowym wskaźnikiem referencyjnym, a składnikiem aktywów bazowych jest złoto, srebro lub platyna, zamiast załącznika II stosuje się wymogi zawarte w tytule II.

ROZDZIAŁ 4

Kluczowe wskaźniki referencyjne

Artykuł 20

Kluczowe wskaźniki referencyjne

1. Komisja przyjmuje akty wykonawcze zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 50 ust. 2, aby sporządzić wykaz kluczowych wskaźników referencyjnych opracowywanych przez administratorów mających siedzibę lub miejsce zamieszkania w Unii, które są kluczowymi wskaźnikami referencyjnymi, i dokonywać co najmniej co dwa lata ich przeglądu, pod warunkiem że spełniony został jeden z następujących warunków:

- a) wskaźnik referencyjny jest wykorzystywany pośrednio lub bezpośrednio w zestawie wskaźników referencyjnych stosowanych jako odniesienie dla instrumentów finansowych lub umów finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych, o całkowitej wartości wynoszącej co najmniej 500 mld EUR szacowanej na podstawie wszystkich okresów zapadalności wskaźnika referencyjnego, w stosownych przypadkach;
- b) podstawą wskaźnika referencyjnego są dane pochodzące od podmiotów przekazujących dane, z których większość stanowią podmioty mające siedzibę lub miejsce zamieszkania w jednym państwie członkowskim oraz jest on uznany za kluczowy przez to państwo członkowskie zgodnie z procedurą określoną w ust. 2, 3, 4 i 5 niniejszego artykułu;
- c) wskaźnik referencyjny spełnia wszystkie następujące kryteria:
  - (i) wskaźnik referencyjny jest stosowany pośrednio lub bezpośrednio w zestawie wskaźników referencyjnych stosowanych jako odniesienie dla instrumentów finansowych lub umów finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych, o całkowitej wartości wynoszącej co najmniej 400 mld EUR szacowanej na podstawie wszystkich okresów zapadalności wskaźnika referencyjnego, w stosownych przypadkach, ale nie przekracza wartości określonej w lit. a);
  - (ii) wskaźnik referencyjny nie ma żadnych lub bardzo niewiele odpowiednich rynkowych zastępczych wskaźników referencyjnych;
  - (iii) w wypadku gdyby zaprzestano opracowywania wskaźnika referencyjnego lub gdyby był on opracowywany na podstawie danych wejściowych, które przestały być w pełni reprezentatywne dla danego rynku lub danych realiów gospodarczych lub na podstawie niewiarygodnych danych wejściowych, miałyby to znaczący i negatywny wpływ na integralność rynku, stabilność finansową, konsumentów, gospodarkę realną lub finansowanie gospodarstw domowych i przedsiębiorstw w jednym lub kilku państwach członkowskich.

Jeżeli dany wskaźnik referencyjny spełnia kryteria określone w lit. c) ppkt (ii) i (iii), ale nie spełnia kryterium określonego w lit. c) ppkt (i), właściwe organy zainteresowanego państwa członkowskiego wraz z właściwym organem państwa członkowskiego, w którym administrator ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, mogą uzgodnić, że taki wskaźnik referencyjny powinien zostać uznany za kluczowy na podstawie niniejszego akapitu. W każdym przypadku organ właściwy dla administratora zasięga opinii właściwych organów zainteresowanego państwa członkowskiego. W przypadku braku porozumienia między właściwymi organami organ właściwy dla administratora podejmuje decyzję, czy wskaźnik referencyjny powinien zostać uznany za kluczowy na podstawie niniejszego akapitu, uwzględniając przyczyny braku porozumienia. Właściwe organy lub, w przypadku braku porozumienia, organ właściwy dla administratora przekazują ocenę Komisji. Po otrzymaniu oceny Komisja przyjmuje akt wykonawczy zgodnie z niniejszym ustępem. Ponadto, w razie braku porozumienia, organ właściwy dla administratora przekazuje swą ocenę ESMA, która może opublikować opinię.

2. Jeżeli właściwy organ państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1 lit. b), uważa, że nadzorowany przez niego administrator opracowuje wskaźnik referencyjny, który powinien zostać uznany za kluczowy, powiadamia o tym ESMA i przekazuje ESMA udokumentowaną ocenę.

3. Na potrzeby ust. 2 właściwy organ ocenia, czy zaprzestanie opracowywania wskaźnika referencyjnego lub opracowywanie go na podstawie danych wejściowych lub panelu podmiotów przekazujących dane, które przestały być w pełni reprezentatywne dla danego rynku lub danych realiów gospodarczych, miałyby negatywny wpływ na integralność rynku, stabilność finansową, konsumentów, gospodarkę realną lub finansowanie gospodarstw domowych i przedsiębiorstw w tym państwie członkowskim. Właściwy organ bierze pod uwagę w swojej ocenie:

- a) wartość instrumentów finansowych i umów finansowych, które stosują wskaźnik referencyjny jako odniesienie oraz wartość funduszu inwestycyjnego stosującego wskaźnik referencyjny jako odniesienie do pomiaru swoich wyników w obrębie danego państwa członkowskiego oraz ich znaczenie w kontekście całkowitej wartości nierozliczonych instrumentów finansowych i umów finansowych w tym państwie członkowskim;
- b) wartość instrumentów finansowych i umów finansowych, które stosują wskaźnik referencyjny jako odniesienie oraz wartość funduszy inwestycyjnych stosujących wskaźnik referencyjny jako odniesienie do pomiaru swoich wyników w obrębie państwa członkowskiego, i ich znaczenie dla dochodu narodowego brutto tego państwa członkowskiego;
- c) każdą inną liczbę pozwalającą obiektywnie ocenić ewentualny wpływ zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego lub jego niewiarygodności na integralność rynku, stabilność finansową, konsumentów, gospodarkę realną lub finansowanie gospodarstw domowych i przedsiębiorstw w danym państwie członkowskim.

Właściwy organ dokonuje przeglądu swej oceny, na ile dany wskaźnik referencyjny jest kluczowy, co najmniej co dwa lata, i powiadamia o nowej ocenie ESMA i przekazuje ją ESMA.

4. W ciągu sześciu tygodni od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, ESMA wydaje opinię, w której rozstrzyga, czy ocena właściwego organu spełnia wymogi ust. 3, i przekazuje taką opinię Komisji wraz z oceną właściwego organu.

5. Komisja, po otrzymaniu opinii, o której mowa w ust. 4, przyjmuje akty wykonawcze zgodnie z ust. 1.

6. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 49 w celu:

- a) doprecyzowania sposobu szacowania wartości nominalnej instrumentów finansowych innych niż pochodne, wartości nominalnej instrumentów pochodnych i wartości aktywów netto funduszy inwestycyjnych, w tym w przypadku pośredniego odniesienia do wskaźnika referencyjnego w zestawie wskaźników referencyjnych, w celu ich porównania z progami, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu i w art. 24 ust. 1 lit. a);
- b) dokonania przeglądu metody wyliczania stosowanej do ustalania progów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w świetle rozwoju sytuacji na rynku, rozwoju cen i zmian regulacyjnych, a także przydatności klasyfikacji wskaźników referencyjnych, w przypadku gdy całkowita wartość instrumentów finansowych, umów finansowych lub funduszy inwestycyjnych stosujących wskaźniki referencyjne jako odniesienie jest bliska progów; przegląd ten odbywa się co najmniej co dwa lata od dnia 1 stycznia 2018 r.;

- c) doprecyzowania sposobu stosowania kryteriów, o których mowa w ust. 1 lit. c) ppkt (iii) niniejszego artykułu, uwzględniając wszelkie dane pozwalające na obiektywną ocenę ewentualnego wpływu zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego lub jego niewiarygodności na integralność rynku, stabilność finansową, konsumentów, gospodarkę realną lub finansowanie gospodarstw domowych i przedsiębiorstw w danym państwie członkowskim.

W stosownych przypadkach Komisja uwzględni istotne zmiany rynkowe lub postęp technologiczny.

Artykuł 21

Obowiązkowe administrowanie kluczowym wskaźnikiem referencyjnym

1. Jeżeli administrator kluczowego wskaźnika referencyjnego zamierza zaprzestać opracowywania takiego wskaźnika referencyjnego, podejmuje następujące działania:

- a) natychmiast powiadamia właściwy dla niego organ; oraz
- b) w ciągu czterech tygodni od takiego powiadomienia przedkłada ocenę tego, w jaki sposób:
  - (i) wskaźnik referencyjny ma zostać powierzony nowemu administratorowi; lub
  - (ii) zaprzestaje się opracowywania wskaźnika referencyjnego, uwzględniając procedurę ustanowioną w art. 28 ust. 1.

W okresie, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. b), administrator nie zaprzestaje opracowywania wskaźnika referencyjnego.

2. Po otrzymaniu od administratora oceny, o której mowa w ust. 1, właściwy organ podejmuje następujące działania:

- a) informuje ESMA i, w stosownych przypadkach, kolegium ustanowione na podstawie art. 46; oraz
- b) w ciągu czterech tygodni przeprowadza własną ocenę sposobu, w jaki wskaźnik referencyjny ma zostać powierzony nowemu administratorowi, lub sposobu zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego, uwzględniając procedurę określoną zgodnie z art. 28 ust. 1.

W okresie, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. b) niniejszego ustępu, administrator nie zaprzestaje opracowywania wskaźnika referencyjnego bez pisemnej zgody właściwego organu.

3. Po zakończeniu oceny, o której mowa w ust. 2 lit. b), właściwy organ jest uprawniony do zobowiązania administratora do kontynuowania publikacji wskaźnika referencyjnego do czasu, gdy:

- a) opracowywanie wskaźnika referencyjnego zostało powierzone nowemu administratorowi;
- b) można w sposób uporządkowany zaprzestać opracowywania wskaźnika referencyjnego; lub
- c) wskaźnik referencyjny przestanie być kluczowym wskaźnikiem referencyjnym.

Na potrzeby akapitu pierwszego okres, w którym właściwy organ może zobowiązać administratora do kontynuowania publikacji wskaźnika referencyjnego, nie przekracza 12 miesięcy.

Po upływie tego okresu właściwy organ dokonuje przeglądu swej decyzji w sprawie zobowiązania administratora do kontynuowania publikacji wskaźnika referencyjnego i może, w razie potrzeby, odpowiednio ten okres przedłużyć o nie dłużej niż kolejne 12 miesięcy. Maksymalny okres obowiązkowego administrowania nie przekracza ogółem 24 miesięcy.

4. Bez uszczerbku dla ust. 1, w razie gdy dochodzi do likwidacji administratora kluczowego wskaźnika referencyjnego na skutek postępowania upadłościowego, właściwy organ dokonuje oceny, czy i w jaki sposób kluczowy wskaźnik referencyjny może zostać powierzony nowemu administratorowi lub czy można w sposób uporządkowany zaprzestać jego opracowywania, uwzględniając procedurę określoną zgodnie z art. 28 ust. 1.

Artykuł 22

Ograniczenie pozycji rynkowej administratorów kluczowych wskaźników referencyjnych

Administrator, który opracowuje kluczowy wskaźnik referencyjny, podejmuje, bez uszczerbku dla stosowania unijnego prawa konkurencji, odpowiednie kroki, aby zapewnić udostępnianie licencji i informacji dotyczących wskaźników referencyjnych wszystkim użytkownikom na uczciwych, rozsądnych, przejrzystych i niedyskryminujących zasadach.

Artykuł 23

Obowiązkowe przekazywanie danych na potrzeby kluczowego wskaźnika referencyjnego

1. Niniejszy artykuł stosuje się do kluczowych wskaźników referencyjnych opartych na danych pochodzących od podmiotów przekazujących dane, z których większość stanowią podmioty nadzorowane.
2. Administrator jednego lub kilku kluczowych wskaźników referencyjnych przedstawia co dwa lata właściwemu organowi ocenę zdolności każdego opracowywanego przez niego kluczowego wskaźnika referencyjnego do pomiaru danego rynku lub danych realiów gospodarczych.
3. Jeżeli podmiot nadzorowany przekazujący dane na potrzeby kluczowego wskaźnika referencyjnego zamierza zaprzestać przekazywania danych wejściowych, niezwłocznie powiadamia o tym na piśmie administratora wskaźnika referencyjnego, który niezwłocznie powiadamia właściwy dla siebie organ. Jeżeli podmiot nadzorowany przekazujący dane ma siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim, organ właściwy dla administratora informuje niezwłocznie organ właściwy dla danego podmiotu przekazującego dane. Administrator wskaźnika referencyjnego przedkłada właściwemu dla siebie organowi ocenę skutków wpływających na zdolność tego wskaźnika referencyjnego do pomiaru danego rynku lub danych realiów gospodarczych tak szybko jak to możliwe, ale nie później niż 14 dni od powiadomienia przez podmiot nadzorowany przekazujący dane.
4. Po otrzymaniu oceny dokonanej przez administratora wskaźnika referencyjnego, o której mowa w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, i na podstawie takiej oceny organ właściwy dla administratora niezwłocznie informuje ESMA i, w stosownych przypadkach, kolegium ustanowione na podstawie art. 46, oraz dokonuje własnej oceny zdolności tego wskaźnika referencyjnego do pomiaru danego rynku i danych realiów gospodarczych, uwzględniając obowiązującą administratora procedurę zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego określoną zgodnie z art. 28 ust. 1.
5. Od dnia, w którym organ właściwy dla administratora został powiadomiony o zamiarze podmiotu przekazującego dane zaprzestania przekazywania danych wejściowych i aż do dokonania oceny, o której mowa w ust. 4, organ ten jest uprawniony do zobowiązania podmiotów przekazujących dane, które dokonały powiadomienia zgodnie z ust. 3, do kontynuowania przekazywania danych wejściowych, w każdym razie przez nie dłużej niż cztery tygodnie, bez nakładania na podmioty nadzorowane obowiązku dokonywania transakcji lub zobowiązania się do dokonywania transakcji.
6. W przypadku gdy właściwy organ uzna, po upływie okresu określonego w ust. 5, na podstawie własnej oceny, o której mowa w ust. 4, że zagrożona jest reprezentatywność kluczowego wskaźnika referencyjnego, jest uprawniony do:
  - a) zobowiązania podmiotów nadzorowanych, wybranych zgodnie z ust. 7 niniejszego artykułu, w tym podmiotów, które nie przekazują jeszcze danych na potrzeby danego kluczowego wskaźnika referencyjnego, do przekazywania administratorowi danych wejściowych zgodnie z metodą administratora, kodeksem postępowania, o którym mowa w art. 15, i innymi zasadami. Zobowiązanie takie obowiązuje przez odpowiedni okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od daty pierwotnej decyzji zobowiązującej do obowiązkowego przekazywania danych podjętej na podstawie ust. 5 lub, w przypadku takich podmiotów, które nie są jeszcze podmiotami przekazującymi dane, od daty przyjęcia na podstawie niniejszej litery decyzji zobowiązującej do obowiązkowego przekazywania danych;

- b) przedłużenia okresu obowiązkowego przekazywania danych o odpowiedni okres nieprzekraczający 12 miesięcy, po dokonaniu na podstawie ust. 9 przeglądu wszelkich środków przyjętych zgodnie z lit. a) niniejszego ustępu;
- c) określenia formy, w jakiej mają zostać przekazane dane wejściowe, i terminu ich przekazania, bez nakładania na podmioty nadzorowane obowiązku dokonywania transakcji lub zobowiązania się do dokonywania transakcji;
- d) zobowiązania administratora do zmiany metody, kodeksu postępowania, o którym mowa w art. 15, lub innych zasad dotyczących kluczowego wskaźnika referencyjnego.

Maksymalny okres obowiązkowego przekazywania danych na podstawie akapitu pierwszego lit. a) i b) nie przekracza ogółem 24 miesięcy.

7. Na potrzeby ust. 6 organ właściwy dla administratora w ścisłej współpracy z organem właściwym dla podmiotów nadzorowanych wybiera podmioty nadzorowane, które są zobowiązane do przekazywania danych wejściowych, na podstawie wielkości faktycznego i potencjalnego udziału podmiotu nadzorowanego w rynku, którego pomiar jest celem danego wskaźnika referencyjnego.

8. Organ właściwy dla podmiotu nadzorowanego przekazującego dane, który został zobowiązany do przekazywania danych na potrzeby wskaźnika referencyjnego za pomocą środków przyjętych zgodnie z ust. 6 lit. a), b) lub c) współpracuje z organem właściwym dla administratora w egzekwowaniu tych środków.

9. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 6 akapit pierwszy lit. a), organ właściwy dla administratora dokonuje przeglądu środków przyjętych na podstawie ust. 6. Organ ten znosi przedmiotowy środek, jeżeli uważa, że:

- a) w przypadku zniesienia środka podmioty przekazujące dane prawdopodobnie będą kontynuować przekazywanie danych wejściowych przez okres co najmniej 1 roku, co stwierdza się na podstawie przy najmniej:
  - (i) pisemnego zobowiązania przedłożonego administratorowi i właściwemu organowi przez podmioty przekazujące dane dotyczącego kontynuowania przekazywania danych wejściowych na potrzeby kluczowego wskaźnika referencyjnego przez okres co najmniej jednego roku, jeżeli środek zostanie zniesiony;
  - (ii) pisemnego sprawozdania przedłożonego właściwemu organowi przez administratora zawierającego dowody na uzasadnienie jego oceny, że po zniesieniu obowiązku przekazywania danych może zostać zapewniona ciągłość kluczowego wskaźnika referencyjnego;
- b) opracowywanie wskaźnika referencyjnego może być kontynuowane po zaprzestaniu przekazywania danych przez podmioty zobowiązane do obowiązkowego przekazywania danych wejściowych;
- c) istnieje zadowalający zastępczy wskaźnik referencyjny, a użytkownicy kluczowego wskaźnika referencyjnego mogą przejść na ten wskaźnik referencyjny ponosząc minimalne koszty, co stwierdza się co najmniej na podstawie pisemnego sprawozdania administratora opisującego szczegółowo sposób przejścia na zastępczy wskaźnik referencyjny oraz zdolność użytkowników do przejścia na ten wskaźnik referencyjny, oraz koszty, jakie w związku z tym poniosą; lub
- d) nie istnieją żadne odpowiednie alternatywne podmioty przekazujące dane, a zaprzestanie przekazywania danych przez odpowiednie podmioty nadzorowane osłabiłoby wskaźnik referencyjny na tyle, że konieczne byłoby zaprzestanie jego opracowywania.

10. W przypadku decyzji o zaprzestaniu opracowywania kluczowego wskaźnika referencyjnego każdy podmiot nadzorowany przekazujący dane na potrzeby tego wskaźnika referencyjnego nadal przekazuje dane wejściowe w ciągu okresu określonego przez właściwy organ, który nie może być dłuższy niż maksymalny okres wynoszący 24 miesiące przewidziany w ust. 6 akapit drugi.

11. Administrator informuje odpowiedni właściwy organ o naruszeniu wymogów określonych w ust. 6 przez podmioty przekazujące dane najszybciej jak można tego zasadnie oczekiwać.

12. W przypadku gdy wskaźnik referencyjny zostanie uznany za kluczowy zgodnie z procedurą określoną w art. 20 ust. 2, 3, 4 i 5, organ właściwy dla administratora jest uprawniony do zobowiązania do przekazywania danych wejściowych zgodnie z ust. 5 i ust. 6 lit. a), b) i c) niniejszego artykułu jedynie tych podmiotów nadzorowanych przekazujących dane, które mają siedzibę lub miejsce zamieszkania w jego państwie członkowskim.

ROZDZIAŁ 5

Istotne wskaźniki referencyjne

Artykuł 24

Istotne wskaźniki referencyjne

1. Wskaźnik referencyjny, który nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych w art. 20 ust. 1, jest istotnym wskaźnikiem referencyjnym, jeżeli:
  - a) jest wykorzystywany pośrednio lub bezpośrednio w zestawie wskaźników referencyjnych stosowanych jako odniesienie dla instrumentów finansowych lub umów finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych, o całkowitej uśrednionej wartości wynoszącej co najmniej 50 mld EUR szacowanej na podstawie wszystkich okresów zapadalności wskaźnika referencyjnego, w stosownych przypadkach, za okres sześciu miesięcy; lub
  - b) nie ma on żadnych lub ma bardzo niewiele odpowiednich rynkowych zastępczych wskaźników referencyjnych i w wypadku gdyby zaprzestano opracowywania wskaźnika referencyjnego lub gdyby był on opracowywany na podstawie danych wejściowych, które przestały być w pełni reprezentatywne dla danego rynku lub danych realiów gospodarczych lub na podstawie niewiarygodnych danych wejściowych, miałyby to znaczący i negatywny wpływ na integralność rynku, stabilność finansową, konsumentów, gospodarkę realną lub finansowanie gospodarstw domowych lub przedsiębiorstw w jednym lub kilku państwach członkowskich.
2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 49 w celu dokonania przeglądu metody wyliczania stosowanej do ustalania progu, o którym mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, w świetle zmian rynkowych, rozwoju cen i zmian regulacyjnych, a także przydatności klasyfikacji wskaźników referencyjnych, w przypadku gdy całkowita wartość instrumentów finansowych, umów finansowych lub funduszy inwestycyjnych stosujących je jako odniesienie jest bliska tego progu. Taki przegląd odbywa się co najmniej co dwa lata od dnia 1 stycznia 2018 r.
3. Administrator natychmiast powiadamia właściwy organ, jeżeli jego istotny wskaźnik referencyjny spada poniżej progu wymienionego w ust. 1 lit. a).

Artykuł 25

Odstępstwa od wymogów szczególnych dotyczących istotnych wskaźników referencyjnych

1. Administrator może postanowić, że nie będzie stosował do swoich istotnych wskaźników referencyjnych art. 4 ust. 2, art. 4 ust. 7 lit. c), d) i e), art. 11 ust. 3 lit. b) lub art. 15 ust. 2, jeżeli uważa, że stosowanie jednego lub więcej z tych przepisów byłoby nieproporcjonalne, uwzględniając charakter lub wpływ wskaźnika referencyjnego lub wielkość administratora.
2. W wypadku gdy administrator postanowi, że nie będzie stosował jednego lub więcej przepisów, o których mowa w ust. 1, natychmiast powiadamia o tym właściwy organ i dostarcza mu wszelkie istotne informacje potwierdzające dokonaną przez administratora ocenę sytuacji odnośnie do tego, że stosowanie jednego lub więcej z tych przepisów byłoby nieproporcjonalne, uwzględniając charakter lub wpływ wskaźników referencyjnych lub wielkość administratora.
3. Właściwy organ może postanowić, że administrator istotnego wskaźnika referencyjnego ma jednak stosować jeden lub więcej wymogów określonych w art. 4 ust. 2, art. 4 ust. 7 lit. c), d) i e), art. 11 ust. 3 lit. b) oraz art. 15 ust. 2, jeżeli uważa, że jest to stosowne, uwzględniając charakter lub wpływ wskaźników referencyjnych lub wielkość administratora. W swej ocenie właściwy organ, na podstawie informacji dostarczonych przez administratora, uwzględni następujące kryteria:
  - a) podatność wskaźnika referencyjnego na manipulację;
  - b) charakter danych wejściowych;
  - c) poziom konfliktów interesów;
  - d) stopień swobody uznania administratora;

- e) wpływ wskaźnika referencyjnego na rynki;
- f) charakter, skalę i złożoność procesu opracowywania wskaźnika referencyjnego;
- g) znaczenie wskaźnika referencyjnego dla zapewniania stabilności finansowej;
- h) wartość instrumentów finansowych i umów finansowych lub funduszy inwestycyjnych, które stosują wskaźnik referencyjny jako odniesienie;
- i) wielkość, model organizacyjny lub strukturę administratora.

4. W ciągu 30 dni od otrzymania powiadomienia od administratora na podstawie ust. 2 właściwy organ powiadamia tego administratora o swej decyzji w sprawie stosowania dodatkowego wymogu zgodnie z ust. 3. Jeżeli powiadomienie właściwego organu następuje w trakcie postępowania w sprawie udzielania zezwolenia lub rejestracji, stosuje się terminy określone w art. 34.

5. Wykonując uprawnienia nadzorcze zgodnie z art. 41, właściwy organ dokonuje regularnego przeglądu aktualności jego oceny dokonanej zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu.

6. Jeżeli właściwy organ uzna, w oparciu o uzasadnione podstawy, że przedstawione zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu informacje są niekompletne lub że potrzebne są dodatkowe informacje, 30-dniowy termin, o którym mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, biegnie dopiero od dnia, w którym takie dodatkowe informacje zostaną dostarczone przez administratora, chyba że na podstawie ust. 4 niniejszego artykułu stosuje się terminy określone w art. 34.

7. Jeżeli administrator istotnego wskaźnika referencyjnego nie przestrzega jednego lub więcej wymogów określonych w art. 4 ust. 2, art. 4 ust. 7 lit. c), d) i e), art. 11 ust. 3 lit. b) oraz art. 15 ust. 2, publikuje on i zachowuje oświadczenie o zgodności, w którym wyraźnie podaje powody, dla których uznaje za stosowne nie przestrzegać tych przepisów.

8. ESMA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu sporządzenia wzoru oświadczenia o zgodności, o którym mowa w ust. 7.

ESMA przedstawia Komisji projekty wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

9. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych doprecyzowujących kryteria, o których mowa w ust. 3.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

ROZDZIAŁ 6

Pozaistotne wskaźniki referencyjne

Artykuł 26

Pozaistotne wskaźniki referencyjne

1. Administrator może postanowić, że nie będzie stosował art. 4 ust. 2, art. 4 ust. 7 lit. c), d) i e), art. 4 ust. 8, art. 5 ust. 2, art. 5 ust. 3, art. 5 ust. 4, art. 6 ust. 1, art. 6 ust. 3, art. 6 ust. 5, art. 7 ust. 2, art. 11 ust. 1 lit. b), art. 11 ust. 2 lit. b) i c), art. 11 ust. 3, art. 13 ust. 2, art. 14 ust. 2, art. 15 ust. 2, art. 16 ust. 2 i 3 do swoich nieistotnych wskaźników referencyjnych.

2. Administrator powiadamia natychmiast właściwy dla siebie organ, jeżeli jego pozaistotny wskaźnik referencyjny przekracza próg, o którym mowa w art. 24 ust. 1 lit. a). W takiej sytuacji w ciągu trzech miesięcy administrator powinien przestrzegać wymogów mających zastosowanie do istotnych wskaźników referencyjnych.
3. Jeżeli administrator pozaistotnego wskaźnika referencyjnego postanowi, że nie będzie stosował jednego lub więcej przepisów, o których mowa w ust. 1, publikuje on i zachowuje oświadczenie o zgodności, w którym wyraźnie podaje powody, dla których uznał za stosowne nie przestrzegać tych przepisów. Administrator przedkłada oświadczenie o zgodności właściwemu dla siebie organowi.
4. Odpowiedni właściwy organ dokonuje przeglądu oświadczenia o zgodności, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu. Właściwy organ może zobowiązać administratora do przedstawienia dodatkowych informacji dotyczących opracowywanych przez niego pozaistotnych wskaźników referencyjnych zgodnie z art. 41 oraz może zobowiązać do wprowadzenia zmian, które zapewnią zgodność z niniejszym rozporządzeniem.
5. ESMA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu sporządzenia wzoru oświadczenia o zgodności, o którym mowa w ust. 3.

ESMA przedstawia Komisji projekty wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

TYTUŁ IV

PRZEJRZYSTOŚĆ I OCHRONA KONSUMENTÓW

Artykuł 27

Oświadczenie dotyczące wskaźnika referencyjnego

1. W ciągu dwóch tygodni od wpisania administratora do rejestru, o którym mowa w art. 36, administrator ten publikuje, w sposób zapewniający sprawiedliwy i łatwy dostęp, oświadczenie dotyczące wskaźnika referencyjnego w odniesieniu do każdego wskaźnika referencyjnego lub – w stosownych przypadkach – do rodziny wskaźników referencyjnych, które można stosować w Unii zgodnie z art. 29.

Jeżeli ten administrator rozpoczyna opracowywanie nowego wskaźnika referencyjnego lub rodziny wskaźników referencyjnych, które można stosować w Unii zgodnie z art. 29, publikuje w ciągu dwóch tygodni, w sposób zapewniający sprawiedliwy i łatwy dostęp, oświadczenie dotyczące wskaźnika referencyjnego w odniesieniu do każdego wskaźnika referencyjnego lub – w stosownych przypadkach – do rodziny wskaźników referencyjnych.

Administrator dokonuje przeglądu i, w stosownych przypadkach, uaktualnia oświadczenie dotyczące wskaźnika referencyjnego dla każdego wskaźnika referencyjnego lub rodziny wskaźników referencyjnych w przypadku zmiany w informacjach dostarczanych zgodnie z niniejszym artykułem, nie rzadziej niż co dwa lata.

Oświadczenie dotyczące wskaźnika referencyjnego:

- a) wyraźnie i jednoznacznie definiuje rynek lub realia gospodarcze, których pomiar jest celem wskaźnika referencyjnego, oraz okoliczności, w jakich pomiar ten może stać się niewiarygodny;
- b) określa specyfikacje techniczne, w których wyraźnie i jednoznacznie wskazuje elementy obliczenia wskaźnika referencyjnego, w przypadku których można korzystać ze swobody uznania, kryteria mające zastosowanie do korzystania ze swobody uznania i stanowiska osób mogących korzystać ze swobody uznania, oraz sposób późniejszej oceny każdego przypadku skorzystania ze swobody uznania;
- c) informuje, że istnieje możliwość wystąpienia czynników, w tym czynników zewnętrznych, na które administrator nie ma wpływu, wymagających dokonania zmian wskaźnika referencyjnego lub zaprzestania jego opracowywania; oraz
- d) informuje użytkowników, że zmiany wskaźnika referencyjnego lub zaprzestanie jego opracowywania mogą wpłynąć na umowy finansowe i instrumenty finansowe, w przypadku których stosowany jest jako odniesienie, lub na pomiar wyników funduszy inwestycyjnych.

2. Oświadczenie dotyczące wskaźnika referencyjnego zawiera co najmniej następujące elementy:
  - a) definicje wszystkich kluczowych terminów dotyczących danego wskaźnika referencyjnego;
  - b) uzasadnienie przyjęcia określonej metody dotyczącej wskaźnika referencyjnego, procedur dotyczących przeglądu oraz zatwierdzenia danej metody;
  - c) kryteria i procedury zastosowane do wyznaczenia wskaźnika referencyjnego, w tym opis danych wejściowych, pierwszeństwo przyznawane różnym rodzajom danych wejściowych, minimalne dane niezbędne do wyznaczenia wskaźnika referencyjnego, zastosowanie jakichkolwiek modeli lub metod ekstrapolacji oraz wszelkich innych procedur służących zrównoważeniu części składowych indeksu wskaźnika referencyjnego;
  - d) środki kontroli i zasady regulujące każdy przypadek dokonania oceny lub skorzystania ze swobody uznania przez administratora lub podmioty przekazujące dane, aby zapewnić spójność w dokonywaniu takiej oceny lub korzystaniu z takiej swobody uznania;
  - e) procedury regulujące wyznaczanie wskaźnika referencyjnego w okresach występowania warunków skrajnych lub w okresach, w których źródła danych dotyczących transakcji mogą być niewystarczające, niedokładne lub niewiarygodne oraz ewentualne ograniczenia wskaźnika referencyjnego w takich okresach;
  - f) procedury postępowania w przypadku błędów w danych wejściowych lub przy wyznaczaniu wskaźnika referencyjnego, w tym określenie, kiedy wymagane jest powtórne wyznaczenie wskaźnika referencyjnego; oraz
  - g) identyfikacja potencjalnych ograniczeń wskaźnika referencyjnego, w tym jego funkcjonowania na nie płynnych lub rozczłonkowanych rynkach oraz ewentualnej koncentracji danych wejściowych.
3. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu doprecyzowania treści oświadczenia dotyczącego wskaźnika referencyjnego i przypadków, w których wymagana jest aktualizacja oświadczenia.

ESMA rozróżnia pomiędzy różnymi rodzajami wskaźników referencyjnych i sektorów określonymi w niniejszym rozporządzeniu oraz uwzględnia zasadę proporcjonalności.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 28

Zmiany i zaprzestanie opracowywania wskaźnika referencyjnego

1. Administrator publikuje, wraz z oświadczeniem dotyczącym wskaźnika referencyjnego, o którym mowa w art. 27, procedurę dotyczącą działań podejmowanych przez administratora na wypadek zmian lub zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego, który może być stosowany w Unii zgodnie z art. 29 ust. 1. Procedura może być opracowana – w stosownych przypadkach – dla rodzin wskaźników referencyjnych, i jest aktualizowana oraz publikowana po wprowadzeniu każdej istotnej zmiany.
2. Podmioty nadzorowane, inne niż administrator, o którym mowa w ust. 1, które stosują wskaźnik referencyjny, sporządzają i zachowują rzetelne plany, sporządzone na piśmie, określające działania, które podjęłyby na wypadek istotnych zmian lub zaprzestania opracowywania danego wskaźnika referencyjnego. Jeżeli jest to możliwe i zasadne, plany takie wskazują jeden lub kilka alternatywnych wskaźników referencyjnych, które można by stosować jako odniesienie w celu zastąpienia wskaźników referencyjnych, których opracowywania zaprzestano, wskazując dlaczego takie wskaźniki referencyjne mogłyby być odpowiednią alternatywą. Podmioty nadzorowane, na wniosek, przekazują te plany i ich ewentualne aktualizacje odpowiedniemu właściwemu organowi oraz uwzględniają je w stosunkach umownych z klientami.

TYTUŁ V

STOSOWANIE WSKAŹNIKÓW REFERENCYJNYCH W UNII

Artykuł 29

Stosowanie wskaźnika referencyjnego

1. Podmiot nadzorowany może stosować w Unii wskaźnik referencyjny lub zestaw wskaźników referencyjnych, jeżeli wskaźnik referencyjny opracowuje administrator mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w Unii i wpisany do rejestru, o którym mowa w art. 36, lub wskaźnik referencyjny, który wpisano do rejestru, o którym mowa w art. 36.
2. W przypadku gdy przedmiotem prospektu, który ma zostać opublikowany zgodnie z dyrektywą 2003/71/WE lub dyrektywą 2009/65/WE, są zbywalne papiery wartościowe lub inne produkty inwestycyjne, które stosują wskaźnik referencyjny jako odniesienie, emitent, oferent lub osoba ubiegająca się o zezwolenie na prowadzenie działalności handlowej na regulowanym rynku zapewniają, aby prospekt zawierał również jasną i widoczną informację o tym, czy wskaźnik referencyjny jest opracowywany przez administratora wpisanego do rejestru, o którym mowa w art. 36 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 30

Równoważność

1. W celu stosowania w Unii, zgodnie z art. 29 ust. 1, wskaźnika referencyjnego lub zestawu wskaźników referencyjnych opracowywanego przez administratora mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim, wskaźnik referencyjny oraz administrator muszą być wpisani do rejestru, o którym mowa w art. 36. Wpis do rejestru wymaga spełnienia następujących warunków:
  - a) Komisja przyjęła decyzję dotyczącą równoważności zgodnie z ust. 2 lub 3 niniejszego artykułu;
  - b) administrator uzyskał zezwolenie lub został zarejestrowany w danym państwie trzecim, w którym podlega nadzorowi;
  - c) administrator powiadomił ESMA, że wyraża zgodę na stosowanie jego istniejących lub potencjalnych wskaźników referencyjnych przez podmioty nadzorowane w Unii, przekazał ESMA wykaz wskaźników referencyjnych, na których stosowanie w Unii wyraził zgodę, oraz poinformował ESMA o właściwym organie odpowiedzialnym za nadzór nad nim w państwie trzecim; oraz
  - d) funkcjonuje porozumienie o współpracy, o którym mowa w ust. 4 niniejszego artykułu.
2. Komisja może przyjąć decyzję wykonawczą stwierdzającą, że ramy prawne i praktyki nadzorcze państwa trzeciego zapewniają, aby:
  - a) administratorzy, którzy uzyskali zezwolenie lub zostali zarejestrowani w tym państwie trzecim, spełniali wiążące wymogi równoważne wymogom na podstawie niniejszego rozporządzenia, uwzględniając w szczególności to, czy ramy prawne i praktyki nadzorcze państwa trzeciego zapewniają zgodność z zasadami IOSCO dotyczącymi finansowych wskaźników referencyjnych lub, w stosownych przypadkach, z zasadami IOSCO dotyczącymi agencji zgłaszających ceny ropy naftowej; oraz
  - b) wiążące wymogi podlegały w sposób ciągły skutecznemu nadzorowi i egzekwowaniu w tym państwie trzecim.

Taką decyzję wykonawczą przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 50 ust. 2.

3. Komisja może alternatywnie przyjąć decyzję wykonawczą stwierdzającą, że:

- a) wiążące wymogi w państwie trzecim w odniesieniu do poszczególnych administratorów lub poszczególnych wskaźników referencyjnych bądź rodzin wskaźników referencyjnych są równoważne wymogom wynikającym z niniejszego rozporządzenia, uwzględniając w szczególności to, czy ramy prawne i praktyki nadzorcze państwa trzeciego zapewniają zgodność z zasadami IOSCO dotyczącymi finansowych wskaźników referencyjnych lub, w stosownych przypadkach, z zasadami IOSCO dotyczącymi agencji zgłaszających ceny ropy naftowej; oraz
- b) tacy poszczególni administratorzy lub poszczególne wskaźniki referencyjne lub rodziny wskaźników referencyjnych podlegają w sposób ciągły skutecznemu nadzorowi oraz egzekwowaniu w tym państwie trzecim.

Taką decyzję wykonawczą przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 50 ust. 2.

4. ESMA zawiera porozumienia o współpracy z właściwymi organami państw trzecich, których ramy prawne i praktyki nadzorcze uznano za równoważne zgodnie z ust. 2 lub 3. W porozumieniach takich określa się przynajmniej:
- mechanizm wymiany informacji między ESMA a właściwymi organami danych państw trzecich, obejmujący dostęp do wszystkich istotnych informacji dotyczących administratorów, którzy uzyskali zezwolenie w tym państwie trzecim, jakich zażąda ESMA;
  - mechanizm szybkiego powiadamiania ESMA w sytuacji, w której właściwy organ państwa trzeciego uznaje, że nadzorowany przez niego administrator, który uzyskał zezwolenie w tym państwie trzecim, narusza warunki swojego zezwolenia lub inne przepisy krajowe państwa trzeciego;
  - procedury dotyczące koordynacji działań w zakresie nadzoru, w tym kontrole na miejscu.
5. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających minimalny zakres porozumienia o współpracy, o którym mowa w ust. 4, w celu umożliwienia właściwym organom i ESMA wykonywania całości uprawnień nadzorczych przysługujących im na podstawie niniejszego rozporządzenia.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 31

Cofnięcie rejestracji administratora mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim

1. ESMA cofa rejestrację administratora mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim wykreślając tego administratora z rejestru, o którym mowa w art. 36, w przypadku gdy posiada uzasadnione powody, oparte na udokumentowanych dowodach, wskazujące, że administrator:
- działa z wyraźną szkodą dla interesów użytkowników jego wskaźników referencyjnych lub prawidłowego funkcjonowania rynków; lub
  - dopuszczył się poważnego naruszenia przepisów krajowych lub innych przepisów, które mają do niego zastosowanie w danym państwie trzecim, na podstawie których Komisja przyjęła decyzję wykonawczą zgodnie z art. 30 ust. 2 lub 3.
2. ESMA podejmuje decyzję na podstawie ust. 1 jedynie wówczas, jeżeli spełnione zostały następujące warunki:
- ESMA przekazała sprawę właściwemu organowi państwa trzeciego, który nie podjął odpowiednich środków niezbędnych do ochrony inwestorów i prawidłowego funkcjonowania rynków w Unii lub nie zdołał wykazać, że dany administrator przestrzega wymogów mających do niego zastosowanie w państwie trzecim;
  - ESMA powiadomiła właściwy organ państwa trzeciego o swoim zamiarze cofnięcia rejestracji danego administratora co najmniej na 30 dni przed jej cofnięciem.
3. ESMA niezwłocznie informuje pozostałe właściwe organy o każdym środku przyjętym zgodnie z ust. 1 i publikuje swoją decyzję na swojej stronie internetowej.

Artykuł 32

Uznanie administratora mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim

1. Do czasu przyjęcia decyzji dotyczącej równoważności zgodnie z art. 30 ust. 2 lub 3 wskaźnik referencyjny opracowywany przez administratora mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim może być stosowany przez podmioty nadzorowane w Unii, pod warunkiem że administrator zostanie uprzednio uznany przez właściwy organ państwa członkowskiego odniesienia zgodnie z niniejszym artykułem.

2. Administrator mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim zamierzający ubiegać się o uprzednie uznanie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, spełnia wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu z wyjątkiem art. 11 ust. 4, art. 16, 20, 21 i 23. Administrator może spełnić ten warunek, stosując, w stosownych przypadkach, zasady IOSCO dotyczące finansowych wskaźników referencyjnych lub zasady IOSCO dotyczące agencji zgłaszających ceny ropy naftowej, pod warunkiem że takie stosowanie jest równoważne ze spełnieniem wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu, z wyjątkiem art. 11 ust. 4, art. 16, 20, 21 i 23.

Na potrzeby ustalenia, czy warunek, o którym mowa w akapicie pierwszym, jest spełniony, oraz w celu oceny zgodności, w stosownych przypadkach, z zasadami IOSCO dotyczącymi finansowych wskaźników referencyjnych lub z zasadami IOSCO dotyczącymi agencji zgłaszających ceny ropy naftowej właściwy organ państwa członkowskiego odniesienia może oprzeć się na ocenie niezależnego zewnętrznego audytora lub, jeżeli administrator mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim podlega nadzorowi, na zaświadczeniu wystawionym przez właściwy organ państwa trzeciego, w którym administrator ma siedzibę lub miejsce zamieszkania.

Jeżeli i w zakresie, w jakim administrator jest w stanie wykazać, że opracowywany przez niego wskaźnik referencyjny jest wskaźnikiem referencyjnym danych regulowanych lub towarowym wskaźnikiem referencyjnym, który nie opiera się na danych pochodzących od podmiotów przekazujących dane, z których większość stanowią podmioty nadzorowane, administrator nie jest zobowiązany do spełniania wymogów niemających zastosowania do opracowywania wskaźników referencyjnych danych regulowanych i towarowych wskaźników referencyjnych, jak określono odpowiednio w art. 17 i art. 19 ust. 1.

3. Administrator mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim ubiegający się o uprzednie uznanie, o którym mowa w ust. 1, ma przedstawiciela prawnego mającego siedzibę w państwie członkowskim odniesienia. Przedstawiciel prawny jest osobą fizyczną mającą miejsce zamieszkania w Unii lub osobą prawną mającą siedzibę w Unii, wyraźnie ustanowioną przez administratora mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim do działania w jego imieniu w stosunku do organów i innych osób w Unii w zakresie obowiązków administratora wynikających z niniejszego rozporządzenia. Przedstawiciel prawny wykonuje wraz z administratorem zadania jednostki nadzorczej w stosunku do opracowywania wskaźników referencyjnych przez administratora na podstawie niniejszego rozporządzenia i w tym zakresie odpowiada przed właściwym organem państwa członkowskiego odniesienia.

4. Państwo członkowskie odniesienia administratora mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim określa się w następujący sposób:

- a) w przypadku gdy administrator należy do grupy, w której skład wchodzi jeden podmiot nadzorowany mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w Unii, państwem członkowskim odniesienia jest państwo członkowskie, w którym ten podmiot nadzorowany ma siedzibę lub miejsce zamieszkania; taki podmiot nadzorowany jest ustanawiany przedstawicielem prawnym na potrzeby ust. 3;
- b) jeżeli lit. a) nie ma zastosowania, w przypadku gdy administrator należy do grupy, w której skład wchodzi więcej niż jeden podmiot nadzorowany mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w Unii, państwem członkowskim odniesienia jest państwo członkowskie, w którym siedzibę lub miejsce zamieszkania ma największa liczba podmiotów nadzorowanych, lub, w przypadku gdy jest równa liczba podmiotów nadzorowanych, państwem członkowskim odniesienia jest państwo, w którym wartość instrumentów finansowych, umów finansowych lub funduszy inwestycyjnych stosujących jako odniesienie dany wskaźnik referencyjny jest najwyższa. Jeden z podmiotów nadzorowanych mających siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie członkowskim odniesienia określonym zgodnie z niniejszą literą jest ustanawiany przedstawicielem prawnym na potrzeby ust. 3;
- c) jeżeli lit. a) i b) niniejszego ustępu nie mają zastosowania, w przypadku gdy jeden lub więcej wskaźników referencyjnych opracowywanych przez administratora jest stosowany jako odniesienie dla instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu w systemie obrotu zdefiniowanym w art. 4 ust. 1 pkt 24 dyrektywy 2014/65/UE w co najmniej jednym państwie członkowskim, państwem członkowskim odniesienia jest państwo członkowskie, w którym instrument finansowy stosujący którykolwiek z tych wskaźników referencyjnych jako odniesienie został dopuszczony do obrotu lub znalazł się w systemie obrotu po raz pierwszy i nadal znajduje się w obrocie. Jeżeli dane instrumenty finansowe zostały dopuszczone do obrotu lub znalazły się po raz pierwszy w systemach obrotu jednocześnie w różnych państwach członkowskich i nadal znajdują się w obrocie, państwem członkowskim odniesienia jest państwo, w którym wartość instrumentów finansowych, umów finansowych lub funduszy inwestycyjnych stosujących dany wskaźnik referencyjny jako odniesienie jest najwyższa;
- d) jeżeli lit. a), b) i c) nie mają zastosowania, w przypadku gdy jeden lub więcej wskaźników referencyjnych opracowywanych przez administratora jest stosowanych przez podmioty nadzorowane w więcej niż jednym państwie członkowskim, państwem członkowskim odniesienia jest państwo członkowskie, w którym siedzibę lub miejsce zamieszkania ma największa liczba podmiotów nadzorowanych, lub, w przypadku gdy jest równa liczba podmiotów nadzorowanych, państwem członkowskim odniesienia jest państwo, w którym wartość instrumentów finansowych, umów finansowych lub funduszy inwestycyjnych stosujących dany wskaźnik referencyjny jako odniesienie jest najwyższa;
- e) jeżeli lit. a), b), c) i d) nie mają zastosowania i jeżeli administrator zawarł z podmiotem nadzorowanym umowę zezwalającą na stosowanie opracowywanego przez niego wskaźnika referencyjnego, państwem członkowskim odniesienia jest państwo członkowskie, w którym taki podmiot nadzorowany ma siedzibę lub miejsce zamieszkania.

5. Administrator mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim ubiegający się o uprzednie uznanie, o którym mowa w ust. 1, zwraca się z wnioskiem o uznanie do właściwego organu państwa członkowskiego odniesienia. Wnioskujący administrator przedstawia wszelkie informacje, które są niezbędne do stwierdzenia przez właściwy organ, że administrator w chwili uznania podjął wszelkie działania niezbędne do spełnienia wymogów, o których mowa w ust. 2, a także przekazuje wykaz aktualnych lub ewentualnych wskaźników referencyjnych, które mogą być stosowane w Unii, oraz wskazuje, w stosownych przypadkach, właściwy organ odpowiedzialny za nadzór tego administratora w państwie trzecim.

W terminie 90 dni roboczych od otrzymania wniosku, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, właściwy organ sprawdza, czy spełnione zostały warunki określone w ust. 2, 3 i 4.

Jeżeli właściwy organ uzna, że warunki określone w ust. 2, 3 i 4 nie zostały spełnione, oddala wniosek o uznanie i podaje powody jego oddalenia. Ponadto uznanie następuje, o ile spełnione zostały następujące dodatkowe warunki:

- a) w przypadku gdy administrator mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim podlega nadzorowi, zawarto odpowiednie porozumienie o współpracy pomiędzy właściwym organem państwa członkowskiego odniesienia a właściwym organem państwa trzeciego, w którym administrator ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, zgodnie z regulacyjnymi standardami technicznymi przyjętymi na podstawie art. 30 ust. 5, w celu zapewnienia sprawnej wymiany informacji umożliwiającej właściwemu organowi wykonywanie jego obowiązków zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
- b) ustawodawstwo, przepisy wykonawcze lub administracyjne państwa trzeciego, w którym siedzibę lub miejsce zamieszkania ma administrator, ani, w stosownych przypadkach, ograniczenia uprawnień nadzorczych i uprawnień w zakresie prowadzenia postępowań wyjaśniających organu nadzoru tego państwa trzeciego nie uniemożliwiają skutecznego sprawowania nadzoru przez właściwy organ zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

6. W przypadku gdy właściwy organ państwa członkowskiego odniesienia uzna, że administrator mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim opracowuje wskaźnik referencyjny, który spełnia warunki dla istotnego lub pozaistotnego wskaźnika referencyjnego, zgodnie z odpowiednio art. 24 i 26, powiadamia o tym niezwłocznie ESMA. Do takiej oceny dołącza on informacje przekazane przez administratora w odpowiednim wniosku o uznanie.

W ciągu miesiąca od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w akapicie pierwszym, ESMA udziela właściwemu organowi rady odnośnie do przyporządkowania wskaźnika referencyjnego do określonego rodzaju i wymogów mających zastosowanie do jego opracowywania, zgodnie z art. 24, 25 i 26. Rada ta może w szczególności dotyczyć tego, czy ESMA uważa, że spełniono warunki przyporządkowania do danego rodzaju na podstawie informacji przekazanych przez administratora we wniosku o uznanie.

Bieg terminu, o którym mowa w ust. 5, pozostaje zawieszony od dnia otrzymania przez ESMA powiadomienia do czasu udzielenia przez ESMA rady zgodnie z niniejszym ustępem.

Jeżeli właściwy organ państwa członkowskiego odniesienia proponuje uznanie wbrew radzie ESMA, o której mowa w akapicie drugim, informuje o tym ESMA, podając uzasadnienie. ESMA publikuje informację o tym, że właściwy organ nie stosuje się lub nie zamierza zastosować się do tej rady. ESMA może również, indywidualnie w każdym przypadku, podjąć decyzję o opublikowaniu przedstawionego przez właściwy organ uzasadnienia dla niezastosowania się do tej rady. Zainteresowany właściwy organ jest z wyprzedzeniem powiadamiany o takiej publikacji.

7. Właściwy organ państwa członkowskiego odniesienia powiadamia ESMA o każdej decyzji o uznaniu administratora mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim w terminie pięciu dni roboczych, a także przekazuje wykaz wskaźników referencyjnych opracowywanych przez administratora, które mogą być stosowane w Unii, oraz podaje, w stosownych przypadkach, właściwy organ odpowiedzialny za nadzór w państwie trzecim.

8. Właściwy organ państwa członkowskiego odniesienia zawiesza lub, w stosownych przypadkach, cofa uznanie przyznane zgodnie z ust. 5, jeżeli ma uzasadnione, oparte na udokumentowanych dowodach podstawy, aby sądzić, że administrator działa z wyraźną szkodą dla interesów użytkowników jego wskaźników referencyjnych lub prawidłowego funkcjonowania rynków lub administrator poważnie naruszył odpowiednie wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu lub złożył fałszywe oświadczenia lub zastosował jakiegokolwiek inne środki niezgodne z prawem, aby uzyskać uznanie.

9. ESMA może opracować projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia formy i treści wniosku, o którym mowa w ust. 5, oraz w szczególności przedstawienia informacji wymaganych w ust. 6.

W przypadku opracowania takich projektów regulacyjnych standardów technicznych ESMA przedstawia je Komisji.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 33

Zatwierdzanie wskaźników referencyjnych opracowywanych w państwie trzecim

1. Administrator mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w Unii i posiadający zezwolenie lub zarejestrowany zgodnie z art. 34 lub każdy inny podmiot nadzorowany mający siedzibę w Unii z jasno i precyzyjnie określoną rolą w ramach dotyczących kontroli lub odpowiedzialności administratora z państwa trzeciego, który jest w stanie skutecznie monitorować opracowywanie wskaźnika referencyjnego, może zwrócić się do odpowiedniego właściwego organu z wnioskiem o zatwierdzenie wskaźnika referencyjnego lub rodziny wskaźników referencyjnych opracowywanych w państwie trzecim w celu ich stosowania w Unii, pod warunkiem że spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) zatwierdzający administrator lub inny podmiot nadzorowany sprawdził i może w każdej chwili wykazać przed odpowiednim właściwym organem, że opracowywanie wskaźnika referencyjnego lub rodziny wskaźników referencyjnych, które mają zostać zatwierdzone, spełnia – w obowiązkowy lub dobrowolny sposób – wymogi co najmniej tak samo rygorystyczne jak wymogi niniejszego rozporządzenia;
- b) zatwierdzający administrator lub inny podmiot nadzorowany posiada wiedzę fachową niezbędną do skutecznego monitorowania czynności związanych z opracowywaniem wskaźnika referencyjnego w państwie trzecim oraz do zarządzania związanym z nim ryzykiem;
- c) istnieje obiektywny powód opracowywania wskaźnika referencyjnego lub rodziny wskaźników referencyjnych w państwie trzecim i zatwierdzenia tego wskaźnika referencyjnego lub tej rodziny wskaźników referencyjnych w celu ich stosowania w Unii.

Na potrzeby lit. a) przy ocenie, czy opracowywanie wskaźnika referencyjnego lub rodziny wskaźników referencyjnych, które mają zostać zatwierdzone, spełnia wymogi, które są co najmniej tak samo rygorystyczne jak wymogi niniejszego rozporządzenia, właściwy organ może wziąć pod uwagę, czy zgodność opracowywania wskaźnika referencyjnego lub rodziny wskaźników referencyjnych odpowiednio z zasadami IOSCO dotyczącymi finansowych wskaźników referencyjnych lub zasadami IOSCO dotyczącymi agencji zgłaszających ceny ropy naftowej byłaby równoważna zgodności z wymogami niniejszego rozporządzenia.

2. Administrator lub podmiot nadzorowany, występujący z wnioskiem o zatwierdzenie, o którym mowa w ust. 1, przekazuje wszelkie informacje niezbędne do stwierdzenia przez właściwy organ spełnienia, w momencie składania wniosku, wszystkich warunków, o których mowa w ust. 1.

3. W ciągu 90 dni roboczych od otrzymania wniosku o zatwierdzenie, o którym mowa w ust. 1, odpowiedni właściwy organ rozpatruje ten wniosek i wydaje decyzję o zatwierdzeniu lub odmowie zatwierdzenia. Właściwy organ powiadamia ESMA o zatwierdzonym wskaźniku referencyjnym lub zatwierdzonej rodzinie wskaźników referencyjnych.

4. Zatwierdzony wskaźnik referencyjny lub zatwierdzoną rodzinę wskaźników referencyjnych uznaje się za wskaźnik referencyjny lub rodzinę wskaźników referencyjnych opracowywanych przez zatwierdzającego administratora lub inny podmiot nadzorowany. Zatwierdzający administrator lub inny podmiot nadzorowany nie może wykorzystywać zatwierdzenia w celu uchylecia się od wymogów niniejszego rozporządzenia.

5. Administrator lub inny podmiot nadzorowany, który zatwierdził wskaźnik referencyjny lub rodzinę wskaźników referencyjnych opracowywanych w państwie trzecim, pozostaje w pełni odpowiedzialny za taki wskaźnik referencyjny lub rodzinę wskaźników referencyjnych i za wypełnianie obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia.

6. Jeżeli organ właściwy dla zatwierdzającego administratora lub innego podmiotu nadzorowanego posiada uzasadnione powody, aby uznać, że warunki określone w ust. 1 niniejszego artykułu nie są już spełniane, organ ten jest uprawniony do zażądania od zatwierdzającego administratora lub innego podmiotu nadzorowanego cofnięcia zatwierdzenia i poinformowania o tym fakcie ESMA. W przypadku cofnięcia zatwierdzenia stosuje się art. 28.

7. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 49 dotyczących środków służących określeniu warunków, zgodnie z którymi odpowiednie właściwe organy mogą ocenić, czy istnieje obiektywny powód opracowywania wskaźnika referencyjnego lub rodziny wskaźników referencyjnych w państwie trzecim i ich zatwierdzenia w celu ich stosowania w Unii. Komisja uwzględni takie elementy jak specyfika danego rynku lub danych realiów gospodarczych, których pomiar jest celem wskaźnika referencyjnego, potrzeba powiązania opracowywania wskaźnika referencyjnego z takim rynkiem lub realiami gospodarczymi, potrzeba powiązania opracowywania wskaźnika referencyjnego z podmiotami przekazującymi dane, rzeczywista dostępność danych wejściowych z powodu różnych stref czasowych oraz szczególne umiejętności wymagane przy opracowywaniu wskaźników referencyjnych.

TYTUŁ VI

UDZIELANIE ZEZWOLEŃ, REJESTRACJA I NADZOROWANIE ADMINISTRATORÓW

ROZDZIAŁ I

Udzielanie zezwoleń i rejestracja

Artykuł 34

Udzielenie zezwolenia administratorowi i jego rejestracja

1. Osoba fizyczna lub prawna mająca siedzibę lub miejsce zamieszkania w Unii, która zamierza działać jako administrator, składa wniosek do właściwego organu, wyznaczonego na podstawie art. 40, w państwie członkowskim, w którym osoba ta ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, w celu uzyskania:
  - a) zezwolenia, jeżeli opracowuje lub zamierza opracowywać indeksy, które są stosowane lub przeznaczone do stosowania jako wskaźniki referencyjne w rozumieniu niniejszego rozporządzenia;
  - b) rejestracji, jeżeli jest podmiotem nadzorowanym, innym niż administrator, który opracowuje lub zamierza opracowywać indeksy, które są stosowane lub przeznaczone do stosowania jako wskaźniki referencyjne w rozumieniu niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem że działalności polegającej na opracowywaniu wskaźników referencyjnych nie uniemożliwiają przepisy sektorowe mające zastosowanie do podmiotu nadzorowanego i że żaden z opracowywanych indeksów nie mógłby zostać uznany za kluczowy wskaźnik referencyjny; lub
  - c) rejestracji, jeżeli opracowuje lub zamierza opracowywać tylko indeksy, które mogłyby zostać uznane za pozaistotne wskaźniki referencyjne.
2. Administrator, który uzyskał zezwolenie lub został zarejestrowany, zawsze przestrzega warunków określonych w niniejszym rozporządzeniu i powiadamia właściwy organ o wszelkich istotnych zmianach w tym zakresie.
3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się w terminie 30 dni roboczych od zawarcia przez podmiot nadzorowany umowy o stosowaniu indeksu opracowywanego przez wnioskodawcę jako odniesienie dla instrumentu finansowego lub umowy finansowej lub do pomiaru wyników funduszu inwestycyjnego.
4. Wnioskodawca przekazuje wszelkie informacje niezbędne do stwierdzenia przez właściwy organ, że wnioskodawca podjął, na dzień udzielenia zezwolenia lub rejestracji, wszelkie działania niezbędne do spełnienia wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu.
5. W terminie 15 dni roboczych od otrzymania wniosku odpowiedni właściwy organ sprawdza kompletność wniosku i informuje o tym odpowiednio wnioskodawcę. Jeżeli wniosek jest niekompletny, wnioskodawca przedkłada dodatkowe informacje wymagane przez odpowiedni właściwy organ. Termin określony w niniejszym ustępie biegnie od dnia przekazania przez wnioskującego administratora takich dodatkowych informacji.
6. Odpowiedni właściwy organ:
  - a) rozpatruje wniosek o zezwolenie i wydaje decyzję o udzieleniu lub odmowie udzielenia wnioskodawcy zezwolenia w terminie czterech miesięcy od otrzymania kompletnego wniosku;
  - b) rozpatruje wniosek o rejestrację i wydaje decyzję o rejestracji lub odmowie rejestracji wnioskodawcy w terminie 45 dni roboczych od otrzymania kompletnego wniosku.

W terminie pięciu dni roboczych od wydania decyzji, o której mowa w akapicie pierwszym, właściwy organ powiadamia o niej wnioskodawcę. Jeżeli właściwy organ odmawia wnioskodawcy udzielenia zezwolenia lub rejestracji, przedstawia uzasadnienie swojej decyzji.

7. Właściwy organ powiadamia ESMA o wszelkich decyzjach o udzieleniu wnioskodawcy zezwolenia lub o jego rejestracji w terminie pięciu dni roboczych od daty wydania takiej decyzji.

8. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu doprecyzowania informacji, jakie należy przedstawić we wniosku o udzielenie zezwolenia oraz we wniosku o rejestrację, uwzględniając fakt, że udzielanie zezwoleń i rejestracja to odrębne procesy, przy czym udzielenie zezwolenia wymaga rozszerzonej oceny wniosku administratora, a także uwzględniając zasadę proporcjonalności, rodzaj podmiotów nadzorowanych wnioskujących o rejestrację na podstawie ust. 1 lit. b) oraz koszty, jakie mają ponieść wnioskodawcy i właściwe organy.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 35

Cofnięcie lub zawieszenie zezwolenia lub rejestracji

1. Właściwy organ może cofnąć lub zawiesić zezwolenie udzielone administratorowi lub rejestrację administratora, w przypadku gdy administrator:

- a) wyraźnie zrzeka się zezwolenia lub rejestracji lub nie opracował żadnych wskaźników referencyjnych w ciągu poprzednich dwunastu miesięcy;
- b) uzyskał zezwolenie lub został zarejestrowany, lub zatwierdził wskaźnik referencyjny, dopuszczając się poświadczenia nieprawdy lub w inny niezgodny z prawem sposób;
- c) przestał spełniać warunki, na podstawie których uzyskał zezwolenie lub został zarejestrowany; lub
- d) poważnie lub wielokrotnie naruszył przepisy niniejszego rozporządzenia.

2. Właściwy organ powiadamia ESMA o swojej decyzji w ciągu pięciu dni roboczych od dnia wydania tej decyzji.

ESMA aktualizuje niezwłocznie rejestr określony w art. 36.

3. Po wydaniu decyzji o zawieszeniu zezwolenia udzielonego administratorowi lub rejestracji administratora, jeżeli zaprzestanie opracowywania danego wskaźnika referencyjnego skutkowałoby wystąpieniem siły wyższej, pozbawieniem skuteczności lub innym naruszeniem warunków umowy finansowej lub instrumentu finansowego lub zasad funduszu inwestycyjnego, które stosują ten wskaźnik referencyjny jako odniesienie, jak określono w akcie delegowanym przyjętym na podstawie art. 51 ust. 6, odpowiedni właściwy organ państwa członkowskiego, w którym administrator ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, może zezwolić na opracowywanie danego wskaźnika referencyjnego do czasu cofnięcia decyzji o zawieszeniu. W tym okresie stosowanie takiego wskaźnika referencyjnego przez podmioty nadzorowane jest dozwolone tylko do umów finansowych, instrumentów finansowych i funduszy inwestycyjnych, które już stosują taki wskaźnik referencyjny jako odniesienie.

4. Po wydaniu decyzji o cofnięciu zezwolenia udzielonego administratorowi lub rejestracji administratora stosuje się art. 28 ust. 2.

Artykuł 36

Rejestr administratorów i wskaźników referencyjnych

1. ESMA tworzy i prowadzi rejestr publiczny zawierający następujące informacje:

- a) tożsamość administratorów posiadających zezwolenie lub zarejestrowanych zgodnie z art. 34 oraz właściwe organy odpowiedzialne za nadzór nad nimi;

- b) tożsamość administratorów spełniających warunki określone w art. 30 ust. 1, wykaz wskaźników referencyjnych, o których mowa w art. 30 ust. 1 lit. c), oraz właściwe organy w państwie trzecim odpowiedzialne za nadzór nad nimi;
  - c) tożsamość administratorów, którzy zostali uznani zgodnie z art. 32, wykaz wskaźników referencyjnych, o których mowa w art. 32 ust. 7, oraz, w stosownych przypadkach, właściwe organy w państwie trzecim odpowiedzialne za nadzór nad nimi;
  - d) wskaźniki referencyjne, zatwierdzone zgodnie z procedurą określoną w art. 33, tożsamość ich administratorów oraz tożsamość zatwierdzających administratorów lub zatwierdzających podmiotów nadzorowanych.
2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, jest publicznie dostępny na stronie internetowej ESMA i w razie potrzeby jest niezwłocznie aktualizowany.

ROZDZIAŁ 2

Współpraca w zakresie nadzoru

Artykuł 37

Przekazywanie zadań między właściwymi organami

1. Zgodnie z art. 28 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 właściwy organ może przekazać swoje zadania wynikające z niniejszego rozporządzenia właściwemu organowi innego państwa członkowskiego za jego uprzednią zgodą.

Właściwe organy powiadamiają ESMA o proponowanym przekazaniu na 60 dni przed wejściem w życie takiego przekazania.

2. Właściwy organ może przekazać ESMA niektóre ze swoich zadań wynikających z niniejszego rozporządzenia pod warunkiem zawarcia porozumienia z ESMA.
3. ESMA powiadamia państwa członkowskie o proponowanym przekazaniu w ciągu siedmiu dni. ESMA publikuje szczegóły dotyczące każdego uzgodnionego przekazania w ciągu pięciu dni roboczych od powiadomienia.

Artykuł 38

Ujawnianie informacji z innego państwa członkowskiego

Właściwy organ może ujawnić informacje otrzymane od innego właściwego organu jedynie w przypadku, gdy:

- a) otrzymał pisemną zgodę tego właściwego organu, a informacje ujawniane są wyłącznie do celów, na które ten właściwy organ wyraził zgodę; lub
- b) takie ujawnienie jest niezbędne w celu prowadzenia postępowania sądowego.

Artykuł 39

Współpraca przy kontrolach i postępowaniach wyjaśniających na miejscu

1. Właściwy organ może zwrócić się do innego właściwego organu o pomoc w zakresie przeprowadzenia kontroli lub postępowania wyjaśniającego na miejscu. Właściwy organ, który otrzymał taki wniosek, współpracuje w możliwym i stosownym zakresie.

2. Właściwy organ występujący z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, informuje o tym fakcie ESMA. W przypadku postępowania wyjaśniającego lub kontroli o zasięgu transgranicznym właściwy organ może zwrócić się do ESMA o koordynację przeprowadzenia kontroli lub postępowania wyjaśniającego na miejscu.
3. Jeżeli właściwy organ otrzyma od innego właściwego organu wniosek o przeprowadzenie kontroli lub postępowania wyjaśniającego na miejscu, może on:
  - a) przeprowadzić kontrolę lub postępowanie wyjaśniające na miejscu samodzielnie;
  - b) zezwolić na udział właściwego organu, który wystąpił z wnioskiem, w kontroli lub postępowaniu wyjaśniającym na miejscu;
  - c) wyznaczyć audytorów lub ekspertów do wspierania lub przeprowadzenia kontroli lub postępowania wyjaśniającego na miejscu.

ROZDZIAŁ 3

Rola właściwych organów

Artykuł 40

Właściwe organy

1. W odniesieniu do administratorów i podmiotów nadzorowanych, każde państwo członkowskie wyznacza odpowiedni właściwy organ odpowiedzialny za wypełnianie obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia i informuje o tym fakcie Komisję i ESMA.
2. Jeżeli państwo członkowskie wyznacza więcej niż jeden właściwy organ, wyraźnie określa role poszczególnych organów i wyznacza jeden organ odpowiedzialny za koordynację współpracy i wymianę informacji z Komisją, ESMA i właściwymi organami z innych państw członkowskich.
3. ESMA publikuje na swojej stronie internetowej wykaz właściwych organów wyznaczonych zgodnie z ust. 1 i 2.

Artykuł 41

Uprawnienia właściwych organów

1. W celu wypełniania swoich zadań wynikających z niniejszego rozporządzenia właściwe organy posiadają, zgodnie z prawem krajowym, co najmniej następujące uprawnienia nadzorcze oraz uprawnienia w zakresie prowadzenia postępowań wyjaśniających:
  - a) mają dostęp do wszelkich dokumentów i innych danych w dowolnej formie, a także są uprawnione do otrzymywania lub sporządzania kopii;
  - b) mogą wymagać lub żądać informacji od dowolnej osoby uczestniczącej w opracowywaniu wskaźnika referencyjnego oraz przekazywaniu danych na jego potrzeby, w tym od dowolnego usługodawcy, któremu zadania, usługi lub czynności związane z opracowywaniem wskaźnika referencyjnego zostały zlecone na zasadzie outsourcingu zgodnie z art. 10, a także od ich przełożonych, a jeżeli to konieczne – mogą wezwać taką osobę i odebrać od niej wyjaśnienia w celu uzyskania informacji;
  - c) w odniesieniu do towarowych wskaźników referencyjnych mogą żądać od podmiotów przekazujących dane informacji na temat powiązanych rynków kasowych zgodnie z, w stosownych przypadkach, standardowymi formatami oraz sprawozdań z transakcji i mają bezpośredni dostęp do systemów podmiotów dokonujących transakcji;
  - d) mogą przeprowadzać kontrole lub postępowania wyjaśniające w miejscach, które nie są prywatnym miejscem zamieszkania osób fizycznych;
  - e) bez uszczerbku dla rozporządzenia (UE) nr 596/2014, mają wstęp do pomieszczeń osób prawnych w celu zatrzymania dokumentów lub innych danych w dowolnej formie, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że dokumenty lub inne dane związane z przedmiotem kontroli lub postępowania wyjaśniającego, mogą być istotne dla udowodnienia naruszenia niniejszego rozporządzenia. Jeżeli zgodnie z prawem krajowym potrzebne jest uprzednie pozwolenie organu sądowego danego państwa członkowskiego, z takiego uprawnienia można skorzystać dopiero po uzyskaniu tego pozwolenia;
  - f) mogą żądać istniejących nagrań rozmów telefonicznych, rejestrów komunikacji elektronicznej lub innych transmisji danych będących w posiadaniu podmiotów nadzorowanych;

- g) mogą żądać zamrożenia lub zajęcia aktywów, lub zastosowania obu tych środków;
- h) mogą żądać tymczasowego zaprzestania jakiejkolwiek praktyki, którą właściwy organ uzna za sprzeczną z niniejszym rozporządzeniem;
- i) mogą nakładać tymczasowy zakaz wykonywania działalności zawodowej;
- j) mogą podejmować wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia prawidłowego informowania społeczeństwa o opracowywaniu wskaźnika referencyjnego, w tym poprzez zobowiązanie odpowiedniego administratora lub osoby, która opublikowała lub rozpowszechniała wskaźnik referencyjny, opublikowania sprostowania dotyczącego danych przekazanych w przeszłości na potrzeby wskaźnika referencyjnego lub jego wartości.

2. Właściwe organy wykonują swoje funkcje i uprawnienia, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz uprawnienia do nakładania sankcji, o których mowa w art. 42, zgodnie z krajowymi ramami prawnymi, w którykolwiek z wymienionych poniżej sposobów:

- a) bezpośrednio;
- b) we współpracy z innymi organami lub przedsiębiorstwami rynkowymi;
- c) na ich odpowiedzialność, w drodze przekazania zadań takim organom lub przedsiębiorstwom rynkowym;
- d) przez składanie wniosków do właściwych organów sądowych.

Na potrzeby wykonywania tych uprawnień właściwe organy posiadają odpowiednie i skuteczne gwarancje ochrony prawa do obrony i praw podstawowych.

3. Państwa członkowskie zapewniają podjęcie odpowiednich środków, aby właściwe organy posiadały wszelkie uprawnienia nadzorcze oraz uprawnienia w zakresie prowadzenia postępowań wyjaśniających, które są niezbędne do wypełniania ich zadań.

4. Udostępnienie informacji właściwemu organowi zgodnie z ust. 1 przez administratora lub dowolny podmiot nadzorowany nie jest uważane za naruszenie jakiegokolwiek ograniczenia w zakresie ujawniania informacji nałożonego umową lub przepisem ustawowym, wykonawczym lub administracyjnym.

Artykuł 42

Sankcje administracyjne i inne środki administracyjne

1. Bez uszczerbku dla uprawnień nadzorczych właściwych organów zgodnie z art. 41 oraz prawa państw członkowskich do ustanawiania i nakładania sankcji karnych, państwa członkowskie, działając zgodnie z prawem krajowym, nadają właściwym organom uprawnienia do nakładania stosownych sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych co najmniej w odniesieniu do następujących naruszeń:

- a) naruszenia art. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 i 34 w przypadkach, w których mają one zastosowanie; oraz
- b) niepodjęcia współpracy lub niepoddania się czynnościom postępowania wyjaśniającego lub kontroli, lub żądaniu w zakresie art. 41.

Te sankcje administracyjne i inne środki administracyjne muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

2. W przypadku naruszenia, o którym mowa w ust. 1, państwa członkowskie nadają właściwym organom, zgodnie z prawem krajowym, uprawnienia do nakładania co najmniej następujących sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych:

- a) wydanie decyzji zobowiązującej administratora lub podmiot nadzorowany odpowiedzialnych za naruszenie do zaprzestania danego zachowania i zaniechania jego powtarzania;
- b) wyrównanie korzyści uzyskanych lub strat unikniętych w wyniku naruszenia, w przypadkach, w których możliwe jest ich określenie;
- c) publiczne ostrzeżenie, które określa administratora lub podmiot nadzorowany odpowiedzialnych za naruszenie i charakter naruszenia;

- d) cofnięcie lub zawieszenie zezwolenia udzielonego administratorowi lub rejestracji administratora;
- e) tymczasowy zakaz wykonywania przez osobę fizyczną, odpowiedzialną za takie naruszenie, funkcji zarządczych u administratora lub w podmiocie nadzorowanym udostępniającym dane;
- f) nałożenie maksymalnych administracyjnych kar pieniężnych w wysokości co najmniej trzykrotności korzyści uzyskanych lub strat unikniętych w wyniku naruszenia w przypadkach, w których możliwe jest ich określenie;
- g) w odniesieniu do osoby fizycznej – maksymalne administracyjne sankcje pieniężne w wysokości co najmniej:
- (i) w przypadku naruszenia art. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, art. 11 ust. 1 lit. a), b), c) oraz e), art. 11 ust. 2 i 3, art. 12, 13, 14, 15, 16, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 i 34 – 500 000 EUR, a w państwach członkowskich, w których euro nie jest oficjalną walutą, równowartość w walucie krajowej z dnia 30 czerwca 2016 r.; lub
  - (ii) w przypadku naruszenia art. 11 ust. 1 lit. d) lub art. 11 ust. 4 – 100 000 EUR, a w państwach członkowskich, w których euro nie jest oficjalną walutą, równowartość w walucie krajowej z dnia 30 czerwca 2016 r.;
- h) w odniesieniu do osoby prawnej – maksymalne administracyjne sankcje pieniężne w wysokości co najmniej:
- (i) w przypadku naruszenia art. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, art. 11 ust. 1 lit. a), b), c) oraz e), art. 11 ust. 2 i 3, art. 12, 13, 14, 15, 16, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 i 34, – 1 000 000 EUR, a w państwach członkowskich, w których euro nie jest oficjalną walutą, równowartość w walucie krajowej z dnia 30 czerwca 2016 r. albo 10 % całkowitego obrotu rocznego według ostatniego dostępnego sprawozdania zatwierdzonego przez organ zarządzający – w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa; lub
  - (ii) w przypadku naruszenia art. 11 ust. 1 lit. d) lub art. 11 ust. 4 – 250 000 EUR, a w państwach członkowskich, w których euro nie jest oficjalną walutą, równowartość w walucie krajowej z dnia 30 czerwca 2016 r. albo 2 % całkowitego obrotu rocznego według ostatniego dostępnego sprawozdania zatwierdzonego przez organ zarządzający – w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa.

Na potrzeby lit. h) ppkt (i) i (ii), jeżeli osoba prawna jest jednostką dominującą lub jednostką zależną jednostki dominującej, która musi przygotować skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE⁽¹⁾, właściwy całkowity obrót roczny stanowi całkowity obrót roczny lub odpowiedni rodzaj dochodu zgodnie z dyrektywą Rady 86/635/EWG⁽²⁾ – w odniesieniu do banków i dyrektywą Rady 91/674/EWG⁽³⁾ – w odniesieniu do zakładów ubezpieczeń, według ostatniego dostępnego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zatwierdzonego przez organ zarządzający jednostki dominującej najwyższego szczebla, lub jeżeli osoba jest stowarzyszeniem – 10 % łącznych obrotów jego członków.

3. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję i ESMA o przepisach dotyczących ust. 1 i 2 do dnia 1 stycznia 2018 r.

Państwa członkowskie mogą postanowić o nieustanawianiu przepisów dotyczących sankcji administracyjnych określonych w ust. 1 w przypadku naruszeń, o których mowa w ust. 1, które podlegają sankcjom karnym na mocy prawa krajowego. W takim przypadku państwa członkowskie informują Komisję i ESMA o odpowiednich przepisach prawa karnego wraz z powiadomieniem, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu.

Państwa członkowskie niezwłocznie powiadamiają Komisję i ESMA o wszelkich późniejszych zmianach tych przepisów.

4. Państwa członkowskie mogą przekazać właściwym organom na podstawie prawa krajowego inne uprawnienia do nakładania sankcji oprócz tych, o których mowa w ust. 1, oraz ustanowić surowsze sankcje niż określone w ust. 2.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 86/635/EWG z dnia 8 grudnia 1986 r. w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych banków i innych instytucji finansowych (Dz.U. L 372 z 31.12.1986, s. 1).

⁽³⁾ Dyrektywa Rady 91/674/EWG z dnia 19 grudnia 1991 r. w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych zakładów ubezpieczeń (Dz.U. L 374 z 31.12.1991, s. 7).

*Artykuł 43***Wykonywanie uprawnień nadzorczych i nakładanie sankcji**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przy określaniu rodzaju i rozmiarów sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych właściwe organy brały pod uwagę wszystkie istotne okoliczności sprawy, w tym w stosownych przypadkach:

- a) wagę i czas trwania naruszenia;
- b) kluczowy charakter wskaźnika referencyjnego dla stabilności finansowej i gospodarki realnej;
- c) poziom odpowiedzialności osoby odpowiedzialnej;
- d) siłę finansową osoby odpowiedzialnej, określoną w szczególności na podstawie łącznego rocznego obrotu odpowiedzialnej osoby prawnej lub rocznych dochodów odpowiedzialnej osoby fizycznej;
- e) wartość korzyści uzyskanych lub strat unikniętych przez osobę odpowiedzialną, o ile można je określić;
- f) poziom współpracy osoby odpowiedzialnej z właściwym organem, bez uszczerbku dla konieczności zapewnienia wyrównania korzyści uzyskanych lub strat unikniętych przez daną osobę;
- g) wcześniejsze naruszenia popełnione przez daną osobę;
- h) środki przedsięwzięte przez osobę odpowiedzialną po naruszeniu, aby zapobiec powtórzeniu naruszenia.

2. Wykonując swoje uprawnienia do nakładania sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych na podstawie art. 42, właściwe organy ściśle współpracują w celu zapewnienia, aby wykonywanie uprawnień nadzorczych i uprawnień w zakresie prowadzenia postępowań wyjaśniających oraz nakładanie sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych prowadziło do pożądaných rezultatów określonych w niniejszym rozporządzeniu. Ponadto właściwe organy koordynują swoje działania w celu uniknięcia ewentualnego powielania i nakładania się przy wykonywaniu uprawnień nadzorczych i uprawnień w zakresie prowadzenia postępowań wyjaśniających oraz nakładaniu sankcji administracyjnych, w tym kar pieniężnych, i innych środków administracyjnych w sprawach transgranicznych.

*Artykuł 44***Obowiązek współpracy**

1. W przypadku gdy państwa członkowskie postanowiły, zgodnie z art. 42, ustanowić sankcje karne za naruszenia przepisów, o których mowa w art. 42, zapewniają one wprowadzenie odpowiednich środków, tak by właściwe organy miały wszystkie niezbędne uprawnienia do współdziałania z organami sądowymi w ramach ich jurysdykcji w celu otrzymywania szczegółowych informacji dotyczących postępowań przygotowawczych lub postępowań sądowych w sprawach karnych wszczętych w związku z możliwymi naruszeniami niniejszego rozporządzenia. Te właściwe organy przekazują te informacje innym właściwym organom i ESMA w celu wypełnienia obowiązku wzajemnej współpracy i współpracy z ESMA do celów niniejszego rozporządzenia.

2. Właściwe organy udzielają pomocy właściwym organom pozostałych państw członkowskich. W szczególności wymieniają one informacje i współpracują w zakresie czynności postępowania wyjaśniającego lub czynności nadzorczych. Właściwe organy mogą również współpracować z właściwymi organami innych państw członkowskich w zakresie ułatwiania egzekucji kar pieniężnych.

*Artykuł 45***Publikacja decyzji**

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, właściwy organ publikuje na swojej oficjalnej stronie internetowej decyzję nakładającą sankcję administracyjną lub inny środek administracyjny w przypadku naruszenia niniejszego rozporządzenia niezwłocznie po powiadomieniu o tej decyzji osoby, której ona dotyczy. Taka publikacja powinna zawierać co najmniej informację o rodzaju i charakterze naruszenia oraz tożsamość osób, których decyzja dotyczy.

Akapit pierwszy nie dotyczy decyzji nakładających środki mające na celu wyjaśnienie sprawy.

2. Jeżeli właściwy organ uważa, że publikacja tożsamości osoby prawnej lub danych osobowych osoby fizycznej byłaby nieproporcjonalna na podstawie indywidualnej oceny proporcjonalności publikacji takich danych, lub w przypadku gdy taka publikacja zagroziłaby stabilności rynków finansowych lub toczącemu się postępowaniu wyjaśniającemu, podejmuje jedno lub kilka spośród poniższych działań:

- a) odracza publikację, aż ustaną przyczyny takiego odroczenia;
- b) publikuje decyzję w formie zanonimizowanej, zgodnie z prawem krajowym, pod warunkiem że taka zanonimizowana forma publikacji zapewnia skuteczną ochronę danych osobowych;
- c) nie publikuje decyzji w ogóle, w przypadku gdy w ocenie właściwego organu publikacja zgodnie z lit. a) lub b) będzie niewystarczająca dla zapewnienia:
  - (i) utrzymania stabilności rynków finansowych; lub
  - (ii) proporcjonalności publikacji takich decyzji w odniesieniu do środków uznanych za mniej istotne.

W przypadku gdy właściwy organ postanowi o publikacji decyzji w formie zanonimizowanej zgodnie z lit. b) akapitu pierwszego, może wstrzymać publikację odpowiednich danych na rozsądny okres, jeżeli można przewidzieć, że w tym okresie ustaną przyczyny uzasadniające publikację w formie zanonimizowanej.

3. Jeżeli od decyzji został wniesiony środek zaskarżenia do krajowego organu sądowego, organu administracyjnego lub innego organu, właściwy organ niezwłocznie publikuje informację o tym na swojej oficjalnej stronie internetowej, a następnie – informację na temat wyniku rozpatrzenia takiego środka zaskarżenia. Ponadto publikuje się również decyzję uchylającą wcześniejszą decyzję nakładającą sankcję lub środek.

4. Właściwy organ zapewnia, aby decyzja opublikowana zgodnie z niniejszym artykułem była dostępna na jego oficjalnej stronie internetowej przez okres co najmniej pięciu lat od jej publikacji. Opublikowane dane osobowe są dostępne na oficjalnej stronie internetowej właściwego organu jedynie przez okres, który jest niezbędny zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych.

5. Państwa członkowskie co roku przekazują ESMA zbiorcze informacje o wszystkich sankcjach administracyjnych i innych środkach administracyjnych nałożonych zgodnie z art. 42. Obowiązek ten nie ma zastosowania do środków mających na celu wyjaśnienie sprawy. ESMA publikuje te informacje w sprawozdaniu rocznym.

W przypadku gdy państwa członkowskie postanowią, zgodnie z art. 42, o ustanowieniu sankcji karnych za naruszenie przepisów, o których mowa w art. 42, ich właściwe organy przekazują ESMA co roku zbiorcze dane w formie zanonimizowanej dotyczące wszystkich przeprowadzonych postępowań przygotowawczych i nałożonych sankcji karnych. ESMA publikuje dane dotyczące nałożonych sankcji karnych w sprawozdaniu rocznym.

Artykuł 46

Kolegia

1. W terminie 30 dni roboczych od umieszczenia w wykazie kluczowych wskaźników referencyjnych wskaźnika referencyjnego, o którym mowa w art. 20 ust. 1 lit. a) i c) – z wyjątkiem wskaźników referencyjnych, w przypadku których większość podmiotów przekazujących dane nie jest podmiotami nadzorowanymi – właściwy organ ustanawia kolegium.

2. Kolegium obejmuje organ właściwy dla administratora, ESMA i organy właściwe dla podmiotów nadzorowanych przekazujących dane.

3. Właściwe organy innych państw członkowskich mają prawo zostać członkami kolegium, jeżeli zaprzestanie opracowywania danego kluczowego wskaźnika referencyjnego miałoby znaczny niekorzystny wpływ na integralność rynku, stabilność finansową, konsumentów, gospodarkę realną lub finansowanie gospodarstw domowych i przedsiębiorstw w tych państwach członkowskich.

Jeżeli właściwy organ zamierza zostać członkiem kolegium, składa wniosek do organu właściwego dla administratora wraz z dowodami na spełnienie wymogów akapitu pierwszego niniejszego ustępu. Odpowiedni organ właściwy dla administratora rozpatruje wniosek i w ciągu 20 dni roboczych od otrzymania wniosku powiadamia wnioskujący organ, czy uznaje, że wymogi te zostały spełnione. Jeżeli organ właściwy dla administratora uzna, że wymogi te nie zostały spełnione, wnioskujący organ może przekazać sprawę do ESMA zgodnie z ust. 9.

4. ESMA przyczynia się do promowania i monitorowania skutecznego, wydajnego i spójnego funkcjonowania kolegiów, o których mowa w niniejszym artykule, zgodnie z art. 21 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010. W tym celu ESMA uczestniczy odpowiednio w tym procesie i jest uważana za organ właściwy do tego celu.

W przypadku gdy w odniesieniu do kluczowego wskaźnika referencyjnego ESMA działa na podstawie art. 17 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, zapewnia ona odpowiednią wymianę informacji i współpracę z pozostałymi członkami kolegium.

5. Organ właściwy dla administratora przewodniczy posiedzeniom kolegium, koordynuje działania kolegium oraz zapewnia skuteczną wymianę informacji między członkami kolegium.

Jeżeli administrator opracowuje więcej niż jeden kluczowy wskaźnik referencyjny, organ właściwy dla tego administratora może ustanowić jedno kolegium w odniesieniu do wszystkich wskaźników referencyjnych opracowywanych przez tego administratora.

6. Organ właściwy dla administratora ustanawia pisemne zasady, w ramach kolegium, dotyczące:

- a) informacji wymienianych między właściwymi organami;
- b) procesu decyzyjnego między właściwymi organami oraz terminu, w którym każda decyzja ma zostać podjęta;
- c) przypadków, w których właściwe organy muszą się ze sobą skonsultować;
- d) współpracy wymaganej na podstawie art. 23 ust. 7 i 8.

7. Przed zatwierdzeniem ostatecznego brzmienia pisemnych zasad, o których mowa w ust. 6, organ właściwy dla administratora należyście uwzględni wszelkie rady otrzymane od ESMA. Pisemne zasady zawiera się w jednym dokumencie, w którym uzasadnia się wyczerpująco każde istotne odstępstwo od rad ESMA. Organ właściwy dla administratora przekazuje pisemne zasady członkom kolegium i ESMA.

8. Przed podjęciem środków, o których mowa w art. 23 ust. 6, 7 i 9 oraz w art. 34, 35 i 42 organ właściwy dla administratora konsultuje się z członkami kolegium. Członkowie kolegium podejmują wszelkie rozsądne działania w ramach swoich uprawnień, aby dojść do porozumienia w terminie przewidzianym w pisemnych zasadach, o których mowa w ust. 6 niniejszego artykułu.

Przy podejmowaniu decyzji o podjęciu takich środków organ właściwy dla administratora uwzględni skutki dla pozostałych zainteresowanych państw członkowskich, w szczególności potencjalny wpływ na stabilność ich systemów finansowych.

W przypadku decyzji o cofnięciu zezwolenia udzielonego administratorowi lub cofnięciu rejestracji administratora na podstawie art. 35, gdy zaprzestanie opracowywania wskaźnika referencyjnego skutkowałoby wystąpieniem siły wyższej, pozbawieniem skuteczności lub innym naruszeniem warunków umowy finansowej lub instrumentu finansowego lub zasad funduszu inwestycyjnego, stosujących ten wskaźnik referencyjny w Unii jako odniesienie, w rozumieniu określonym przez Komisję w aktach delegowanych przyjętych zgodnie z art. 51 ust. 6, właściwe organy zebrane w kolegium rozważają podjęcie środków mających na celu złagodzenie skutków, o których mowa w niniejszym ustępie, w tym:

- a) dokonanie zmiany kodeksu postępowania, o którym mowa w art. 15, metody lub innych zasad dotyczących wskaźnika referencyjnego;
- b) wprowadzenie okresu przejściowego, w którym będą miały zastosowanie procedury przewidziane w art. 28 ust. 2.

9. Wobec braku porozumienia między członkami kolegium właściwe organy mogą skierować sprawę do ESMA w przypadku, gdy:

- a) właściwy organ nie przekazał istotnych informacji;
- b) organ właściwy dla administratora, w następstwie wniosku złożonego na podstawie ust. 3, powiadomił wnioskujący organ, że wymogi tego ustępu nie są spełnione, lub organ ten nie rozpatrzył takiego wniosku w rozsądnym terminie;
- c) właściwe organy nie osiągnęły porozumienia w odniesieniu do kwestii określonych w ust. 6;
- d) brak jest porozumienia co do środków, jakie mają być podjęte zgodnie z art. 34, 35 i 42;
- e) brak jest porozumienia co do środków, jakie mają być podjęte zgodnie z art. 23 ust. 6;
- f) brak jest porozumienia co do środków, jakie mają być podjęte zgodnie z ust. 8 akapit trzeci niniejszego artykułu.

10. W przypadkach, o których mowa w ust. 9 lit. a), b), c), d) i f), jeżeli sprawa nie zostanie rozstrzygnięta w ciągu 30 dni od jej skierowania do ESMA, organ właściwy dla administratora podejmuje ostateczną decyzję i przedstawia na piśmie szczegółowe uzasadnienie swojej decyzji właściwym organom, o których mowa w ust. 3, oraz ESMA.

Bieg terminu, o którym mowa w art. 34 ust. 6 lit. a), pozostaje zawieszony od dnia skierowania sprawy do ESMA do czasu podjęcia decyzji zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu.

W przypadku gdy ESMA uważa, że organ właściwy dla administratora podjął środki, o których mowa w ust. 8 niniejszego artykułu, które mogą być niezgodne z prawem unijnym, podejmuje działania zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

11. W przypadku, o którym mowa w ust. 9 lit. e) niniejszego artykułu, nie naruszając art. 258 TFUE, ESMA może skorzystać z uprawnień nadanych jej na podstawie art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Do czasu opublikowania przez ESMA decyzji organ właściwy dla administratora może korzystać ze swoich uprawnień na podstawie art. 23 ust. 6.

Artykuł 47

Współpraca z ESMA

1. Na potrzeby niniejszego rozporządzenia właściwe organy współpracują z ESMA zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1095/2010.
2. Właściwe organy bezzwłocznie przekazują ESMA wszelkie informacje niezbędne do wykonywania jej obowiązków, zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.
3. ESMA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu ustalenia procedur i form wymiany informacji, o których mowa w ust. 2.

ESMA przedstawia Komisji projekty wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, do dnia 1 kwietnia 2017 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 48

Tajemnica służbowa

1. Wszelkie informacje o charakterze niejawnym otrzymywane, wymieniane lub przekazywane na podstawie niniejszego rozporządzenia podlegają warunkom tajemnicy służbowej ustanowionym w ust. 2.
2. Obowiązek zachowania tajemnicy służbowej ma zastosowanie do wszystkich osób, które pracują lub pracowały dla właściwego organu lub dla dowolnego organu lub przedsiębiorstwa rynkowego, lub osoby fizycznej lub prawnej, którym właściwy organ przekazał swoje uprawnienia, włącznie ze związanymi stosunkiem umownym z właściwym organem audytorami i ekspertami.
3. Informacja objęta tajemnicą służbową nie może być ujawniona żadnej innej osobie lub organowi z wyjątkiem przypadków ustanowionych przepisami prawa unijnego lub krajowego.
4. Wszystkie informacje wymieniane między właściwymi organami na podstawie niniejszego rozporządzenia dotyczące warunków handlowych lub operacyjnych i innych spraw o charakterze gospodarczym i osobistym uważa się za niejawne i podlegające wymogom tajemnicy służbowej, chyba że w momencie ich przekazania właściwy organ oświadczy, iż informacje te mogą być ujawniane lub jeżeli ich ujawnienie jest niezbędne dla postępowania sądowego.

TYTUŁ VII

AKTY DELEGOWANE I WYKONAWCZE

Artykuł 49

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 3 ust. 2, art. 20 ust. 6, art. 24 ust. 2, art. 33 ust. 7, art. 51 ust. 6 i art. 54 ust. 3, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 30 czerwca 2016 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 3 ust. 2, art. 20 ust. 6, art. 24 ust. 2, art. 33 ust. 7, art. 51 ust. 6 i art. 54 ust. 3, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 3 ust. 2, art. 20 ust. 6, art. 24 ust. 2, art. 33 ust. 7, art. 51 ust. 6 i art. 54 ust. 3 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 50

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Europejski Komitet Papierów Wartościowych. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011, z uwzględnieniem jego art. 8.

TYTUŁ VIII

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 51

Przepisy przejściowe

1. Podmiot opracowujący indeks, który opracowuje wskaźnik referencyjny w dniu 30 czerwca 2016 r. występuje z wnioskiem o udzielenie zezwolenia lub o rejestrację zgodnie z art. 34 do dnia 1 stycznia 2020 r.
2. Do dnia 1 stycznia 2020 r. właściwy organ państwa członkowskiego, w którym podmiot opracowujący indeks wnioskujący o udzielenie zezwolenia zgodnie z art. 34 ma miejsce zamieszkania lub siedzibę, jest uprawniony do wydania decyzji o rejestracji tego podmiotu opracowującego indeks jako administratora, nawet jeżeli nie jest on podmiotem nadzorowanym, pod następującymi warunkami:
  - a) podmiot opracowujący indeks nie opracowuje kluczowego wskaźnika referencyjnego;
  - b) właściwy organ posiada wiedzę, na uzasadnionej podstawie, że indeks lub indeksy opracowywane przez ten podmiot opracowujący indeks nie są powszechnie stosowane w rozumieniu niniejszego rozporządzenia ani w państwie członkowskim, w którym podmiot ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, ani w innych państwach członkowskich.

Właściwy organ powiadamia ESMA o swojej decyzji wydanej na podstawie akapitu pierwszego.

Właściwy organ przechowuje dokumentację dotyczącą powodów przyjęcia decyzji na podstawie akapitu pierwszego w takiej formie, by możliwe było pełne zrozumienie podstaw uznania przez właściwy organ, że stosowanie indeksu lub indeksów opracowywanych przez podmiot opracowujący indeks nie jest powszechne, w tym dane rynkowe, dokonane oceny lub inne dane, jak również informacje otrzymane od podmiotu opracowującego indeks.

3. Podmiot opracowujący indeks może nadal opracowywać istniejący wskaźnik referencyjny, który mogą stosować podmioty nadzorowane, do dnia 1 stycznia 2020 r., lub, jeżeli podmiot opracowujący indeks złoży wniosek o udzielenie zezwolenia lub rejestrację zgodnie z ust. 1 – do czasu odmowy udzielenia zezwolenia lub dokonania rejestracji, o ile taka nastąpi.
4. Jeżeli istniejący wskaźnik referencyjny nie spełnia wymogów niniejszego rozporządzenia, a zaprzestanie opracowywania takiego wskaźnika referencyjnego lub jego zmiana w celu spełnienia wymogów niniejszego rozporządzenia skutkowałoby wystąpieniem siły wyższej, pozbawieniem skuteczności lub innym naruszeniem warunków umowy finansowej lub instrumentu finansowego lub zasad funduszu inwestycyjnego, stosujących ten wskaźnik referencyjny jako odniesienie, właściwy organ państwa członkowskiego, w którym podmiot opracowujący indeks ma miejsce zamieszkania lub siedzibę, zezwala na stosowanie tego wskaźnika referencyjnego. Po dniu 1 stycznia 2020 r. żadne instrumenty finansowe, umowy finansowe ani pomiary wyników funduszu inwestycyjnego nie mogą dodać odniesienia do takiego istniejącego wskaźnika referencyjnego.
5. Podmioty nadzorowane mogą stosować w Unii wskaźnik referencyjny opracowywany przez administratora mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie trzecim, który już jest stosowany w Unii jako odniesienie dla instrumentów finansowych, umów finansowych lub do pomiaru wyników funduszu inwestycyjnego, tylko w takich instrumentach finansowych, umowach finansowych lub do takiego pomiaru wyników funduszu inwestycyjnego w Unii, które już stosują w Unii ten wskaźnik referencyjny jako odniesienie w dniu 1 stycznia 2020 r., lub które dodały odniesienie do takiego wskaźnika referencyjnego przed tym dniem, chyba że Komisja przyjęła decyzję dotyczącą równoważności, o której mowa w art. 30 ust. 2 lub 3, lub administrator został uznany zgodnie z art. 32, lub wskaźnik referencyjny został zatwierdzony zgodnie z art. 33.

6. Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 49 aktów delegowanych dotyczących środków określających warunki, na podstawie których właściwy organ może ocenić, czy zaprzestanie opracowywania istniejącego wskaźnika referencyjnego lub jego zmiana w celu spełnienia wymogów niniejszego rozporządzenia skutkowałoby w uzasadniony sposób wystąpieniem siły wyższej, pozbawieniem skuteczności lub innym naruszeniem warunków umowy finansowej lub instrumentu finansowego lub zasad funduszu inwestycyjnego, stosujących ten wskaźnik referencyjny jako odniesienie.

Artykuł 52

Termin aktualizacji prospektów emisyjnych oraz dokumentów zawierających kluczowe informacje

Art. 29 ust. 2 pozostaje bez uszczerbku dla istniejących prospektów emisyjnych zatwierdzonych zgodnie z dyrektywą 2003/71/WE przed dniem 1 stycznia 2018 r. W przypadku prospektów emisyjnych zatwierdzonych zgodnie z dyrektywą 2009/65/WE przed dniem 1 stycznia 2018 r. dokumenty stanowiące ich podstawę aktualizuje się przy pierwszej sposobności, a najpóźniej w terminie 12 miesięcy od tego dnia.

Artykuł 53

Przeglądy dokonywane przez ESMA

1. ESMA dąży do stworzenia wspólnej europejskiej kultury nadzoru i spójnych praktyk nadzorczych oraz do zapewnienia spójnego podejścia wśród właściwych organów do stosowania art. 32 i 33. W tym celu ESMA co dwa lata dokonuje przeglądu decyzji o uznaniu wydanych zgodnie z art. 32 i decyzji o zatwierdzeniu wydanych zgodnie z art. 33.

ESMA wydaje opinię skierowaną do każdego właściwego organu, który uznał administratora z państwa trzeciego lub zatwierdził wskaźnik referencyjny z państwa trzeciego, zawierającą ocenę stosowania przez ten właściwy organ stosownych wymogów określonych odpowiednio w art. 32 i 33 oraz wymogów stosownych aktów delegowanych i regulacyjnych lub wykonawczych standardów technicznych opartych na niniejszym rozporządzeniu.

2. ESMA jest uprawniona do żądania od właściwego organu udokumentowanych dowodów w odniesieniu do każdej z decyzji wydanych na podstawie art. 51 ust. 2 akapit pierwszy, art. 24 ust. 1 i art. 25 ust. 2.

Artykuł 54

Przegląd

1. Do dnia 1 stycznia 2020 r. Komisja dokona przeglądu i przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące niniejszego rozporządzenia, a w szczególności:

- a) funkcjonowania i skuteczności regulacji dotyczących kluczowych wskaźników referencyjnych, obowiązkowego administrowania i obowiązkowego przekazywania danych ustanowionych w art. 20, 21 i 23 oraz definicji kluczowego wskaźnika referencyjnego zawartej w art. 3 ust. 1 pkt 25;
- b) skuteczności regulacji dotyczących udzielania zezwoleń, rejestracji i nadzorowania administratorów ustanowionych w tytule VI oraz skuteczności kolegiów przewidzianych w art. 46, a także przydatności sprawowania nadzoru przez organ unijny nad niektórymi wskaźnikami referencyjnymi;
- c) funkcjonowania i skuteczności art. 19 ust. 2, w szczególności zakresu jego stosowania.

2. Komisja dokonuje przeglądu rozwoju międzynarodowych zasad mających zastosowanie do wskaźników referencyjnych oraz ram prawnych i praktyk nadzorczych w państwach trzecich dotyczących opracowywania wskaźników referencyjnych oraz składa sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie co pięć lat od dnia 1 stycznia 2018 r. W sprawozdaniu tym ocenia się w szczególności potrzebę zmiany niniejszego rozporządzenia i towarzyszy mu, w stosownych przypadkach, wniosek ustawodawczy.

3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 49 aktów delegowanych w celu przedłużenia 42-miesięcznego okresu, o którym mowa w art. 51 ust. 2, o 24 miesiące, jeżeli sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, dostarczy dowodów na to, że przejściowy okres rejestracji na podstawie art. 51 ust. 2 nie wpływa niekorzystnie na wspólną europejską kulturę nadzoru i spójne praktyki nadzorcze oraz na spójne podejście właściwych organów.

Artykuł 55

Powiadamianie o stosowanych jako odniesienie wskaźnikach referencyjnych i ich administratorach

Gdy instrument finansowy objęty zakresem art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 596/2014 stosuje wskaźnik referencyjny jako odniesienie, powiadomienia na podstawie art. 4 ust. 1 tego rozporządzenia muszą zawierać nazwę tego wskaźnika referencyjnego i jego administratora.

Artykuł 56

Zmiany rozporządzenia (UE) nr 596/2014

W rozporządzeniu (UE) nr 596/2014 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 19 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Obowiązek powiadamiania, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania do transakcji dotyczących instrumentów finansowych związanych z akcjami lub instrumentami dłużnymi emitenta, o których mowa w ust. 1, jeżeli w czasie dokonywania transakcji spełniony jest jeden z następujących warunków:

- a) instrument finansowy jest jednostką uczestnictwa lub udziałem w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania z ekspozycją na akcje lub instrumenty dłużne emitenta nieprzekraczającą 20 % aktywów tego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania;
- b) instrument finansowy zapewnia ekspozycję na portfel aktywów, w przypadku której ekspozycja na akcje lub instrumenty dłużne emitenta nie przekracza 20 % aktywów w tym portfelu;
- c) instrument finansowy jest jednostką uczestnictwa lub udziałem w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania lub zapewnia ekspozycję na portfel aktywów, a osoba pełniąca obowiązki zarządcze lub osoba blisko związana z taką osobą nie zna i nie może znać struktury inwestycji lub ekspozycji takiego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania lub portfela aktywów na akcje lub instrumenty dłużne emitenta, a poza tym taka osoba nie ma powodów, by uważać, że akcje lub instrumenty dłużne emitenta przekraczają progi określone w lit. a) lub b).

Jeżeli informacje o strukturze inwestycji przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania lub o ekspozycji na portfel aktywów są dostępne, osoba pełniąca obowiązki zarządcze lub osoba blisko związana z taką osobą musi poczynić wszelkie rozsądne starania, by uzyskać takie informacje.”;

b) w ust. 7 dodaje się po akapicie drugim akapit w brzmieniu:

„Do celów lit. b) o transakcjach akcjami lub instrumentami dłużnymi emitenta lub instrumentami pochodnymi lub innymi powiązanych z nimi instrumentami finansowymi dokonywanymi przez zarządzających przedsiębiorstwem zbiorowego inwestowania, w które osoba pełniąca obowiązki zarządcze lub osoba blisko związana z taką osobą zainwestowała, nie trzeba powiadamiać, gdy zarządzający przedsiębiorstwem zbiorowego inwestowania korzysta z całkowitej swobody uznania, co wyklucza otrzymywanie przez niego jakichkolwiek instrukcji lub sugestii co do składu portfela pochodzących bezpośrednio lub pośrednio od inwestorów takiego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania.”;

2) w art. 35 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 2 i 3 wyrażenie „i art. 19 ust. 13 i 14” zastępuje się wyrażeniem „art. 19 ust. 13 i 14 oraz art. 38”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 6 ust. 5 lub 6, art. 12 ust. 5, art. 17 ust. 2 akapit trzeci, art. 17 ust. 3, art. 19 ust. 13 lub 14 lub art. 38 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”;

3) w art. 38 dodaje się akapity w brzmieniu:

„Do dnia 3 lipca 2019 r. Komisja po zasięgnięciu opinii ESMA przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące poziomu progów określonych w art. 19 ust. 1a lit. a) i b), które odnoszą się do transakcji dokonywanych przez zarządzających, gdy akcje lub instrumenty dłużne emitenta stanowią część przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania lub zapewniają ekspozycję na portfel aktywów, w celu oceny, czy poziom ten jest odpowiedni czy też należałoby go skorygować.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 35 aktów delegowanych dotyczących korekty progów określonych w art. 19 ust. 1a lit. a) i b), jeżeli stwierdzi w tym sprawozdaniu, że progi te powinny zostać skorygowane.”.

Artykuł 57

Zmiany dyrektywy 2008/48/WE

W dyrektywie 2008/48/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 ust. 1 dodaje się po akapicie drugim akapit w brzmieniu:

„Jeżeli w umowie o kredyt stosuje się odniesienie do wskaźnika referencyjnego w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 (*), kredytodawca, lub w stosownych przypadkach pośrednik kredytowy, podaje konsumentowi nazwę wskaźnika referencyjnego i jego administratora oraz informuje o potencjalnych konsekwencjach dla konsumenta w osobnym dokumencie, który może zostać załączony do standardowego europejskiego arkusza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego.

(* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 (Dz.U. L 171 z 29.6.2016, s. 1).”;

2) w art. 27 ust. 1 dodaje się po akapicie drugim akapit w brzmieniu:

„Do dnia 1 lipca 2018 r. państwa członkowskie przyjmują, publikują i przekazują Komisji przepisy niezbędne do wykonania art. 5 ust. 1 akapit trzeci. Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 1 lipca 2018 r.”.

Artykuł 58

Zmiany dyrektywy 2014/17/UE

W dyrektywie 2014/17/UE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13 ust. 1 akapit drugi dodaje się literę w brzmieniu:

„ea) jeżeli dostępne są umowy, które stosują jako odniesienie wskaźnik referencyjny w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 (*) – nazwy wskaźników referencyjnych i ich administratorów oraz informację o potencjalnych konsekwencjach dla konsumenta;

(* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 (Dz.U. L 171 z 29.6.2016, s. 1).”;

2) w art. 42 ust. 2 po akapicie pierwszym dodaje się akapit w brzmieniu:

„Do dnia 1 lipca 2018 r. państwa członkowskie przyjmują, publikują i przekazują Komisji przepisy niezbędne do wykonania art. 13 ust. 1 akapit drugi lit. ea). Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 1 lipca 2018 r.”;

3) w art. 43 ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Art. 13 ust. 1 akapit drugi lit. ea) nie stosuje się do umów o kredyt obowiązujących przed dniem 1 lipca 2018 r.”.

Artykuł 59

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2018 r.

Niezależnie od akapitu drugiego niniejszego artykułu art. 3 ust. 2, art. 5 ust. 5, art. 11 ust. 5, art. 13 ust. 3, art. 15 ust. 6, ust. 16 ust. 5, art. 20 (z wyjątkiem ust. 6 lit. b), art. 21 i 23, art. 25 ust. 8, art. 25 ust. 9, art. 26 ust. 5, art. 27 ust. 3, art. 30 ust. 5, art. 32 ust. 9, art. 33 ust. 7, art. 34 ust. 8, art. 46, art. 47 ust. 3 i art. 51 ust. 6 stosuje się od dnia 30 czerwca 2016 r.

Niezależnie od akapitu drugiego niniejszego artykułu art. 56 stosuje się od dnia 3 lipca 2016 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 8 czerwca 2016 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

A.G. KOENDERS

Przewodniczący

_____

ZAŁĄCZNIK I

WSKAŹNIKI REFERENCYJNE STÓP PROCENTOWYCH

Dokładne i wystarczające dane

1. Na potrzeby art. 11 ust. 1 lit. a) i c) przyznaje się, co do zasady, pierwszeństwo korzystania z następujących danych wejściowych:
  - a) transakcje dokonywane przez podmiot przekazujący dane na danym rynku, którego pomiar jest celem wskaźnika referencyjnego, lub, jeżeli nie jest to wystarczające, transakcje dokonywane przez niego na rynkach powiązanych takich jak:
    - rynki niezabezpieczonych depozytów międzybankowych,
    - inne rynki depozytów niezabezpieczonych, w tym certyfikatów depozytowych i komercyjnych papierów dłużnych, oraz
    - inne rynki, takie jak rynki jednodniowych transakcji swap na rynku międzybankowym (overnight index swaps), transakcji z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, walutowych transakcji terminowych, kontraktów terminowych i opcji na stopę procentową, pod warunkiem że transakcje te spełniają wymogi dotyczące danych wejściowych określone w kodeksie postępowania;
  - b) uwagi podmiotu przekazującego dane dotyczące transakcji dokonywanych przez osobę trzecią na rynkach określonych w lit. a);
  - c) zatwierdzone kwotowania;
  - d) orientacyjne kwotowania lub oceny eksperckie.
2. Na potrzeby art. 11 ust. 1 lit. a) i art. 11 ust. 4 dane wejściowe mogą być korygowane.

Dane wejściowe mogą być w szczególności korygowane poprzez zastosowanie następujących kryteriów:

- a) odstępu czasowego pomiędzy dokonaniem transakcji a przekazaniem danych wejściowych oraz wpływu wszelkich zdarzeń rynkowych pomiędzy dokonaniem transakcji a przekazaniem danych wejściowych;
- b) interpolacji lub ekstrapolacji z danych dotyczących transakcji;
- c) korekt w celu odzwierciedlenia zmian w zdolności kredytowej podmiotów przekazujących dane oraz innych uczestników rynku.

Jednostka nadzorcza

3. Następujące wymogi mają zastosowanie w miejsce wymogów art. 5 ust. 4 i 5.
  - a) administrator wskaźnika referencyjnego stóp procentowych posiada niezależny komitet nadzorczy. Szczegóły dotyczące członkostwa w tym Komitecie są podawane do wiadomości publicznej, łącznie z wszelkimi oświadczeniami w sprawie konfliktu interesów oraz informacjami dotyczącymi procesu wyboru i mianowania jego członków;
  - b) posiedzenia komitetu nadzorczego odbywają się co najmniej raz na cztery miesiące; z jego posiedzeń sporządza się protokół;
  - c) komitet nadzorczy działa w sposób rzetelny i wypełnia wszystkie zadania przewidziane w art. 5 ust. 3.

Audyty

4. Administrator wskaźnika referencyjnego stóp procentowych wyznacza niezależnego audytora zewnętrznego, którego zadaniem jest dokonywanie przeglądów i przedstawianie sprawozdań dotyczących przestrzegania przez administratora metody dotyczącej wskaźnika referencyjnego oraz niniejszego rozporządzenia. Zewnętrzny audyt administratora przeprowadza się po raz pierwszy po upływie sześciu miesięcy od wprowadzenia kodeksu postępowania, a następnie co dwa lata.

Komitet nadzorczy może wymagać przeprowadzenia zewnętrznego audytu podmiotu przekazującego dane na potrzeby wskaźnika referencyjnego stóp procentowych w przypadku niezadowolenia z jakiegokolwiek aspektu jego postępowania.

Systemy i środki kontroli podmiotu przekazującego dane

5. Oprócz wymogów określonych w art. 16, do podmiotów przekazujących dane na potrzeby wskaźnika referencyjnego stóp procentowych stosuje się poniższe wymogi. Art. 16 ust. 5 nie stosuje się.
6. Każdy dostawca danych podmiotu przekazującego dane oraz bezpośredni kierownicy takiego dostawcy danych potwierdzają na piśmie, że zapoznali się z kodeksem postępowania i że będą go stosować.
7. Systemy i środki kontroli podmiotu przekazującego dane obejmują:
  - a) opis obowiązków w ramach każdego przedsiębiorstwa, w tym zasad dotyczących sprawozdawczości wewnętrznej i odpowiedzialności, łącznie z lokalizacją dostawców danych i kierowników oraz imionami i nazwiskami odpowiednich osób i ich zastępców;
  - b) wewnętrzne procedury zatwierdzania przekazywanych danych wejściowych;
  - c) postępowania dyscyplinarne dotyczące usiłowania dokonania manipulacji lub niezgłoszenia dokonania lub usiłowania dokonania manipulacji przez strony zewnętrzne w odniesieniu do procesu przekazywania danych;
  - d) skuteczne procedury zarządzania konfliktami interesów i środki kontroli komunikowania się, zarówno w ramach podmiotów przekazujących dane, jak i pomiędzy nimi a stronami trzecimi, aby zapobiec jakimkolwiek niewłaściwemu wpływowi z zewnątrz na odpowiedzialnych za dostarczanie danych; dostawcy danych pracują w lokalizacjach, które są fizycznie oddzielone od lokalizacji podmiotów dokonujących transakcji na oprocentowanych instrumentach pochodnych;
  - e) skuteczne procedury zapobiegania lub kontroli wymiany informacji pomiędzy osobami dokonującymi czynności wiążących się z ryzykiem konfliktu interesów, w przypadku których wymiana informacji może wpływać na dane przekazywane na potrzeby wskaźnika referencyjnego;
  - f) zasady mające na celu uniknięcie zmywu podmiotów przekazujących dane oraz zmywu pomiędzy podmiotami przekazującymi dane a administratorami wskaźnika referencyjnego;
  - g) środki mające zapobiec wywieraniu przez jakąkolwiek osobę niewłaściwego wpływu na sposób, w jaki osoby zaangażowane w przekazywanie danych wejściowych przeprowadzają te działania, lub ograniczyć taką możliwość;
  - h) zlikwidowanie bezpośredniego powiązania między wynagrodzeniem pracowników zaangażowanych w przekazywanie danych wejściowych a wynagrodzeniem osób zajmujących się innym rodzajem działalności lub dochodami generowanymi przez takie osoby, gdy w związku z tymi dwoma rodzajami działalności może powstać konflikt interesów;
  - i) środki kontroli mające na celu zidentyfikowanie jakiejkolwiek transakcji odwracalnej, która nastąpiła po przekazaniu danych wejściowych.
8. Podmiot przekazujący dane na potrzeby wskaźnika referencyjnego stóp procentowych prowadzi następujące szczegółowe rejestry:
  - a) wszystkich stosownych aspektów przekazywania danych wejściowych;
  - b) procesu regulującego określanie danych wejściowych oraz ich zatwierdzanie;
  - c) imion i nazwisk dostawców danych i zakresu ich obowiązków;
  - d) wszelkiej komunikacji pomiędzy dostawcami danych i innymi osobami, w tym wewnętrznymi i zewnętrznymi podmiotami dokonującymi transakcji i brokerami, odnoszących się do określania lub przekazywania danych wejściowych;
  - e) wszelkich wzajemnych relacji pomiędzy dostawcami danych a administratorem lub jakimkolwiek podmiotem odpowiedzialnym za dokonywanie obliczeń;
  - f) wszelkich zapytań dotyczących danych wejściowych i rezultatów takich zapytań;
  - g) sprawozdań z analiz wrażliwości dotyczących portfeli handlowych swapów stopy procentowej i wszelkich innych portfeli handlowych instrumentów pochodnych, charakteryzujących się istotną ekspozycją na ustalenie stóp procentowych w odniesieniu do danych wejściowych.

9. Rejestry są przechowywane na nośniku, który pozwala na przechowywanie informacji do przyszłego wglądu wraz z udokumentowaną ścieżką audytu.
  10. Jednostka do spraw zgodności podmiotu przekazującego dane na potrzeby wskaźnika referencyjnego stóp procentowych regularnie zgłasza kierownictwu wszelkie ustalenia, w tym dotyczące transakcji odwracalnych.
  11. Dane wejściowe i procedury podlegają regularnym przeglądom wewnętrznym.
  12. Zewnętrzny audyt danych wejściowych przekazanych przez podmioty przekazujące dane na potrzeby wskaźnika referencyjnego stóp procentowych, przestrzegania kodeksu postępowania oraz przepisów niniejszego rozporządzenia przeprowadza się po raz pierwszy po upływie sześciu miesięcy od wprowadzenia kodeksu postępowania, a następnie co dwa lata.
-

ZAŁĄCZNIK II

TOWAROWE WSKAŹNIKI REFERENCYJNE

Metoda

1. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego formalizuje, dokumentuje i podaje do publicznej wiadomości każdą metodę stosowaną przez niego do obliczania wskaźnika referencyjnego. Taka metoda obejmuje i opisuje przynajmniej:
  - a) wszystkie kryteria i procedury wykorzystywane do opracowania wskaźnika referencyjnego, w tym sposób, w jaki administrator wykorzystuje dane wejściowe, w tym konkretną wielkość, zawarte i zgłoszone transakcje, oferty kupna i sprzedaży oraz wszelkie inne informacje o rynku, w swojej ocenie lub w okresach lub ramach czasowych przeprowadzania oceny; powód, dla którego stosuje się konkretną jednostkę odniesienia; sposób, w jaki administrator gromadzi takie dane wejściowe; wytyczne służące do kontroli oceny dokonywanej przez ekspertów oceniających oraz wszelkie inne informacje, takie jak założenia, modele lub ekstrapolacja ze zgromadzonych danych, które bierze się pod uwagę, dokonując oceny;
  - b) procedury i praktyki zaprojektowane tak, aby zapewnić spójność między jego ekspertami oceniającymi podczas dokonywania oceny;
  - c) względne znaczenie, jakie przypisuje się każdemu kryterium stosowanemu do obliczania wskaźnika referencyjnego, w szczególności rodzaj wykorzystywanych danych wejściowych, oraz rodzaj kryterium stosowanego do kierowania dokonywaniem oceny tak, aby zapewnić jakość i rzetelność obliczania wskaźnika referencyjnego;
  - d) kryteria pozwalające określić minimalną ilość danych dotyczących transakcji wymaganą do obliczenia konkretnego wskaźnika referencyjnego; jeżeli nie przewidziano takiego progu, wyjaśnia się powody, dla których nie ustanowiono minimalnego progu, w tym określa się procedury, które mają być stosowane w przypadku, gdy nie istnieją żadne dane dotyczące transakcji;
  - e) kryteria dotyczące okresów przeprowadzania oceny, w których dostarczone dane znajdują się poniżej progu danych dotyczących transakcji zalecanego w metodzie lub norm jakości wymaganych od administratora, w tym wszelkich alternatywnych metod oceny obejmujących modele teoretycznego oszacowania. Te kryteria muszą określać procedury, które mają być stosowane w przypadku, gdy nie istnieją żadne dane dotyczące transakcji;
  - f) kryteria dotyczące terminowości przekazywania danych wejściowych oraz sposobów ich przekazywania, niezależnie od tego, czy odbywa się to drogą elektroniczną, telefoniczną lub inną;
  - g) kryteria i procedury odnoszące się do okresów przeprowadzania oceny, w których co najmniej jeden podmiot przekazujący dane przekazuje dane wejściowe stanowiące znaczną część całości danych wejściowych dotyczących danego wskaźnika referencyjnego; administrator definiuje również w tych kryteriach i procedurach, co w przypadku każdego obliczenia wskaźnika referencyjnego uważa się za znaczną część;
  - h) kryteria, zgodnie z którymi dane dotyczące transakcji można wyłączyć z obliczenia wskaźnika referencyjnego.
2. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego publikuje lub udostępnia kluczowe elementy metody, którą stosuje w odniesieniu do każdego z opracowanych i opublikowanych towarowych wskaźników referencyjnych lub, w stosownych przypadkach, do każdej rodziny opracowanych i opublikowanych wskaźników referencyjnych.
3. Wraz z metodą, o której mowa w ust. 2, administrator towarowego wskaźnika referencyjnego opisuje także i publikuje wszystkie poniższe informacje:
  - a) powody przyjęcia konkretnej metody, w tym wszelkie techniki dokonywania korekty cen i uzasadnienie, dlaczego okres lub ramy czasowe, w których przyjmuje się dane wejściowe, stanowi wiarygodny wskaźnik wartości rynku fizycznego;
  - b) procedurę wewnętrznego przeglądu i zatwierdzania danej metody, a także częstotliwość takiego przeglądu;
  - c) procedurę zewnętrznego przeglądu danej metody, w tym procedury uzyskiwania uznania na rynku dla danej metody poprzez konsultacje z użytkownikami dotyczące ważnych zmian w procesach obliczania wskaźników referencyjnych.

Zmiany metody

4. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego przyjmuje i podaje do wiadomości użytkownikom precyzyjne procedury i powody wszelkich proponowanych istotnych zmian swojej metody. Procedury te są spójne z nadrzędnym celem, zgodnie z którym administrator musi zapewniać stałą rzetelność swoich obliczeń wskaźnika referencyjnego oraz wdrażać zmiany, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie rynku, do którego odnoszą się dane zmiany. W takich procedurach przewiduje się:
  - a) zawiadomienie z wyprzedzeniem w wyraźnych ramach czasowych, dające użytkownikom wystarczającą możliwość dokonania analizy i zgłoszenia uwag dotyczących wpływu takich proponowanych zmian, biorąc pod uwagę obliczenia administratora w zakresie ogólnych okoliczności;
  - b) udostępnienie uwag użytkowników i odpowiedzi administratora na przedmiotowe uwagi wszystkim użytkownikom rynku po każdym okresie konsultacji, oprócz przypadków, w których osoba przedstawiająca uwagi zwróciła się z prośbą o traktowanie ich w sposób poufny.
5. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego regularnie analizuje stosowane przez siebie metody w celu zapewnienia, aby odzwierciedlały one w sposób wiarygodny oceniany rynek fizyczny, oraz przewiduje możliwość uwzględniania opinii zainteresowanych użytkowników.

Jakość i rzetelność obliczeń wskaźnika referencyjnego

6. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego:
  - a) określa kryteria definiujące fizyczny towar podlegający konkretnej metodzie;
  - b) przyznaje pierwszeństwo danym wejściowym w następującej kolejności, o ile są one zgodne z metodami administratora:
    - (i) zawarte i zgłoszone transakcje;
    - (ii) oferty kupna i sprzedaży;
    - (iii) inne informacje.Jeżeli zawartym i zgłoszonym transakcjom nie przyznano pierwszeństwa, należy przedstawić wyjaśnienie zgodnie z wymogiem w pkt 7 lit. b);
  - c) stosuje wystarczające środki zaprojektowane do wykorzystywania danych wejściowych dostarczonych i uwzględnionych w ramach obliczania wskaźnika referencyjnego, które dostarczono w dobrej wierze, co oznacza, że strony, które dostarczyły dane wejściowe, przeprowadziły lub są gotowe przeprowadzić transakcje generujące takie dane wejściowe, a zawarte transakcje przeprowadzono niezależnie od siebie, oraz że szczególną uwagę należy zwrócić na transakcje między podmiotami zależnymi;
  - d) ustanawia i stosuje procedury identyfikacji danych dotyczących transakcji, które odbiegają od normy lub są podejrzane oraz prowadzi rejestr decyzji o wykluczeniu danych dotyczących transakcji z procesu obliczania wskaźnika referencyjnego przez administratora;
  - e) zachęca podmioty przekazujące dane do dostarczania wszystkich ich danych wejściowych, które spełniają kryteria administratora w odniesieniu do przedmiotowego obliczenia; w miarę możliwości i w rozsądnym zakresie administratorzy dążą do zapewnienia, aby dostarczone dane wejściowe były reprezentatywne dla transakcji rzeczywiście zawartych przez podmioty przekazujące dane; oraz
  - f) stosuje system odpowiednich środków, aby zapewnić spełnianie przez podmioty przekazujące dane stosownych norm administratora w zakresie jakości i rzetelności danych wejściowych.
7. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego opisuje i publikuje w odniesieniu do każdego obliczenia, w rozsądnym zakresie bez uszczerbku dla należytej publikacji wskaźnika referencyjnego:
  - a) zwięzłe wyjaśnienie wystarczające, aby ułatwić subskrybentowi wskaźnika referencyjnego lub właściwemu organowi zrozumienie sposobu, w jaki przeprowadzono obliczenie, obejmujące co najmniej rozmiar i płynność ocenianego rynku fizycznego (na podstawie takich danych jak liczba i wolumen przekazanych transakcji), zakres i średnią wielkość oraz zakres i średnią cen, a także orientacyjny odsetek każdego rodzaju danych wejściowych, jakie uwzględniono w obliczeniu; stosuje się określenia dotyczące metody wyceny takie jak „oparte na transakcjach”, „oparte na spreadach” lub „interpolowane lub ekstrapolowane”; oraz

- b) zwięzłe wyjaśnienie, w jakim zakresie i na jakiej podstawie w obliczeniu wykorzystano wszelkie dokonane oceny, w tym oceny dotyczące wyłączenia danych, które pod innymi względami spełniają wymagania stosownej metody w odniesieniu do przedmiotowego obliczenia, wyceny na podstawie spreadów lub interpolacji, ekstrapolacji lub przyznania ofertom kupna i sprzedaży większej wagi niż zawartym transakcjom, jeżeli takie istnieją.

Rzetelność procesu zgłaszania

8. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego:

- a) określa kryteria definiujące, kto może dostarczać dane wejściowe administratorowi;
- b) posiada procedury kontroli jakości pozwalające ocenić tożsamość podmiotu przekazującego dane i każdego dostawcy danych, który zgłasza dane wejściowe, oraz upoważnienie takiego dostawcy danych do zgłaszania danych wejściowych w imieniu podmiotu przekazującego dane;
- c) określa kryteria stosowane względem pracowników podmiotu przekazującego dane, którzy są upoważnieni do dostarczania administratorowi danych wejściowych w imieniu podmiotu przekazującego dane; zachęca podmioty przekazujące dane do dostarczenia danych dotyczących transakcji z jednostek operacyjnych i dąży do potwierdzenia danych z innych źródeł w przypadkach, w których dane dotyczące transakcji otrzymuje się bezpośrednio od podmiotu dokonującego transakcji; oraz
- d) wdraża kontrole wewnętrzne i procedury pisemne w celu identyfikacji komunikowania się pomiędzy podmiotami przekazującymi dane a ekspertami oceniającymi, dotyczące próby wywarcia wpływu na obliczenie na korzyść pozycji handlowej (niezależnie od tego, czy jest to pozycja handlowa podmiotu przekazującego dane, jego pracowników lub osoby trzeciej), próby nakłonienia eksperta oceniającego do naruszenia zasad lub wytycznych administratora lub identyfikacji podmiotów przekazujących w sposób powtarzający się dane, które odbiegają od normy lub są podejrzane; przedmiotowe procedury obejmują, w możliwym zakresie, możliwość zintensyfikowania przez administratora zbadania danej sprawy w przedsiębiorstwie podmiotu przekazującego dane; kontrole obejmują kontrole krzyżowe rynkowych wskaźników w celu walidacji dostarczonych informacji.

Eksperci oceniający

9. W odniesieniu do roli eksperta oceniającego administrator towarowego wskaźnika referencyjnego:

- a) przyjmuje i posiada precyzyjne wewnętrzne zasady i wytyczne dotyczące wyboru ekspertów oceniających, obejmujące minimalny poziom ich wykształcenia, doświadczenia i umiejętności oraz proces okresowego przeglądu ich kompetencji;
- b) posiada mechanizmy służące zapewnieniu, by obliczenia mogły być wykonane w sposób spójny i systematyczny;
- c) utrzymuje ciągłość i planowanie sukcesji w odniesieniu do swoich ekspertów oceniających w celu zapewnienia wykonywania obliczeń w sposób spójny i przez pracowników posiadających odpowiedni poziom wiedzy fachowej; oraz
- d) ustanawia procedury kontroli wewnętrznej, aby zapewnić rzetelność i wiarygodność obliczeń; takie kontrole wewnętrzne i procedury wymagają co najmniej sprawowania ciągłego nadzoru nad ekspertami oceniającymi w celu zapewnienia właściwego stosowania metody oraz procedur w zakresie wewnętrznego zatwierdzania przez przełożonego przed udostępnieniem cen do rozpowszechniania na rynku.

Ścieżki audytu

10. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego posiada zasady i procedury pozwalające na jednoczesne dokumentowanie stosownych informacji, obejmujących:

- a) wszystkie dane wejściowe;
- b) oceny dokonywane przez ekspertów oceniających w trakcie każdego obliczania wskaźnika referencyjnego;
- c) kwestię, czy z obliczenia wyłączono konkretną transakcję, która pod innymi względami spełniała wymagania stosownej metody obliczenia, oraz powody tego wyłączenia;
- d) tożsamość każdego eksperta oceniającego oraz każdej innej osoby, która dostarczyła lub w jakikolwiek inny sposób wygenerowała informacje określone w lit. a), b) lub c).

11. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego posiada zasady i procedury, aby zapewnić przechowywanie ścieżek audytu dotyczących istotnych informacji przez co najmniej pięć lat w celu udokumentowania dokonywania jego obliczeń.

Konflikty interesów

12. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego ustanawia odpowiednie zasady i procedury dotyczące wykrywania i ujawniania konfliktów interesów, zarządzania nimi lub ich łagodzenia oraz ich unikania, a także ochrony integralności i niezależności obliczeń. Te zasady i procedury podlegają regularnym przeglądom i aktualizacjom oraz:

- a) zapewniają, aby istniejące lub potencjalne handlowe lub osobiste relacje biznesowe lub interesy między administratorem lub jego podmiotami zależnymi, jego personelem, klientami, uczestnikami rynku lub powiązаныmi z nimi osobami nie miały wpływu na obliczanie wskaźnika referencyjnego;
- b) zapewniają, aby interesy osobiste i powiązania handlowe personelu administratora nie narażały na szwank funkcji administratora, w tym poprzez dodatkowe zatrudnienie, podróże oraz przyjmowanie form rozrywki, подарункów czy gościnności oferowanych przez klientów administratora lub innych uczestników rynku towarowego;
- c) zapewniają, w odniesieniu do zidentyfikowanych konfliktów, odpowiednie rozdzielanie funkcji w ramach administratora za pomocą nadzoru, wynagrodzenia, dostępu do systemów i przepływów informacji;
- d) chronią poufność informacji dostarczonych administratorowi lub opracowanych przez niego, z zastrzeżeniem zobowiązań administratora dotyczących ujawniania informacji;
- e) zakazują kierownikom, ekspertom oceniającym i innym pracownikom administratora przekazywania danych na potrzeby obliczenia wskaźnika referencyjnego poprzez udział w przetargach, ofertach i transakcjach w imieniu własnym lub uczestników rynku; oraz
- f) skutecznie rozwiązują zidentyfikowane konflikty interesów, które mogą występować między działalnością administratora polegającą na opracowywaniu wskaźnika referencyjnego (w tym wszystkimi pracownikami, którzy dokonują obliczeń wskaźnika referencyjnego lub w inny sposób uczestniczą w tych obliczeniach) oraz wszelkimi innymi rodzajami działalności prowadzonej przez administratora.

13. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego zapewnia, aby w ramach innych rodzajów swojej działalności istniały odpowiednie procedury i mechanizmy zaprojektowane w celu zmniejszenia prawdopodobieństwa, że konflikt interesów wpłynie na rzetelność obliczeń wskaźnika referencyjnego.

14. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego zapewnia istnienie odpowiednio rozdzielonej podległości służbowej wśród swoich kierowników, ekspertów oceniających i innych pracowników oraz od odpowiednich kierowników do kadry kierowniczej najwyższego szczebla i jego zarządu w celu zapewnienia:

- a) zadowalającej realizacji przez administratora wymagań określonych w niniejszym rozporządzeniu; oraz
- b) jasnego określenia obowiązków oraz, aby nie powodowały one konfliktu lub nie powodowały postrzegania konfliktu.

15. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego informuje swoich użytkowników natychmiast, gdy dowie się o konflikcie interesów wynikającym ze struktury własnościowej administratora.

Skargi

16. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego posiada i publikuje procedurę skargową określającą procedury przyjmowania, rozpatrywania i prowadzenia rejestrów dotyczących złożonych skarg w odniesieniu do procesu obliczania przeprowadzanego przez administratora. W ramach takiej procedury skargowej zapewnia się:

- a) możliwość składania przez subskrybentów wskaźnika referencyjnego skarg dotyczących reprezentatywności danego obliczenia wskaźnika referencyjnego dla wartości rynkowej, proponowanych zmian w obliczaniu wskaźnika referencyjnego, stosowania metody w odniesieniu do danego obliczenia wskaźnika referencyjnego oraz innych decyzji edytorskich w odniesieniu do procesów obliczania wskaźnika referencyjnego;

- b) istnienie docelowego harmonogramu dotyczącego postępowania ze skargami;
  - c) rozpatrywanie przez administratora oficjalnych skarg na administratora i jego personel w sposób terminowy i rzetelny;
  - d) zbadanie sprawy przez personel niezależny od personelu, który może być przedmiotem skargi;
  - e) dążenie przez administratora do szybkiego zakończenia wyjaśnienia sprawy;
  - f) powiadamianie skarżącego i wszelkich innych zainteresowanych stron przez administratora o sposobie rozstrzygnięcia sprawy na piśmie i w rozsądnym terminie;
  - g) istnienie odwołania do niezależnej osoby trzeciej wyznaczonej przez administratora, jeżeli skarżący jest niezadowolony ze sposobu, w jaki dany administrator rozpatrzył skargę, lub z decyzji administratora, jeżeli nie minęło jeszcze sześć miesięcy od momentu złożenia pierwotnej skargi; oraz
  - h) przechowywanie przez okres minimum pięciu lat wszystkich dokumentów dotyczących skargi, w tym dokumentów przedłożonych przez skarżącego, a także własnej dokumentacji administratora.
17. Spory dotyczące codziennego określania ceny, które nie są oficjalnymi skargami, są rozwiązywane przez administratora towarowego wskaźnika referencyjnego zgodnie ze stosowną standardową procedurą. Jeżeli skarga skutkuje zmianą ceny, bezzwłocznie informuje się rynek o takiej zmianie.

Audyt zewnętrzny

18. Administrator towarowego wskaźnika referencyjnego wyznacza niezależnego audytora zewnętrznego dysponującego odpowiednim doświadczeniem i kompetencjami do dokonywania przeglądów i przedstawiania sprawozdań dotyczących spełniania przez administratora ustalonych kryteriów odnoszących się do metody oraz wymogów niniejszego rozporządzenia. Audyty odbywają się raz do roku i są publikowane w ciągu trzech miesięcy po zakończeniu każdego z nich, a w razie potrzeby są uzupełniane dodatkowymi audytami śródkresowymi.
-

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/1012**z dnia 8 czerwca 2016 r.**

w sprawie zootechnicznych i genealogicznych warunków dotyczących hodowli zwierząt hodowlanych czystorasowych i mieszańców świni, handlu nimi i wprowadzania ich na terytorium Unii oraz handlu ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu i jego wprowadzania na terytorium Unii oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 652/2014, dyrektywy Rady 89/608/EWG i 90/425/EWG i uchylające niektóre akty w dziedzinie hodowli zwierząt („rozporządzenie w sprawie hodowli zwierząt”)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 42 i art. 43 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Hodowla zwierząt gatunków bydła, świń, owiec, kóz i koniowatych zajmuje w unijnym rolnictwie strategiczne miejsce pod względem gospodarczym i społecznym oraz wnosi wkład w dziedzictwo kulturowe Unii. Ta działalność rolnicza, która przyczynia się do bezpieczeństwa żywnościowego Unii, jest źródłem dochodów dla ludności wiejskiej. Najlepszym wsparciem dla hodowli zwierząt tych gatunków jest zachęcanie do wykorzystywania do niej zwierząt hodowlanych czystorasowych lub mieszańców świni o udowodnionej wysokiej jakości genetycznej.
- (2) W związku z powyższym, w ramach swojej polityki rolnej, państwa członkowskie starały się konsekwentnie promować produkcję zwierząt gospodarskich o szczególnych cechach genetycznych poprzez ustanawianie norm, niekiedy czyniąc to poprzez inwestycje publiczne. Rozbieżności między tymi normami mogą prowadzić do powstania barier technicznych w handlu zwierzętami hodowlanymi i ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu oraz w ich wprowadzaniu na terytorium Unii.
- (3) Ramy prawne dla prawa Unii w zakresie hodowli zwierząt hodowlanych czystorasowych gatunków bydła, świń, owiec, kóz i koniowatych oraz mieszańców świni zostały określone w dyrektywach Rady 88/661/EWG ⁽³⁾, 89/361/EWG ⁽⁴⁾, 90/427/EWG ⁽⁵⁾, 91/174/EWG ⁽⁶⁾, 94/28/WE ⁽⁷⁾ oraz 2009/157/WE ⁽⁸⁾. Celem tych dyrektyw był rozwój hodowli zwierząt gospodarskich w Unii przy jednoczesnym uregulowaniu handlu zwierzętami hodowlanymi i ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu oraz ich wprowadzania na terytorium Unii, a w rezultacie utrzymanie konkurencyjności unijnego sektora hodowli zwierząt.

⁽¹⁾ Dz.U. C 226 z 16.7.2014, s. 70.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 12 kwietnia 2016 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 17 maja 2016 r.

⁽³⁾ Dyrektywa Rady 88/661/EWG z dnia 19 grudnia 1988 r. w sprawie norm zootechnicznych mających zastosowanie do zwierząt hodowlanych z gatunku świń (Dz.U. L 382 z 31.12.1988, s. 36).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Rady 89/361/EWG z dnia 30 maja 1989 r. dotycząca owiec i kóz hodowlanych czystorasowych (Dz.U. L 153 z 6.6.1989, s. 30).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Rady 90/427/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie zootechnicznych i genealogicznych warunków handlu wewnątrz-wspólnotowego koniowatymi (Dz.U. L 224 z 18.8.1990, s. 55).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Rady 91/174/EWG z dnia 25 marca 1991 r. ustanawiająca wymogi zootechniczne i rodowodowe przy wprowadzaniu do obrotu zwierząt czystorasowych oraz zmieniająca dyrektywy 77/504/EWG oraz 90/425/EWG (Dz.U. L 85 z 5.4.1991, s. 37).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Rady 94/28/WE z dnia 23 czerwca 1994 r. ustanawiająca zasady odnoszące się do warunków genealogicznych i zootechnicznych stosowanych w przywozie z państw trzecich zwierząt, ich nasienia, komórek jajowych i zarodków oraz zmieniająca dyrektywę 77/504/EWG w sprawie zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła (Dz.U. L 178 z 12.7.1994, s. 66).

⁽⁸⁾ Dyrektywa Rady 2009/157/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła (Dz.U. L 323 z 10.12.2009, s. 1).

- (4) Dyrektywy Rady 87/328/EWG ⁽¹⁾, 90/118/EWG ⁽²⁾ oraz 90/119/EWG ⁽³⁾ zostały przyjęte, aby zapobiec utrzymywaniu lub przyjmowaniu przez państwa członkowskie przepisów krajowych dotyczących dopuszczania do celów hodowli zwierząt hodowlanych gatunków bydła i świń oraz produkcji i wykorzystywania ich nasienia, oocytów i zarodków, co mogłoby stanowić zakaz lub ograniczenie handlu lub przeszkodę w tym handlu w odniesieniu do krycia naturalnego, sztucznego unasienniania bądź pozyskiwania nasienia, oocytów lub zarodków.
- (5) Na podstawie dyrektyw 88/661/EWG, 89/361/EWG, 90/427/EWG, 91/174/EWG, 94/28/WE oraz 2009/157/WE, po konsultacji z państwami członkowskimi za pośrednictwem Stałego Komitetu ds. Zootechniki ustanowionego decyzją Rady 77/505/EWG ⁽⁴⁾, Komisja przyjęła szereg decyzji określających, w odniesieniu do poszczególnych gatunków, kryteria zatwierdzania lub uznawania organizacji hodowlanych i stowarzyszeń hodowców, wpisywania zwierząt hodowlanych do ksiąg hodowlanych i stadnych, dopuszczania zwierząt hodowlanych czystorasowych gatunków owiec i kóz do hodowli i sztucznego unasienniania, oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej zwierząt hodowlanych gatunków bydła, świń, owiec i kóz oraz określania świadectw hodowlanych lub zootechnicznych dla handlu zwierzętami hodowlanymi i ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu.
- (6) Komisja ustanowiła również wykaz podmiotów zajmujących się hodowlą w państwach trzecich oraz wzory świadectw hodowlanych lub zootechnicznych do celów wprowadzania na terytorium Unii zwierząt hodowlanych oraz ich nasienia, oocytów i zarodków.
- (7) Dyrektywy 88/661/EWG, 89/361/EWG, 90/427/EWG, 91/174/EWG, 94/28/WE i 2009/157/WE są do siebie bardzo podobne pod względem struktury i treści. Do kilku z nich wprowadzono z czasem zmiany. W celu uproszczenia i zapewnienia spójności prawa Unii należy zoptymalizować przepisy unijne ustanowione w tych dyrektywach.
- (8) W ciągu ostatnich dwudziestu lat Komisja musiała odpowiadać na znaczną liczbę skarg, wniesionych przez hodowców i podmioty realizujące programy hodowlane, w odniesieniu do krajowej transpozycji i interpretacji aktów prawnych Unii w dziedzinie hodowli zwierząt w różnych państwach członkowskich. W celu zapewnienia jednolitego stosowania przepisów unijnych dotyczących hodowli zwierząt oraz uniknięcia przeszkód w handlu zwierzętami hodowlanymi i ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu, wynikających z rozbieżności w krajowej transpozycji tych dyrektyw, warunki zootechniczne i genealogiczne dotyczące handlu zwierzętami hodowlanymi i ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu oraz ich wprowadzania na terytorium Unii powinny zostać określone w rozporządzeniu.
- (9) Ponadto z doświadczenia wynika, że aby ułatwić stosowanie przepisów przewidzianych we wspomnianych dyrektywach, w szeregu tych przepisów należy wprowadzić bardziej precyzyjne sformułowania i spójną terminologię, która jest standardowo stosowana we wszystkich państwach członkowskich. W celu zachowania jasności i spójności prawa Unii należy również wprowadzić większą liczbę definicji, w tym definicję „rasy”.
- (10) Dążenie do osiągnięcia konkurencyjności w sektorze hodowli zwierząt nie powinno prowadzić do zaniku ras o cechach dostosowanych do konkretnych kontekstów biofizycznych. Gdyby liczebność populacji ras lokalnych była zbyt niska, rasy te mogłyby być narażone na niebezpieczeństwo utraty różnorodności genetycznej. Zwierzęce zasoby genetyczne – będące ważną częścią bioróżnorodności w rolnictwie – stanowią zasadniczą podstawę zrównoważonego rozwoju sektora hodowlanego, a także stwarzają możliwości dostosowania zwierząt do zmieniających się warunków środowiskowych i produkcyjnych oraz zapotrzebowania rynku i potrzeb konsumentów. Akty prawne Unii w dziedzinie hodowli zwierząt powinny zatem przyczyniać się do zachowania zwierzęcych zasobów genetycznych, ochrony bioróżnorodności oraz produkcji typowych produktów regionalnych wysokiej jakości, opierających się na szczególnych dziedzicznych cechach lokalnych ras zwierząt gospodarskich. Akty prawne Unii powinny też wspierać rentowne programy hodowlane mające na celu doskonalenie ras oraz – w szczególności w przypadku ras zagrożonych i ras autochtonicznych, które nie są powszechnie spotykane w Unii – zachowanie ras, a także zachowanie różnorodności genetycznej w ramach jednej rasy i pomiędzy rasami.
- (11) Poprzez selekcję i hodowlę osiągnięto znaczące postępy pod względem rozwijania cech związanych z wydajnością zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych, co doprowadziło do zmniejszenia kosztów produkcji na poziomie gospodarstw. Jednakże w niektórych przypadkach doprowadziło to do niepożądanych skutków ubocznych, wywołując wśród obywateli obawy o dobrostan zwierząt i środowisko. Stosowanie genomiki i wykorzystywanie zaawansowanych technologii informacyjnych, takich jak tzw. precyzyjna hodowla zwierząt, które pozwalają gromadzić duże zbiory danych na temat cech alternatywnych bezpośrednio lub pośrednio związanych z dobrostanem zwierząt i kwestiami dotyczącymi zrównoważonego użytkowania, mogą w znacznym stopniu przyczynić się do rozwiania wątpliwości obywateli i do osiągnięcia celów zrównoważonej hodowli

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 87/328/EWG z dnia 18 czerwca 1987 r. w sprawie dopuszczania zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła do celów hodowlanych (Dz.U. L 167 z 26.6.1987, s. 54).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 90/118/EWG z dnia 5 marca 1990 r. w sprawie dopuszczania do hodowli czystorasowych świń hodowlanych (Dz.U. L 71 z 17.3.1990, s. 34).

⁽³⁾ Dyrektywa Rady 90/119/EWG z dnia 5 marca 1990 r. w sprawie dopuszczenia do hodowli mieszańców świń hodowlanych (Dz.U. L 71 z 17.3.1990, s. 36).

⁽⁴⁾ Decyzja Rady 77/505/EWG z dnia 25 lipca 1977 r. ustanawiająca Stały Komitet ds. Zootechniki (Dz.U. L 206 z 12.8.1977, s. 11).

zwierząt pod względem bardziej oszczędnego gospodarowania zasobami oraz większej odporności i wytrzymałości zwierząt. Gromadzenie danych o tych cechach alternatywnych powinno nabrać znaczenia w ramach programów hodowlanych i powinno uzyskać większą wagę przy określaniu celów selekcji. W tym kontekście zasoby genetyczne zagrożonych ras należy uznać za zasób genów, które mogą potencjalnie przyczynić się do osiągnięcia wspomnianych celów w zakresie dobrostanu zwierząt i zrównoważonego użytkowania.

- (12) Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do zwierząt hodowlanych gatunków bydła, świń, owiec, kóz i koniowatych oraz ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu, w przypadku gdy zwierzęta te lub potomstwo powstałe z ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu mają zostać wpisane do księgi hodowlanej jako zwierzęta hodowlane czystorasowe lub zarejestrowane w rejestrze hodowlanych jako mieszańce świń, w szczególności z myślą o handlu tymi zwierzętami hodowlanymi i ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu na terytorium Unii, w tym również w państwie członkowskim, lub o ich wprowadzeniu na terytorium Unii.
- (13) Pojęć „zwierzę hodowlane” czy „zwierzę hodowlane czystorasowe” nie należy rozumieć jako obejmujących wyłącznie zwierzęta, które nadal posiadają zdolności rozrodcze. Wykastrowane zwierzęta – poprzez dotyczące ich dane genealogiczne i zootechniczne – mogłyby bowiem wносить wkład w ocenę jakości genetycznej populacji hodowlanej i w konsekwencji przyczyniać się do wiarygodności rankingów zwierząt hodowlanych opartych na tych wynikach. W zależności od celów programu hodowlanego, brak lub utrata danych w wyniku wyraźnego wyłączenia wykastrowanych zwierząt z wpisywania do ksiąg lub rejestrów hodowlanych prawdopodobnie zmniejszałyby wyniki oceny genetycznej jakości zwierząt hodowlanych, które są powiązane genetycznie z tymi wykastrowanymi zwierzętami.
- (14) Celem ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu przepisów dotyczących zwierząt hodowlanych czystorasowych powinno być umożliwienie dostępu do handlu w oparciu o uzgodnione zasady mające zastosowanie do uznawania związków hodowców zajmujących się rasami oraz zatwierdzania ich odpowiednich programów hodowlanych. W niniejszym rozporządzeniu należy również określić przepisy regulujące wpisywanie zwierząt hodowlanych czystorasowych do sekcji głównej księgi hodowlanej oraz do poszczególnych klas sekcji głównej, jeżeli takie istnieją. W niniejszym rozporządzeniu należy ponadto ustanowić przepisy dotyczące przeprowadzania oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej oraz przepisy dotyczące dopuszczania zwierząt hodowlanych do hodowli, a także treść świadectw zootechnicznych.
- (15) Podobnie, celem ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu przepisów dotyczących mieszańców świń powinno być umożliwienie dostępu do handlu w oparciu o uzgodnione zasady mające zastosowanie do uznawania przedsięwzięć hodowlanych zajmujących się różnymi rasami, liniami hodowlanymi lub krzyżówkami gatunków świń oraz zatwierdzania ich programów hodowlanych. W niniejszym rozporządzeniu należy również ustanowić przepisy regulujące rejestrowanie mieszańców świń w rejestrach hodowlanych. W niniejszym rozporządzeniu należy ponadto ustanowić przepisy dotyczące oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej oraz przepisy dotyczące dopuszczania mieszańców świń do hodowli, a także treść świadectw zootechnicznych.
- (16) Nie jest właściwe, aby niniejsze rozporządzenie obejmowało kwestie związane z klonowaniem.
- (17) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie zapewnienie zharmonizowanego podejścia do handlu zwierzętami hodowlanymi i ich materiałem biologicznym przeznaczonym do rozrodu oraz ich wprowadzania na terytorium Unii, a także do niezbędnych kontroli urzędowych w zakresie programów hodowlanych realizowanych przez związki hodowców i przedsiębiorstwa hodowlane, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na ich skutek, złożoność, transgraniczny i międzynarodowy charakter, możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (18) Jakość usług świadczonych przez związki hodowców i przedsiębiorstwa hodowlane oraz sposób, w jaki oceniają one i klasyfikują zwierzęta hodowlane, mają wpływ na jakość i dokładność informacji zootechnicznych i genealogicznych gromadzonych lub określonych w odniesieniu do tych zwierząt oraz ich wartości rynkowej. W związku z tym należy wprowadzić przepisy dotyczące uznawania związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych oraz zatwierdzania ich programów hodowlanych w oparciu o zharmonizowane kryteria unijne. Przepisy te powinny również obejmować kwestie dotyczące nadzorowania ich przez właściwe organy państw członkowskich w celu zapewnienia, aby ustanowione przez związki hodowców i przedsiębiorstwa hodowlane zasady nie prowadziły do różnic między programami hodowlanymi, a w rezultacie do powstawania technicznych barier w handlu w Unii.

- (19) W niniejszym rozporządzeniu należy przewidzieć procedury podobne do procedur ustanowionych w dyrektywach 88/661/EWG, 89/361/EWG, 90/427/EWG, 91/174/EWG, 94/28/WE oraz 2009/157/WE w odniesieniu do zamieszczania w wykazach uznanych związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych, w tym również procedury w zakresie aktualizacji, przekazywania i publikowania tych wykazów.
- (20) Realizacja programów hodowlanych dotyczących zwierząt hodowlanych czystorasowych ma ogólnie na celu udoskonalenie w sposób zrównoważony cech produkcyjnych i pozaprodukcyjnych zwierząt danej rasy lub zachowanie danej rasy. Te programy hodowlane powinny obejmować dostatecznie dużą liczbę zwierząt hodowlanych czystorasowych hodowanych przez hodowców, którzy – poprzez hodowlę i selekcję – wspierają i rozwijają u tych zwierząt pożądane cechy lub gwarantują zachowanie rasy zgodnie z celami przyjętymi powszechnie przez hodowców uczestniczących w tych programach. Podobnie, programy hodowlane dotyczące mieszańców świń, prowadzone są w celu rozwijania pożądanych cech w drodze planowego krzyżowania osobników świń różnych ras, linii hodowlanych lub krzyżówek. Zwierzęta hodowlane (czystorasowe lub mieszańce) uczestniczące w programie hodowlanym wpisuje się do księgi hodowlanej lub do rejestru hodowlanego z podaniem informacji o ich przodkach oraz poddaje się – w zależności od celów hodowlanych określonych w programie hodowlanym – ocenie wartości użytkowej lub innej ocenie, których efektem jest gromadzenie danych o cechach powiązanych z celami tego programu hodowlanego. W przypadku gdy przewiduje to dany program hodowlany, w celu ustalenia wartości hodowlanej zwierząt przeprowadza się ocenę genetyczną, dzięki czemu można sporządzić ranking zwierząt. Te wartości hodowlane oraz wyniki oceny wartości użytkowej, a także informacje genealogiczne stanowią podstawę hodowli i selekcji.
- (21) Prawo do bycia uznany za związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane spełniające określone kryteria powinno stanowić fundamentalną zasadę prawa Unii w zakresie hodowli zwierząt oraz fundamentalną zasadę rynku wewnętrznego. Ochrona działalności gospodarczej istniejącego uznanego związku hodowców nie powinna uzasadniać odmowy uznania przez właściwy organ kolejnego związku hodowców dla tej samej rasy ani naruszania zasad regulujących rynek wewnętrzny. To samo ma zastosowanie do zatwierdzenia kolejnego programu hodowlanego lub zatwierdzenia geograficznego rozszerzenia istniejącego programu hodowlanego realizowanego dla tej samej rasy lub dla zwierząt hodowlanych tej samej rasy, które mogą zostać pozyskane z populacji hodowlanej związku hodowców realizującego już program hodowlany dla tej rasy. Jednakże w przypadku gdy w państwie członkowskim jeden lub większa liczba uznanych związków hodowców realizują już zatwierdzony program hodowlany dla danej rasy, właściwy organ tego państwa członkowskiego powinien w pewnych określonych przypadkach mieć możliwość odmowy zatwierdzenia kolejnego programu hodowlanego dla tej samej rasy, nawet jeżeli ten program hodowlany spełnia wszystkie wymogi niezbędne do jego zatwierdzenia. Jednym z powodów odmowy może być sytuacja, w której zatwierdzenie kolejnego programu hodowlanego dla tej samej rasy zagrażałoby zachowaniu tej rasy lub różnorodności genetycznej w ramach tej rasy w tym państwie członkowskim. Zachowanie tej rasy mogłoby być w szczególności zagrożone w wyniku fragmentacji populacji hodowlanej mogącej prowadzić do większego chowu wsobnego, zwiększenia liczby przypadków odnotowanych wad genetycznych, strat w zakresie potencjału selekcyjnego lub do ograniczenia dostępu hodowców do zwierząt hodowlanych czystorasowych lub do ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu. Inny powód odmowy może być związany z niespójnościami w określonych cechach rasy lub w głównych celach tych programów hodowlanych. Niezależnie bowiem od celu programu hodowlanego, a mianowicie zachowania rasy czy doskonalenia rasy, właściwy organ powinien mieć możliwość odmowy zatwierdzenia kolejnego programu hodowlanego w odniesieniu do tej samej rasy, jeżeli różnice w głównych celach obu programów hodowlanych lub w zasadniczych cechach rasy określonych w tych programach hodowlanych spowodowałyby utratę skuteczności pod względem postępu genetycznego związanego z tymi celami lub pod względem tych cech lub powiązanych z nimi jakichkolwiek innych cech, lub jeżeli wymiana osobników między obiema populacjami hodowlanymi wiązałaby się z ryzykiem selekcji zewnętrznej lub krzyżowania tych zasadniczych cech w pierwotnej populacji hodowlanej. Wreszcie, w przypadku rasy zagrożonej lub rasy autochtonicznej niespotykanej powszechnie na jednym lub większej liczbie obszarów Unii, właściwy organ powinien mieć możliwość odmowy zatwierdzenia kolejnego programu hodowlanego dla tej samej rasy również na podstawie tego, że ten kolejny program hodowlany utrudniłby skuteczną realizację dotychczasowego programu hodowlanego, w szczególności z powodu braku koordynacji lub wymiany informacji genealogicznych i zootechnicznych, co powodowałoby utratę korzyści wynikających ze wspólnej oceny danych zgromadzonych na temat danej rasy. W przypadku odmowy zatwierdzenia programu hodowlanego właściwy organ powinien zawsze przedstawiać wnioskodawcom uzasadnione wyjaśnienie i dawać im prawo odwołania się od decyzji odmownej.
- (22) Hodowcy powinni mieć prawo opracowywania i realizowania programu hodowlanego na własny użytek bez konieczności zatwierdzenia go przez właściwe organy. Każde państwo członkowskie lub jego właściwe organy powinny jednak zachować możliwość regulowania tych działań, w szczególności w momencie, gdy taki program hodowlany prowadzi do transakcji handlowych dotyczących zwierząt hodowlanych lub ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu lub zagraża zatwierdzonemu już programowi hodowlanemu dla tej samej rasy.

- (23) Jeżeli celem programu hodowlanego jest zachowanie rasy, uzupełnieniem jego wymogów mogą być środki ochrony *ex situ* i *in situ* lub wszelkie inne narzędzia monitorowania statusu rasy, które zapewniłyby jej długotrwałą i zrównoważoną ochronę. Powinna istnieć możliwość określenia tych środków w programie hodowlanym.
- (24) Stowarzyszenia hodowców, organizacje hodowlane, w tym również organizacje hodowlane będące prywatnymi przedsiębiorstwami, lub podmioty publiczne powinny być uznawane jako związki hodowców tylko wówczas, gdy w ich programach hodowlanych uczestniczą hodowcy i kiedy zapewniają one, aby ich hodowcy mieli swobodę wyboru w zakresie selekcji i hodowli swoich zwierząt hodowlanych czystorasowych, prawo wpisywania potomstwa pochodzącego od tych zwierząt do swoich ksiąg hodowlanych oraz możliwość posiadania prawa własności tych zwierząt.
- (25) Przed wprowadzeniem zmian w zatwierdzonym programie hodowlanym, związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane powinno przedłożyć te zmiany właściwemu organowi, który uznał ten związek hodowców lub to przedsiębiorstwo hodowlane. Aby uniknąć niepotrzebnych obciążeń administracyjnych dla właściwego organu oraz związku hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlanego, związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane powinno informować właściwy organ wyłącznie o zmianach, które mogą w znaczny sposób wpłynąć na program hodowlany. Zmiany takie powinny obejmować w szczególności rozszerzenie obszaru geograficznego, zmiany w celu programu hodowlanego lub zmiany w celach programu hodowlanego w zakresie selekcji i hodowli, zmiany w opisie cech rasy lub w zakresie przekazywania obowiązków osobom trzecim, jak również znaczne zmiany w systemie ewidencjonowania rodowodów lub w metodach wykorzystywanych do oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej, a także wszelkie inne zmiany uznane przez właściwy organ za stanowiące znaczną modyfikację programu hodowlanego. Niezależnie od obowiązkowego przedkładania znaczących zmian właściwemu organowi, związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane powinno – na wniosek właściwego organu – przekazywać mu aktualną wersję programu hodowlanego.
- (26) W razie uznanej potrzeby zachowania lub promowania rozwoju rasy na określonym obszarze lub w przypadku rasy zagrożonej właściwy organ powinien sam mieć możliwość tymczasowego realizowania programu hodowlanego dla tej rasy, pod warunkiem że nie jest już skutecznie realizowany jakikolwiek inny program hodowlany dla tej rasy. Właściwy organ realizujący taki program hodowlany nie powinien już jednak mieć tej możliwości, jeżeli możliwe jest przekazanie tego programu hodowlanego podmiotowi spełniającemu wymogi niezbędne do jego prawidłowej realizacji.
- (27) Ponieważ zachowanie zagrożonych ras wiąże się z zakładaniem i uznawaniem związków hodowców posiadających w swoich księgach hodowlanych ograniczoną liczbę zwierząt hodowlanych uczestniczących w ich programach hodowlanych, wielkość populacji hodowlanej zasadniczo nie powinna być uważana za podstawowy wymóg w zakresie uznawania związków hodowców zajmujących się zagrożonymi rasami ani zatwierdzenia ich programów hodowlanych, w szczególności z uwagi na fakt, że uznawanie dokonywane jest na poziomie krajowym.
- (28) W niniejszym rozporządzeniu należy wprowadzić szczegółowe przepisy, w szczególności przepisy dotyczące podniesienia statusu z sekcji dodatkowej do sekcji głównej oraz odstępstw w zakresie oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej, aby uwzględnić szczególny status ras zagrożonych.
- (29) Unia jest umawiającą się stroną Konwencji o różnorodności biologicznej, zatwierdzonej decyzją Rady 93/626/EWG⁽¹⁾, której celem jest w szczególności ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone wykorzystywanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystania zasobów genetycznych. Zgodnie z tą konwencją umawiające się strony mają suwerenne prawa do własnych zasobów biologicznych oraz są odpowiedzialne za ochronę swojej różnorodności biologicznej i za zrównoważone korzystanie ze swoich zasobów biologicznych. Unia jest także stroną Protokołu z Nagoi dotyczącego dostępu do zasobów genetycznych oraz uczciwego i sprawiedliwego podziału korzyści wynikających z wykorzystania tych zasobów, załączonego do Konwencji o różnorodności biologicznej, zatwierdzonego decyzją Rady 2014/283/UE⁽²⁾. Niniejsze rozporządzenie powinno zatem uwzględniać, w stosownych przypadkach, Konwencję o różnorodności biologicznej i protokół z Nagoi oraz powinny one być stosowane bez uszczerbku dla rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 511/2014⁽³⁾.

(1) Decyzja Rady 93/626/EWG z dnia 25 października 1993 r. dotycząca zawarcia Konwencji o różnorodności biologicznej (Dz.U. L 309 z 13.12.1993, s. 1).

(2) Decyzja Rady 2014/283/UE z dnia 14 kwietnia 2014 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Protokołu z Nagoi do Konwencji o różnorodności biologicznej o dostępie do zasobów genetycznych oraz sprawiedliwym i równym podziale korzyści wynikających z wykorzystania tych zasobów (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 231).

(3) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego (UE) nr 511/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie środków zapewniających zgodność użytkowników w Unii z wymogami wynikającymi z Protokołu z Nagoi dotyczącego dostępu do zasobów genetycznych oraz uczciwego i sprawiedliwego podziału korzyści wynikających z wykorzystania tych zasobów (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 59).

- (30) Związki hodowców i przedsiębiorstwa hodowlane uznane w jednym państwie członkowskim powinny mieć możliwość wdrażania swoich zatwierdzonych programów hodowlanych w jednym lub większej liczbie innych państw członkowskich, aby zapewnić optymalne wykorzystanie w Unii zwierząt hodowlanych o wysokiej wartości genetycznej. W tym celu uproszczona procedura powiadamiania powinna zapewniać poinformowanie właściwego organu w innym państwie członkowskim o zamiarze prowadzenia działalności transgranicznej. Sezonowe przemieszczanie się zwierząt hodowlanych zarówno w granicach jednego państwa członkowskiego, jak i na terytorium większej liczby państw członkowskich nie powinno jednak obowiązkowo pociągać za sobą rozszerzenia obszaru geograficznego.
- (31) Należy ułatwić współpracę transgraniczną między związkami hodowców oraz między przedsiębiorstwami hodowlanymi, które chcą do tej współpracy przystąpić, zapewniając jednocześnie swobodę przedsiębiorczości i wyeliminowanie przeszkód utrudniających swobodny przepływ zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu.
- (32) Ponieważ właściwy organ mógłby być zmuszony do zatwierdzenia większej liczby programów hodowlanych realizowanych przez jeden związek hodowców lub jedno przedsiębiorstwo hodowlane, które uznał, i ponieważ właściwy organ mógłby być zmuszony do rozszerzenia na swoich obszarach programów hodowlanych realizowanych przez związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane uznane w innym państwie członkowskim, uznanie związku hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlanego należy oddzielić od zatwierdzenia jego programów hodowlanych. Jednakże złożeniu wniosku o uznanie za związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane, rozpatrywanemu przez właściwy organ, powinno towarzyszyć też dostarczenie wniosku o zatwierdzenie co najmniej jednego programu hodowlanego.
- (33) Różnorodne skargi, które Komisja musiała rozpatrywać w ciągu minionych lat, wskazują na potrzebę ustanowienia w niniejszym rozporządzeniu jasnych przepisów regulujących relację między związkiem hodowców zakładającym księgę stadną filialną dla konkretnej rasy zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych a związkiem hodowców, który twierdzi, że założył księgę hodowlaną pochodzenia dla tej rasy.
- (34) Niezbędne jest bardziej precyzyjne określenie relacji między hodowcami a związkami hodowców, w szczególności w celu zapewnienia im prawa do uczestniczenia w programie hodowlanym na obszarze geograficznym, dla którego jest on zatwierdzony oraz, jeżeli przewiduje się członkostwo, w celu zapewnienia, aby hodowcom tym przysługiwało prawo do członkostwa. W związkach hodowców powinny obowiązywać zasady umożliwiające rozstrzygnięcie sporów z hodowcami uczestniczącymi w ich programach hodowlanych oraz zapewniające równe traktowanie tych hodowców. Powinny one również określić swoje prawa i obowiązki, a także prawa i obowiązki hodowców uczestniczących w ich programach hodowlanych.
- (35) Hodowcy, których zwierzęta hodowlane są sezonowo przemieszczane w granicach jednego państwa członkowskiego lub na obszarze wykraczającym poza granice krajowe, powinni zachować prawo do uczestniczenia w programie hodowlanym tak długo, jak siedziba ich gospodarstwa znajduje się na obszarze geograficznym objętym tym programem hodowlanym.
- (36) W niniejszym rozporządzeniu należy uwzględnić szczególną sytuację panującą w sektorze hodowli mieszańców świni. Większość prywatnych przedsiębiorstw w sektorze hodowli mieszańców świni dysponuje zamkniętymi systemami produkcji, samemu zarządzając własnym stadem hodowlanym. Dla przedsiębiorstw tych należy zatem przewidzieć szereg odstępstw, w szczególności w odniesieniu do udziału hodowców w programie hodowlanym i prawa do rejestrowania mieszańców świni w rejestrach hodowlanych.
- (37) Definicja „mieszańca świni” obejmuje zwierzęta ze wszystkich poziomów w piramidzie hodowli i selekcji, które wykorzystywane są do optymalizacji krzyżowania poprzez łączenie szczególnych właściwości ich różnych genotypów i wykorzystywanie efektów heterozji. W zależności od poziomu w piramidzie hodowli i selekcji definicja „mieszańca świni” obejmuje rasy, linie hodowlane lub krzyżówki. Niekoniecznie wszystkie zwierzęta są zatem „mieszańcami” w tradycyjnym znaczeniu.
- (38) Doświadczenie zdobyte w szczególności w wyniku stosowania dyrektywy 90/427/EWG oraz, w mniejszym stopniu, dyrektyw 89/361/EWG i 2009/157/WE wskazuje, że dla skutecznego rozstrzygnięcia sporów między hodowcami, z jednej strony, a związkami hodowców, z drugiej strony, konieczne są bardziej precyzyjne przepisy oparte na jasno określonym regulaminie oraz opisie praw i obowiązków hodowców. Cel ten można najlepiej osiągnąć, jeśli spory będą rozstrzygane w ramach systemu prawnego państwa członkowskiego, w którym powstały.
- (39) Związki hodowców, które zakładają i prowadzą księgi hodowlane dla zwierząt hodowlanych czystorasowych gatunków bydła, świń, owiec, kóz i koniowatych, a także przedsiębiorstwa hodowlane, inne niż prywatne

przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zamkniętych systemach produkcji, które zakładają i prowadzą rejestry hodowlane dla mieszańców świni, powinny wpisywać zwierzęta hodowlane do swoich ksiąg hodowlanych lub rejestrować je w swoich rejestrach hodowlanych, bez stosowania dyskryminacji ze względu na państwo członkowskie pochodzenia tych zwierząt lub ich właścicieli oraz, jeżeli przewidziano to w programie hodowlanym, klasyfikować te zwierzęta zgodnie z ich cechami.

- (40) Związkom hodowców należy również zezwolić na ustanawianie sekcji dodatkowych w celu rejestrowania zwierząt, które nie spełniają kryteriów pochodzenia, lecz wykazują, według związków hodowców, zgodność z charakterystyką rasy określoną w programie hodowlanym dotyczącym danej rasy, w celu krzyżowania tych zwierząt następnie ze zwierzętami hodowlanymi czystorasowymi należącymi do rasy objętej programem hodowlanym, aby podnieść status potomstwa poprzez wpis do sekcji głównej księgi hodowlanej. Szczegółowe przepisy dotyczące podniesienia statusu potomstwa tych zwierząt poprzez wpisanie ich do sekcji głównej księgi hodowlanej powinny zostać określone na poziomie Unii.
- (41) Podniesienie statusu potomstwa przez wpisanie go do sekcji głównej księgi hodowlanej powinno być dopuszczalne wyłącznie w linii samicy, z wyjątkiem rodziny koniowatych. W odniesieniu do zagrożonej rasy gatunków bydła, świń, owiec i kóz oraz wytrzymałych ras owiec, w których przypadku nie ma wystarczającej liczby czystorasowych samców zarodowych, państwa członkowskie powinny jednak mieć możliwość zezwolenia związkom hodowców na stosowanie mniej surowych zasad podniesienia statusu potomstwa tych zwierząt zarejestrowanych w sekcjach dodatkowych poprzez wpisanie ich do sekcji głównej księgi hodowlanej, aby zapobiec dalszemu pogorszeniu się różnorodności genetycznej tych ras. Należy również ustanowić przepisy szczególne umożliwiające odtwarzanie ras, które wyginęły lub są poważnie zagrożone wyginięciem. Państwa członkowskie korzystające z tych odstępstw powinny dokonać dokładnej oceny statusu zagrożenia tych populacji hodowlanych i zapewnić bezpieczne zarządzanie zasobami genetycznymi.
- (42) W razie potrzeby stworzenia nowej rasy poprzez łączenie cech zwierząt hodowlanych czystorasowych różnych ras lub przez gromadzenie zwierząt o dostatecznym stopniu podobieństwa fizycznego, które rozmnażają się już na poziomie stabilności genetycznej wystarczającym do uznania ich za przekształcone w nową rasę, związki hodowców powinny mieć możliwość założenia ksiąg hodowlanych i realizowania programów hodowlanych dotyczących tych nowych ras.
- (43) Żaden przepis niniejszego rozporządzenia nie powinien uniemożliwiać objęcia zwierząt zarejestrowanych w sekcji dodatkowej księgi hodowlanej danej rasy zakresem zobowiązań dotyczących działań rolno-środowiskowo-klimatycznych, o których mowa w art. 28 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013⁽¹⁾, a tym samym kwalifikowania się do otrzymania wsparcia ze strony organów krajowych lub regionalnych w ramach realizowanych przez te organy programów rozwoju obszarów wiejskich.
- (44) W przypadku zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych związki hodowców powinny móc określić w swoich programach hodowlanych zasady, które zabraniają stosowania niektórych technik rozrodu i wykorzystywania niektórych zwierząt hodowlanych czystorasowych, w tym również stosowania ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu, lub to stosowanie ograniczają. Związki hodowców powinny mieć na przykład możliwość żądania, aby potomstwo pochodziło wyłącznie z krycia naturalnego. Związki hodowców stosujące ten zakaz lub to ograniczenie powinny określić te zasady w swoim programie hodowlanym, zgodnie z zasadami określonymi przez związek hodowców prowadzący księgę hodowlaną pochodzenia.
- (45) Zwierzęta hodowlane czystorasowe wpisane do ksiąg hodowlanych powinny być identyfikowane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429⁽²⁾.
- (46) W przypadku zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych rozporządzenie (UE) 2016/429 przewiduje, że organy właściwe w dziedzinie zdrowia zwierząt wydają, dla zwierząt z rodziny koniowatych, niepowtarzalny dożywotni dokument identyfikacyjny, co do którego Komisja, w drodze aktów delegowanych, wyda przepisy szczegółowe. W celu jak największego ujednoczenia, pod względem treści i procedury administracyjnej, świadectwa zootechnicznego z dożywotnim dokumentem identyfikacyjnym, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w odniesieniu do formatu i treści niepowtarzalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego dla zwierząt z rodziny koniowatych.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 487).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz.U. L 84 z 31.3.2016, s. 1).

- (47) Kwestię kwalifikowania się zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych do udziału w konkursach międzynarodowych regulują międzynarodowe porozumienia prywatne. Z uwagi na międzynarodowy wymiar sektora koniowatych Komisja, przygotowując i opracowując odpowiednie akty delegowane i wykonawcze, powinna uwzględnić te porozumienia, tak aby utrzymać kwalifikowanie się tych zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych do udziału w konkursach międzynarodowych.
- (48) Dopuszczanie zwierząt hodowlanych do celów hodowlanych, a w szczególności do krycia naturalnego lub wspomaganego rozrodu należy uregulować na poziomie Unii, aby zapobiec przeszkodom w handlu, zwłaszcza jeżeli takie zwierzęta hodowlane poddano ocenie wartości użytkowej lub ocenie genetycznej przeprowadzonym zgodnie z przepisami określonymi w niniejszym rozporządzeniu, a w szczególności w załączniku III.
- (49) Przyjmuje się, że państwa członkowskie ani ich właściwe organy nie powinny stosować niniejszego rozporządzenia w celu zakazania, ograniczenia czy utrudnienia wykorzystywania zwierząt hodowlanych czystorasowych lub ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu do produkcji zwierząt, które nie mają zostać wpisane do księgi hodowlanej albo zarejestrowane w rejestrze hodowlanym jako zwierzęta hodowlane.
- (50) Podczas gdy przepisy dotyczące oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej zwierząt hodowlanych gatunków bydła, świń, owiec i kóz ocenianych pod kątem pewnej liczby cech były ustanowione na poziomie Unii, liczne wymogi dla różnych ras, sposoby wykorzystania i selekcji zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych uniemożliwiały jak dotąd ich harmonizację. Zasady dotyczące oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej są obecnie ustalane odrębnie dla każdej rasy w księdze stadnej pochodzenia danej rasy.
- (51) W celu uwzględnienia postępu technicznego i naukowego lub potrzeby zachowania cennych zasobów genetycznych, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do zmiany załącznika III do niniejszego rozporządzenia. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji także uprawnienia wykonawcze, upoważniając ją do ustanowienia jednolitych i bardziej szczegółowych przepisów dotyczących oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej zwierząt hodowlanych czystorasowych gatunków bydła, owiec i kóz.
- (52) Powinna istnieć możliwość przeprowadzania oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej przez osobę trzecią wyznaczoną przez związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane bądź podmiot publiczny, w tym również organ pełniący tę funkcję jako niezależne zadanie. Właściwy organ mógłby udzielić zezwolenia tej osobie trzeciej i przeprowadzić jej ocenę w kontekście zatwierdzenia programu hodowlanego. Związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane zlecające przeprowadzenie oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej podmiotowi zewnętrznemu powinny, o ile dane państwo członkowskie lub jego właściwe organy nie postanowią inaczej, pozostać odpowiedzialne za zapewnienie zgodności z wymogami mającymi zastosowanie do tych działań oraz określić wyznaczoną osobę trzecią w swoim programie hodowlanym.
- (53) W zależności między innymi od gatunku lub od rasy mogłaby wystąpić potrzeba zharmonizowania lub udoskonalenia metod przeprowadzania oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej zwierząt hodowlanych czystorasowych wykorzystywanych przez związki hodowców lub przez wyznaczone przez nie osoby trzecie. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze, upoważniając ją do wyznaczenia ośrodków referencyjnych Unii Europejskiej. W celu modyfikowania, w stosownych przypadkach, zadań tych ośrodków referencyjnych należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 TFUE. Takie ośrodki referencyjne Unii Europejskiej powinny kwalifikować się do otrzymania wsparcia finansowego Unii zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014⁽¹⁾. W przypadku czystorasowych zwierząt hodowlanych z gatunku bydła zadania te realizuje Interbull Centre, tj. stała podkomisja Międzynarodowego Komitetu ds. Rejestracji Zwierząt (ICAR), która jest ośrodkiem referencyjnym Unii Europejskiej wyznaczonym na mocy decyzji Rady 96/463/WE⁽²⁾.
- (54) Ponadto, w celu udzielania wsparcia związkom hodowców zajmującym się rasami zagrożonymi, w przypadku gdy uznano taką potrzebę, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze, upoważniając ją do wyznaczenia ośrodków referencyjnych Unii Europejskiej, których szczególnym zadaniem będzie wspieranie opracowania lub harmonizacji metod stosowanych przez te związki hodowców. W celu modyfikowania, w razie konieczności,

(1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiające przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczącymi zdrowia roślin i materiału przeznaczanego do reprodukcji roślin, zmieniające dyrektywy Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i 2008/90/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylające decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE (Dz.U. L 189 z 27.6.2014, s. 1).

(2) Decyzja Rady 96/463/WE z dnia 23 lipca 1996 r. wyznaczającą organ referencyjny odpowiedzialny za współpracę w zakresie ujednoczenia metod badania i oceny wyników w odniesieniu do czystorasowych zwierząt hodowlanych z gatunku bydła (Dz.U. L 192 z 2.8.1996, s. 19).

zadań tych ośrodków referencyjnych należy także przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 TFUE. Przy wyznaczaniu tych ośrodków i opisywaniu ich zadań Komisja powinna uwzględniać działalność Europejskiego regionalnego punktu kontaktowego ds. zwierzęcych zasobów genetycznych (ERFP), ustanowionego w ramach globalnego planu działania na rzecz zwierzęcych zasobów genetycznych w Europie przy Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO). Metody opracowane przez te ośrodki nie powinny być wiążące.

- (55) Hodowcy uczestniczący w programie hodowlanym powinni mieć prawo do uzyskania świadectw zootechnicznych dla swoich zwierząt hodowlanych objętych tym programem hodowlanym oraz dla materiału biologicznego tych zwierząt wykorzystywanego do rozrodu. Świadectwa zootechniczne powinny towarzyszyć zwierzętom hodowlanym lub ich materiałowi biologicznemu wykorzystywanemu do rozrodu, w przypadku gdy są one przedmiotem handlu lub są wprowadzane na terytorium Unii z myślą o wpisaniu tych zwierząt lub potomstwa pochodzącego z ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu do innych ksiąg hodowlanych lub o zarejestrowaniu w innych rejestrach hodowlanych. Ze świadectw zootechnicznych hodowca powinien móc uzyskać informacje o jakości genetycznej i rodowodzie nabytego zwierzęcia. W razie konieczności świadectwa takie powinny być wystawiane na przykład do celów udziału zwierząt hodowlanych w wystawach lub przy okazji umieszczania ich w stacjach oceny czy w ośrodkach sztucznego unasienniania.
- (56) Należy przyjąć, że niniejsze rozporządzenie nie zakazuje państw członkowskim ani ich właściwym organom wymagania, aby będącemu przedmiotem handlu nasieniu zwierząt hodowlanych czystorasowych gatunków bydła, świń, owiec, kóz i koniowatych przeznaczonemu do sztucznego unasienniania do celów produkowania zwierząt, które nie mają być zwierzętami czystorasowymi, towarzyszyły informacje o jakości i rodowodzie tego zwierzęcia. Ogólnie zakłada się, że można by zwiększyć konkurencyjność unijnego sektora hodowli zwierząt poprzez udostępnianie materiału biologicznego zwierząt hodowlanych wykorzystywanego do rozrodu, zwłaszcza ich nasienia, oraz powiązanych z nimi informacji na świadectwach zootechnicznych także podmiotom, które rozmnażają zwierzęta bez zamiaru wpisania ich potomstwa do księgi hodowlanej.
- (57) Wprowadzanie zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu na terytorium Unii oraz ich wywóz do państw trzecich są ważne dla unijnego rolnictwa. Wprowadzanie zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu na terytorium Unii powinno zatem odbywać się w warunkach ściśle porównywalnych z zasadami mającymi zastosowanie do handlu w Unii. Zwierzęta hodowlane i ich materiał biologiczny wykorzystywany do rozrodu powinny jednak kwalifikować się do wpisania do sekcji głównej księgi hodowlanej lub rejestru hodowlanego w Unii, jeśli poziom kontroli przeprowadzanych w państwie trzecim wywozu daje tę samą pewność w odniesieniu do informacji dotyczących rodowodu oraz wyników oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej jak w Unii, a także jeśli podmioty zajmujące się hodowlą dostarczające te informacje i wyniki znajdują się w wykazie prowadzonym przez Komisję. Ponadto podmioty zajmujące się hodowlą w państwach trzecich powinny dopuszczać, na zasadzie wzajemności, zwierzęta hodowlane i ich materiał biologiczny wykorzystywany do rozrodu pochodzące z odpowiedniego związku hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlanego uznanego w Unii.
- (58) Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87⁽¹⁾ przewiduje, że Komisja ustanawia nomenklaturę towarową, tj. „Nomenklaturę scaloną” lub w skrócie „CN”, która spełnia jednocześnie wymogi Wspólnej Taryfy Celnej, statystyk w dziedzinie handlu zewnętrznego Wspólnoty i innych polityk Unii dotyczących przywozu lub wywozu towarów. W załączniku I do tego rozporządzenia znajduje się wykaz kodów CN dla zwierząt hodowlanych czystorasowych gatunków bydła, świń, owiec, kóz i koniowatych oraz nasienia bydła, a także wskazanie, że są one zwolnione z umownych stawek celnych. W takim przypadku zwierzętom tym oraz ich materiałowi biologicznemu wykorzystywanemu do rozrodu powinno towarzyszyć odpowiednie świadectwo zootechniczne potwierdzające ich klasyfikację jako zwierząt hodowlanych czystorasowych lub materiału biologicznego takich zwierząt wykorzystywanego do rozrodu. Zwierzętom hodowlanym czystorasowym powinien również towarzyszyć dokument wskazujący, że zostaną one wpisane do księgi hodowlanej prowadzonej przez związek hodowców lub zarejestrowane w rejestrze hodowlanym prowadzonym przez przedsiębiorstwo hodowlane.
- (59) Po ich wprowadzeniu na terytorium Unii, zwierzęta hodowlane i ich materiał biologiczny wykorzystywany do rozrodu przechodzą kontrole weterynaryjne zgodnie z dyrektywami Rady 91/496/EWG⁽²⁾ i 97/78/WE⁽³⁾. Zwierzęta hodowlane czystorasowe powinny również przechodzić niezbędne kontrole w celu zastosowania zwolnienia z umownej stawki celnej za zwierzęta hodowlane czystorasowe.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz.U. L 256 z 7.9.1987, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 91/496/EWG z dnia 15 lipca 1991 r. ustanawiająca zasady regulujące organizację kontroli weterynaryjnych zwierząt wprowadzanych na rynek Wspólnoty z państw trzecich i zmieniająca dyrektywy 89/662/EWG, 90/425/EWG oraz 90/675/EWG (Dz.U. L 268 z 24.9.1991, s. 56).

⁽³⁾ Dyrektywa Rady 97/78/WE z dnia 18 grudnia 1997 r. ustanawiająca zasady regulujące organizację kontroli weterynaryjnej produktów wprowadzanych do Wspólnoty z państw trzecich (Dz.U. L 24 z 30.1.1998, s. 9).

- (60) Niezbędne jest ustanowienie przepisów dotyczących kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z przepisami przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu oraz innych czynności urzędowych przeprowadzanych przez właściwe organy zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, które są dostosowane do wymogów sektora hodowli zwierząt. Właściwe organy powinny mieć możliwość przeprowadzania kontroli urzędowych wszystkich podmiotów podlegających niniejszemu rozporządzeniu, w szczególności związków hodowców, przedsiębiorstw hodowlanych, osób trzecich przeprowadzających ocenę wartości użytkowej lub ocenę genetyczną oraz hodowców, a także – jeżeli wydają one świadectwa zootechniczne – centrów pozyskiwania i przechowywania nasienia, centrów przechowywania zarodków oraz zespołów pozyskiwania lub produkcji zarodków.
- (61) Właściwe organy powinny przeprowadzać kontrole urzędowe w celu sprawdzenia zgodności z przepisami określonymi w niniejszym rozporządzeniu oraz z wymogami określonymi w zatwierdzonym programie hodowlanym. Kontrole te mogłyby obejmować inspekcję sprzętu wykorzystywanego do kontroli wartości użytkowej lub weryfikację obowiązujących procedur gromadzenia danych zootechnicznych i genealogicznych, lub badanie dokumentów lub systemów wykorzystywanych do przechowywania i przetwarzania takich danych zgromadzonych na temat zwierząt hodowlanych. Takie sprawdzenie mogłoby uwzględniać kontrole jakości lub systemy kontroli służące zapewnieniu dokładności gromadzonych danych, takie jak kontrola pochodzenia przeprowadzana w celu weryfikacji rodowodu zwierzęcia. Właściwe organy mogłyby przeprowadzać kontrole urzędowe w siedzibach, biurach i na sprzęcie hodowców, związków hodowców lub przedsiębiorstw hodowlanych oraz na zwierzętach hodowlanych i materiale biologicznym wykorzystywanym do rozrodu pozyskanym od tych zwierząt hodowlanych objętych programem hodowlanym.
- (62) Ilekroć w niniejszym rozporządzeniu mowa jest o „innych czynnościach urzędowych”, pojęcie to należy rozumieć jako obejmujące uznawanie związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych, zatwierdzanie programów hodowlanych lub udzielanie pomocy innym państwom członkowskim oraz państwom trzecim.
- (63) Aby ustanowione w niniejszym rozporządzeniu unijne przepisy dotyczące zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu były skutecznie stosowane, niezbędne jest, aby właściwe organy państw członkowskich w razie konieczności współpracowały ze sobą i udzielały sobie nawzajem pomocy administracyjnej. Zgodnie z powyższym, w niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić ogólne przepisy dotyczące pomocy i współpracy administracyjnej, podobne do przepisów określonych w tytule IV rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 882/2004 ⁽¹⁾, z niezbędnymi dostosowaniami.
- (64) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do przyjęcia – w przypadku gdy istnieją dowody na to, że w państwie trzecim dochodzi powszechnie do poważnych naruszeń prawa Unii w zakresie hodowli zwierząt – szczególnych środków w celu ograniczenia konsekwencji takich naruszeń.
- (65) Właściwe organy państw członkowskich powinny również posiadać uprawnienia niezbędne do egzekwowania określonych w niniejszym rozporządzeniu przepisów zootechnicznych i genealogicznych dotyczących zwierząt hodowlanych, w tym dotyczących zawieszenia zatwierdzenia programu hodowlanego lub cofnięcia uznania związku hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlanego w przypadku naruszenia przepisów określonych w niniejszym rozporządzeniu.
- (66) W stosownych przypadkach Komisja powinna przeprowadzać kontrole w państwach członkowskich, między innymi w świetle wyników kontroli urzędowych przeprowadzanych przez państwa członkowskie, w celu zapewnienia stosowania przepisów określonych w niniejszym rozporządzeniu we wszystkich państwach członkowskich.
- (67) W stosownych przypadkach Komisja powinna przeprowadzać kontrole w państwach trzecich w celu sporządzenia wykazu podmiotów zajmujących się hodowlą z państw trzecich, z których powinno być dozwolone wprowadzanie na terytorium Unii zwierząt hodowlanych, ich nasienia, oocytów i zarodków, w celu określania warunków takiego wprowadzania na terytorium Unii oraz w celu uzyskiwania informacji zootechnicznych i genealogicznych na temat funkcjonowania umów o równoważności. Komisja powinna ponadto przeprowadzać kontrole w państwach trzecich w przypadku gdy jest to uzasadnione jakimkolwiek powracającym lub pojawiającym się problemem związanym ze zwierzętami hodowlanymi lub ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu.
- (68) Sprawdzenie zgodności z przepisami przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu przeprowadzane w drodze kontroli urzędowych ma podstawowe znaczenie dla zapewnienia skutecznego osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia w całej Unii. Zakłócenia funkcjonowania systemu kontroli państwa członkowskiego mogłyby w niektórych przypadkach poważnie utrudnić osiągnięcie tych celów oraz prowadzić do sytuacji poważnego i powszechnego naruszania tych przepisów. Komisja powinna zatem być w stanie reagować na poważne

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regulami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz.U. L 165 z 30.4.2004, s. 1).

zakłócenia funkcjonowania systemu kontroli państwa członkowskiego poprzez przyjmowanie środków mających zastosowanie do czasu podjęcia przez dane państwo członkowskie działań niezbędnych w celu usunięcia zakłócenia. Środki takie obejmują zakaz handlu zwierzętami hodowanymi lub ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu, wprowadzanie szczególnych warunków w odniesieniu do handlu nimi lub wszelkie inne środki, które Komisja uzna za stosowne w celu zaradzenia temu powszechnemu naruszeniu.

- (69) Ponieważ dyrektywy 88/661/EWG, 89/361/EWG, 90/427/EWG, 94/28/WE oraz 2009/157/WE mają zostać uchylone i zastąpione niniejszym rozporządzeniem, niezbędne jest również uchylenie aktów Komisji przyjętych na podstawie tych dyrektyw oraz zastąpienie ich w razie konieczności aktami delegowanymi albo wykonawczymi przyjętymi na podstawie odpowiednich uprawnień powierzonych na mocy niniejszego rozporządzenia. W związku z powyższym, wspomniane akty Komisji powinny zostać uchylone a w razie konieczności zastąpione.
- (70) W celu zapewnienia odpowiedniego stosowania niniejszego rozporządzenia oraz uzupełniania go lub wprowadzania zmian do załączników do niniejszego rozporządzenia należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do ustanawiania wymogów dotyczących oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej, zadań ośrodków referencyjnych Unii Europejskiej i dotyczących ich wymogów oraz treści i formatu świadectw zootechnicznych.
- (71) Przygotowując i opracowując akty delegowane, szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. ⁽¹⁾. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie, co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie uczestniczyć w spotkaniach ekspertów Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (72) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących wzorów formularzy, na których państwa członkowskie mają przekazywać do wiadomości publicznej informacje dotyczące wykazu uznanych związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych, metod weryfikacji tożsamości zwierząt hodowlanych czystorasowych, oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej, wyznaczania ośrodków referencyjnych Unii Europejskiej, wzorów formularza niepowtarzalnego dożywnotnego dokumentu identyfikacyjnego zwierząt z rodziny koniowatych, wzorów świadectw zootechnicznych towarzyszących zwierzętom hodowlanym i ich materiałowi biologicznemu wykorzystywanemu do rozrodu, uznawania równoważności środków stosowanych w państwach trzecich, poważnych zakłóceń działania systemu kontroli państwa członkowskiego oraz ustanowienia szczególnych środków dotyczących wprowadzania na terytorium Unii zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽²⁾. W przypadku, gdy Stały Komitet ds. Zootechniki nie wyda żadnej opinii, Komisja nie powinna przyjąć aktu wykonawczego.
- (73) Przepisy ustanowione w dyrektywach 87/328/EWG, 88/661/EWG, 89/361/EWG, 90/118/EWG, 90/119/EWG, 90/427/EWG, 91/174/EWG, 94/28/WE i 2009/157/WE oraz w decyzji 96/463/WE mają zostać zastąpione przepisami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu oraz w aktach delegowanych i wykonawczych Komisji przyjętych na mocy uprawnień powierzonych na podstawie niniejszego rozporządzenia. W związku z powyższym należy uchylić wspomniane akty prawne.
- (74) Następujące decyzje Komisji dotyczące między innymi odrębnych dla poszczególnych gatunków kryteriów zatwierdzania lub uznawania związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych, wpisywania zwierząt hodowlanych do ksiąg hodowlanych, dopuszczania do hodowli i sztucznego unasienniania oraz oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej zostały przyjęte zgodnie z dyrektywami 88/661/EWG, 89/361/EWG,

⁽¹⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

90/427/EWG, 94/28/WE i 2009/157/WE: decyzje Komisji 84/247/EWG ⁽¹⁾, 84/419/EWG ⁽²⁾, 89/501/EWG ⁽³⁾, 89/502/EWG ⁽⁴⁾, 89/504/EWG ⁽⁵⁾, 89/505/EWG ⁽⁶⁾, 89/507/EWG ⁽⁷⁾, 90/254/EWG ⁽⁸⁾, 90/255/EWG ⁽⁹⁾, 90/256/EWG ⁽¹⁰⁾, 90/257/EWG ⁽¹¹⁾, 92/353/EWG ⁽¹²⁾, 96/78/WE ⁽¹³⁾ oraz 2006/427/WE ⁽¹⁴⁾. W niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić przepisy zastępujące przepisy ustanowione we wspomnianych decyzjach Komisji.

- (75) W niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić również przepisy podobne do przepisów określonych w decyzji Komisji 92/354/EWG ⁽¹⁵⁾.
- (76) Następujące akty prawne Komisji zostały przyjęte zgodnie z dyrektywami 88/661/EWG, 89/361/EWG, 90/427/EWG, 94/28/WE i 2009/157/WE: decyzje Komisji 89/503/EWG ⁽¹⁶⁾, 89/506/EWG ⁽¹⁷⁾, 90/258/EWG ⁽¹⁸⁾, 96/79/WE ⁽¹⁹⁾, 96/509/WE ⁽²⁰⁾, 96/510/WE ⁽²¹⁾ oraz 2005/379/WE ⁽²²⁾, a także rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/262 ⁽²³⁾. W niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić przepisy zastępujące przepisy ustanowione we wspomnianych aktach prawnych Komisji.
- (77) W celu zapewnienia jasności prawa i uniknięcia powielania, akty prawne Komisji, o których mowa w motywach 74, 75 i 76, powinny zostać uchylone z dniem rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia. Ponadto Komisja powinna, co najmniej 18 miesięcy przed dniem rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia, przyjąć akty wykonawcze określające wzory formularzy, na których przedstawiane mają być informacje umieszczane w wykazie uznanych związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych, który państwa

⁽¹⁾ Decyzja Komisji 84/247/EWG z dnia 27 kwietnia 1984 r. ustanawiająca kryteria uznawania stowarzyszeń i organizacji hodowców, które prowadzą lub zakładają księgi zwierząt zarodowych dla zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła (Dz.U. L 125 z 12.5.1984, s. 58).

⁽²⁾ Decyzja Komisji 84/419/EWG z dnia 19 lipca 1984 r. ustanawiająca kryteria wpisywania bydła do ksiąg zwierząt zarodowych (Dz.U. L 237 z 5.9.1984, s. 11).

⁽³⁾ Decyzja Komisji 89/501/EWG z dnia 18 lipca 1989 r. ustanawiająca kryteria zatwierdzania i nadzoru związków hodowców i organizacji hodowlanych, które zakładają lub prowadzą księgi zwierząt zarodowych świń hodowlanych czystorasowych (Dz.U. L 247 z 23.8.1989, s. 19).

⁽⁴⁾ Decyzja Komisji 89/502/EWG z dnia 18 lipca 1989 r. ustanawiająca kryteria regulujące dokonywanie wpisów do księgi zwierząt zarodowych świń hodowlanych czystorasowych (Dz.U. L 247 z 23.8.1989, s. 21).

⁽⁵⁾ Decyzja Komisji 89/504/EWG z dnia 18 lipca 1989 r. ustanawiająca kryteria zatwierdzania i nadzoru związków hodowców, organizacji hodowlanych i prywatnych przedsiębiorstw, które zakładają lub prowadzą rejestry świń hodowlanych mieszańców (Dz.U. L 247 z 23.8.1989, s. 31).

⁽⁶⁾ Decyzja Komisji 89/505/EWG z dnia 18 lipca 1989 r. ustanawiająca kryteria regulujące dokonywanie wpisów do rejestrów świń hodowlanych mieszańców (Dz.U. L 247 z 23.8.1989, s. 33).

⁽⁷⁾ Decyzja Komisji 89/507/EWG z dnia 18 lipca 1989 r. ustanawiająca metody monitoringu osiągnięć i oceny wartości genetycznej świń hodowlanych czystorasowych i mieszańców (Dz.U. L 247 z 23.8.1989, s. 43).

⁽⁸⁾ Decyzja Komisji 90/254/EWG z dnia 10 maja 1990 r. ustanawiająca kryteria zatwierdzania organizacji i stowarzyszeń hodowców, które zakładają lub prowadzą księgi zwierząt zarodowych owiec i kóz hodowlanych czystorasowych (Dz.U. L 145 z 8.6.1990, s. 30).

⁽⁹⁾ Decyzja Komisji 90/255/EWG z dnia 10 maja 1990 r. ustanawiająca kryteria regulujące dokonywanie wpisów do księgi hodowlanej owiec i kóz hodowlanych czystorasowych (Dz.U. L 145 z 8.6.1990, s. 32).

⁽¹⁰⁾ Decyzja Komisji 90/256/EWG z dnia 10 maja 1990 r. ustanawiająca metody monitoringu wydajności i oceny wartości genetycznej owiec i kóz hodowlanych czystorasowych (Dz.U. L 145 z 8.6.1990, s. 35).

⁽¹¹⁾ Decyzja Komisji 90/257/EWG z dnia 10 maja 1990 r. ustanawiająca kryteria dopuszczenia do hodowli czystorasowych owiec i kóz hodowlanych oraz wykorzystania ich nasienia, komórek jajowych lub zarodków (Dz.U. L 145 z 8.6.1990, s. 38).

⁽¹²⁾ Decyzja Komisji 92/353/EWG z dnia 11 czerwca 1992 r. ustanawiająca kryteria zatwierdzania lub uznawania organizacji lub stowarzyszeń, które prowadzą lub zakładają księgi stadne dla zwierząt z rodziny koniowatych (Dz.U. L 192 z 11.7.1992, s. 63).

⁽¹³⁾ Decyzja Komisji 96/78/WE z dnia 10 stycznia 1996 r. ustanawiająca kryteria wpisu i rejestracji zwierząt z rodziny koniowatych w księgach stadnych do celów hodowlanych (Dz.U. L 19 z 25.1.1996, s. 39).

⁽¹⁴⁾ Decyzja Komisji 2006/427/WE z dnia 20 czerwca 2006 r. ustanawiająca metody oceny wartości użytkowej i metody oceny wartości genetycznej zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła (Dz.U. L 169 z 22.6.2006, s. 56).

⁽¹⁵⁾ Decyzja Komisji 92/354/EWG z dnia 11 czerwca 1992 r. ustanawiająca niektóre zasady dla zapewnienia koordynacji między organizacjami i stowarzyszeniami, które prowadzą lub zakładają księgi stadne dla rejestrowanych koniowatych (Dz.U. L 192 z 11.7.1992, s. 66).

⁽¹⁶⁾ Decyzja Komisji 89/503/EWG z dnia 18 lipca 1989 r. ustanawiająca świadectwo dla świń hodowlanych czystorasowych, ich nasienia, komórek jajowych i zarodków (Dz.U. L 247 z 23.8.1989, s. 22).

⁽¹⁷⁾ Decyzja Komisji 89/506/EWG z dnia 18 lipca 1989 r. ustanawiająca świadectwo dla świń hodowlanych mieszańców, ich nasienia, komórek jajowych i zarodków (Dz.U. L 247 z 23.8.1989, s. 34).

⁽¹⁸⁾ Decyzja Komisji 90/258/EWG z dnia 10 maja 1990 r. ustanawiająca świadectwa zootechniczne dla owiec i kóz hodowlanych czystorasowych, ich nasienia, komórek jajowych i zarodków (Dz.U. L 145 z 8.6.1990, s. 39).

⁽¹⁹⁾ Decyzja Komisji 96/79/WE z dnia 12 stycznia 1996 r. ustanawiająca świadectwa zootechniczne dotyczące nasienia, komórek jajowych i zarodków od rejestrowanych koniowatych (Dz.U. L 19 z 25.1.1996, s. 41).

⁽²⁰⁾ Decyzja Komisji 96/509/WE z dnia 18 lipca 1996 r. ustanawiająca wymogi rodowodowe i zootechniczne w odniesieniu do przywozu nasienia niektórych zwierząt (Dz.U. L 210 z 20.8.1996, s. 47).

⁽²¹⁾ Decyzja Komisji 96/510/WE z dnia 18 lipca 1996 r. ustanawiająca świadectwa rodowodowe i zootechniczne na potrzeby przywozu zwierząt hodowlanych, ich nasienia, komórek jajowych i zarodków (Dz.U. L 210 z 20.8.1996, s. 53).

⁽²²⁾ Decyzja Komisji 2005/379/WE z dnia 17 maja 2005 r. w sprawie świadectw rodowodowych i danych szczegółowych dotyczących zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła oraz ich nasienia, komórek jajowych i zarodków (Dz.U. L 125 z 18.5.2005, s. 15).

⁽²³⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/262 z dnia 17 lutego 2015 r. określające, na podstawie dyrektyw Rady 90/427/EWG i 2009/156/WE, zasady dotyczące metod identyfikacji koniowatych (rozporządzenie w sprawie paszportu konia) (Dz.U. L 59 z 3.3.2015, s. 1).

członkowskie mają podać do wiadomości publicznej, oraz wzory formularzy świadectw zootechnicznych dotyczących zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu. Należy rozpocząć stosowanie tych aktów wykonawczych do dnia rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia.

- (78) Aby zapewnić sprawne przejście organizacjom hodowców, organizacjom hodowlanym, stowarzyszeniom hodowców, prywatnym przedsiębiorstwom lub innym organizacjom czy zrzeszeniom zatwierdzonym lub uznanym z ograniczeniem czasowym lub bez takiego ograniczenia zgodnie z aktami uchylonymi niniejszym rozporządzeniem i w odniesieniu do programów hodowlanych realizowanych przez te podmioty, należy uznać, że podmioty te oraz ich programy hodowlane zostały uznane lub zatwierdzone zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. W związku z powyższym, podmioty te nie powinny podlegać procedurom uznawania, zatwierdzania i powiadamiania o rozszerzeniu obszaru geograficznego na inne państwa członkowskie określonym w niniejszym rozporządzeniu, natomiast pozostałe przepisy niniejszego rozporządzenia powinny mieć do nich zastosowanie. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby podmioty te stosowały się do wszystkich przepisów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, w szczególności przeprowadzając w stosunku do nich urzędowe kontrole oparte na analizie ryzyka. W przypadku naruszenia przepisów, właściwe organy powinny zapewnić, aby podmioty te podjęły niezbędne środki w celu zaradzenia tej sytuacji, a w razie konieczności, zawiesić lub cofnąć uznanie tych podmiotów lub zatwierdzenie ich programów hodowlanych.
- (79) Komisja przyjęła niedawno wniosek dotyczący nowego rozporządzenia w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych. To nowe rozporządzenie ma uchylić rozporządzenie (WE) nr 882/2004, dyrektywę Rady 89/608/EWG⁽¹⁾, dyrektywę Rady 90/425/EWG⁽²⁾ oraz dyrektywy 91/496/EWG i 97/78/WE. Ma też ono zawierać, z niezbędnymi dostosowaniami, niektóre przepisy określone w rozporządzeniu (WE) nr 882/2004 i w wymienionych dyrektywach. Jednak nie jest przewidziane, aby objąć zakresem stosowania tego nowego rozporządzenia hodowlę zwierząt. Dla jasności i pewności prawa oraz do czasu uchylecia dyrektyw 89/608/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG oraz 97/78/WE przez to nowe rozporządzenie, niezbędne jest skreślenie odniesień do terminu „zootechniczny” z dyrektyw 89/608/EWG i 90/425/EWG, natomiast dyrektywy 91/496/EWG i 97/78/WE nie wymagają takiej zmiany. Dlatego też należy odpowiednio zmienić dyrektywy 89/608/EWG i 90/425/EWG.
- (80) Do dnia rozpoczęcia stosowania art. 110 rozporządzenia (UE) 2016/429 związki hodowców realizujące zatwierdzone programy hodowlane dotyczące zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych powinny móc nadal wystawiać dokumenty identyfikacyjne dla tych zwierząt hodowlanych czystorasowych zgodnie z art. 8 ust. 1 dyrektywy 90/427/EWG.
- (81) Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie od pierwszego dnia dwudziestego ósmego miesiąca po dniu jego wejścia w życie,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie określa:
  - a) zootechniczne i genealogiczne zasady handlu zwierzętami hodowlanymi i ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu oraz ich wprowadzania na terytorium Unii;
  - b) zasady uznawania związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych oraz zatwierdzania ich programów hodowlanych;

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 89/608/EWG z dnia 21 listopada 1989 r. w sprawie wzajemnej pomocy między władzami administracyjnymi państw członkowskich i współpracy między państwami członkowskimi a Komisją w celu zapewnienia prawidłowego stosowania ustawodawstwa dotyczącego spraw weterynaryjnych i zootechnicznych (Dz.U. L 351 z 2.12.1989, s. 34).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 90/425/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. dotycząca kontroli weterynaryjnych i zootechnicznych mających zastosowanie w handlu wewnątrzwspólnotowym niektórymi żywymi zwierzętami i produktami w perspektywie wprowadzenia rynku wewnętrznego (Dz.U. L 224 z 18.8.1990, s. 29).

- c) prawa i obowiązki hodowców, związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych;
- d) zasady wpisywania zwierząt hodowlanych do ksiąg hodowlanych i rejestrów hodowlanych oraz zasady dopuszczania do hodowli zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu;
- e) zasady przeprowadzania oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej zwierząt hodowlanych;
- f) zasady wydawania świadectw zootechnicznych dla zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu;
- g) zasady dotyczące przeprowadzania kontroli urzędowych, w szczególności w związkach hodowców i przedsiębiorstwach hodowlanych, oraz zasady wykonywania innych czynności urzędowych;
- h) zasady pomocy i współpracy administracyjnej oraz zasady egzekwowania prawa przez państwa członkowskie;
- i) zasady dotyczące przeprowadzania przez Komisję kontroli w państwach członkowskich i państwach trzecich.

2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu, w przypadku gdy zwierzęta te lub potomstwo powstałe z ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu mają zostać wpisane do ksiąg hodowlanych jako zwierzęta hodowlane czystorasowe lub zarejestrowane w rejestrach hodowlanych jako mieszańce świni.

3. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu w przypadku gdy te zwierzęta i ich materiał biologiczny wykorzystywany do rozrodu są przeznaczone do wykorzystania w eksperymentach technicznych lub naukowych prowadzonych pod nadzorem właściwych organów.

4. Art. 9 ust. 4, art. 13, art. 14 ust. 3 i 4, art. 23 i 24, art. 28 ust. 2 oraz art. 36 ust. 1 nie mają zastosowania do prywatnych przedsiębiorstw uznanych za przedsiębiorstwa hodowlane, które prowadzą działalność w zamkniętych systemach produkcji.

5. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla praw państw członkowskich do podejmowania krajowych środków regulujących realizację programów hodowlanych, które nie zostały zatwierdzone zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, art. 12.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „zwierzę” oznacza zwierzę gospodarskie:
  - a) gatunków bydła (*Bos taurus*, *Bos indicus* i *Bubalus bubalis*);
  - b) gatunku świni (*Sus scrofa*);
  - c) gatunku owcy (*Ovis aries*);
  - d) gatunku kozy (*Capra hircus*); lub
  - e) gatunków z rodziny koniowatych (*Equus caballus* i *Equus asinus*);
- 2) „rasa” oznacza populację zwierząt na tyle jednolitą, aby została uznana za odróżniającą się od innych zwierząt tego samego gatunku przez jedną lub większą liczbę grup hodowców, którzy zgadzają się na wpisanie zwierząt tej populacji oraz informacji o ich znanych przodkach do ksiąg hodowlanych w celu rozmnażania ich cech odziedziczonych poprzez rozród, wymianę i selekcję w ramach programu hodowlanego;
- 3) „zwierzę hodowlane” oznacza zwierzę hodowlane czystorasowe lub mieszańca świni;
- 4) „materiał biologiczny wykorzystywany do rozrodu” oznacza nasienie, oocyty i zarodki pozyskane od zwierząt hodowlanych lub wyprodukowane w wyniku pozyskania od zwierząt hodowlanych do celów wspomagającego rozrodu;

- 5) „związek hodowców” oznacza każde stowarzyszenie hodowców, organizację hodowlaną lub podmiot publiczny, inne niż właściwe organy, uznane przez właściwy organ państwa członkowskiego zgodnie z art. 4 ust. 3 do celów realizacji programu hodowlanego w odniesieniu do zwierząt hodowlanych czystorasowych wpisanych do ksiąg hodowlanych prowadzonych lub założonych przez ten związek;
- 6) „przedsiębiorstwo hodowlane” oznacza każde stowarzyszenie hodowców, organizację hodowlaną, prywatne przedsiębiorstwo prowadzące działalność w zamkniętym systemie produkcji lub podmiot publiczny, inne niż właściwe organy, uznane przez właściwy organ państwa członkowskiego zgodnie z art. 4 ust. 3 do celów realizacji programu hodowlanego w odniesieniu do mieszańców świni wpisanych do rejestrów hodowlanych prowadzonych lub założonych przez to przedsiębiorstwo;
- 7) „podmiot zajmujący się hodowlą” oznacza każde stowarzyszenie hodowców, organizację hodowlaną, prywatne przedsiębiorstwo, organizację zajmującą się chowem lub urzędowe służby w państwie trzecim, które w odniesieniu do zwierząt hodowlanych czystorasowych gatunków bydła, świń, owiec, kóz lub koniowatych lub mieszańców świni zostały dopuszczone przez to państwo trzecie w związku z wprowadzeniem na terytorium Unii zwierząt hodowlanych do hodowli;
- 8) „właściwe organy” oznaczają organy państwa członkowskiego, które są odpowiedzialne, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, za:
  - a) uznawanie związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych oraz zatwierdzanie programów hodowlanych realizowanych przez nie w odniesieniu do zwierząt hodowlanych;
  - b) kontrole urzędowe dotyczące podmiotów;
  - c) pomoc innym państwom członkowskim i państwom trzecim w przypadku wykrycia naruszeń przepisów;
  - d) czynności urzędowe inne niż te, o których mowa w lit. a) i c);
- 9) „zwierzę hodowlane czystorasowe” oznacza zwierzę, które jest wpisane lub zarejestrowane i kwalifikuje się do wpisania w sekcji głównej księgi hodowlanej;
- 10) „mieszaniec świni” oznacza zwierzę gatunku świni wpisane do rejestru hodowlanego, będące wynikiem planowego krzyżowania lub wykorzystywane do planowanego krzyżowania:
  - a) świń hodowlanych czystorasowych pochodzących z różnych ras lub linii hodowlanych;
  - b) świń hodowlanych będących wynikiem krzyżowania (hybrydy) różnych ras lub linii hodowlanych;
  - c) świń hodowlanych należących do jednej z kategorii, o których mowa w lit. a) lub b);
- 11) „linia” oznacza genetycznie stabilną i jednolitą podpopulację zwierząt hodowlanych czystorasowych danej rasy;
- 12) „księga hodowlana” oznacza:
  - a) każdą księgę hodowlaną, księgę stadną, dokumentację lub nośnik danych, utrzymywane przez związek hodowców, składające się z sekcji głównej oraz, jeżeli związek hodowców tak postanowi, z jednej lub większej liczby sekcji dodatkowych dla zwierząt tych samych gatunków, które nie kwalifikują się do wpisania do sekcji głównej;
  - b) w stosownych przypadkach, każdą odpowiednią księgę prowadzoną przez podmiot zajmujący się hodowlą;
- 13) „sekcja główna” oznacza część księgi hodowlanej, do której wpisywane są lub w której rejestrowane są zwierzęta hodowlane czystorasowe kwalifikujące się do wpisania, wraz ze szczegółowymi informacjami o ich przodkach oraz, w stosownych przypadkach, o ich cechach;
- 14) „klasa” oznacza horyzontalną jednostkę sekcji głównej, do której wpisywane są zwierzęta hodowlane czystorasowe w zależności od ich cech;
- 15) „cecha” oznacza wymierną dziedziczną cechę lub szczególną cechę genetyczną zwierzęcia hodowlanego;
- 16) „wartość hodowlana” oznacza oszacowanie spodziewanego wpływu genotypu zwierzęcia hodowlanego na daną cechę jego potomstwa;

- 17) „rejestr hodowlany” oznacza:
- a) każdą dokumentację lub nośnik danych utrzymywane przez przedsiębiorstwo hodowlane, w których rejestrowane są mieszańce świnii wraz z informacjami dotyczącymi ich przodków;
  - b) w stosownych przypadkach, każdy odpowiedni rejestr prowadzony przez podmiot zajmujący się hodowlą;
- 18) „kontrola urzędowa” oznacza każdy rodzaj kontroli przeprowadzanej przez właściwe organy w celu sprawdzenia zgodności z przepisami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu;
- 19) „inne czynności urzędowe” oznaczają wszelkie czynności inne niż kontrola urzędowa, przeprowadzane przez właściwe organy zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, aby zapewnić stosowanie przepisów ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu;
- 20) „świadectwo zootechniczne” oznacza świadectwa hodowlane, poświadczenia lub dokumenty handlowe wystawione w formie papierowej lub w formie elektronicznej w odniesieniu do zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu, zawierające informacje dotyczące rodowodu, identyfikacji oraz – jeżeli są dostępne – wyników oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej;
- 21) „wprowadzanie do Unii” lub „wprowadzanie na terytorium Unii” oznacza działanie polegające na sprowadzeniu zwierząt hodowlanych oraz ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu na jedno z terytoriów wymienionych w załączniku VI spoza tych terytoriów, z wyjątkiem tranzytu;
- 22) „handel” oznacza zakup, sprzedaż, wymianę lub nabycie w inny sposób lub przekazanie w inny sposób tytułu własności zwierząt lub ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu w Unii, w tym również w państwie członkowskim;
- 23) „podmiot” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną podlegającą przepisom określonym w niniejszym rozporządzeniu, taką jak: związki hodowców, przedsiębiorstwa hodowlane, osoby trzecie, które zostały wyznaczone przez związki hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlane zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b), centra pozyskiwania lub przechowywania nasienia, centra przechowywania zarodków, zespoły pozyskiwania lub produkcji zarodków oraz hodowców;
- 24) „rasa zagrożona” oznacza lokalną rasę uznaną przez państwo członkowskie za zagrożoną, genetycznie dostosowaną do jednego lub większej liczby tradycyjnych systemów produkcji lub środowisk w tym państwie członkowskim, której status zagrożenia został naukowo potwierdzony przez organ posiadający niezbędne umiejętności i wiedzę w dziedzinie ras zagrożonych;
- 25) „prywatne przedsiębiorstwo prowadzące działalność w zamkniętym systemie produkcji” oznacza prywatne przedsiębiorstwo posiadające program hodowlany, w którym to programie nie uczestniczą hodowcy albo w którym uczestniczy ograniczona liczba hodowców powiązanych z tym prywatnym przedsiębiorstwem zgodą na dostarczanie im mieszańców świnii przez to prywatne przedsiębiorstwo lub na dostarczanie mieszańców świnii do tego prywatnego przedsiębiorstwa;
- 26) „program hodowlany” oznacza szereg systematycznych działań, w tym rejestrowanie, selekcję, hodowlę i wymianę zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu, które to działania są opracowane i realizowane w celu zachowania lub ulepszenia pożądanych fenotypowych lub genetycznych cech w populacji będącej celem hodowli.

Artykuł 3

Ogólne zasady zootechniczne i genealogiczne dotyczące handlu zwierzętami hodowlanymi i ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu oraz ich wprowadzania na terytorium Unii.

1. Handel zwierzętami hodowlanymi i ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu oraz wprowadzanie tych zwierząt i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu na terytorium Unii nie mogą być zakazywane, ograniczane ani utrudniane z przyczyn zootechnicznych lub genealogicznych innych niż przyczyny wynikające z zasad przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.

2. Hodowcy zwierząt hodowlanych, związki hodowców, przedsiębiorstwa hodowlane i podmioty zajmujące się hodowlą nie mogą być dyskryminowane ze względu na ich państwo pochodzenia ani ze względu na państwo pochodzenia ich zwierząt hodowlanych lub materiału biologicznego tych zwierząt wykorzystywanego do rozrodu.

ROZDZIAŁ II

Uznawanie związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych w państwach członkowskich oraz zatwierdzanie programów hodowlanych

Sekcja 1

Uznawanie związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych

Artykuł 4

Uznawanie związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych

1. W odniesieniu do zwierząt hodowlanych czystorasowych, stowarzyszenia hodowców, organizacje hodowlane lub podmioty publiczne mogą składać wnioski do właściwych organów o uznanie za związek hodowców.

W odniesieniu do mieszańców świnii, stowarzyszenia hodowców, organizacje hodowlane, prywatne przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zamkniętych systemach produkcji lub podmioty publiczne mogą składać wnioski do właściwych organów o uznanie za przedsiębiorstwo hodowlane.

2. Wnioski, o których mowa w ust. 1, składa się pisemnie, w formie papierowej albo elektronicznej.

3. Właściwe organy oceniają wnioski, o których mowa w ust. 1. Właściwe organy uznają za związek hodowców każdego wnioskodawcę, o którym mowa w ust. 1 akapit pierwszy, oraz za przedsiębiorstwo hodowlane każdego wnioskodawcę, o którym mowa w ust. 1 akapit drugi, którzy spełniają następujące wymogi:

- a) mają główną siedzibę na terytorium państwa członkowskiego, w którym znajduje się właściwy organ;
- b) wykażą w swoim wniosku, że spełniają wymogi określone w załączniku I część 1 w doniesieniu do programów hodowlanych, co do których zamierzają złożyć wniosek o zatwierdzenie zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12;
- c) w odniesieniu do każdego planowanego programu hodowlanego ich wniosek zawiera projekt programu hodowlanego obejmujący informacje, o których mowa w załączniku I część 2, a ponadto, w przypadku zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych, informacje, o których mowa w załączniku I część 3;
- d) składając wniosek, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, składają wniosek o zatwierdzenie co najmniej jednego z tych planowanych programów hodowlanych zgodnie z art. 8 ust. 2.

Artykuł 5

Odmowa uznania związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych

1. Do celów art. 4 ust. 1, w przypadku gdy właściwy organ zamierza odmówić uznania wnioskodawcy za związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane, przekazuje temu wnioskodawcy uzasadnione wyjaśnienie dotyczące planowanej odmowy. Wnioskodawca ten ma prawo do wystąpienia do właściwego organu o ponowne rozpatrzenie zamierzonej odmowy w terminie 60 dni od dnia otrzymania uzasadnionego wyjaśnienia lub we wcześniejszym terminie, jeśli w przepisach krajowych przewidziane są krótsze terminy.

2. W przypadku gdy wskutek ponownego rozpatrzenia, o którym mowa w ust. 1, właściwy organ wyda decyzję potwierdzającą swoją odmowę, przekazuje wnioskodawcy uzasadnione wyjaśnienie dotyczącej decyzji o odmowie uznania w ciągu 90 dni od dnia otrzymania jego wniosku o ponowne rozpatrzenie lub we wcześniejszym terminie, jeśli w przepisach krajowych przewidziane są krótsze terminy. Właściwy organ informuje jednocześnie Komisję o swojej decyzji o odmowie uznania, a także o jej powodach.

Artykuł 6

Przedstawianie zmienionych programów hodowlanych w przypadku odmowy i cofnięcia uznania związku hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlanego przy braku zatwierdzonych programów hodowlanych

1. W przypadku gdy właściwy organ, który uznał związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane zgodnie z art. 4 ust. 3, odmówi zatwierdzenia programu hodowlanego przedstawionego przez ten związek hodowców lub przez to przedsiębiorstwo hodowlane zgodnie z art. 8, ten związek hodowców lub to przedsiębiorstwo hodowlane, w terminie sześciu miesięcy po tej odmowie, może przedstawić zmienioną wersję programu hodowlanego.
2. Właściwy organ cofa uznanie związku hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlanego, jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie zostanie przedstawiona zmieniona wersja programu hodowlanego i jeżeli ten związek hodowców lub to przedsiębiorstwo hodowlane nie ma innego programu hodowlanego zatwierdzonego zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, zgodnie z art. 12.

Artykuł 7

Wykazy uznanych związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych

1. Państwa członkowskie sporządzają i aktualizują wykaz związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych uznanych przez ich właściwe organy zgodnie z art. 4 ust. 3 i posiadających co najmniej jeden program hodowlany zatwierdzony zgodnie z art. 8 ust. 3. Państwa członkowskie podają ten wykaz do publicznej wiadomości.
2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1, zawiera następujące informacje:
  - a) nazwę, dane kontaktowe oraz – jeżeli są dostępne – adres strony internetowej związku hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlanego;
  - b) w odniesieniu do każdego związku hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlanego znajdującego się w tym wykazie:
    - (i) w przypadku zwierząt hodowlanych czystorasowych – nazwę rasy, lub – w przypadku mieszańców świń – nazwę rasy, linii lub krzyżówki, objętych każdym z zatwierdzonych przez ten związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane programów hodowlanych zatwierdzonych zgodnie z art. 8 ust. 3, a jeżeli związek hodowców korzysta z odstępstw, o których mowa w art. 19 lub w załączniku II część 1 rozdział III pkt 2 – odniesienie do tych odstępstw;
    - (ii) obszar geograficzny, na którym ma być realizowany każdy jego program hodowlany;
    - (iii) w przypadku zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych, w stosownych przypadkach – nazwę i dane kontaktowe związku hodowców, który prowadzi księgę hodowlaną pochodzenia rasy;
    - (iv) dla każdego programu hodowlanego, jeżeli jest dostępne – odniesienie do strony internetowej, na której udostępnione są informacje dotyczące tych programów hodowlanych.
3. W wykazie przewidzianym w ust. 2 niniejszego artykułu państwa członkowskie zamieszczają również informacje o każdym właściwym organie realizującym program hodowlany zgodnie z art. 38.
4. W przypadku gdy uznanie związku hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlanego zostało cofnięte zgodnie z art. 47 ust. 1 akapit trzeci lit e) lub gdy zatwierdzenie programu hodowlanego zostało zawieszono lub cofnięte zgodnie z art. 47 ust. 1 akapit trzeci lit. d), państwa członkowskie bez zbędnej zwłoki zamieszczają w wykazie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, informacje o tym zawieszeniu lub cofnięciu.

W przypadku gdy to uznanie pozostaje cofnięte lub to zatwierdzenie pozostaje zawieszono lub cofnięte przez okres 24 miesięcy, państwa członkowskie ostatecznie usuwają ten związek hodowców, to przedsiębiorstwo hodowlane lub ten program hodowlany z wykazu przewidzianego w ust. 1.

5. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające wzory formularzy, na których przedstawiane mają być informacje umieszczane w wykazie uznanych związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych przewidzianym w ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 62 ust. 2.

Sekcja 2

Zatwierdzanie programów hodowlanych

Artykuł 8

Zatwierdzanie programów hodowlanych realizowanych przez związki hodowców i przedsiębiorstwa hodowlane

1. Związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane przedkłada wnioski o zatwierdzenie swoich programów hodowlanych właściwemu organowi, który uznał ten związek hodowców lub to przedsiębiorstwo hodowlane zgodnie z art. 4 ust. 3.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się pisemnie, w formie papierowej albo elektronicznej.
3. Właściwy organ, o którym mowa w ust. 1, ocenia te programy hodowlane i zatwierdza je, pod warunkiem że programy te:
  - a) mają jeden lub większą liczbę następujących celów:
    - (i) w przypadku zwierząt hodowlanych czystorasowych:
      - doskonalenie rasy,
      - zachowanie rasy,
      - tworzenie nowej rasy,
      - odtworzenie rasy,
    - (ii) w przypadku mieszańców świni:
      - doskonalenie rasy, linii lub krzyżówki,
      - tworzenie nowej rasy, linii lub krzyżówki,
  - b) szczegółowo opisują cele w zakresie selekcji i hodowli;
  - c) spełniają wymogi określone w załączniku I część 2, a ponadto w przypadku zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych – wymogi określone w załączniku I część 3.
4. Związki hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlane mogą zlecać osobom trzecim konkretne zadania techniczne związane z zarządzaniem ich programami hodowlanymi, w tym również przeprowadzanie ocen wartości użytkowej i oceny genetycznej, pod warunkiem że:
  - a) związki hodowców i przedsiębiorstwa hodowlane pozostają odpowiedzialne wobec właściwego organu za zapewnienie zgodności z wymogami przewidzianymi w załączniku I część 2 i 3;
  - b) nie zachodzi konflikt interesów między tą osobą trzecią a działalnością gospodarczą hodowców uczestniczących w programie hodowlanym;
  - c) strona trzecia spełnia wszystkie wymogi niezbędne do realizacji takich działań;
  - d) te związki hodowców i przedsiębiorstwa hodowlane wyszczególniły w swoich wnioskach, o których mowa w ust. 2, zadania, które zamierzają zlecić wraz z nazwami i danymi kontaktowymi tych osób trzecich.

5. W przypadku gdy przez okres co najmniej 24 miesiące żaden z hodowców uczestniczących w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z ust. 3 nie prowadzi gospodarstwa, w którym utrzymuje swoje zwierzęta hodowlane, na określonej części obszaru geograficznego, właściwy organ, o którym mowa w ust. 1, może wymagać, aby dany związek hodowców lub dane przedsiębiorstwo hodowlane dopasowało obszar geograficzny swojego programu hodowlanego tak, aby nie obejmował on tej określonej części.

Artykuł 9

Zmiany w zatwierdzonym programie hodowlanym

1. Przed wprowadzeniem do programu hodowlanego zatwierdzonego zgodnie z art. 8 ust. 3 jakichkolwiek znaczących zmian związanych z wymogami, o których mowa w tym przepisie, związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane powiadamiają o tych zmianach właściwy organ, który uznał ten związek hodowców lub to przedsiębiorstwo hodowlane zgodnie z art. 4 ust. 3.
2. Powiadomienie to jest kierowane pisemnie, w formie papierowej albo elektronicznej.
3. Zmiany te uznaje się za zatwierdzone, jeżeli w terminie 90 dni od dnia powiadomienia właściwy organ nie postanowi inaczej.
4. Związki hodowców i przedsiębiorstwa hodowlane informują hodowców biorących udział w ich programach hodowlanych w sposób przejrzysty i terminowy o wprowadzonych do ich programów hodowlanych zmianach, które zostały zatwierdzone zgodnie z ust. 3.

Artykuł 10

Odstępstwa od art. 8 ust. 3 dotyczące zatwierdzania programów hodowlanych

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 8 ust. 3, właściwy organ, który uznał związek hodowców zgodnie z art. 4 ust. 3, może odmówić zatwierdzenia programu hodowlanego tego związku hodowców, spełniającego wymogi określone w załączniku I część 2, a ponadto, w przypadku zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych – wymogi określone w załączniku I część 3, jeżeli program hodowlany zagroziłby programowi hodowlanemu realizowanemu przez inny związek hodowców dla tej samej rasy, już zatwierdzonemu w tym samym państwie członkowskim, w odniesieniu do co najmniej jednego z poniższych:
  - a) zasadniczych cech rasy lub głównych celów tego programu hodowlanego;
  - b) zachowania tej rasy lub różnorodności genetycznej w obrębie tej rasy; lub
  - c) w przypadku gdy celem tego programu hodowlanego jest zachowanie tej rasy – skutecznego wdrożenia tego programu hodowlanego:
    - (i) w przypadku rasy zagrożonej; lub
    - (ii) w przypadku rasy autochtonicznej, która nie występuje powszechnie na co najmniej jednym obszarze Unii.
2. Do celów ust. 1 właściwy organ należyte uwzględni następujące kryteria:
  - a) liczbę programów hodowlanych już zatwierdzonych dla danej rasy w danym państwie członkowskim;
  - b) wielkość populacji hodowlanych objętych programami hodowlanymi;
  - c) ewentualny wkład genetyczny programów hodowlanych realizowanych przez inne związki hodowców dla tej samej rasy w innych państwach członkowskich lub przez podmioty zajmujące się hodowlą w państwach trzecich.

Artykuł 11

Odmowa zatwierdzenia programów hodowlanych

W przypadku gdy właściwy organ, który uznał związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane zgodnie z art. 4 ust. 3, odmówi zatwierdzenia programu hodowlanego przedstawionego przez ten związek hodowców lub to przedsiębiorstwo hodowlane zgodnie z art. 8 ust. 1 lub odmówi zatwierdzenia zmian w programie hodowlanym zgłoszonych zgodnie z art. 9 ust. 1, organ ten przedstawia związkowi hodowców lub przedsiębiorstwu hodowlanemu uzasadnione wyjaśnienie swojej odmowy.

Artykuł 12

Powiadamianie o programach hodowlanych realizowanych w państwach członkowskich innych niż państwo członkowskie, w którym uznano związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane, oraz zatwierdzanie takich programów

1. W przypadku gdy związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane zamierza realizować program hodowlany zatwierdzony zgodnie z art. 8 ust. 3 także w odniesieniu do zwierząt hodowlanych utrzymywanych w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie, w którym ten związek hodowców lub to przedsiębiorstwo hodowlane zostały uznane zgodnie z art. 4 ust. 3 (do celów niniejszego artykułu zwanym dalej „tym innym państwem członkowskim”), ten związek hodowców lub to przedsiębiorstwo hodowlane powiadamiają właściwy organ, który uznał ten związek hodowców lub to przedsiębiorstwo hodowlane zgodnie z art. 4 ust. 3, o zamiarze rozszerzenia swojego obszaru geograficznego.

2. Właściwy organ, który uznał ten związek hodowców lub to przedsiębiorstwo hodowlane zgodnie z art. 4 ust. 3:

- a) powiadamia właściwy organ tego innego państwa członkowskiego co najmniej 90 dni przed planowaną datą rozpoczęcia programu hodowlanego w tym innym państwie członkowskim oraz, na wniosek powiadomionego organu, przedstawia tłumaczenie powiadomienia na jeden z języków urzędowych tego innego państwa członkowskiego;
- b) na wniosek powiadomionego organu przedstawia, co najmniej 60 dni przed planowaną datą rozpoczęcia programu hodowlanego w tym innym państwie członkowskim, kopię programu hodowlanego zatwierdzonego zgodnie z art. 8 ust. 3 wraz z tłumaczeniem, jeżeli zażąda tego ten organ, na jeden z języków urzędowych tego innego państwa członkowskiego, które to tłumaczenie ma zostać dostarczone przez związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane występujące z wnioskiem.

3. Właściwy organ tego innego państwa członkowskiego może w ciągu 90 dni od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa ust. 2 lit. a), odmówić zatwierdzenia realizacji na jego terytorium programu hodowlanego w przypadku gdy:

- a) w tym innym państwie członkowskim realizowany jest już zatwierdzony program hodowlany w odniesieniu do zwierząt hodowlanych czystorasowych tej samej rasy; oraz
- b) zatwierdzenie kolejnego programu hodowlanego zagroziłoby programowi hodowlanemu realizowanemu przez inny związek hodowców dla tej samej rasy, już zatwierdzonemu w tym innym państwie członkowskim w odniesieniu do co najmniej jednego z poniższych:
  - (i) zasadniczych cech rasy lub głównych celów tego programu hodowlanego;
  - (ii) zachowania rasy lub różnorodności genetycznej w obrębie tej rasy;
  - (iii) w przypadku gdy celem tego programu hodowlanego jest zachowanie tej rasy — skutecznego wdrożenia tego programu hodowlanego:
    - w przypadku rasy zagrożonej, lub
    - w przypadku rasy autochtonicznej, która nie występuje powszechnie na co najmniej jednym obszarze Unii.

4. Właściwy organ tego innego państwa członkowskiego informuje właściwy organ, który uznał związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane zgodnie z art. 4 ust. 3, o konsekwencji powiadomienia, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, a jeżeli odmówi zatwierdzenia realizacji programu hodowlanego na swoim terytorium — przedstawia uzasadnienie swojej odmowy.

5. Brak odpowiedzi właściwego organu tego innego państwa członkowskiego na powiadomienie, o którym mowa w ust. 2 lit. a), w ciągu 90 dni od dnia otrzymania tego powiadomienia, stanowi zatwierdzenie.
6. Właściwy organ, który uznał związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane zgodnie z art. 4 ust. 3, bez zbędnej zwłoki informuje dany związek hodowców lub dane przedsiębiorstwo hodowlane o konsekwencji powiadomienia, o którym mowa w ust. 2 lit. a) niniejszego artykułu, a w przypadku odmowy przedstawia temu związkowi hodowców lub przedsiębiorstwu hodowlanemu uzasadnione wyjaśnienie odmowy, o którym mowa w ust. 4 niniejszego artykułu.
7. W przypadku gdy właściwy organ innego państwa członkowskiego odmówi zatwierdzenia zgodnie z ust. 3, informuje Komisję o swojej odmowie, przedstawiając uzasadnienie tej odmowy.
8. W przypadku gdy właściwy organ tego innego państwa członkowskiego odmówi zatwierdzenia zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu, a związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane, które zamierza realizować ten program hodowlany w tym innym państwie członkowskim, wystąpi o ponowne rozpatrzenie odmowy, właściwy organ tego innego państwa członkowskiego oraz właściwy organ państwa członkowskiego, który uznał związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane zgodnie z art. 4 ust. 3, współpracują ze sobą w sprawie tego wniosku o ponowne rozpatrzenie.
9. Właściwy organ, który uznał związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane zgodnie z art. 4 ust. 3, informuje właściwy organ tego innego państwa członkowskiego o zmianach w programach hodowlanych zatwierdzonych zgodnie z art. 9 ust. 3.
10. Na wniosek właściwego organu tego innego państwa członkowskiego, związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane działające zgodnie z niniejszym artykułem na terytorium tego innego państwa członkowskiego, przedstawia temu właściwemu organowi zaktualizowane informacje, w szczególności w odniesieniu do liczby hodowców uczestniczących w programie hodowlanym na tym terytorium oraz liczby zwierząt hodowlanych, których ten program dotyczy. Każdy taki wniosek składa się w taki sam sposób jak wnioski do związków hodowców lub przedsiębiorstw hodowlanych uznanych w tym innym państwie członkowskim.
11. Właściwy organ tego innego państwa członkowskiego może cofnąć zatwierdzenie programu hodowlanego przewidziane w niniejszym artykule w przypadku, gdy przez co najmniej 12 miesięcy żaden hodowca nie uczestniczy w tym programie hodowlanym na terytorium tego innego państwa członkowskiego.

ROZDZIAŁ III

Prawa i obowiązki hodowców, związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych

Artykuł 13

Prawa hodowców uczestniczących w programach hodowlanych zatwierdzonych zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12

1. Hodowcy mają prawo uczestniczyć w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, pod warunkiem że:
  - a) ich zwierzęta hodowlane są utrzymywane w gospodarstwach znajdujących się na obszarze geograficznym tego programu hodowlanego;
  - b) ich zwierzęta hodowlane należą do rasy – w przypadku zwierząt hodowlanych czystorasowych, lub do rasy, linii lub krzyżówki – w przypadku mieszańców świni, które są objęte tym programem hodowlanym.
2. Hodowcy uczestniczący w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, mają prawo do:
  - a) wpisania swoich zwierząt hodowlanych czystorasowych do sekcji głównej księgi hodowlanej założonej dla danej rasy przez związek hodowców zgodnie z art. 18 i 20;
  - b) rejestrowania swoich zwierząt w sekcji dodatkowej księgi hodowlanej założonej dla danej rasy przez związek hodowców zgodnie z art. 20;

- c) zarejestrowania swoich mieszańców świni w rejestrze hodowlanym założonym dla tej rasy, linii lub krzyżówki przez przedsiębiorstwo hodowlane zgodnie z art. 23;
  - d) uczestnictwa w ocenie wartości użytkowej i ocenie genetycznej zgodnie z art. 25;
  - e) otrzymania świadectwa zootechnicznego zgodnie z art. 30 ust. 1 i 4;
  - f) otrzymania, na wniosek, zaktualizowanych wyników oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej swoich zwierząt hodowlanych, jeżeli takie wyniki są dostępne;
  - g) dostępu do wszystkich pozostałych usług przewidzianych w związku z tym programem hodowlanym dla uczestniczących hodowców przez związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane realizujące ten program hodowlany.
3. Oprócz praw określonych w ust. 1 i 2, w przypadku gdy regulamin związku hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlanego przewiduje członkostwo, hodowcy, o których mowa w ust. 1, mają również prawo:
- a) zostać członkiem tego związku hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlanego;
  - b) uczestniczyć w określaniu i rozwijaniu programu hodowlanego zgodnie z regulaminem, o którym mowa w załączniku I część 1 pkt B pkt 1 lit. b).

Artykuł 14

Prawa i obowiązki związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych

1. W odniesieniu do swoich programów hodowlanych zatwierdzonych zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, związki hodowców i przedsiębiorstwa hodowlane mają prawo do określania i realizacji takich programów hodowlanych w sposób niezależny, pod warunkiem że programy te są zgodne z niniejszym rozporządzeniem oraz z wszelkimi warunkami, na jakich zostały zatwierdzone.
2. Związki hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlane mają prawo wykluczenia hodowców z udziału w programie hodowlanym w przypadku, gdy hodowcy ci nie przestrzegają zasad określonych w tym programie hodowlanym lub obowiązków określonych w regulaminie, o którym mowa w załączniku I część 1 pkt B pkt 1 lit. b).
3. Oprócz prawa, o którym mowa w ust. 2, związki hodowców i przedsiębiorstwa hodowlane, które przewidują członkostwo, mają prawo wykluczyć z członkostwa hodowców, którzy nie wypełniają swoich obowiązków określonych w regulaminie, o którym mowa w załączniku I część 1 pkt B pkt 1 lit. b).
4. Bez uszczerbku dla roli sądów, związki hodowców i przedsiębiorstwa hodowlane są odpowiedzialne za rozstrzygnięcie, zgodnie z regulaminem, o którym mowa w załączniku I część 1 pkt B pkt 1 lit. b), sporów, które mogą powstać między hodowcami oraz między hodowcami a związkiem hodowców lub przedsiębiorstwem hodowlanym w trakcie realizacji programów hodowlanych zatwierdzonych zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12.

ROZDZIAŁ IV

Wpisywanie zwierząt hodowlanych do ksiąg hodowlanych i rejestrów hodowlanych oraz dopuszczanie do hodowli

Sekcja 1

Wpisywanie zwierząt hodowlanych czystorasowych do ksiąg hodowlanych oraz dopuszczanie do hodowli

Artykuł 15

Struktura ksiąg hodowlanych

Księgi hodowlane składają się z sekcji głównej, a także, jeżeli zostało to przewidziane w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, z jednej lub większej liczby sekcji dodatkowych.

*Artykuł 16***Sekcja główna ksiąg hodowlanych**

1. W przypadku gdy związki hodowców określą różne kryteria lub procedury wpisywania zwierząt hodowlanych czystorasowych do poszczególnych klas, te związki hodowców mogą podzielić sekcję główną księgi hodowlanej na klasy:

- a) według cech tych zwierząt oraz podzielić te klasy według ich wieku lub płci; lub
- b) według wieku lub płci tych zwierząt, pod warunkiem że te klasy są również podzielone według cech.

W tych kryteriach i procedurach można przewidzieć wymóg, aby przed wpisaniem danego zwierzęcia hodowlanego czystorasowego do określonej klasy sekcji głównej poddać je ocenie wartości użytkowej lub ocenie genetycznej zgodnie z art. 25, lub jakiegokolwiek innej ocenie opisanej w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12.

2. W przypadku gdy w programie hodowlanym określono dodatkowe warunki wpisania do sekcji głównej księgi hodowlanej, oprócz tych określonych w załączniku II część 1 rozdział I, związek hodowców realizujący ten program hodowlany określa, w tej sekcji głównej, co najmniej jedną klasę, do której na wniosek hodowcy zostają wpisane zwierzęta hodowlane czystorasowe spełniające jedynie warunki określone w załączniku II część 1 rozdział I oraz w art. 21.

*Artykuł 17***Sekcje dodatkowe ksiąg hodowlanych**

Związki hodowców mogą również utworzyć w księgach hodowlanych jedną lub większą liczbę sekcji dodatkowych, przeznaczonych dla zwierząt tego samego gatunku, które nie kwalifikują się do wpisania do sekcji głównej, pod warunkiem że zasady określone w programie hodowlanym umożliwiają wpisanie potomstwa tych zwierząt do sekcji głównej zgodnie z zasadami określonymi w:

- a) załączniku II część 1 rozdział III pkt 1 lit. a) – w przypadku samic z gatunków bydła, świń, owiec i kóz;
- b) załączniku II część 1 rozdział III pkt 2 – w przypadku zwierząt zagrożonych ras bydła, świń, owiec i kóz lub wytrzymałych ras owiec; lub
- c) załączniku II część 1 rozdział III pkt 1 lit. b) – w przypadku samców i samic zwierząt z rodziny koniowatych.

*Artykuł 18***Wpisywanie zwierząt hodowlanych czystorasowych do sekcji głównej księgi hodowlanej**

1. Na wniosek hodowców związki hodowców wpisują lub rejestrują w celu wpisania do sekcji głównej swojej księgi hodowlanej wszelkie zwierzęta hodowlane czystorasowe należące do rasy objętej ich programem hodowlanym, pod warunkiem że zwierzęta te spełniają wymogi określone w załączniku II część 1 rozdział I oraz, w stosownych przypadkach, pod warunkiem że są one potomstwem zwierząt hodowlanych lub pochodzą z ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu zgodnie z zasadami określonymi w art. 21.

2. Związki hodowców nie mogą odmówić wpisania zwierzęcia hodowlanego czystorasowego do sekcji głównej swoich ksiąg hodowlanych z takiego powodu, że zwierzę to jest już wpisane do sekcji głównej księgi hodowlanej tej samej rasy lub, w przypadku programu krzyżowania zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych, innej rasy założonej przez inny związek hodowców uznany zgodnie z art. 4 ust. 3 lub przez podmiot zajmujący się hodowlą w państwie trzecim, znajdujący się w wykazie, o którym mowa w art. 34.

3. W przypadku gdy sekcja główna księgi hodowlanej jest podzielona na klasy, zwierzęta hodowlane czystorasowe spełniające kryteria wpisania ich do sekcji głównej wpisywane są przez związek hodowców w klasie odpowiadającej cechom tych zwierząt hodowlanych czystorasowych.

Artykuł 19

Odstępstwa od wymogów dotyczących wpisywania zwierząt do sekcji głównej księgi hodowlanej w przypadku tworzenia nowej rasy lub odtworzenia rasy

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 18 ust. 1, w przypadku gdy związek hodowców realizuje program hodowlany zatwierdzony zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, dla rasy, dla której nie istnieje księga hodowlana w żadnym państwie członkowskim ani państwie trzecim znajdującym się w wykazie, o którym mowa w art. 34, ten związek hodowców może wpisywać do sekcji głównej tej nowo założonej księgi hodowlanej zwierzęta hodowlane czystorasowe lub potomstwo zwierząt hodowlanych czystorasowych różnych ras, lub każde zwierzę, które związek hodowców uzna za posiadające cechy tej nowej rasy oraz, w stosownych przypadkach, spełniające minimalne wymogi wartości użytkowej określone w programie hodowlanym.

Związek hodowców korzystający z tego odstępstwa:

- a) określa w swoim programie hodowlanym okres na założenie nowej księgi hodowlanej odpowiedni dla odstępu międzypokoleniowego danego gatunku lub rasy;
- b) zamieszcza odniesienie do każdej istniejącej księgi hodowlanej, do której po raz pierwszy po urodzeniu wpisano zwierzęta hodowlane czystorasowe lub ich rodziców, wraz z oryginalnym numerem rejestracji w tej księdze hodowlanej;
- c) w swoim systemie ewidencjonowania rodowodów wskazuje zwierzęta, które związek hodowców uznaje za założycieli rasy.

2. W przypadku gdy związek hodowców zamierza odtworzyć rasę, która wyginęła lub jest poważnie zagrożona wyginięciem, państwo członkowskie lub – jeżeli tak postanowi – właściwy organ, może zezwolić związkowi hodowców na wpisywanie do sekcji głównej księgi hodowlanej potomstwa zwierząt hodowlanych czystorasowych odtwarzanej rasy, lub zwierząt hodowlanych czystorasowych lub potomstwa zwierząt hodowlanych czystorasowych innych ras, uczestniczących w odtworzeniu tej rasy, lub każdego zwierzęcia, które związek hodowców uzna za posiadające cechy odtwarzanej rasy oraz, w stosownych przypadkach, spełniające minimalne wymogi wartości użytkowej określone w programie hodowlanym, pod warunkiem że:

- a) okres na założenie lub ponowne założenie tej księgi hodowlanej, odpowiedni dla danej rasy, jest określony w programie hodowlanym;
- b) w stosownych przypadkach zamieszczone jest odniesienie do każdej księgi hodowlanej, w której te zwierzęta hodowlane czystorasowe lub ich przodkowie zostały wpisane, wraz z oryginalnym numerem rejestracji w tej księdze hodowlanej;
- c) zwierzęta uznane przez ten związek hodowców za odtwórców rasy są wskazane w systemie ewidencjonowania rodowodów.

3. Związek hodowców zamierzający skorzystać z odstępstwa, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, lub z odstępstwa, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, określa w swoim programie hodowlanym, o którym mowa w art. 8 ust. 1, szczegółowy plan tworzenia lub odtworzenia rasy.

4. Przed upływem okresów, o których mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu oraz w ust. 2 lit. a) niniejszego artykułu, właściwy organ przeprowadza urzędowe kontrole przewidziane w art. 43.

5. W przypadku tworzenia lub odtwarzania rasy zgodnie z niniejszym artykułem państwa członkowskie podają do publicznej wiadomości informację na ten temat poprzez zamieszczenie stosownej wzmianki w wykazie przewidzianym w art. 7.

Artykuł 20

Rejestrowanie zwierząt w sekcjach dodatkowych i podniesienie statusu ich potomstwa poprzez wpisanie do sekcji głównej

1. W przypadku gdy związek hodowców utworzył sekcje dodatkowe zgodnie z art. 17, na wniosek hodowców rejestruje on w odpowiednich sekcjach dodatkowych przewidzianych w art. 17 zwierzęta gatunków objętych swoim programem hodowlanym, które nie kwalifikują się do wpisania do sekcji głównej, pod warunkiem że zwierzęta te spełniają warunki określone w załączniku II część 1 rozdział II.

2. Na wniosek hodowców związku hodowców wpisują potomstwo zwierząt, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, do sekcji głównej przewidzianej w art. 16 oraz traktują to potomstwo jak zwierzęta hodowlane czystorasowe, pod warunkiem że potomstwo to spełnia warunki określone w załączniku II część 1 rozdział III.

Artykuł 21

Dopuszczanie do hodowli zwierząt hodowlanych czystorasowych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu

1. Związek hodowców realizujący program hodowlany dla danej rasy, zatwierdzony zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, dopuszcza:

- a) do krycia naturalnego – każde zwierzę hodowlane czystorasowe tej rasy;
- b) do sztucznego unasienniania – nasienie pozyskane od zwierząt hodowlanych czystorasowych gatunku bydła, które przeszły ocenę genetyczną zgodnie z art. 25;
- c) do sztucznego unasienniania – nasienie pozyskane od zwierząt hodowlanych czystorasowych gatunków świń, owiec lub kóz, które przeszły ocenę wartości użytkowej lub ocenę genetyczną zgodnie z art. 25;
- d) do sztucznego unasienniania – nasienie pozyskane od zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych, które przeszły, jeżeli wymaga tego program hodowlany zatwierdzony zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, ocenę wartości użytkowej lub ocenę genetyczną zgodnie z art. 25;
- e) do transferu zarodków – oocyty pozyskane i wykorzystane do produkcji zarodków in vitro oraz zarodki uzyskane metodą in vivo otrzymane z wykorzystaniem nasienia, o którym mowa w lit. b) lub c) niniejszego ustępu, pod warunkiem że te oocyty i zarodki zostały pozyskane od zwierząt hodowlanych czystorasowych gatunków bydła, świń, owiec lub kóz, które przeszły ocenę wartości użytkowej lub ocenę genetyczną zgodnie z art. 25;
- f) do transferu zarodków – oocyty pozyskane i wykorzystane do produkcji zarodków in vitro oraz zarodki uzyskane metodą in vivo otrzymane z wykorzystaniem nasienia, o którym mowa w lit. d) niniejszego ustępu, pod warunkiem że te oocyty i zarodki zostały pozyskane od zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych, które przeszły, jeżeli wymaga tego program hodowlany zatwierdzony zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, ocenę wartości użytkowej lub ocenę genetyczną zgodnie z art. 25;
- g) do oceniania samców zwierząt hodowlanych czystorasowych gatunków bydła, świń, owiec i kóz – nasienie pozyskane od zwierząt hodowlanych czystorasowych, które nie przeszły oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej, pod warunkiem że to nasienie jest wykorzystywane jedynie do celów oceny tych samców zwierząt hodowlanych czystorasowych w granicach limitów ilościowych niezbędnych dla umożliwienia temu związkowi hodowców przeprowadzenia takich ocen zgodnie z art. 25.

2. W przypadku zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych, na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu, związek hodowców może zakazać lub ograniczyć wykorzystywanie jednej lub większej liczby technik rozrodu, o których mowa w tym ustępie, lub wykorzystywanie zwierząt hodowlanych czystorasowych do jednej lub większej liczby tych technik rozrodu, w tym również wykorzystywania ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu, pod warunkiem że taki zakaz lub takie ograniczenie są określone w jego programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12.

Każdy taki zakaz lub ograniczenie, które są przewidziane w programie hodowlanym związku hodowców, który założył księgę hodowlaną pochodzenia rasy zgodnie z załącznikiem I część 3 pkt 3 lit. a), są wiążące w odniesieniu do programów hodowlanych realizowanych przez związki hodowców, które zakładają filialne księgi hodowlane dla tej samej rasy zgodnie z załącznikiem I część 3 pkt 3 lit. b).

3. W przypadku rasy zagrożonej związek hodowców może zakazać lub ograniczyć wykorzystywanie zwierząt hodowlanych czystorasowych tej rasy, w tym również wykorzystanie ich materiału biologicznego do rozrodu w przypadku gdy mogłoby ono zagrozić zachowaniu tej rasy lub jej różnorodności genetycznej.

4. Nasienie, o którym mowa w ust. 1 lit. g), pozyskane od samców zwierząt hodowlanych czystorasowych, które są wpisane do sekcji głównej księgi hodowlanej założonej przez związek hodowców realizujący program hodowlany zatwierdzony zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, jest dopuszczane przez inny związek hodowców realizujący zatwierdzony program hodowlany dla tej samej rasy w tym samym lub innym państwie członkowskim na takich samych warunkach i zgodnie z takimi samymi limitami ilościowymi dotyczącymi oceny wartości użytkowej oraz, w stosownych przypadkach, oceny genetycznej, jak te mające zastosowanie do ich własnych samców zwierząt hodowlanych czystorasowych.

5. Do celów ust. 1 i 4 materiał biologiczny zwierząt hodowlanych czystorasowych wykorzystywany do rozrodu, o którym mowa w tych ustępach, jest pozyskiwany, produkowany, przetwarzany i przechowywany w centrum pozyskiwania lub przechowywania nasienia lub przez zespół pozyskiwania lub produkcji zarodków zatwierdzony do celów wewnątrzunijnego handlu tymi towarami zgodnie z prawem Unii dotyczącym zdrowia zwierząt.

6. Na zasadzie odstępstwa od ust. 5, państwo członkowskie może zezwolić na pozyskiwanie, produkowanie, przetwarzanie i przechowywanie w celu wykorzystania na terytorium tego państwa członkowskiego materiału biologicznego zwierząt hodowlanych czystorasowych wykorzystywanego do rozrodu w centrum pozyskiwania lub przechowywania nasienia, centrum przechowywania zarodków, przez zespół pozyskiwania lub produkcji zarodków lub przez personel posiadający specjalne kwalifikacje, zatwierdzone zgodnie z ustawodawstwem tego państwa członkowskiego.

7. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. b), c) i e), w przypadku gdy celem programu hodowlanego zatwierdzonego zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, jest zachowanie rasy lub zachowanie różnorodności genetycznej w obrębie rasy, ocena wartości użytkowej lub ocena genetyczna są przeprowadzane jedynie wtedy, gdy ten program hodowlany wymaga takiej oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej.

Artykuł 22

Metody weryfikacji tożsamości

1. W przypadku gdy zwierzęta hodowlane czystorasowe gatunków bydła, owiec, kóz oraz koniowatych wykorzystywane są do pozyskiwania nasienia do sztucznego unasienniania, związki hodowców wymagają, aby te zwierzęta hodowlane czystorasowe były identyfikowane poprzez analizę grupy krwi lub inną odpowiednią metodę zapewniającą co najmniej ten sam poziom pewności, taką jak analiza DNA.

2. W przypadku gdy zwierzęta hodowlane gatunków bydła, świń, owiec, kóz oraz koniowatych są wykorzystywane do pozyskiwania oocytów i zarodków, a zwierzęta hodowlane gatunków świń wykorzystywane do pozyskiwania nasienia do sztucznego unasienniania, związki hodowców i przedsiębiorstwa hodowlane mogą wymagać, aby te zwierzęta hodowlane były identyfikowane za pomocą jednej z metod, o których mowa w ust. 1.

3. Na wniosek państwa członkowskiego lub europejskiego stowarzyszenia zajmującego się hodowlą zwierząt danych gatunków, Komisja może przyjąć akty wykonawcze zatwierdzające metody weryfikacji tożsamości zwierząt hodowlanych, pod warunkiem że oferują one co najmniej ten sam poziom pewności co analiza grupy krwi tych zwierząt hodowlanych, uwzględniając postęp techniczny i zalecenia ośrodków referencyjnych Unii Europejskiej, o których mowa w art. 29, ICAR lub Międzynarodowego Towarzystwa Genetyki Zwierząt (ISAG). Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 62 ust. 2.

Sekcja 2

Rejestracja mieszańców świń w rejestrach hodowlanych i dopuszczanie do hodowli

Artykuł 23

Rejestracja mieszańców świń w rejestrach hodowlanych

1. Przedsiębiorstwa hodowlane, na wniosek swoich hodowców, rejestrują w swoim rejestrze hodowlanym każdego mieszańca świń tej samej rasy, linii lub krzyżówki, który spełnia wymogi określone w załączniku II część 2.

2. Przedsiębiorstwa hodowlane nie mogą odmówić zarejestrowania w swoich rejestrach hodowlanych mieszańców świń, które zostały zarejestrowane, zgodnie z załącznikiem II część 2, w rejestrze hodowlanym założonym dla tej samej rasy, linii lub krzyżówki przez przedsiębiorstwo hodowlane uznane zgodnie z art. 4 ust. 3 w tym samym lub w innym państwie członkowskim.

Artykuł 24

Dopuszczanie do hodowli mieszańców świni i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu

1. Przedsiębiorstwo hodowlane realizujące program hodowlany dla mieszańców świni danej rasy, linii lub krzyżówki, zatwierdzony zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, dopuszcza:
  - a) do krycia naturalnego – każdego mieszańca świni tej samej rasy, linii lub krzyżówki, jak określono w tym programie hodowlanym;
  - b) do sztucznego unasienniania – nasienie pozyskane od mieszańców świni, które przeszły, jeżeli wymaga tego program hodowlany zatwierdzony zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, ocenę wartości użytkowej lub ocenę genetyczną zgodnie z art. 25;
  - c) do transferu zarodków – oocyty pozyskane i wykorzystane do produkcji zarodków *in vitro* oraz zarodki uzyskane metodą *in vivo* otrzymane z wykorzystaniem nasienia, o którym mowa w lit. b), pod warunkiem że te oocyty i zarodki zostały pozyskane od mieszańców świni, które przeszły, jeżeli wymaga tego program hodowlany zatwierdzony zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, ocenę wartości użytkowej lub ocenę genetyczną zgodnie z art. 25;
  - d) do oceniania samców mieszańców świni – nasienie pozyskane od tych mieszańców świni, które nie przeszły oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej, pod warunkiem że to nasienie jest wykorzystywane jedynie do celów oceny tych mieszańców świni w granicach limitów ilościowych niezbędnych dla umożliwienia temu związkowi hodowców przeprowadzenia takich ocen zgodnie z art. 25.
2. Samce mieszańców świni, które są zarejestrowane w rejestrze hodowlanym założonym przez przedsiębiorstwo hodowlane realizujące program hodowlany zatwierdzony zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, oraz ich materiał biologiczny wykorzystywany do rozrodu są dopuszczane przez inne przedsiębiorstwo hodowlane realizujące program hodowlany dla tej samej rasy, linii lub krzyżówki w tym samym lub innym państwie członkowskim na takich samych warunkach i zgodnie z takimi samymi limitami ilościowymi dotyczącymi oceny wartości użytkowej oraz, w stosownych przypadkach, oceny genetycznej, jak te mające zastosowanie do ich własnych mieszańców świni.
3. Do celów ust. 1 i 2 materiał biologiczny mieszańców świni wykorzystywany do rozrodu, o którym mowa w tych ustępach, jest pozyskiwany, produkowany, przetwarzany i przechowywany w centrum pozyskiwania lub przechowywania nasienia lub przez zespół pozyskiwania lub produkcji zarodków zatwierdzony do handlu wewnętrznego tymi towarami zgodnie z prawem Unii dotyczącym zdrowia zwierząt.
4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3, państwo członkowskie może zezwolić na pozyskiwanie, produkowanie, przetwarzanie i przechowywanie w celu wykorzystania na terytorium tego państwa członkowskiego materiału biologicznego mieszańców świni wykorzystywanego do rozrodu w centrum pozyskiwania lub przechowywania nasienia, w centrum przechowywania zarodków, przez zespół pozyskiwania lub produkcji zarodków lub przez personel posiadający specjalne kwalifikacje, zatwierdzony zgodnie z prawodawstwem tego państwa członkowskiego.

ROZDZIAŁ V

Ocena wartości użytkowej i ocena genetyczna

Artykuł 25

Metody oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej

W przypadku gdy związek hodowców, przedsiębiorstwo hodowlane lub osoba trzecia wyznaczona zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b) przeprowadzają ocenę wartości użytkowej lub ocenę genetyczną zwierząt hodowlanych, ten związek hodowców, to przedsiębiorstwo hodowlane lub ta osoba trzecia zapewniają przeprowadzenie takiej oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej zgodnie z zasadami określonymi w:

- a) załączniku III – w przypadku zwierząt hodowlanych czystorasowych gatunku bydła, świń, owiec i kóz oraz w przypadku mieszańców świni;
- b) programie hodowlanym realizowanym przez ten związek hodowców, zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12 – w przypadku zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych.

Artykuł 26

Przekazane uprawnienia i uprawnienia wykonawcze dotyczące wymogów w zakresie oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej

1. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 61 dotyczących zmian w załączniku III w odniesieniu do oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej zwierząt hodowlanych czystorasowych gatunków bydła, owiec i kóz w celu uwzględnienia:

- a) postępu naukowego;
- b) rozwoju technicznego; lub
- c) potrzeby zachowania wartościowych zasobów genetycznych.

2. Komisja może przyjąć akty wykonawcze ustanawiające jednolite zasady dotyczące przeprowadzania oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej zwierząt hodowlanych czystorasowych gatunków bydła, owiec i kóz, o których mowa w niniejszym artykule, w tym również dotyczące interpretacji wyników tych ocen. Przyjmując te akty wykonawcze, Komisja uwzględnia postęp techniczny i naukowy lub zalecenia odpowiednich ośrodków referencyjnych Unii Europejskiej, o których mowa w art. 29 ust. 1, lub, w przypadku ich braku, zasady uzgodnione przez ICAR. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 62 ust. 2.

Artykuł 27

Przeprowadzanie oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej

1. W przypadku gdy ocena wartości użytkowej lub ocena genetyczna mają być przeprowadzane zgodnie z programem hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, związki hodowców i przedsiębiorstwa hodowlane:

- a) przeprowadzają ocenę wartości użytkowej lub ocenę genetyczną samodzielnie; lub
- b) wyznaczają osoby trzecie, którym zlecone ma być przeprowadzanie oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej.

2. Państwo członkowskie lub, jeżeli to państwo członkowskie tak postanowi, jego właściwe organy, może wymagać, aby – do celów wyznaczenia osób trzecich, zgodnie z ust. 1 lit. b) – te osoby trzecie posiadały upoważnienie do przeprowadzania oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej zwierząt hodowlanych, wydane przez to państwo członkowskie lub przez jego właściwe organy, z wyjątkiem przypadków gdy te wyznaczone osoby trzecie są podmiotami publicznymi podlegającymi kontroli tego państwa członkowskiego lub jego właściwych organów.

3. Państwo członkowskie lub – jeżeli to państwo członkowskie tak postanowi – jego właściwe organy, korzystające z przepisu, o którym mowa w ust. 2, zapewniają, aby upoważnienia były wydawane osobom trzecim, o których mowa w tym ustępie, jeżeli posiadają one:

- a) pomieszczenia i sprzęt niezbędny do przeprowadzania oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej;
- b) odpowiednio wykwalifikowany personel; oraz
- c) zdolność do przeprowadzania oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej zgodnie z art. 25.

4. Na zasadzie odstępstwa od art. 8 ust. 4 lit. a), państwo członkowskie lub jego właściwy organ mogą postanowić, że osoba trzecia upoważniona zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu lub wyznaczony podmiot publiczny podlegający kontroli państwa członkowskiego lub jego właściwych organów, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, są odpowiedzialne wobec tego właściwego organu za zapewnienie zgodności z wymogami przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu mającymi zastosowanie do tej zlecanej oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej.

5. Związki hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlane samodzielnie przeprowadzające ocenę wartości użytkowej lub ocenę genetyczną, lub osoby trzecie wyznaczone przez związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane zgodnie z ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, lub osoby trzecie upoważnione przez państwo członkowskie lub jego właściwe organy, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, mogą zobowiązać się do przestrzegania zasad i standardów ustanowionych przez ICAR lub mogą uczestniczyć w działaniach prowadzonych przez ośrodki referencyjne Unii Europejskiej, o których mowa w art. 29.

Wyniki takiego zobowiązania lub uczestnictwa w takich działaniach mogą być brane pod uwagę przez właściwe organy przy uznawaniu tych związków hodowców lub przedsiębiorstw hodowlanych, zatwierdzaniu ich programów hodowlanych, upoważnianiu tych osób trzecich lub przeprowadzaniu urzędowych kontroli wobec tych podmiotów.

6. Związki hodowców i przedsiębiorstwa hodowlane podają do publicznej wiadomości szczegółowe informacje o podmiotach, które przeprowadzają ocenę wartości użytkowej lub ocenę genetyczną.

Artykuł 28

Obowiązki związków hodowców, przedsiębiorstw hodowlanych i osób trzecich przeprowadzających ocenę wartości użytkowej lub ocenę genetyczną

1. W przypadku gdy związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane przeprowadzają ocenę wartości użytkowej lub ocenę genetyczną zwierząt lub zlecają te działania osobom trzecim zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b), ten związek hodowców lub to przedsiębiorstwo hodowlane przekazują na wniosek właściwego organu, o którym mowa w art. 8 ust. 3 lub, w stosownych przypadkach, w art. 12 ust. 5, następujące informacje:

- a) zapis wszystkich danych wynikających z oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej dotyczących zwierząt hodowlanych z gospodarstw znajdujących się na terytorium, na którym działa właściwy organ;
- b) szczegółowe informacje dotyczące metod rejestrowania informacji o cechach;
- c) szczegółowe informacje dotyczące modelu opisywania użyteczności wykorzystywanego do analizy wyników oceny wartości użytkowej;
- d) szczegółowe informacje dotyczące metod statystycznych wykorzystywanych do analizy wyników oceny wartości użytkowej dla każdej ocenianej cechy;
- e) szczegółowe informacje dotyczące parametrów genetycznych stosowanych dla każdej ocenianej cechy, w tym również, w stosownych przypadkach, szczegółowe dane dotyczące oceny genomowej.

2. Związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane lub, na wniosek tego związku hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlanego, osoba trzecia wyznaczona przez ten związek hodowców lub to przedsiębiorstwo hodowlane zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b), podają do publicznej wiadomości oraz aktualizują wyniki oceny genetycznej zwierząt hodowlanych, których nasienie jest wykorzystywane do sztucznego unasienniania zgodnie z art. 21 ust. 1 lit. b), c) i d) oraz z art. 24 ust. 1 lit. b).

ROZDZIAŁ VI

Ośrodki referencyjne Unii Europejskiej

Artykuł 29

Ośrodki referencyjne Unii Europejskiej

1. W przypadku gdy istnieje uznana potrzeba wspierania harmonizacji lub doskonalenia metod oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej zwierząt hodowlanych czystorasowych, wykorzystywanych przez związki hodowców lub osoby trzecie wyznaczone przez związki hodowców zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b), Komisja może przyjąć akty wykonawcze wyznaczające ośrodki referencyjne Unii Europejskiej odpowiedzialne za wnoszenie wkładu naukowego i technicznego w harmonizację lub doskonalenie tych metod.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 62 ust. 2.

2. W przypadku gdy istnieje uznana potrzeba wspierania ustanowienia lub harmonizacji metod wykorzystywanych przez związki hodowców, osoby trzecie wyznaczone przez związki hodowców zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b), właściwe organy lub inne organy państw członkowskich zajmujące się zachowaniem ras zagrożonych lub zachowaniem różnorodności genetycznej w obrębie tych ras, Komisja może przyjąć akty wykonawcze, aby wyznaczyć ośrodki referencyjne Unii Europejskiej odpowiedzialne za wnoszenie wkładu naukowego i technicznego w ustanowienie lub harmonizację tych metod. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 62 ust. 2.

3. Wyznaczanie przewidziane w ust. 1 i 2 odbywa się w następstwie publicznej procedury selekcji i jest ograniczone w czasie lub podlega regularnej kontroli.

4. Ośrodki referencyjne Unii Europejskiej wyznaczone zgodnie z ust. 1 lub 2 niniejszego artykułu muszą:

a) spełniać wymogi określone w załączniku IV pkt 1; oraz

b) być odpowiedzialne za zadania określone w:

(i) załączniku IV pkt 2 – w przypadku ośrodków referencyjnych Unii Europejskiej wyznaczonych zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu;

(ii) załączniku IV pkt 3 – w przypadku ośrodków referencyjnych Unii Europejskiej wyznaczonych zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu;

jeżeli zadania te są ujęte w rocznych lub wieloletnich programach prac ośrodków referencyjnych, opracowanych zgodnie z celami i priorytetami odnośnych programów prac przyjętych przez Komisję zgodnie z art. 36 rozporządzenia (UE) nr 652/2014.

5. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 61 dotyczących zmian:

a) wymogów dotyczących ośrodków referencyjnych Unii Europejskiej określonych w załączniku IV pkt 1;

b) zadań ośrodków referencyjnych Unii Europejskiej określonych w załączniku IV pkt 2 i 3.

W aktach delegowanych przewidzianych w niniejszym ustępie należy uwzględnić się:

a) gatunki zwierząt hodowlanych czystorasowych, w odniesieniu do których metody oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej mają zostać zharmonizowane lub udoskonalone, a także postęp naukowy i techniczny w zakresie oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej; lub

b) rasy zagrożone, w odniesieniu do których metody zachowania tych ras lub zachowania różnorodności genetycznej w obrębie tych ras mają zostać ustanowione lub zharmonizowane, a także postęp naukowy i techniczny w tych obszarach.

6. Ośrodki referencyjne Unii Europejskiej wyznaczone zgodnie z ust. 1 lub 2 podlegają kontrolom prowadzonym przez Komisję w celu sprawdzenia, czy:

a) spełniają wymogi określone w załączniku IV pkt 1;

b) wykonują zadania określone w:

(i) załączniku IV pkt 2 – w przypadku ośrodków referencyjnych Unii Europejskiej wyznaczonych zgodnie z ust. 1;

(ii) załączniku IV pkt 3 – w przypadku ośrodków referencyjnych Unii Europejskiej wyznaczonych zgodnie z ust. 2.

Jeżeli wyniki takiej kontroli ujawnią, że ośrodek referencyjny Unii Europejskiej nie spełnia wymogów określonych w załączniku IV pkt 1 lub nie wykonuje zadań określonych w załączniku IV pkt 2 lub 3, Komisja może przyjąć akty wykonawcze zmniejszające wkład finansowy Unii przyznany zgodnie z art. 30 rozporządzenia (UE) nr 652/2014 lub cofające wyznaczenie jako ośrodka referencyjnego Unii Europejskiej. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 62 ust. 2.

ROZDZIAŁ VII

Świadectwa zootechniczne

Artykuł 30

Wydawanie, treść i format świadectw zootechnicznych towarzyszących zwierzętom hodowlanym i ich materiałowi biologicznemu wykorzystywanemu do rozrodu

1. W przypadku gdy hodowcy uczestniczący w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, występują o świadectwa zootechniczne dla swoich zwierząt hodowlanych lub materiału biologicznego tych zwierząt wykorzystywanego do rozrodu, związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane realizujące ten program hodowlany wydają takie świadectwa.
2. Świadectwa zootechniczne towarzyszące zwierzętom hodowlanym lub ich materiałowi biologicznemu wykorzystywanemu do rozrodu wydawane są wyłącznie przez:
  - a) związki hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlane realizujące programy hodowlane dotyczące tych zwierząt hodowlanych zatwierdzone zgodnie z art. 8 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12;
  - b) właściwe organy, o których mowa w art. 8 ust. 3 lub, w stosownych przypadkach, w art. 12 ust. 2 lit. a), jeżeli organy te tak zadecydują; lub
  - c) podmioty zajmujące się hodowlą ujęte w wykazie, o którym mowa w art. 34, realizujące programy hodowlane dotyczące tych zwierząt hodowlanych.
3. Związki hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlane zapewniają terminowe przekazywanie świadectw zootechnicznych.
4. W przypadku gdy zwierzęta hodowlane, które zostały wpisane do księgi hodowlanej prowadzonej przez związek hodowców lub zarejestrowane w rejestrze hodowlanym prowadzonym przez przedsiębiorstwo hodowlane, lub ich materiał biologiczny wykorzystywany do rozrodu, są przedmiotem obrotu, oraz w przypadku gdy te zwierzęta hodowlane lub potomstwo wyprodukowane z tego materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu, mają zostać wpisane lub zarejestrowane do innej księgi hodowlanej lub w innym rejestrze hodowlanym, tym zwierzętom hodowlanym lub ich materiałowi biologicznemu wykorzystywanemu do rozrodu towarzyszą świadectwa zootechniczne.

Związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane, wysyłające zwierzęta hodowlane lub ich materiał biologiczny wykorzystywany do rozrodu, które prowadzą księgę hodowlaną lub rejestr hodowlany, w których wpisane lub zarejestrowane są te zwierzęta, wydają to świadectwo zootechniczne.

5. W przypadku gdy zwierzęta hodowlane, które zostały wpisane do księgi hodowlanej lub zarejestrowane w rejestrze hodowlanym prowadzonym przez podmiot zajmujący się hodowlą ujęty w wykazie, o którym mowa w art. 34, lub materiał biologiczny tych zwierząt wykorzystywany do rozrodu, wprowadza się na terytorium Unii oraz w przypadku gdy te zwierzęta hodowlane lub potomstwo wyprodukowane z tego materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu mają zostać wpisane do księgi hodowlanej prowadzonej przez związek hodowców lub zarejestrowane w rejestrze hodowlanym prowadzonym przez przedsiębiorstwo hodowlane, tym zwierzętom hodowlanym lub ich materiałowi biologicznemu wykorzystywanemu do rozrodu towarzyszą świadectwa zootechniczne.

Te świadectwa zootechniczne są wydawane przez podmioty zajmujące się hodowlą ujęte w wykazie zgodnie z art. 34, które prowadzą księgę hodowlaną lub rejestr hodowlany, w których wpisano lub zarejestrowano te zwierzęta hodowlane, lub przez urzędowe służby w wysyłającym państwie trzecim.

6. Świadectwa zootechniczne, o których mowa w ust. 4 i 5, muszą:
  - a) zawierać informacje określone w odpowiednich częściach i rozdziałach załącznika V;
  - b) być zgodne z odpowiednimi wzorami formularzy świadectw zootechnicznych przewidzianymi w aktach wykonawczych przyjętych na podstawie ust. 10.
7. Związek hodowców lub podmiot zajmujący się hodowlą, które przeprowadzają ocenę wartości użytkowej lub ocenę genetyczną zgodnie ze swoim programem hodowlanym, lub które zlecają te zadania osobom trzecim, w przypadku związku hodowców zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b), określają w świadectwie zootechnicznym wydanym dla zwierzęcia hodowlanego czystorasowego lub jego materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu:
  - a) wyniki tej oceny wartości użytkowej;

- b) aktualne wyniki tej oceny genetycznej; oraz
- c) wady genetyczne i szczególne cechy genetyczne danego zwierzęcia hodowlanego lub dawców tego materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu w odniesieniu do tego programu hodowlanego.

8. Przedsiębiorstwo hodowlane lub podmiot zajmujący się hodowlą, które przeprowadzają ocenę wartości użytkowej lub ocenę genetyczną zgodnie ze swoim programem hodowlanym, lub które zlecają te zadania osobom trzecim, w przypadku przedsiębiorstwa hodowlanego zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b), jeżeli jest to wymagane w ramach tego programu hodowlanego, określają w świadectwie zootechnicznym wydanym dla mieszańca świni lub jego materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu:

- a) wyniki tej oceny wartości użytkowej;
- b) aktualne wyniki tej oceny genetycznej; oraz
- c) wady genetyczne i szczególne cechy genetyczne danego zwierzęcia hodowlanego lub dawców tego materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu w odniesieniu do tego programu hodowlanego.

9. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 61 dotyczących zmian treści świadectw zootechnicznych określonej w załączniku V w celu dostosowania ich tak, aby uwzględniały:

- a) postęp naukowy;
- b) rozwój techniczny;
- c) funkcjonowanie rynku wewnętrznego; lub
- d) potrzebę zachowania wartościowych zasobów genetycznych.

10. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające wzory formularzy świadectw zootechnicznych dla zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 62 ust. 2.

Artykuł 31

Odstępstwa od wymogów dotyczących wydawania, treści i formatu świadectw zootechnicznych dla handlu zwierzętami hodowlanymi i ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 30 ust. 2 lit. a), właściwe organy mogą zezwolić, aby materiałowi biologicznemu wykorzystywanemu do rozrodu towarzyszyło świadectwo zootechniczne wydane, na podstawie informacji otrzymanych od związku hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlanego, przez centrum pozyskiwania lub przechowywania nasienia lub zespół pozyskiwania lub produkcji zarodków, zatwierdzone do celów wewnątrzunijnego handlu tym materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu zgodnie z prawem Unii dotyczącym zdrowia zwierząt.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 30 ust. 6 lit. b), właściwy organ może zezwolić na niestosowanie wzorów formularzy, o których mowa w art. 30 ust. 6 lit. b), pod warunkiem że:

- a) w przypadku zwierząt hodowlanych gatunków bydła, świń, owiec i kóz informacje określone w załączniku V część 2 rozdział I lub w załączniku V część 3 rozdział I znajdują się w innych dokumentach towarzyszących tym zwierzętom hodowlanym, wydanych przez związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane;
- b) w przypadku materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu pozyskiwanego od zwierząt z gatunku bydła, świń, owiec, kóz i koniowatych:
  - (i) informacje dotyczące dawców tego materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu znajdują się w innych dokumentach lub w kopiach oryginalnego świadectwa zootechnicznego towarzyszącego temu materiałowi biologicznemu wykorzystywanemu do rozrodu, lub też przed wysłaniem tego materiału biologicznego lub po jego wysłaniu informacje te są udostępniane na wniosek przez związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane, lub przez inne podmioty, o których mowa w ust. 1;
  - (ii) informacje dotyczące nasienia, oocytów lub zarodków znajdują się w innych dokumentach towarzyszących temu nasieniu, tym oocytom lub tym zarodkom, wydanych przez związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane, lub przez inne podmioty, o których mowa w ust. 1.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 30 ust. 7 lit. a) i b) oraz art. 30 ust. 8 lit. a) i b), w przypadku gdy wyniki oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej są publicznie dostępne na stronie internetowej, związki hodowców, przedsiębiorstwa hodowlane lub inne podmioty, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, mogą w świadectwie zootechnicznym lub w dokumentach, o których mowa w ust. 2 lit. a) niniejszego artykułu, odesłać do strony internetowej, na której można uzyskać dostęp do tych wyników.

Artykuł 32

Odstępstwa od wymogów dotyczących formatu świadectw zootechnicznych wydawanych dla zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 30 ust. 6, w przypadku zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych informacje określone w załączniku V część 2 rozdział I umieszcza się w unikalnym dożywotnym dokumencie identyfikacyjnym zwierząt z rodziny koniowatych. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 61 dotyczące treści i formatu takich dokumentów identyfikacyjnych.

2. Komisja może przyjąć akty wykonawcze ustanawiające wzory formularza unikalnego dożywotnego dokumentu identyfikacyjnego zwierząt z rodziny koniowatych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 62 ust. 2.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, w przypadku gdy wyniki oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej są publicznie dostępne na stronie internetowej, właściwe organy mogą zezwolić, aby informacje określone w załączniku V część 2 rozdział I pkt 1 lit. m) nie były ujęte w dokumencie, o którym mowa w ust. 1, pod warunkiem że związek hodowców odesłał w tym dokumencie do tej strony internetowej.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, właściwe organy mogą zezwolić, aby informacje określone w załączniku V część 2 rozdział I pkt 1 lit. m) i n) znajdowały się w innych dokumentach wydawanych przez związek hodowców dla zwierząt hodowlanych czystorasowych wpisanych do księgi hodowlanej prowadzonej przez ten związek hodowców.

Artykuł 33

Odstępstwa od wymogów dotyczących wydawania, treści i formatu świadectw zootechnicznych w celu wprowadzania na terytorium Unii zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 30 ust. 2 lit. c) i ust. 5, materiałowi biologicznemu wykorzystywanemu do rozrodu może towarzyszyć świadectwo zootechniczne wydane w imieniu podmiotu zajmującego się hodowlą na podstawie informacji otrzymanych od tego podmiotu zajmującego się hodowlą, przez centrum pozyskiwania lub przechowywania nasienia lub zespół pozyskiwania lub produkcji zarodków, zatwierdzone do celów wprowadzania na terytorium Unii tego materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu zgodnie z prawem Unii dotyczącym zdrowia zwierząt.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 30 ust. 6 lit. b), wzory formularzy, o których mowa w art. 30 ust. 6 lit. b), nie muszą być wykorzystywane, jeżeli:

- a) informacje określone w odpowiednich częściach i rozdziałach załącznika V znajdują się w innych dokumentach towarzyszących zwierzęciu hodowlanemu lub jego materiałowi biologicznemu wykorzystywanemu do rozrodu;
- b) podmiot zajmujący się hodowlą realizujący program hodowlany lub inny podmiot, o którym mowa w ust. 1, dostarczą wyczerpujący wykaz tych dokumentów, oświadczą, że informacje określone w odpowiednich częściach i rozdziałach załącznika V znajdują się w tych dokumentach, oraz poświadczą treść tych dokumentów.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 30 ust. 7 lit. a) i b) oraz art. 30 ust. 8 lit. a) i b), w przypadku gdy wyniki oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej są publicznie dostępne na stronie internetowej, podmioty zajmujące się hodowlą lub inne podmioty, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, mogą w świadectwie zootechnicznym lub w innych dokumentach, o których mowa w ust. 2 lit. a) niniejszego artykułu, odesłać do strony internetowej, na której można uzyskać dostęp do tych wyników.

ROZDZIAŁ VIII

Wprowadzanie na terytorium Unii zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu

Artykuł 34

Umieszczanie w wykazie podmiotów zajmujących się hodowlą

1. Komisja prowadzi, aktualizuje i publikuje wykaz podmiotów zajmujących się hodowlą.
2. Komisja włącza do wykazu przewidzianego w ust. 1 jedynie podmioty zajmujące się hodowlą, w odniesieniu do których otrzymała od urzędowych służb państwa trzeciego dokumentację wykazującą, że podmioty zajmujące się hodowlą spełniają następujące wymogi:
  - a) realizują programy hodowlane, które są równoważne z programami hodowlanymi zatwierdzonymi zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz realizowanymi przez związki hodowców dla tej samej rasy lub realizowanymi przez przedsiębiorstwa hodowlane dla tej samej rasy, linii lub krzyżówki w odniesieniu do:
    - (i) wpisywania zwierząt hodowlanych do ksiąg hodowlanych lub rejestrowania ich w rejestrach hodowlanych;
    - (ii) dopuszczania zwierząt hodowlanych do hodowli;
    - (iii) wykorzystywania do badań i hodowli materiału biologicznego zwierząt hodowlanych wykorzystywanego do rozrodu;
    - (iv) metod stosowanych do oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej;
  - b) są nadzorowane lub kontrolowane przez urzędowe służby w tym państwie trzecim;
  - c) przyjęły regulamin w celu zapewnienia, aby zwierzęta hodowlane wpisane do ksiąg hodowlanych przez związki hodowców lub zarejestrowane w rejestrach hodowlanych przez przedsiębiorstwa hodowlane, oraz potomstwo wyprodukowane z materiału biologicznego takich zwierząt hodowlanych wykorzystywanego do rozrodu były wpisywane lub kwalifikowały się do wpisania bez dyskryminacji ze względu na państwo pochodzenia w prowadzonej przez ten podmiot zajmujący się hodowlą księdze hodowlanej tej samej rasy – w przypadku zwierząt hodowlanych czystorasowych – lub w prowadzonym przez ten podmiot zajmujący się hodowlą rejestrze hodowlanym tej samej rasy, linii lub krzyżówki – w przypadku mieszańców świń.
3. Komisja włącza również do wykazu przewidzianego w ust. 1 niniejszego artykułu odniesienie do tych państw trzecich, które stosują środki uznane za równoważne zgodnie z art. 35, w tym również odniesienie do wszystkich podmiotów zajmujących się hodowlą w tych państwach trzecich.
4. Komisja bez zbędnej zwłoki usuwa z wykazu wszelkie podmioty zajmujące się hodowlą, które przestały spełniać co najmniej jeden z wymogów, o których mowa w ust. 2.

Artykuł 35

Równoważność środków stosowanych do hodowli zwierząt w państwach trzecich

1. Komisja może przyjąć akty wykonawcze uznające środki stosowane w państwie trzecim za równoważne ze środkami wymaganymi na mocy niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do:
  - a) uznawania związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych, przewidzianego w art. 4;
  - b) zatwierdzania programów hodowlanych związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych, przewidzianego w art. 8;
  - c) wpisywania zwierząt hodowlanych czystorasowych do ksiąg hodowlanych i rejestrowania mieszańców świń w rejestrach hodowlanych, przewidzianego w art. 18, 20 i 23;
  - d) dopuszczania zwierząt hodowlanych do hodowli, przewidzianego w art. 21, 22 i 24;
  - e) wykorzystywania do celów oceny i hodowli materiału biologicznego zwierząt hodowlanych wykorzystywanego do rozrodu, przewidzianego w art. 21 i 24;

- f) oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej przewidzianych w art. 25;
- g) kontroli urzędowych wobec podmiotów przewidzianych w art. 43.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 62 ust. 2.

2. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 1, są przyjmowane na podstawie:

- a) dogłębnej analizy informacji i danych przekazanych przez państwo trzecie, które dąży do uznania stosowanych przez siebie środków za równoważne ze środkami wymaganymi na mocy niniejszego rozporządzenia;
- b) w stosownych przypadkach – zadowalającego wyniku kontroli przeprowadzonej przez Komisję zgodnie z art. 57.

3. W aktach wykonawczych, o których mowa w ust. 1, można określić szczegółowe ustalenia regulujące wprowadzanie zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu na terytorium Unii z danego państwa trzeciego, oraz akty te mogą obejmować:

- a) format i treść świadectw zootechnicznych towarzyszących tym zwierzętom hodowlanym lub ich materiałowi biologicznemu wykorzystywanemu do rozrodu;
- b) szczegółowe wymogi mające zastosowanie do wprowadzania na terytorium Unii tych zwierząt hodowlanych lub ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu oraz kontroli urzędowych tych zwierząt hodowlanych lub ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu, jakie należy przeprowadzić w momencie wprowadzania na terytorium Unii;
- c) w razie konieczności – procedury sporządzania i wprowadzania zmian do wykazów podmiotów zajmujących się hodowlą, znajdujących się w danym państwie trzecim, z którego dopuszczone jest wprowadzanie na terytorium Unii zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu.

4. Komisja bez zbędnej zwłoki przyjmuje akty wykonawcze uchylające akty wykonawcze, o których mowa w ust. 1, w przypadku gdy jakikolwiek warunek uznawania równoważności środków ustanowionych w momencie przyjmowania tych aktów przestaje być spełniony. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 62 ust. 2.

Artykuł 36

Wpisywanie do ksiąg hodowlanych lub rejestracja w rejestrach hodowlanych zwierząt hodowlanych i potomstwa wyprodukowanego z ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu, które wprowadzono do Unii

1. Na wniosek hodowcy związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane wpisuje do sekcji głównej swojej księgi hodowlanej lub rejestruje w swoim rejestrze hodowlanym wszelkie zwierzęta hodowlane, które wprowadzono do Unii, oraz potomstwo wyprodukowane z materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu, które wprowadzono do Unii, w przypadku gdy:

- a) to zwierzę hodowlane lub dawcy tego materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu są wpisane do księgi hodowlanej lub zarejestrowane w rejestrze hodowlanym prowadzonym przez podmiot zajmujący się hodowlą w wysyłającym państwie trzecim;
- b) ten materiał biologiczny wykorzystywany do rozrodu spełnia warunki określone w art. 21 ust. 1 lub 2, jeśli wymaga tego program hodowlany realizowany przez ten związek hodowców lub to przedsiębiorstwo hodowlane;
- c) to zwierzę hodowlane odpowiada cechom rasy lub, w przypadku mieszańców świń, cechom rasy, linii lub krzyżówki określonym w programie hodowlanym realizowanym przez ten związek hodowców lub to przedsiębiorstwo hodowlane;
- d) podmiot zajmujący się hodowlą, o którym mowa w lit. a), jest ujęty w wykazie podmiotów zajmujących się hodowlą przewidzianym w art. 34.

2. Państwa członkowskie lub właściwe organy nie mogą zakazywać, ograniczać ani utrudniać z powodów o charakterze zootechnicznym lub genealogicznym wprowadzania na terytorium Unii zwierząt hodowlanych lub ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu oraz późniejszego wykorzystywania tych zwierząt lub ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu, w przypadku gdy te zwierzęta hodowlane lub dawcy tego materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu są wpisani do księgi hodowlanej lub zarejestrowani w rejestrze hodowlanym prowadzonym przez podmiot zajmujący się hodowlą ujęty w wykazie podmiotów zajmujących się hodowlą ustanowionym zgodnie z art. 34.

Artykuł 37

Sprawdzanie uprawnienia do umownej stawki celnej w odniesieniu do zwierząt hodowlanych czystorasowych wprowadzanych do Unii

1. W przypadku gdy podmiot odpowiedzialny za przesyłkę zwierząt hodowlanych czystorasowych występuje o zastosowanie umownej stawki celnej do zwierząt hodowlanych czystorasowych przewidzianej w rozporządzeniu (EWG) nr 2658/87 w odniesieniu do wysyłanych zwierząt:

- a) zwierzętom tym musi towarzyszyć:
    - (i) świadectwo zootechniczne zgodnie z art. 30 ust. 5 lub art. 32;
    - (ii) dokument wskazujący, że mają one zostać wpisane do księgi hodowlanej prowadzonej przez związek hodowców lub zarejestrowane w rejestrze hodowlanym prowadzonym przez przedsiębiorstwo hodowlane;
  - b) przeprowadza się kontrole tej przesyłki w punktach kontroli granicznej, w których przeprowadza się kontrole dokumentów, kontrole tożsamości i kontrole fizyczne, o których mowa w art. 4 dyrektywy 91/496/EWG.
2. Celem kontroli przewidzianych w ust. 1 lit. b) jest sprawdzenie, czy:
- a) przesyłce towarzyszą dokumenty, o których mowa w ust. 1 lit. a);
  - b) zawartość i oznakowanie przesyłki odpowiadają informacjom podanym w dokumentach, o których mowa w ust. 1 lit. a).

ROZDZIAŁ IX

Właściwe organy realizujące program hodowlany w odniesieniu do zwierząt hodowlanych czystorasowych

Artykuł 38

Właściwe organy realizujące program hodowlany w odniesieniu do zwierząt hodowlanych czystorasowych

1. Jeżeli w państwie członkowskim lub na terytorium, na którym działa właściwy organ, nie ma organizacji hodowlanych, stowarzyszeń hodowców lub podmiotów publicznych realizujących program hodowlany w odniesieniu do zwierząt hodowlanych czystorasowych należących do gatunków bydła, świń, owiec, kóz i koniowatych, ten właściwy organ może podjąć decyzję o realizacji programu hodowlanego w odniesieniu do tej rasy, pod warunkiem że:

- a) istnieje potrzeba zachowania takiej rasy lub wprowadzenia jej do państwa członkowskiego lub na terytorium, na którym działa ten właściwy organ; lub
  - b) rasa ta jest rasą zagrożoną.
2. Właściwy organ realizujący program hodowlany zgodnie z niniejszym artykułem podejmuje niezbędne środki w celu zapewnienia, aby nie miało to negatywnych skutków dla:
- a) organizacji hodowlanych, stowarzyszeń hodowców lub podmiotów publicznych w zakresie możliwości uznania ich za związki hodowców zgodnie z art. 4 ust. 3;
  - b) związków hodowców, w zakresie możliwości zatwierdzenia ich programów hodowlanych zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12.

3. W przypadku gdy właściwy organ realizuje program hodowlany w odniesieniu do zwierząt hodowlanych czystorasowych, ten właściwy organ musi:

- a) dysponować wystarczającą liczbą wykwalifikowanych członków personelu oraz odpowiednimi pomieszczeniami i sprzętem, aby skutecznie wdrażać ten program hodowlany;
- b) posiadać zdolność przeprowadzania kontroli niezbędnych do ewidencjonowania rodowodów zwierząt hodowlanych czystorasowych objętych tym programem hodowlanym;

- c) posiadać wystarczająco dużą populację zwierząt hodowlanych czystorasowych oraz wystarczającą liczbę hodowców na obszarze geograficznym objętym tym programem hodowlanym;
- d) posiadać zdolność generowania – lub posiadać dane już wygenerowane dla niego – oraz wykorzystywania danych zgromadzonych na temat zwierząt hodowlanych czystorasowych, które są niezbędne do realizacji tego programu hodowlanego;
- e) przyjąć regulamin w celu:
  - (i) uregulowania rozstrzygnięcia sporów z hodowcami uczestniczącymi w tym programie hodowlanym;
  - (ii) zapewnienia równego traktowania hodowców uczestniczących w tym programie hodowlanym;
  - (iii) określenia praw i obowiązków hodowców uczestniczących w tym programie hodowlanym.

4. Program hodowlany, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- a) informacje o jego celu, którym ma być zachowanie rasy, doskonalenie rasy, tworzenie nowej rasy lub odtworzenie rasy, lub jakiegokolwiek połączenie tych celów;
- b) nazwę danej rasy objętej tym programem hodowlanym w celu uniknięcia pomyłek w przypadku podobnych zwierząt hodowlanych czystorasowych innych ras wpisanych do innych istniejących ksiąg hodowlanych;
- c) szczegółowe cechy rasy objętej tym programem hodowlanym, w tym wskazanie podstawowych cech;
- d) informacje o obszarze geograficznym, na którym jest realizowany;
- e) informacje o systemie identyfikacji zwierząt hodowlanych czystorasowych, który ma zapewniać wpisywanie zwierząt hodowlanych czystorasowych do księgi hodowlanej tylko w przypadku, gdy zostaną zidentyfikowane indywidualnie oraz zgodnie z prawem Unii dotyczącym zdrowia zwierząt odnoszącym się do identyfikacji i rejestracji zwierząt danego gatunku;
- f) informacje o systemie ewidencjonowania rodowodów zwierząt hodowlanych czystorasowych wpisanych lub zarejestrowanych oraz kwalifikujących się do wpisania do ksiąg hodowlanych;
- g) cele programu hodowlanego w zakresie selekcji i hodowli, ze wskazaniem celów głównych tego programu hodowlanego oraz, w stosownych przypadkach, szczegółowych kryteriów oceny związanych z tymi celami w zakresie selekcji zwierząt hodowlanych czystorasowych;
- h) w przypadku gdy program hodowlany wymaga oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej:
  - (i) informacje na temat systemów wykorzystywanych do generowania, rejestracji, przekazywania i wykorzystywania wyników oceny wartości użytkowej;
  - (ii) informacje na temat systemów wykorzystywanych do przeprowadzania oceny genetycznej oraz, w stosownych przypadkach, do oceny genomowej zwierząt hodowlanych czystorasowych;
- i) w przypadku ustanowienia sekcji dodatkowych zgodnie z art. 17 lub podziału sekcji głównej na klasy zgodnie z art. 16 – zasady podziału księgi hodowlanej i kryteria lub procedury dotyczące rejestrowania zwierząt w tych sekcjach lub klasyfikowania ich do tych klas;
- j) w przypadku gdy w odniesieniu do zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych program hodowlany zakazuje lub ogranicza stosowanie jednej lub większej liczby technik rozrodu, lub wykorzystywanie zwierząt hodowlanych czystorasowych do jednej lub większej liczby technik rozrodu, zgodnie z art. 21 ust. 2 – informacje o tych zakazach lub ograniczeniach;
- k) w przypadku gdy właściwy organ zleci osobom trzecim konkretne czynności techniczne odnoszące się do zarządzania jego programem hodowlanym – informacje o tych czynnościach, a także nazwę i dane kontaktowe wyznaczonych osób trzecich.

5. W przypadku gdy właściwy organ realizuje program hodowlany w odniesieniu do zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych, oprócz wymogów określonych w ust. 3 i 4 zastosowanie mają wymogi określone w załączniku I część 3 pkt 1, 2, 3, 4 lit. a) i pkt 4 lit. c).

6. W przypadku gdy właściwy organ realizuje program hodowlany w odniesieniu do zwierząt hodowlanych czystorasy, ten właściwy organ informuje w sposób przejrzysty i terminowy hodowców uczestniczących w tym programie hodowlanym o wszelkich wprowadzanych do niego zmianach.

7. W przypadku gdy właściwy organ realizuje program hodowlany w odniesieniu do zwierząt hodowlanych czystorasy, odpowiednio stosuje się art. 3, 13–22, 25, 27, art. 28 ust. 2, art. 30, 31, 32 i art. 36 ust. 1.

ROZDZIAŁ X

Kontrole urzędowe i inne czynności urzędowe, pomoc i współpraca administracyjna oraz egzekwowanie przepisów przez państwa członkowskie

Artykuł 39

Wyznaczanie właściwych organów

1. Państwa członkowskie wyznaczają właściwe organy, którym powierzają odpowiedzialność za przeprowadzanie kontroli urzędowych mających na celu sprawdzenie przestrzegania przez podmioty przepisów niniejszego rozporządzenia, a także za realizowanie innych czynności urzędowych mających na celu zapewnienie stosowania tych przepisów.
2. Każde państwo członkowskie:
  - a) sporządza i aktualizuje wykaz właściwych organów wyznaczonych zgodnie z ust. 1, w tym również ich dane kontaktowe;
  - b) określa w wykazie przewidzianym w lit. a) adres, pod który należy przysyłać:
    - (i) powiadomienia, o których mowa w art. 12; lub
    - (ii) informacje, wnioski lub powiadomienia, o których mowa w art. 48 i 49.
  - c) podaje do wiadomości publicznej na stronie internetowej wykaz, o którym mowa w lit. a), oraz zgłasza tę stronę internetową Komisji.
3. Komisja sporządza i aktualizuje wykaz stron internetowych, o których mowa w ust. 2 lit. c), oraz podaje ten wykaz do wiadomości publicznej.

Artykuł 40

Przestrzeganie przepisów przez właściwe organy realizujące programy hodowlane

Na zasadzie odstępstwa od niniejszego rozdziału, państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu sprawdzenia, czy właściwe organy realizujące programy hodowlane zgodnie z art. 38 przestrzegają zasad określonych w tym artykule.

Artykuł 41

Ogólne obowiązki właściwych organów

Właściwe organy muszą:

- a) posiadać procedury lub ustalenia w celu zapewnienia i sprawdzania skuteczności, odpowiedniości, bezstronności, jakości i spójności kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych, które prowadzą;
- b) posiadać procedury lub ustalenia w celu zapewnienia, aby członkowie ich personelu przeprowadzający kontrole urzędowe lub inne czynności urzędowe byli wolni od jakiegokolwiek konfliktu interesów w stosunku do podmiotów, które są przedmiotem prowadzonych przez nich kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych;

- c) dysponować wystarczającą liczbą odpowiednio wykwalifikowanych, przeszkolonych i doświadczonych członków personelu, lub mieć do nich dostęp, tak aby efektywnie i skutecznie przeprowadzać kontrole urzędowe lub inne czynności urzędowe;
- d) dysponować odpowiednimi i należycie utrzymanymi pomieszczeniami i sprzętem w celu zapewnienia, aby członkowie ich personelu mogli efektywnie i skutecznie przeprowadzać kontrole urzędowe i inne czynności urzędowe;
- e) posiadać uprawnienia do przeprowadzania kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych oraz do podejmowania działań przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu;
- f) posiadać procedury prawne w celu zapewnienia, aby członkowie ich personelu mieli dostęp do pomieszczeń podmiotów, ich dokumentów i komputerowych systemów zarządzania informacjami prowadzonych przez te podmioty, tak aby ci członkowie personelu mogli należycie wykonywać swoje zadania.

Artykuł 42

Obowiązki właściwych organów w zakresie poufności

1. Bez uszczerbku dla sytuacji, w których ujawnienie informacji wymagane jest na podstawie prawa Unii lub prawa krajowego, właściwe organy wymagają, aby członkowie ich personelu zobowiązali się do nieujawniania osobom trzecim informacji uzyskanych w ramach pełnienia przez nich obowiązków, w kontekście kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych, które to informacje ze względu na swój charakter objęte są tajemnicą służbową, chyba że istnieje nadrzędny interes publiczny w ich ujawnieniu.
2. Informacje objęte tajemnicą służbową obejmują informacje, których ujawnienie zaszkodziłoby:
  - a) celowi kontroli urzędowych lub postępowań wyjaśniających;
  - b) ochronie interesów handlowych podmiotu lub innej osoby fizycznej lub prawnej;
  - c) ochronie postępowania sądowego i doradztwa prawnego.

Artykuł 43

Zasady dotyczące kontroli urzędowych

1. Właściwe organy przeprowadzają kontrole urzędowe podmiotów z odpowiednią częstotliwością, uwzględniając:
  - a) ryzyko naruszenia przepisów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu;
  - b) wyniki kontroli urzędowych, którym podmioty te zostały poddane w przeszłości, oraz przestrzeganie przez te podmioty przepisów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu;
  - c) wiarygodność i wyniki wewnętrznych kontroli przeprowadzanych przez podmioty lub na ich wniosek przez stronę trzecią do celów sprawdzenia przestrzegania przepisów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu;
  - d) wszelkie informacje, które mogą wskazywać na naruszenie przepisów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.
2. Właściwe organy przeprowadzają kontrole urzędowe zgodnie z udokumentowanymi procedurami, które zawierają instrukcje dla członków personelu przeprowadzającego kontrole urzędowe.
3. Kontrole urzędowe przeprowadza się po uprzednim powiadomieniu podmiotu, chyba że istnieją podstawy do przeprowadzenia kontroli urzędowych bez uprzedniego powiadomienia.
4. Kontrole urzędowe przeprowadza się w miarę możliwości w sposób minimalizujący obciążenie podmiotów, nie wpływając jednak negatywnie na jakość tych kontroli urzędowych.

5. Właściwe organy przeprowadzają kontrole urzędowe w taki sam sposób, niezależnie od tego, czy zwierzęta hodowlane lub ich materiał biologiczny wykorzystywany do rozrodu:

- a) pochodzą z państwa członkowskiego, w którym przeprowadzane są kontrole urzędowe, czy z innego państwa członkowskiego; lub
- b) są wprowadzane do Unii.

Artykuł 44

Przejrzystość kontroli urzędowych

Właściwy organ przeprowadza kontrole urzędowe w sposób zapewniający wysoki poziom przejrzystości oraz podaje do publicznej wiadomości stosowne informacje dotyczące organizacji i przeprowadzania kontroli urzędowych.

Artykuł 45

Pisemna dokumentacja z kontroli urzędowych

1. Właściwe organy sporządzają pisemną dokumentację ze wszystkich przeprowadzonych kontroli urzędowych.

Ta pisemna dokumentacja zawiera:

- a) opis celu kontroli urzędowej;
  - b) zastosowane metody kontroli;
  - c) wyniki kontroli urzędowej;
  - d) w stosownych przypadkach – określone przez właściwe organy działania, jakie mają podjąć podmioty w wyniku kontroli urzędowej.
2. O ile nie zachodzi potrzeba, aby postąpić inaczej w związku z celem postępowania wstępnego lub ochroną postępowania sądowego, właściwe organy przekazują podmiotom w stosunku do których przeprowadzono kontrolę urzędową kopię pisemnej dokumentacji, o której mowa w ust. 1.

Artykuł 46

Obowiązki podmiotów podlegających kontrolom urzędowym lub innym czynnościom urzędowym

1. W zakresie, w jakim jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli urzędowych lub innych czynności urzędowych, jeżeli wymagają tego właściwe organy, podmioty umożliwiają członkom personelu właściwych organów niezbędny dostęp do:

- a) swojego sprzętu, pomieszczeń i innych miejsc znajdujących się pod ich kontrolą;
- b) swoich komputerowych systemów zarządzania informacjami;
- c) swoich zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu, które znajdują się pod kontrolą tych podmiotów;
- d) swoich dokumentów i wszelkich innych stosownych informacji.

2. Podczas kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych podmioty udzielają członkom personelu właściwych organów pomocy oraz współpracują z nimi w wypełnianiu ich zadań.

*Artykuł 47***Działania w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów**

1. W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów właściwe organy:
  - a) podejmują wszelkie działania niezbędne do określenia przyczyn i zakresu naruszenia przepisów oraz ustalenia odpowiedzialności danych podmiotów;
  - b) podejmują odpowiednie środki, aby zapewnić przeprowadzenie przez dane podmioty działań naprawczych w odniesieniu do naruszenia oraz zapobiec dalszym naruszeniom.

Przy podejmowaniu decyzji dotyczącej tego, jakie środki należy podjąć, właściwe organy uwzględniają charakter naruszenia oraz historię przestrzegania przepisów przez dane podmioty.

W szczególności, właściwe organy, w stosownych przypadkach:

- a) nakazują związkowi hodowców wstrzymanie wpisywania zwierząt hodowlanych czystorasowych do ksiąg hodowlanych lub nakazują przedsiębiorstwu hodowlanemu wstrzymanie rejestracji mieszańców świń w rejestrach hodowlanych;
  - b) nakazują, aby nie wykorzystywano zwierząt hodowlanych lub ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu do hodowli zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
  - c) zawieszają wydawanie świadectw zootechnicznych przez związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane;
  - d) zawieszają lub cofają zatwierdzenie programu hodowlanego realizowanego przez związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane, w przypadku gdy działania tego związku lub przedsiębiorstwa wielokrotnie, stale lub ogólnie nie spełniają wymogów programu hodowlanego zatwierdzonego zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12;
  - e) cofają uznanie związku hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlanego przyznane zgodnie z art. 4 ust. 3, w przypadku gdy ten związek hodowców lub to przedsiębiorstwo hodowlane wielokrotnie, stale lub ogólnie nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 4 ust. 3;
  - f) podejmują wszelkie inne środki, jakie uznają za odpowiednie w celu zapewnienia przestrzegania przepisów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.
2. Właściwe organy przekazują danym podmiotom lub ich przedstawicielom:
    - a) pisemne powiadomienie o swojej decyzji dotyczącej działania lub środka, które mają zostać podjęte zgodnie z ust. 1, wraz z uzasadnieniem takiej decyzji;
    - b) informacje dotyczące prawa do odwołania się od takich decyzji oraz mającej zastosowanie procedury i terminów.

3. Właściwe organy monitorują sytuację oraz zmieniają, zawieszają lub cofają środki, jakie podjęły zgodnie z niniejszym artykułem, w zależności od tego, jak poważny charakter ma naruszenie przepisów oraz w zależności od istnienia wyraźnych dowodów na to, że przepisy te są ponownie przestrzegane.

4. Państwa członkowskie mogą postanowić, że dane podmioty ponoszą całość lub część kosztów poniesionych przez właściwe organy na podstawie niniejszego artykułu.

*Artykuł 48***Współpraca i pomoc administracyjna**

1. W przypadku gdy naruszenie przepisów ma źródło w więcej niż jednym państwie członkowskim, lub zakres lub skutki tego naruszenia obejmują więcej niż jedno państwo członkowskie, właściwe organy w tych państwach członkowskich współpracują ze sobą, a także zapewniają sobie wzajemnie pomoc administracyjną w celu zapewnienia właściwego stosowania przepisów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.

2. Współpraca i pomoc administracyjna przewidziane w ust. 1 mogą obejmować:
  - a) uzasadniony wniosek właściwego organu państwa członkowskiego (zwanego dalej „właściwym organem składającym wniosek”) o udostępnienie przez właściwy organ innego państwa członkowskiego (zwany dalej „właściwym organem, do którego skierowany jest wniosek”) informacji, które są niezbędne w celu przeprowadzenia kontroli urzędowych lub działań następczych;
  - b) w przypadku naruszenia przepisów, które mogłyby mieć skutki w innych państwach członkowskich, powiadomienie właściwych organów tych innych państw członkowskich przez właściwy organ, który dowiedział się o naruszeniu;
  - c) przekazanie przez właściwy organ, do którego skierowany jest wniosek, niezbędnych informacji i dokumentów właściwemu organowi składającemu wniosek bez zbędnej zwłoki, gdy tylko właściwe informacje i dokumenty stają się dostępne;
  - d) prowadzenie przez właściwy organ, do którego skierowany jest wniosek postępowań wyjaśniających lub kontroli urzędowych, które są niezbędne w celu:
    - (i) przekazania właściwemu organowi składającemu wniosek wszelkich niezbędnych informacji i dokumentów, w tym informacji dotyczących wyników takich postępowań wyjaśniających lub kontroli urzędowych oraz, w stosownych przypadkach, podjętych środków;
    - (ii) sprawdzenia, w razie konieczności na miejscu, przestrzegania przepisów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu w ramach jurysdykcji tego organu;
  - e) w drodze porozumienia zainteresowanych właściwych organów, udział właściwego organu państwa członkowskiego w kontrolach urzędowych na miejscu, które są przeprowadzane przez właściwe organy innego państwa członkowskiego.
3. W przypadku gdy kontrole urzędowe prowadzone w odniesieniu do zwierząt hodowlanych lub ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu pochodzących z innego państwa członkowskiego wykazują powtarzające się przypadki naruszania przepisów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, właściwy organ państwa członkowskiego, który przeprowadził te kontrole urzędowe, bez zbędnej zwłoki informuje o tych naruszeniach Komisję i właściwe organy innych państw członkowskich.
4. Niniejszy artykuł stosuje się bez uszczerbku dla przepisów krajowych:
  - a) mających zastosowanie do udostępniania dokumentów, które są przedmiotem postępowania sądowego lub odnoszą się do niego;
  - b) mających na celu ochronę interesów handlowych osób fizycznych lub prawnych.
5. Wszelka komunikacja między właściwymi organami zgodnie z niniejszym artykułem odbywa się na piśmie, w formie papierowej albo elektronicznej.

Artykuł 49

Powiadamianie Komisji i państw członkowskich na podstawie informacji przekazywanych przez państwa trzecie

1. W przypadku gdy właściwe organy otrzymają od państwa trzeciego informacje wskazujące na naruszenie przepisów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, bez zbędnej zwłoki:
  - a) powiadamiają o takich informacjach właściwe organy innych państw członkowskich, co do których wiadomo, że dotyczy ich to naruszenie;
  - b) w przypadku gdy takie informacje są lub mogłyby być przydatne na poziomie Unii, przekazują takie informacje Komisji.
2. Informacje uzyskane w wyniku urzędowych kontroli lub postępowań wyjaśniających przeprowadzanych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem mogą być przekazane państwu trzeciemu, o którym mowa w ust. 1, pod warunkiem że:
  - a) właściwe organy, które dostarczyły informacje, zgadzają się na takie przekazanie;
  - b) przestrzegane są odpowiednie przepisy unijne i krajowe mające zastosowanie do przekazywania danych osobowych państwom trzecim.

*Artykuł 50***Skoordynowana pomoc i działania następcze Komisji**

1. Komisja niezwłocznie koordynuje środki i działania podjęte przez właściwe organy zgodnie z niniejszym rozdziałem, w przypadku gdy:
  - a) informacje dostępne Komisji wskazują na występowanie działań, która są lub wydają się być niezgodne z przepisami przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu, i które dotyczą więcej niż jednego państwa członkowskiego;
  - b) właściwe organy w zainteresowanych państwach członkowskich nie są w stanie uzgodnić odpowiednich działań w celu zaradzenia naruszeniom przepisów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.
2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, Komisja może:
  - a) zażądać, aby właściwe organy państw członkowskich, których dotyczą działania, które są lub wydają się być niezgodne z przepisami przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu, przedstawiły jej sprawozdania dotyczące środków, które podjęły;
  - b) we współpracy z państwami członkowskimi, których dotyczą działania, które są lub wydają się być niezgodne z przepisami przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu, wysłać zespół inspekcyjny w celu przeprowadzenia przez Komisję kontroli urzędowej na miejscu;
  - c) zażądać od właściwych organów państwa członkowskiego wysyłki oraz, w stosownych przypadkach, od właściwych organów innych zainteresowanych państw członkowskich, aby odpowiednio nasiliły swoje kontrole urzędowe oraz przedstawiły jej sprawozdania dotyczące środków, które podjęły;
  - d) przedłożyć informacje dotyczące takich przypadków komitetowi, o którym mowa w art. 62 ust. 1, wraz z propozycją środków mających na celu zaradzenie przypadkom naruszenia, o których mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu.
  - e) podjąć wszelkie inne odpowiednie środki.

*Artykuł 51***Ogólna zasada finansowania kontroli urzędowych**

Państwa członkowskie zapewniają dostępność odpowiednich zasobów finansowych, tak aby właściwe organy posiadały personel oraz inne zasoby niezbędne do przeprowadzania kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych.

*Artykuł 52***Sankcje**

Państwa członkowskie ustanawiają sankcje mające zastosowanie do naruszeń niniejszego rozporządzenia oraz podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich stosowania. Sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych przepisach do dnia 1 listopada 2018 r., a także powiadamiają ją niezwłocznie o wszelkich późniejszych zmianach, które ich dotyczą.

ROZDZIAŁ XI

Kontrole przeprowadzane przez Komisję

Sekcja 1

Kontrole przeprowadzane przez Komisję w państwach członkowskich*Artykuł 53***Kontrole przeprowadzane przez Komisję w państwach członkowskich**

1. Eksperti Komisji mogą, w zakresie niniejszego rozporządzenia, przeprowadzać kontrole w państwach członkowskich, w stosownych przypadkach, w celu:
  - a) weryfikacji stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia;

- b) weryfikacji praktyk w zakresie egzekwowania przepisów oraz funkcjonowania systemów kontroli urzędowych oraz właściwych organów odpowiadających za ich obsługę;
  - c) badania i gromadzenia informacji na temat:
    - (i) ważnych lub powracających problemów dotyczących stosowania lub egzekwowania przepisów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu;
    - (ii) pojawiających się problemów lub rozwoju sytuacji w odniesieniu do konkretnych praktyk stosowanych przez podmioty.
2. Kontrole przewidziane w ust. 1 są organizowane we współpracy z właściwymi organami państw członkowskich.
3. Kontrole przewidziane w ust. 1 mogą obejmować weryfikacje na miejscu przeprowadzane we współpracy z właściwymi organami przeprowadzającymi kontrole urzędowe.
4. Eksperci państw członkowskich mogą wspierać ekspertów Komisji. Eksperci państw członkowskich towarzyszą ekspertom Komisji mają takie same prawa w zakresie dostępu, jak eksperci Komisji.

Artykuł 54

Sprawozdania sporządzane przez Komisję na temat kontroli przeprowadzanych przez ekspertów Komisji w państwach członkowskich

1. Komisja:
- a) przygotowuje projekt sprawozdania w sprawie ustaleń oraz w sprawie zaleceń dotyczących uchybień zidentyfikowanych przez jej ekspertów w ramach kontroli, przewidzianych w art. 53 ust. 1;
  - b) przesyła państwu członkowskiemu, w którym przeprowadzono te kontrole, kopię projektu sprawozdania, o którym mowa w lit. a), aby przedstawiło ono swoje uwagi;
  - c) uwzględni uwagi państwa członkowskiego, o których mowa w lit. b) niniejszego ustępu, w trakcie przygotowywania sprawozdania końcowego dotyczącego ustaleń z kontroli przewidzianych w art. 53 ust. 1, przeprowadzonych przez ekspertów Komisji w tym państwie członkowskim;
  - d) publicznie udostępnia sprawozdanie końcowe, o którym mowa w lit. c), oraz uwagi państwa członkowskiego, o których mowa w lit. b).
2. W stosownych przypadkach Komisja może zalecić w swoim sprawozdaniu końcowym, o którym mowa w ust. 1 lit. c) niniejszego artykułu, działania naprawcze lub zapobiegawcze, jakie mają podjąć państwa członkowskie, aby rozwiązać problem konkretnych lub systemowych uchybień zidentyfikowanych w ramach kontroli przeprowadzonych przez Komisję zgodnie z art. 53 ust. 1.

Artykuł 55

Zobowiązania państw członkowskich w odniesieniu do kontroli przeprowadzanych przez Komisję

1. Państwa członkowskie:
- a) na żądanie ekspertów Komisji udzielają im niezbędnej pomocy technicznej oraz zapewniają dostępną dokumentację i inne wsparcie techniczne w celu umożliwienia tym ekspertom sprawnego i skutecznego przeprowadzenia kontroli, o których mowa w art. 53 ust. 1;
  - b) udzielają niezbędnej pomocy w celu zapewnienia, aby eksperci Komisji mieli dostęp do wszystkich pomieszczeń, w tym ich części, oraz innych miejsc, do wyposażenia oraz do informacji, w tym do komputerowych systemów zarządzania informacjami a także, w stosownych przypadkach, do zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu, który to dostęp jest niezbędny do przeprowadzania kontroli, o których mowa w art. 53 ust. 1.
2. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania następcze w związku z zaleceniami określonymi w sprawozdaniu końcowym, o którym mowa w art. 54 ust. 1 lit. c) w celu zapewnienia przestrzegania przepisów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 56

Poważne zakłócenie w systemie kontroli państwa członkowskiego

1. W przypadku gdy Komisja posiada dowody na wystąpienie poważnego zakłócenia w systemie kontroli państwa członkowskiego oraz w przypadku gdy zakłócenie takie może spowodować powszechne naruszenie przepisów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, przyjmuje ona akty wykonawcze określające co najmniej jedno z poniższych:

- a) szczególne warunki dotyczące handlu zwierzętami hodowlanymi lub ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu, których dotyczy zakłócenie w systemie kontroli urzędowych, lub zakaz takiego handlu;
- b) wszelkie inne odpowiednie środki tymczasowe.

Te akty wykonawcze przestają obowiązywać z chwilą usunięcia zakłóceń.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 62 ust. 2.

2. Środki przewidziane w ust. 1 przyjmuje się tylko wtedy, gdy pomimo wezwania danego państwa członkowskiego przez Komisję do naprawienia sytuacji w odpowiednim terminie, dane państwo członkowskie nie wykonało tego wezwania.

3. Komisja monitoruje sytuację, o której mowa w ust. 1, oraz przyjmuje akty wykonawcze zmieniające lub uchylające przyjęte środki, w zależności od rozwoju sytuacji. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 62 ust. 2.

Sekcja 2

Kontrole przeprowadzane przez Komisję w państwach trzecich

Artykuł 57

Kontrole przeprowadzane przez Komisję w państwach trzecich

1. Eksperci Komisji mogą przeprowadzać kontrole w państwie trzecim, w stosownych przypadkach, w celu:

- a) weryfikacji zgodności lub równoważności przepisów oraz systemów państwa trzeciego z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu;
- b) weryfikacji zdolności systemu kontroli państwa trzeciego, aby zapewnić zgodność przesyłek zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu, które są wprowadzane do Unii, z odpowiednimi wymogami rozdziału VIII niniejszego rozporządzenia;
- c) gromadzenia informacji i danych, aby wyjaśnić przyczyny powtarzających się lub pojawiających się problemów w odniesieniu do zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego pochodzących z państwa trzeciego wprowadzanych do Unii.

2. Kontrole przeprowadzane przez Komisję, o których mowa w ust. 1, uwzględniają w szczególności:

- a) przepisy zootechniczne i genealogiczne państwa trzeciego dotyczące zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu;
- b) organizację właściwych organów państwa trzeciego, ich kompetencje oraz zakres niezależności, nadzór, jakiemu podlegają, a także uprawnienia, jakie posiadają w celu skutecznego egzekwowania obowiązujących przepisów;
- c) szkolenia personelu odpowiedzialnego w państwie trzecim za przeprowadzanie kontroli podmiotów zajmujących się hodowlą lub za prowadzenie nad nimi nadzoru;
- d) zasoby dostępne dla właściwych organów państwa trzeciego;
- e) istnienie i funkcjonowanie udokumentowanych procedur kontroli oraz systemów kontroli opartych na priorytetach;

- f) zakres i funkcjonowanie kontroli przeprowadzanych przez właściwe organy państwa trzeciego w odniesieniu do zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu przybywających z innych państw trzecich;
- g) zabezpieczenia, jakich państwo trzecie jest w stanie udzielić w odniesieniu do zgodności lub równoważności z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 58

Częstotliwość i organizacja kontroli przeprowadzanych przez Komisję w państwach trzecich

1. Częstotliwość kontroli przeprowadzanych w państwie trzecim, o których mowa w art. 57 ust. 1, ustala się na podstawie:
  - a) zasad i celów przepisów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu;
  - b) liczby i charakteru zwierząt hodowlanych oraz ilości i charakteru ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu wprowadzanych do Unii z tego państwa trzeciego;
  - c) wyników przeprowadzonych już kontroli, o których mowa w art. 57 ust. 1;
  - d) wyników kontroli urzędowych w odniesieniu do zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu wprowadzanych do Unii z państwa trzeciego oraz wszelkich innych kontroli urzędowych przeprowadzonych przez właściwe organy państw członkowskich;
  - e) wszelkich innych informacji, jakie Komisja uzna za stosowne.
2. W celu zwiększenia efektywności i skuteczności kontroli przewidzianych w art. 57 ust. 1 Komisja może, przed przeprowadzeniem takich kontroli, zażądać od danego państwa trzeciego przedstawienia:
  - a) informacji, o których mowa w art. 34 ust. 2 lub w art. 35 ust. 2 lit. a);
  - b) w stosownych przypadkach i w razie potrzeby – pisemnej dokumentacji kontroli przeprowadzonych przez właściwe organy tego państwa trzeciego.
3. Komisja może powołać ekspertów z państw członkowskich do wsparcia swoich własnych ekspertów podczas kontroli, o których mowa w art. 57 ust. 1.

Artykuł 59

Sprawozdania Komisji z kontroli przeprowadzanych przez jej ekspertów w państwach trzecich

Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące ustaleń z każdej kontroli przeprowadzonej zgodnie z art. 57 i 58.

W stosownych przypadkach sprawozdania te zawierają zalecenia. Komisja podaje te sprawozdania do publicznej wiadomości.

Artykuł 60

Ustanowienie środków szczególnych dotyczących wprowadzania na terytorium Unii zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu

1. W przypadku gdy istnieją dowody na to, że w państwie trzecim powszechnie dochodzi do poważnych naruszeń przepisów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, Komisja przyjmuje akty wykonawcze dotyczące co najmniej jednego z następujących:
  - a) zakazu wprowadzania do Unii, jako zwierząt hodowlanych, lub ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu, zwierząt lub ich nasienia, oocytów lub zarodków pochodzących z tego państwa trzeciego;

- b) zakazu wpisywania do ksiąg hodowlanych prowadzonych przez związki hodowców lub rejestrowania w rejestrach hodowlanych prowadzonych przez przedsiębiorstwa handlowe pochodzących z tego państwa trzeciego zwierząt hodowlanych i potomstwa wyprodukowanego z ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 62 ust. 2.

W uzupełnieniu lub zamiast tych aktów wykonawczych, Komisja może dokonać co najmniej jednego z poniższych:

- a) skreślenie tego państwa trzeciego lub podmiotów zajmujących się hodowlą w tym państwie trzecim z wykazu, o którym mowa w art. 34 ust. 1;
- b) podjęcie wszelkich innych odpowiednich środków.

2. Akty wykonawcze i inne środki, o których mowa w ust. 1, muszą pozwalać na identyfikację zwierząt hodowlanych i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu poprzez ich kody Nomenklatury scalonej.

3. Przyjmując akty wykonawcze i inne środki, o których mowa w ust. 1, Komisja uwzględnia:

- a) informacje zgromadzone zgodnie z art. 58 ust. 2;
- b) wszelkie inne informacje przekazane przez państwo trzecie, którego dotyczy naruszenie, o którym mowa w ust. 1;
- c) w razie konieczności – wyniki kontroli, o których mowa w art. 57 ust. 1.

4. Komisja monitoruje naruszenie, o którym mowa w ust. 1, oraz – w zależności od rozwoju sytuacji – zmienia lub uchyla przyjęte środki, zgodnie z tą samą procedurą, jaka miała zastosowanie przy ich przyjmowaniu.

ROZDZIAŁ XII

Przekazanie i wykonywanie uprawnień

Artykuł 61

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 26 ust. 1, art. 29 ust. 5, art. 30 ust. 9 i art. 32 ust. 1, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 19 lipca 2016 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 26 ust. 1, art. 29 ust. 5, art. 30 ust. 9 i art. 32 ust. 1, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 26 ust. 1, art. 29 ust. 5, art. 30 ust. 9 i art. 32 ust. 1 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten może zostać przedłużony o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

*Artykuł 62***Procedura komitetowa**

1. Komisję wspomaga Stały Komitet ds. Zootechniki ustanowiony na mocy decyzji 77/505/EWG. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

W przypadku, gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmie projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011, w związku z jego art. 5.

*Artykuł 63***Środki przejściowe dotyczące daty przyjęcia niektórych aktów wykonawczych**

Komisja przyjmuje akty wykonawcze, o których mowa w art. 7 ust. 5 i art. 30 ust. 10 do dnia 1 maja 2017 r. Zgodnie z art. 69 te akty wykonawcze obowiązują od dnia 1 listopada 2018 r.

ROZDZIAŁ XIII

Przepisy końcowe*Artykuł 64***Uchylenia i środki przejściowe**

1. Dyrektywy 87/328/EWG, 88/661/EWG, 89/361/EWG, 90/118/EWG, 90/119/EWG, 90/427/EWG, 91/174/EWG, 94/28/WE i 2009/157/WE oraz decyzja 96/463/WE tracą moc.
2. Odesłania do uchylonych dyrektyw oraz do uchylonej decyzji traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia i odczytuje zgodnie z tabelą korelacji zamieszczoną w załączniku VII niniejszego rozporządzenia.
3. Art. 8 ust. 1 dyrektywy 90/427/EWG nadal ma zastosowanie do dnia 21 kwietnia 2021 r.
4. Organizacje hodowców, organizacje hodowlane, stowarzyszenia hodowców, prywatne przedsiębiorstwa, inne organizacje lub stowarzyszenia zatwierdzone lub uznane zgodnie z uchylonymi aktami, o których mowa w ust. 1, uważa się za uznane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem; pod każdym innym względem podlegają one przepisom przewidzianym w niniejszym rozporządzeniu.
5. Programy hodowlane prowadzone przez podmioty, o których mowa w ust. 4, uważa się za zatwierdzone zgodnie z niniejszym rozporządzeniem; pod każdym innym względem podlegają one przepisom przewidzianym w niniejszym rozporządzeniu.
6. W przypadku gdy podmioty, o których mowa w ust. 4, prowadzą już programy hodowlane w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie, w którym podmioty te zatwierdzono lub uznano na mocy uchylonych aktów, o których mowa w ust. 1, podmioty te informują właściwy organ, który je zatwierdził lub uznał, o tej działalności.

Właściwy organ, o którym mowa w akapicie pierwszym, informuje odnośny właściwy organ tego innego państwa członkowskiego o prowadzeniu tej działalności.

7. W przypadku gdy przed dniem 19 lipca 2016 r. podmiot, o którym mowa w ust. 4, prowadzi, zgodnie z uchylonymi aktami, o których mowa w ust. 1, księgę hodowlaną zawierającą konkretną sekcję, w której wpisywane są zwierzęta hodowlane czystorasowe z gatunku świń z innego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego posiadające cechy szczególnie odróżniające je od populacji tej rasy objętej programem hodowlanym realizowanym przez ten podmiot, podmiot ten może nadal prowadzić tę konkretną sekcję.

Artykuł 65

Zmiany rozporządzenia (UE) nr 652/2014

W art. 30 rozporządzenia (UE) nr 652/2014 wprowadza się następujące zmiany:

1) nagłówek otrzymuje brzmienie:

„Laboratoria i ośrodki referencyjne Unii Europejskiej”;

2) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dotacje mogą być udzielane laboratoriom referencyjnym Unii Europejskiej, o których mowa w art. 32 rozporządzenia (WE) nr 882/2004, oraz ośrodkom referencyjnym Unii Europejskiej, o których mowa w art. 29 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 (*), w odniesieniu do wydatków ponoszonych przez nie w celu wdrożenia programów prac zatwierdzanych przez Komisję.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie zootechnicznych i genealogicznych warunków dotyczących hodowli zwierząt hodowlanych czystorasowych i mieszańców świń, handlu nimi i wprowadzania ich na terytorium Unii oraz handlu ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu i jego wprowadzania na terytorium Unii oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 652/2014, dyrektywy Rady 89/608/EWG i 90/425/EWG i uchylające niektóre akty w dziedzinie hodowli zwierząt (»rozporządzenie w sprawie hodowli zwierząt«) (Dz.U. L 171 z 29.6.2016, s. 66).”;

3) ust. 2 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) koszty personelu, bez względu na jego status, bezpośrednio zaangażowanego w działania, które te laboratoria lub centra prowadzą w charakterze laboratoriów lub ośrodków referencyjnych Unii Europejskiej.”.

Artykuł 66

Zmiany dyrektywy 89/608/EWG

W dyrektywie 89/608/EWG wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Dyrektywa Rady 89/608/EWG z dnia 21 listopada 1989 r. w sprawie wzajemnej pomocy między władzami administracyjnymi państw członkowskich i współpracy między państwami członkowskimi a Komisją w celu zapewnienia prawidłowego stosowania ustawodawstwa dotyczącego spraw weterynaryjnych”;

2) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 1

Niniejsza dyrektywa określa sposoby współpracy właściwych organów odpowiedzialnych w państwach członkowskich za monitorowanie ustawodawstwa regulującego zagadnienia weterynaryjne z ich odpowiednikami w pozostałych państwach członkowskich i właściwymi departamentami Komisji w celu zapewnienia stosowania tego ustawodawstwa”;

3) w art. 2 ust. 1 skreśla się tiret drugie;

4) w art. 4 ust. 1 tiret pierwsze otrzymuje brzmienie:

„— przekazują władzom wnioskującym wszystkie informacje, atestacje, dokumenty lub poświadczony ich kopie, które posiada lub może uzyskać w sposób opisany w ust. 2, które są takie, że umożliwiają sprawdzenie, czy wypełnione zostały przepisy ustanowione w ustawodawstwie regulującym zagadnienia weterynaryjne.”;

5) w art. 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na wniosek władz wnioskujących władze współpracujące, przestrzegając prawa obowiązującego w państwie członkowskim, w którym mają swoją siedzibę, zawiadamiają władze wnioskujące o wszystkich instrumentach lub decyzjach, które pochodzą od właściwych organów i dotyczą stosowania ustawodawstwa regulującego zagadnienia weterynaryjne.”;

6) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 7

Na wniosek władz wnioskujących władze współpracujące dostarczają władzom wnioskującym wszelkich stosownych informacji znajdujących się w ich posiadaniu lub które uzyskują zgodnie z art. 4 ust. 2, w szczególności w formie sprawozdań i innych dokumentów lub uwierzytelnionych kopii lub wyciągów z takich sprawozdań lub dokumentów, dotyczących rzeczywiście ujawnionych operacji, które wydają się władzom wnioskującym sprzeczne z ustawodawstwem regulującym zagadnienia weterynaryjne.”;

7) w art. 8 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku gdy uznają to za przydatne w związku z przestrzeganiem ustawodawstwa regulującego zagadnienia weterynaryjne, właściwe organy każdego państwa członkowskiego:

- a) w możliwym zakresie prowadzą obserwację, o której mowa w art. 6, lub powodują prowadzenie takiej obserwacji;
- b) gdy tylko to możliwe, przekazują zainteresowanym właściwym władzom innych państw członkowskich wszelkie dostępne informacje, w szczególności w formie sprawozdań i innych dokumentów lub uwierzytelnionych kopii lub wyciągów z takich sprawozdań lub dokumentów, dotyczące operacji, które są lub wydają się być sprzeczne z ustawodawstwem regulującym zagadnienia weterynaryjne, a w szczególności te odnoszące się do środków i metod zastosowanych przy prowadzeniu takich operacji.”;

8) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 9

1. Właściwe władze każdego państwa członkowskiego przekazują Komisji, gdy tylko będą im dostępne:

- a) wszelkie informacje, które uznają za przydatne, dotyczące:
  - towarów, które są lub co do których podejrzewa się że są przedmiotem transakcji sprzecznych z ustawodawstwem regulującym zagadnienia weterynaryjne,
  - metod lub wykorzystywanych procesów lub co do których istnieje podejrzenie, że są stosowane w celu naruszenia tego ustawodawstwa;
- b) wszelkie informacje dotyczące braków lub luk w tym ustawodawstwie, których wykorzystanie zostało ujawnione lub sugerowane.

2. Komisja przekazuje właściwym władzom państw członkowskich wszelkie informacje, gdy tylko będą jej dostępne, które umożliwiają przestrzeganie ustawodawstwa regulującego zagadnienia weterynaryjne.”;

9) w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku gdy właściwe władze państw członkowskich dowiedzą się o działaniach, które są lub wydają się być sprzeczne z przepisami regulującymi zagadnienia weterynaryjne i które są szczególnie ważne na poziomie Unii, w szczególności.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Informacje dotyczące osób fizycznych lub prawnych są przekazywane, jak określono w ust. 1, tylko w zakresie ściśle niezbędnym dla umożliwienia odnotowania operacji, które są sprzeczne z ustawodawstwem regulującym zagadnienia weterynaryjne.”;

10) w art. 11 formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„Komisja i państwa członkowskie, na zebraniach Stałego Komitetu Weterynaryjnego”;

11) w art. 15 ust. 2 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„2. Ust. 1 nie uniemożliwia użycia informacji uzyskanych zgodnie z niniejszą dyrektywą we wszelkich postępowaniach sądowych lub postępowaniach wszczętych następnie w związku z nieprzestrzeganiem ustawodawstwa regulującego zagadnienia weterynaryjne lub w związku z zapobieganiem i ujawnieniem nieprawidłowości ze szkodą dla finansów Unii.”.

Artykuł 67

Zmiany dyrektywy 90/425/EWG

W dyrektywie 90/425/EWG wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Dyrektywa Rady 90/425/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. dotycząca kontroli weterynaryjnych mających zastosowanie w handlu wewnątrzunijnym niektórymi żywymi zwierzętami i produktami w perspektywie wprowadzenia rynku wewnętrznego”;

2) w art. 1 skreśla się akapit drugi;

3) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) skreśla się pkt 2;

b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) »właściwe władze« oznacza władze centralne państwa członkowskiego właściwe dla przeprowadzania kontroli weterynaryjnych lub każde władze, którym przekazano tę kompetencję”;

4) w art. 3 ust. 1 lit. d) akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Świadectwa te lub dokumenty, wystawiane przez urzędowego lekarza weterynarii odpowiedzialnego za gospodarstwo, centrum lub organizację pochodzenia muszą towarzyszyć zwierzętom i produktom do ich miejsca przeznaczenia”;

5) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) właściciele bydła i produktów, o których mowa w art. 1, spełniają krajowe lub unijne wymagania zdrowotne, o których mowa w niniejszej dyrektywie, na wszystkich etapach produkcji i handlu”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. państwa członkowskie wysyłające podejmą właściwe środki w celu nałożenia kar za każde naruszenie przepisów weterynaryjnych przez osoby fizyczne lub prawne w przypadku, gdy zostanie stwierdzone naruszenie zasad unijnych, w szczególności gdy zostanie stwierdzone, że świadectwa, dokumenty lub znak identyfikacyjny nie odpowiadają statusowi zwierząt lub ich gospodarstwom pochodzenia lub rzeczywistej charakterystyce produktów.”;

6) uchyla się art. 19;

7) w załączniku A uchyla się rozdział II.

*Artykuł 68***Transpozycja**

Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 66 i 67 do dnia 1 listopada 2018 r. Niezwłocznie przekazują one Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszego rozporządzenia lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Przepisy te zawierają także wskazanie, że w istniejących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odniesienia do dyrektyw uchylonych niniejszym rozporządzeniem należy odczytywać jako odniesienia do niniejszego rozporządzenia. Metody dokonywania takiego odniesienia i formułowania takiego wskazania określane są przez państwa członkowskie.

*Artykuł 69***Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 listopada 2018 r.

Art. 65 stosuje się od dnia 19 lipca 2016 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 8 czerwca 2016 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

A.G. KOENDERS

Przewodniczący

_____

ZAŁĄCZNIK I

UZNAWANIE ZWIĄZKÓW HODOWCÓW I PRZEDSIĘBIORSTW HODOWLANYCH ORAZ ZATWIERDZANIE PROGRAMÓW HODOWLANYCH, O KTÓRYCH MOWA W ROZDZIALE II

CZĘŚĆ 1

Wymogi dotyczące uznawania związków hodowców i przedsiębiorstw hodowlanych, o których mowa w art. 4 ust. 3 lit. b)

- A. Stowarzyszenia hodowców, organizacje hodowlane, prywatne przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zamkniętych systemach produkcji oraz podmioty publiczne muszą:
1. mieć osobowość prawną zgodnie z prawodawstwem obowiązującym w państwie członkowskim, w którym został złożony wniosek o uznanie;
  2. dysponować wystarczającą liczbą wykwalifikowanych członków personelu oraz odpowiednimi pomieszczeniami i sprzętem, aby skutecznie wdrażać programy hodowlane, o zatwierdzenie których zamierają się ubiegać zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12;
  3. posiadać zdolność przeprowadzania kontroli niezbędnych do ewidencjonowania rodowodów zwierząt hodowlanych, które mają zostać objęte tymi programami hodowlanymi;
  4. posiadać, w odniesieniu do każdego programu hodowlanego, wystarczająco dużą populację zwierząt hodowlanych na obszarach geograficznych, które mają zostać objęte tymi programami hodowlanymi;
  5. posiadać zdolność generowania – lub posiadać dane już wygenerowane dla nich – oraz wykorzystywania danych zgromadzonych na temat zwierząt hodowlanych, które są niezbędne do realizacji tych programów hodowlanych.
- B. Poza wymogami, o których mowa w pkt A:
1. stowarzyszenia hodowców, organizacje hodowlane i podmioty publiczne muszą:
    - a) posiadać odpowiednią liczbę hodowców uczestniczących w każdym z ich programów hodowlanych;
    - b) przyjąć regulamin:
      - (i) regulujący rozstrzyganie sporów z hodowcami uczestniczącymi w ich programach hodowlanych;
      - (ii) zapewniający równe traktowanie hodowców uczestniczących w ich programach hodowlanych;
      - (iii) określający prawa i obowiązki hodowców uczestniczących w ich programach hodowlanych oraz prawa i obowiązki związku hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlanego;
      - (iv) określający prawa i obowiązki hodowców będących członkami w przypadkach, gdy przewiduje się członkostwo hodowców.
  2. Żadne z postanowień regulaminu, o którym mowa w pkt 1 lit. b), nie może uniemożliwiać hodowcom uczestniczącym w programach hodowlanych:
    - a) korzystania ze swobody w zakresie selekcji i hodowli swoich zwierząt hodowlanych;
    - b) wpisywania potomstwa tych zwierząt hodowlanych do ksiąg hodowlanych lub rejestrowania ich w rejestrach hodowlanych zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale IV niniejszego rozporządzenia;
    - c) posiadania prawa własności swoich zwierząt hodowlanych.

CZĘŚĆ 2

Wymogi dotyczące zatwierdzania programów hodowlanych realizowanych przez związki hodowców i przedsiębiorstwa hodowlane, o których mowa w art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, w art. 12

1. Program hodowlany, o którym mowa w art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, w art. 12, musi zawierać:
  - a) informacje o jego celu, którym jest zachowanie rasy, doskonalenie rasy, linii lub krzyżówki, tworzenie nowej rasy, linii lub krzyżówki, odtworzenie rasy, lub połączenie tych celów;
  - b) nazwę rasy w przypadku zwierząt hodowlanych czystorasowych lub – w przypadku mieszańców świni – nazwę rasy, linii lub krzyżówki, objętych programem hodowlanym, w celu uniknięcia pomyłek w przypadku podobnych zwierząt hodowlanych innych ras, linii lub krzyżówek wpisanych do innych istniejących ksiąg hodowlanych lub zarejestrowanych w innych rejestrach hodowlanych;
  - c) w przypadku zwierząt hodowlanych czystorasowych – szczegółową charakterystykę rasy, która jest objęta programem hodowlanym, w tym wskazanie jej podstawowych cech;
  - d) w przypadku mieszańców świni – szczegółową charakterystykę rasy, linii lub krzyżówki objętych programem hodowlanym;
  - e) informacje o obszarze geograficznym, na którym jest lub ma być realizowany;
  - f) informacje o systemie identyfikacji zwierząt hodowlanych, który ma zapewnić wpisywanie tych zwierząt do księgi hodowlanej lub rejestrację w rejestrze hodowlanym tylko w przypadku, gdy są zidentyfikowane indywidualnie i zgodnie z prawem Unii dotyczącym zdrowia zwierząt odnoszącymi się do identyfikacji i rejestracji zwierząt danego gatunku;
  - g) informacje o systemie ewidencjonowania rodowodów zwierząt hodowlanych czystorasowych wpisanych lub zarejestrowanych i kwalifikujących się do wpisania do ksiąg hodowlanych lub rodowodów mieszańców świni zarejestrowanych w rejestrach hodowlanych;
  - h) cele programu hodowlanego w zakresie selekcji i hodowli, ze wskazaniem celów głównych tego programu hodowlanego, oraz, w stosownych przypadkach, szczegółowych kryteriów oceny związanych z tymi celami w zakresie selekcji zwierząt hodowlanych;
  - i) w przypadku zakładania nowej rasy lub w przypadku odtworzenia rasy, zgodnie z art. 19 – informacje obejmujące szczegóły dotyczące okoliczności uzasadniających ustanowienie tej nowej rasy lub jej odtworzenie;
  - j) w przypadkach gdy program hodowlany wymaga oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej:
    - (i) informacje na temat systemów wykorzystywanych do generowania, rejestracji, przekazywania i wykorzystywania wyników oceny wartości użytkowej;
    - (ii) informacje na temat systemów wykorzystywanych do przeprowadzania oceny genetycznej oraz, w stosownych przypadkach, do oceny genomowej zwierząt hodowlanych;
  - k) w przypadku stworzenia sekcji dodatkowych lub podziału sekcji głównej księgi hodowlanej na klasy – zasady podziału księgi hodowlanej i kryteria lub procedury dotyczące rejestrowania zwierząt w tych sekcjach lub klasyfikowania ich do tych klas;
  - l) w przypadku gdy związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane zleca konkretne czynności techniczne odnoszące się do zarządzania swoim programem hodowlanym osobom trzecim, zgodnie z art. 8 ust. 4 – informacje o tych czynnościach, a także nazwę i dane kontaktowe wyznaczonych osób trzecich;
  - m) w przypadku gdy związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane zamierza skorzystać z odstępstwa przewidzianego w art. 31 ust. 1 – informacje o centrum pozyskiwania lub przechowywania nasienia lub zespole pozyskiwania lub produkcji zarodków wydającym świadectwa zootechniczne i informacje o warunkach wydawania tych świadectw zootechnicznych;
  - n) w przypadku gdy przedsiębiorstwo hodowlane postanowi podać informacje na temat wyników oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej, wad genetycznych i szczególnych cech genetycznych w świadectwie zootechnicznym wydawanym dla swoich mieszańców świni i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu, zgodnie z art. 30 ust. 8 – informacje o tej decyzji.

2. Program hodowlany musi obejmować wystarczająco dużą populację zwierząt hodowlanych oraz wystarczającą liczbę hodowców na obszarze geograficznym, na którym jest lub ma być prowadzony.

CZĘŚĆ 3

Dodatkowe wymogi dla związków hodowców zakładających lub prowadzących księgi hodowlane dla zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych

1. W uzupełnieniu do wymogów określonych w części 2 pkt 1 lit. f), zwierzęta hodowlane czystorasowe z rodziny koniowatych wpisywane są do księgi hodowlanej jedynie wówczas, jeżeli są one identyfikowane poprzez świadectwo pokrycia oraz, jeżeli wymaga tego program hodowlany, jako „źrebię przed odłączeniem od matki”.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego, państwo członkowskie lub – jeżeli to państwo tak postanowi – jego właściwy organ mogą zezwolić związkowi hodowców na wpisanie zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych do księgi hodowlanej prowadzonej przez ten związek hodowców w przypadku, gdy zwierzęta te identyfikuje się za pomocą jakiegokolwiek innej odpowiedniej metody zapewniającej przynajmniej taki sam stopień pewności, co świadectwo pokrycia, takiej jak kontrola pochodzenia oparta na analizie DNA lub analizie ich grupy krwi, pod warunkiem że zezwolenie takie jest zgodne z zasadami ustanowionymi przez związek hodowców, który prowadzi księgę hodowlaną pochodzenia dla tej rasy.

2. W uzupełnieniu do wymogów określonych w części 2, programy hodowlane zatwierdzone zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, realizowane w odniesieniu do zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych obejmują:

- a) w stosownych przypadkach, warunki wpisu do sekcji głównej księgi hodowlanej zwierząt hodowlanych czystorasowych należących do innej rasy lub do konkretnej linii ogierów lub rodziny klaczy w obrębie tej innej rasy;
- b) w przypadku gdy ten program hodowlany zakazuje stosowania jednej lub większej liczby technik rozrodu lub ogranicza ich stosowanie, bądź zakazuje lub ogranicza wykorzystywanie zwierząt hodowlanych czystorasowych do jednej lub większej liczby technik rozrodu, zgodnie z art. 21 ust. 2 – informacje o tym zakazie lub ograniczeniu;
- c) zasady dotyczące wydawania świadectw pokrycia, innych odpowiednich metod, o których mowa w pkt 1, a w przypadkach, gdy jest to wymagane w programie hodowlanym, dotyczące identyfikacji jako „źrebięcia przed odłączeniem od matki”.

3. W uzupełnieniu do wymogów określonych w części 1 i 2 do zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych stosuje się następujące szczególne wymogi:

- a) w przypadku gdy związek hodowców przedkłada właściwemu organowi oświadczenie, że założona przez niego księga hodowlana jest księgą hodowlaną pochodzenia rasy objętej jego programem hodowlanym, ten związek hodowców musi:
  - (i) dysponować danymi historycznymi dotyczącymi założenia księgi hodowlanej oraz podać do publicznej wiadomości zasady tego programu hodowlanego;
  - (ii) wykazać, że w momencie złożenia wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1, nie wiadomo o istnieniu innego związku hodowców lub podmiotu zajmującego się hodowlą uznanego w tym samym lub innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim, który założył księgę hodowlaną dla tej samej rasy oraz prowadzi program hodowlany w odniesieniu do tej rasy oparty na zasadach, o których mowa w ppkt (i);
  - (iii) ściśle współpracować ze związkami hodowców, o których mowa w lit. b), w szczególności informować w sposób przejrzysty i terminowy te związki hodowców o wszelkich zmianach zasad, o których mowa w ppkt (i);
  - (iv) w stosownych przypadkach, ustanowić niedyskryminacyjne zasady prowadzenia swojej działalności w odniesieniu do ksiąg hodowlanych założonych dla tej samej rasy przez podmioty zajmujące się hodowlą, które nie zostały włączone do wykazu przewidzianego w art. 34;
- b) w przypadku gdy związek hodowców przedkłada właściwemu organowi oświadczenie, że założona przez niego księga hodowlana jest filialną księgą hodowlaną dla rasy objętej jego programem hodowlanym, ten związek hodowców musi:
  - (i) włączyć do swojego programu hodowlanego zasady ustanowione przez związek hodowców, o którym mowa w lit. a), który prowadzi księgę hodowlaną pochodzenia tej samej rasy;

- (ii) podać do publicznej wiadomości informacje na temat stosowania zasad, o których mowa w ppkt (i), oraz ich źródło;
  - (iii) wdrożyć mechanizmy w celu zapewnienia niezbędnego dostosowania zasad określonych w jego programie hodowlanym, o którym mowa w art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, w art. 12, do zmian wprowadzonych w tych zasadach przez związek hodowców, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu, który prowadzi księgę hodowlaną pochodzenia tej rasy.
4. Do wymogów w zakresie uznawania związków hodowców zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych zastosowanie mają następujące odstępstwa:
- a) na zasadzie odstępstwa od części 1 pkt B pkt 1 lit. b), w przypadku gdy dla jednej rasy na terytoriach wymienionych w załączniku VI istnieje kilka związków hodowców, które prowadzą księgi hodowlane dla tej rasy oraz w przypadku gdy ich programy hodowlane, o których mowa w art. 8 ust. 3, obejmują łącznie całość terytoriów wymienionych w załączniku VI, regulamin, o którym mowa w części 1 pkt B pkt 1 lit. b), ustanowiony przez te związki hodowców:
    - (i) może stanowić, że zwierzęta hodowlane czystorasowe z rodziny koniowatych tej rasy muszą być urodzone na określonym terytorium wymienionym w załączniku VI, aby kwalifikować się do wpisania do księgi hodowlanej tej rasy do celów deklaracji urodzeń;
    - (ii) ma zapewnić, aby ograniczenie przewidziane w ppkt (i) nie miało zastosowania do wpisu do księgi hodowlanej tej rasy do celów rozrodu;
  - b) na zasadzie odstępstwa od pkt 3 lit. a) niniejszej części, w przypadku gdy zasady programu hodowlanego zostały ustanowione wyłącznie przez organizację międzynarodową działającą w skali globalnej oraz w przypadku gdy w państwie członkowskim nie istnieje związek hodowców ani w państwie trzecim nie istnieje podmiot zajmujący się hodowlą, który prowadzi księgę hodowlaną pochodzenia tej rasy, właściwy organ w państwie członkowskim może uznać związki hodowców prowadzące filialną księgę hodowlaną dla tej rasy, pod warunkiem że określą one cele i kryteria, o których mowa w części 2 pkt 1 lit. h), zgodne z zasadami ustanowionymi przez tę międzynarodową organizację oraz że zasady te:
    - (i) zostaną udostępnione przez ten związek hodowców właściwemu organowi, o którym mowa w art. 4 ust. 3, do celów weryfikacji;
    - (ii) zostaną włączone do programu hodowlanego tego związku hodowców;
  - c) na zasadzie odstępstwa od pkt 3 lit. b) niniejszej części, związek hodowców prowadzący filialną księgę hodowlaną może ustanowić dodatkowe klasy według cech, pod warunkiem że zwierzęta hodowlane czystorasowe z rodziny koniowatych wpisane do klas w sekcji głównej księgi hodowlanej pochodzenia rasy lub innych filialnych ksiąg hodowlanych rasy mogą zostać wpisane do odpowiednich klas sekcji głównej tej filialnej księgi hodowlanej.
-

ZAŁĄCZNIK II

WPISYWANIE DO KSIĄG HODOWLANYCH I REJESTROWANIE W REJESTRACH HODOWLANYCH, O KTÓRYM MOWA W ROZDZIALE IV

CZĘŚĆ 1

Wpisywanie zwierząt hodowlanych czystorasowych do ksiąg hodowlanych i rejestrowanie zwierząt w sekcjach dodatkowych

ROZDZIAŁ I

Wpisywanie zwierząt hodowlanych czystorasowych do sekcji głównej

1. Wymogi, o których mowa w art. 18 ust. 1, są następujące:
  - a) zwierzę musi spełniać następujące kryteria pochodzenia:
    - (i) w przypadku gatunków bydła, świń, owiec i kóz zwierzę musi pochodzić od rodziców i dziadków, którzy zostali wpisani do sekcji głównej księgi hodowlanej dla tej samej rasy;
    - (ii) w przypadku gatunków z rodziny koniowatych zwierzę musi pochodzić od rodziców, którzy zostali wpisani do sekcji głównej księgi hodowlanej dla tej samej rasy;
  - b) zwierzę musi mieć rodowód ustalony zgodnie z zasadami określonymi w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12;
  - c) zwierzę musi być identyfikowane zgodnie z prawem Unii dotyczącym zdrowia zwierząt odnoszącym się do identyfikacji i rejestracji zwierząt danego gatunku oraz zasadami określonymi w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, art. 12;
  - d) w przypadku handlu zwierzęciem lub wprowadzenia go na terytorium Unii oraz w przypadku gdy zwierzę to ma zostać wpisane do księgi hodowlanej lub w niej zarejestrowane w celu wpisu, zwierzęciu temu musi towarzyszyć świadectwo zootechniczne wydane zgodnie z art. 30;
  - e) w przypadku gdy zwierzę pochodzi z materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu będącego przedmiotem handlu lub wprowadzonego na terytorium Unii oraz w przypadku gdy zwierzę to ma zostać wpisane do księgi hodowlanej lub w niej zarejestrowane w celu wpisu, temu materiałowi biologicznemu wykorzystywanemu do rozrodu musi towarzyszyć świadectwo zootechniczne wydane zgodnie z art. 30.
2. Na zasadzie odstępstwa od pkt 1 lit. a) ppkt (ii) niniejszego rozdziału, związek hodowców realizujący program hodowlany w odniesieniu do zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych może wpisać do sekcji głównej swojej księgi hodowlanej zwierzę hodowlane czystorasowe z rodziny koniowatych:
  - a) które, w przypadku krzyżowania, jest wpisane do sekcji głównej księgi hodowlanej dla innej rasy, pod warunkiem że ta inna rasa oraz kryteria wpisywania tego zwierzęcia hodowlanego czystorasowego zostały określone w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, w art. 12; lub
  - b) które, w przypadku hodowli w obrębie linii, należy do konkretnej linii ogierów lub rodziny kłaczy innej rasy, pod warunkiem że te linie i rodziny oraz kryteria wpisu tego zwierzęcia hodowlanego czystorasowego zostały określone w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, w art. 12.
3. W uzupełnieniu przepisów określonych w pkt 1 lit. c) niniejszego rozdziału, związek hodowców, który wpisuje do swojej księgi hodowlanej zwierzę hodowlane czystorasowe z rodziny koniowatych, które zostało już wpisane do księgi hodowlanej założonej przez inny związek hodowców realizujący program hodowlany zatwierdzony zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, art. 12, wpisuje to zwierzę hodowlane czystorasowe pod numerem identyfikacyjnym przypisanym mu zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/429, co zapewnia niepowtarzalność i ciągłość identyfikacji tego zwierzęcia oraz – o ile dwa związki hodowców, których to dotyczy, nie uzgodniły inaczej – pod tym samym imieniem, z podaniem, zgodnie z międzynarodowymi porozumieniami dla danej rasy, kodu państwa, w którym zwierzę się urodziło.

ROZDZIAŁ II

Rejestrowanie zwierząt w sekcjach dodatkowych

1. Warunki, o których mowa w art. 20 ust. 1, są następujące:
  - a) zwierzę musi być identyfikowane zgodnie z prawem Unii dotyczącym zdrowia zwierząt odnoszącym się do identyfikacji i rejestracji zwierząt danych gatunków oraz zasadami określonymi w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12;
  - b) zwierzę musiało zostać uznane przez związek hodowców za zgodne z charakterystyką rasy, o której mowa w załączniku I część 2 pkt 1 lit. c);
  - c) w stosownych przypadkach, zwierzę musi spełniać przynajmniej minimalne wymogi wartości użytkowej określone w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, dla cech, pod kątem których zwierzęta hodowlane czystorasowe wpisywane do sekcji głównej są badane zgodnie z załącznikiem III.
2. Związek hodowców może stosować różne wymogi dotyczące zgodności z charakterystyką rasy, o której mowa w pkt 1 lit. b) niniejszego rozdziału, lub wymogami w zakresie wartości użytkowej, o których mowa w pkt 1 lit. c) niniejszego rozdziału, w zależności od tego, czy dane zwierzę:
  - a) należy do danej rasy, chociaż jego pochodzenie nie jest znane; lub
  - b) pochodzi z programu krzyżowania wymienionego w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12.

ROZDZIAŁ III

Podniesienie statusu potomstwa zwierząt zarejestrowanych w sekcjach dodatkowych poprzez wpisanie do sekcji głównej

1. Warunki, o których mowa w art. 20 ust. 2, są następujące:
  - a) w przypadku gatunków bydła, świń, owiec i kóz, samica musi pochodzić od:
    - (i) matki i babki ze strony matki, które są zarejestrowane w sekcji dodatkowej księgi hodowlanej tej samej rasy, zgodnie z art. 20 ust. 1;
    - (ii) ojca i obu dziadków, którzy są wpisani do sekcji głównej księgi hodowlanej tej samej rasy.Zwierzę z pierwszego pokolenia potomstwa pochodzącego od samicy, o której mowa w zdaniu wprowadzającym akapitu pierwszego, oraz od samca zwierzęcia hodowlanego czystorasowego wpisanego do sekcji głównej księgi hodowlanej tej samej rasy postrzega się również jako zwierzę hodowlane czystorasowe i wpisuje do księgi hodowlanej lub w niej rejestruje oraz kwalifikuje się do wpisu w sekcji głównej tej księgi hodowlanej;
  - b) w przypadku koniowatych, zwierzę musi spełniać warunki wpisu do sekcji głównej w przypadku samców i samic pochodzących od zwierząt zarejestrowanych w sekcji dodatkowej, jak określono w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12.
2. Na zasadzie odstępstwa od pkt 1 niniejszego rozdziału oraz pkt 1 lit. a) ppkt (i) rozdziału I, państwo członkowskie lub – jeżeli to państwo tak postanowi, jego właściwy organ, o którym mowa w art. 4 ust. 3 – mogą zezwolić związkowi hodowców realizującemu program hodowlany w odniesieniu do zwierząt hodowlanych czystorasowych zagrożonych ras gatunków bydła, świń, owiec, kóz lub wytrzymałych ras owiec na wpisanie do sekcji głównej swojej księgi hodowlanej zwierzęcia pochodzącego od rodziców i dziadków wpisanych do sekcji głównej lub zarejestrowanych w sekcji dodatkowej księgi hodowlanej dla tej rasy.

Państwo członkowskie lub – jeżeli to państwo tak postanowi – jego właściwy organ zezwalający związkowi hodowców na skorzystanie z tego odstępstwa zapewniają, aby:

- a) ten związek hodowców uzasadnił potrzebę skorzystania z tego odstępstwa, w szczególności wykazując brak samców hodowlanych czystorasowych tej rasy dostępnych do celów hodowlanych;

- b) ten związek hodowców stworzył przynajmniej jedną lub większą liczbę sekcji dodatkowych w swojej księdze hodowlanej;
- c) zasady, w oparciu o które związek hodowców wpisuje zwierzęta do sekcji głównej lub rejestruje w sekcjach dodatkowych tej księgi hodowlanej, były określone w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12.

Państwa członkowskie korzystające z tego odstępstwa podają do publicznej wiadomości informację, dla których ras przyznano takie odstępstwo w wykazie, o którym mowa w art. 7.

CZĘŚĆ 2

Rejestracja mieszańców świni w rejestrach hodowlanych

Wymogi, o których mowa w art. 23, są następujące:

- a) mieszaniec świni musi pochodzić od rodziców i dziadków wpisanych do ksiąg hodowlanych lub zarejestrowanych w rejestrach hodowlanych;
- b) mieszaniec świni musi być identyfikowany po urodzeniu zgodnie z prawem Unii dotyczącym zdrowia zwierząt odnoszącym się do identyfikacji i rejestracji zwierząt z gatunku świń oraz zasadami określonymi w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12;
- c) pochodzenie mieszańca świni musi zostać ustalone zgodnie z zasadami określonymi w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12;
- d) mieszańcowi świni musi towarzyszyć, jeżeli jest to wymagane, świadectwo zootechniczne wydane zgodnie z art. 30.

ZAŁĄCZNIK III

OCENA WARTOŚCI UŻYTKOWEJ I OCENA GENETYCZNA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 25

CZĘŚĆ 1

Wymogi ogólne

W przypadku gdy związki hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlane, lub osoby trzecie wyznaczone przez te związki hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlane zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b) przeprowadzają ocenę wartości użytkowej lub ocenę genetyczną, określają i wykorzystują one metody oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej, które są naukowo dopuszczalne zgodnie z ustalonymi zasadami zootechnicznymi i które w stosownych przypadkach uwzględniają:

- a) zasady i normy ustanowione przez odpowiednie ośrodki referencyjne Unii Europejskiej, o których mowa w art. 29 ust. 1; lub
- b) w przypadku braku takich zasad i norm – zasady ustalone przez ICAR.

CZĘŚĆ 2

Wymogi w zakresie oceny wartości użytkowej

1. Ocenę wartości użytkowej prowadzi się w oparciu o jeden lub większą liczbę poniższych systemów oceny wartości użytkowej opracowany zgodnie z metodami, o których mowa w części 1:
  - a) ocena wartości użytkowej własnej zwierząt hodowlanych lub ocena wartości użytkowej zwierząt hodowlanych na podstawie ich potomstwa, rodzeństwa lub krewnych w linii bocznej przeprowadzona w stacjach oceny;
  - b) ocena wartości użytkowej własnej zwierząt hodowlanych lub ocena wartości użytkowej zwierząt hodowlanych na podstawie ich potomstwa, rodzeństwa, krewnych w linii bocznej i innych krewnych przeprowadzona w gospodarstwie;
  - c) ocena wartości użytkowej poprzez gromadzenie danych z gospodarstw, punktów sprzedaży, rzeźni lub od innych podmiotów;
  - d) ocena wartości użytkowej grup rówieśnic/rówieśników zwierząt hodowlanych (równoczesne porównanie grup);
  - e) wszelkie inne systemy oceny wartości użytkowej prowadzonej w oparciu o metody, o których mowa w części 1.

Systemy oceny wartości użytkowej określa się w taki sposób, aby możliwe było dokonanie wiarygodnego porównania zwierząt hodowlanych. Potomstwo, rodzeństwo lub zwierzęta w linii bocznej, które mają być oceniane w stacjach oceny lub w gospodarstwach, wybiera się w sposób bezstronny i nie traktuje się ich wybiórczo. W przypadku przeprowadzania oceny w gospodarstwie, zwierzęta hodowlane rozmieszcza się pomiędzy gospodarstwa w sposób umożliwiający wiarygodne porównanie ocenianych zwierząt hodowlanych.

Związki hodowców i przedsiębiorstwa hodowlane dokonujące tej oceny wartości użytkowej w stacjach oceny, określają w procedurze badania, w oparciu o metody, o których mowa w części 1, warunki przyjęcia zwierząt hodowlanych, zakres informacji o tożsamości zwierząt i o odnośnych wynikach wcześniejszych badań zwierząt uczestniczących w ocenie, wymieniają cechy, o których informacje mają być rejestrowane, podają informacje o stosowanych metodach oceny oraz wszelkie inne niezbędne informacje.

2. Związki hodowców i przedsiębiorstwa hodowlane określają w swych programach hodowlanych zatwierdzonych zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, cechy, o których informacje mają być rejestrowane w odniesieniu do celów selekcji określonych w tych programach hodowlanych.
3. W przypadku gdy rejestrowane mają być informacje o cechach produkcji mlecznej, rejestruje się dane dotyczące produkcji mlecznej, cech składu mleka oraz innych istotnych cech określonych w metodach, o których mowa w części 1. Można rejestrować dodatkowe dane dotyczące innych cech mleka lub jakości mleka.
4. W przypadku gdy rejestrowane mają być informacje o cechach produkcji mięsa, rejestruje się dane dotyczące cech produkcji mięsa oraz innych istotnych cech określonych w metodach, o których mowa w części 1. Można rejestrować dodatkowe dane dotyczące innych cech mięsa lub jakości mięsa.

5. W przypadku gdy rejestracji podlegają informacje o innych cechach niż te, o których mowa w pkt 3 i 4 niniejszej części, rejestruje się je zgodnie z metodami, o których mowa w części 1. Mogą one obejmować cechy charakterystyczne dla poszczególnych gatunków i ras, takie jak pokrój ciała, płodność, łatwość porodu, cechy związane ze zdrowiem zwierzęcia, żywotność potomstwa, długowieczność, jakość włókna, zużycie paszy, posłuszeństwo, cechy związane ze zrównoważonym użytkowaniem oraz wszelkie inne istotne cechy w odniesieniu do celów selekcji określonych w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12.
6. Dane zgromadzone na temat cech, o których mowa w pkt 3, 4 i 5, uwzględnia się w ocenie genetycznej tylko wtedy, gdy dane te są generowane w oparciu o system rejestracji informacji o cechach określony w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12.
7. Dla każdej z zarejestrowanych informacji o cechach, o których mowa w pkt 3, 4 i 5, informacje o zastosowanych systemach oceny wartości użytkowej, zastosowanej procedurze oceny oraz, w stosownych przypadkach, zastosowanej metodzie walidacji wyników oceny, określa się w programie hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12.
8. W przypadku przeprowadzania oceny genetycznej cech, o których mowa w pkt 3, 4 i 5, rejestracja informacji o cechach zapewnia, aby pod koniec oceny możliwe było oszacowanie wiarygodności wartości hodowlanych dla tych cech.
9. Zgromadzone dane, o których mowa w pkt 1 lit. c) niniejszej części, mogą zostać zarejestrowane jako informacje o cechach i uwzględnione w ocenie genetycznej wyłącznie wówczas, gdy te dane poddane zostały walidacji w oparciu o metody, o których mowa w części 1.

CZĘŚĆ 3

Wymogi w zakresie oceny genetycznej

1. Ocena genetyczna zwierząt hodowlanych obejmuje istotne cechy produkcyjne i pozaprodukcyjne, o których mowa w części 2, w odniesieniu do celów selekcji określonych w programach hodowlanych zatwierdzonych zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12.
2. Ocena genetyczna obejmuje jedynie cechy, o których mowa w części 2, o których rejestruje się informacje zgodnie z programem hodowlanym zatwierdzonym zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12.
3. Wartości hodowlane zwierząt hodowlanych szacuje się za pomocą metod, o których mowa w części 1, w oparciu o:
  - a) dane o zwierzętach hodowlanych zgromadzone w ramach oceny wartości użytkowej, o której mowa w części 2;
  - b) zgromadzone informacje o genomie zwierząt hodowlanych;
  - c) dane wygenerowane wszelkimi innymi metodami za pomocą metod, o których mowa w części 1; lub
  - d) połączenie informacji i danych, o których mowa w lit. a), b) i c).
4. Metody statystyczne stosowane w ocenie genetycznej muszą być zgodne z metodami, o których mowa w części 1. Te metody statystyczne muszą gwarantować ocenę genetyczną, która jest nieobciążona błędem wpływu głównych efektów środowiskowych i struktury danych, oraz która uwzględnia wszystkie dostępne informacje dotyczące zwierzęcia hodowlanego, jego potomstwa, rodzeństwa, zwierząt w linii bocznej oraz innych krewnych, w zależności od systemu oceny wartości użytkowej.
5. Wiarygodność oszacowanych wartości hodowlanych oblicza się w oparciu o metody, o których mowa w części 1. Przy publikowaniu oszacowanych wartości hodowlanych dla zwierząt hodowlanych wskazuje się wiarygodność opublikowanych wartości hodowlanych oraz datę dokonania oceny.
6. Ocenie genetycznej podlegają samce zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła, których nasienie przeznaczone jest do sztucznego unasienniania. Tej oceny genetycznej głównych cech produkcyjnych w odniesieniu do programu hodowlanego dokonuje się w oparciu o metody, o których mowa w części 1; można również przeprowadzić ocenę genetyczną innych istotnych cech produkcyjnych i pozaprodukcyjnych w oparciu o metody, o których mowa w części 1. W przypadku przeprowadzania oceny genetycznej samców zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła, których nasienie przeznaczone jest do sztucznego unasienniania, w odniesieniu do tych cech, publikuje się wartości hodowlane dla tych cech, z wyjątkiem wartości hodowlanych zwierząt, o których mowa w art. 21 ust. 1 lit. g) (buhaje nieocenione).

7. W przypadku samców zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła, których nasienie przeznaczone jest do sztucznego unasienniania, minimalna wiarygodność wartości hodowlanych musi wynosić przynajmniej:
    - a) w przypadku buhajów należących do ras mlecznych (w tym ras o podwójnym użytkowaniu) – 0,5 dla głównych cech produkcji mlecznej lub dla głównych indeksów złożonych łączących wartości hodowlane oszacowane dla większej liczby cech indywidualnych;
    - b) w przypadku buhajów należących do ras mięsnych (w tym ras o podwójnym użytkowaniu) – 0,3 dla głównych cech produkcji mięsnej lub dla głównych indeksów złożonych łączących wartości hodowlane oszacowane dla większej liczby cech indywidualnych.
  8. Wymogi dotyczące minimalnych wiarygodnych wartości, o których mowa w pkt 7, nie mają zastosowania do samców zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła, które:
    - a) wykorzystuje się do oceny w zakresie limitów ilościowych niezbędnych, aby związek hodowców przeprowadził takie oceny, zgodnie z art. 21 ust. 1 lit. g) (buhaje nieocenione); lub
    - b) uczestniczą w programie hodowlanym wymagającym przeprowadzenia oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej, którego celem jest zachowanie rasy lub zachowanie różnorodności genetycznej w obrębie rasy.
  9. Samce zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła ocenione genomowo uznaje się za zdadne do sztucznego unasienniania, jeżeli ich ocena genomowa jest:
    - a) zwalidowana zgodnie z metodami, o których mowa w części 1, dla każdej genomowo ocenianej cechy;
    - b) poddawana ponownej walidacji dla tych cech w regularnych odstępach czasu i w każdym przypadku, gdy nastąpią znaczne zmiany w ocenie genomowej, ocenie genetycznej albo populacji referencyjnej.
  10. Związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane, lub – na wniosek tego związku hodowców lub przedsiębiorstwa hodowlanego – osoba trzecia wyznaczona przez ten związek hodowców lub przedsiębiorstwo hodowlane zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b), przekazują do publicznej wiadomości informacje o wadach genetycznych i szczególnych cechach genetycznych zwierząt hodowlanych, które mają związek z programem hodowlanym.
-

ZAŁĄCZNIK IV

OŚRODKI REFERENCYJNE UNII EUROPEJSKIEJ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 29

1. Wymogi, o których mowa w art. 29 ust. 4 lit. a)

Ośrodki referencyjne Unii Europejskiej wyznaczone zgodnie z art. 29 muszą:

a) posiadać odpowiednio wykwalifikowany personel:

(i) odpowiednio przeszkolony:

- w zakresie przeprowadzania oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej zwierząt hodowlanych czystorasowych, w przypadku gdy ośrodki te wyznaczone zgodnie z art. 29 ust. 1,
- w zakresie zachowania ras zagrożonych, w przypadku gdy ośrodki te wyznaczone zgodnie z art. 29 ust. 2;

(ii) poinformowany o konieczności przestrzegania poufnego charakteru określonych zagadnień, wyników lub wiadomości; oraz

(iii) posiadający wystarczającą wiedzę na temat działalności badawczej na poziomie krajowym, unijnym i międzynarodowym;

b) posiadać lub mieć dostęp do infrastruktury, wyposażenia i produktów niezbędnych do wykonywania zadań:

- (i) o których mowa w pkt 2, w przypadku gdy ośrodki te wyznaczone zgodnie z art. 29 ust. 1; oraz
- (ii) o których mowa w pkt 3, w przypadku gdy ośrodki te wyznaczone zgodnie z art. 29 ust. 2.

2. Zadania, o których mowa w art. 29 ust. 4 lit. b) ppkt (i), wykonywane przez ośrodki referencyjne Unii Europejskiej wyznaczone zgodnie z art. 29 ust. 1

Ośrodki referencyjne Unii Europejskiej wyznaczone zgodnie z art. 29 ust. 1:

- a) współpracują ze związkami hodowców i osobami trzecimi wyznaczonymi przez związki hodowców zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b) w celu ułatwienia jednolitego stosowania metod oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej zwierząt hodowlanych czystorasowych, o których mowa w art. 25;
- b) informują związki hodowców, osoby trzecie wyznaczone przez te związki hodowców zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b) lub właściwe organy o metodach oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej zwierząt hodowlanych czystorasowych;
- c) dokonują regularnie przeglądu wyników oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej przeprowadzonych przez związki hodowców lub osoby trzecie wyznaczone przez te związki hodowców zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b) oraz danych, na których te wyniki się opierają;
- d) porównują metody oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej zwierząt hodowlanych czystorasowych;
- e) na wniosek Komisji lub państwa członkowskiego:
  - (i) udzielają pomocy w harmonizacji metod oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej zwierząt hodowlanych czystorasowych;
  - (ii) zalecają metody obliczania, które należy zastosować w ocenie wartości użytkowej i ocenie genetycznej zwierząt hodowlanych czystorasowych;
  - (iii) tworzą platformę współpracy do porównywania wyników metod oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej zwierząt hodowlanych czystorasowych stosowanych w państwach członkowskich, w szczególności poprzez:
    - opracowywanie procedur kontroli w zakresie oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej zwierząt hodowlanych czystorasowych przeprowadzanych w państwach członkowskich w celu poprawy porównywalności wyników i efektywności programów hodowlanych,

- przeprowadzanie międzynarodowej oceny zwierząt gospodarskich na podstawie połączonych wyników oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej zwierząt hodowlanych czystorasowych przeprowadzanych w państwach członkowskich i w państwach trzecich,
  - rozpowszechnianie informacji dotyczących wyników tych ocen międzynarodowych,
  - publikowanie wzorów przeliczeniowych i odnośnych informacji, na podstawie których opracowano te wzory;
- f) przekazują dane dotyczące oceny genetycznej zwierząt hodowlanych czystorasowych oraz zapewniają szkolenia w celu wsparcia związków hodowców lub osób trzecich wyznaczonych przez te związki hodowców zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b), uczestniczących w międzynarodowych porównaniach wyników ocen genetycznych;
- g) ułatwiają rozwiązywanie problemów w państwach członkowskich, powstałych w związku z oceną genetyczną zwierząt hodowlanych czystorasowych;
- h) w ramach swoich zadań współpracują z organizacjami uznawanymi na poziomie międzynarodowym;
- i) na żądanie Komisji zapewniają techniczną wiedzę fachową Stałemu Komitetowi ds. Zootechniki.
3. Zadania, o których mowa w art. 29 ust. 4 lit. b) ppkt (ii), wykonywane przez ośrodki referencyjne Unii Europejskiej wyznaczone zgodnie z art. 29 ust. 2

Ośrodki referencyjne Unii Europejskiej wyznaczone zgodnie z art. 29 ust. 2:

- a) współpracują ze związkami hodowców, osobami trzecimi wyznaczonymi przez te związki hodowców zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b), właściwymi organami i innymi organami państw członkowskich w celu ułatwienia zachowania ras zagrożonych lub zachowania różnorodności genetycznej w obrębie tych ras;
- b) informują związki hodowców, osoby trzecie wyznaczone przez te związki hodowców zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b), właściwe organy lub inne organy o metodach stosowanych do zachowania ras zagrożonych lub zachowania różnorodności genetycznej w obrębie tych ras;
- c) na żądanie Komisji:
- (i) opracowują lub harmonizują metody *in situ* i *ex situ* ochrony ras zagrożonych lub zachowania różnorodności genetycznej w obrębie tych ras lub udzielają pomocy w zakresie ich opracowywania lub harmonizacji;
  - (ii) opracowują metody charakterystyki statusu ras zagrożonych w odniesieniu do ich różnorodności genetycznej lub niebezpieczeństwa utraty tych ras dla hodowli lub udzielają pomocy w zakresie ich opracowywania;
  - (iii) zachęcają państwa członkowskie do wymiany informacji dotyczących zachowania ras zagrożonych lub zachowania różnorodności genetycznej w obrębie tych ras;
  - (iv) zapewniają szkolenia w celu wspierania związków hodowców lub osób trzecich wyznaczonych przez te związki hodowców zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b), właściwych organów i innych organów w zakresie zachowania ras zagrożonych i zachowania różnorodności genetycznej w obrębie tych ras;
  - (v) w ramach swoich zadań współpracują z organizacjami europejskimi oraz organizacjami uznawanymi na poziomie międzynarodowym;
  - (vi) w ramach swych zadań zapewniają techniczną wiedzę fachową Stałemu Komitetowi ds. Zootechniki.
-

ZAŁĄCZNIK V

**INFORMACJE, KTÓRE NALEŻY PRZEDSTAWIĆ W ŚWIADECTWACH ZOOTECHNICZNYCH, O KTÓRYCH
MOWA W ROZDZIALE VII**

CZĘŚĆ 1

Wymogi ogólne

W tytule świadectwa zootechnicznego:

- a) wskazuje się, czy zwierzę jest zwierzęciem hodowlanym czystorasowym lub mieszańcem świni, lub czy materiał biologiczny wykorzystywany do rozrodu pochodzi od zwierząt hodowlanych czystorasowych lub mieszańców świni;
- b) podaje się odniesienie do taksonomicznej nazwy gatunku;
- c) podaje się informację, czy przesyłka przeznaczona jest do handlu lub wprowadzenia na terytorium Unii;
- d) podaje się odniesienie do niniejszego rozporządzenia.

CZĘŚĆ 2

**Świadectwa zootechniczne dla zwierząt hodowlanych czystorasowych i ich materiału
biologicznego wykorzystywanego do rozrodu**

ROZDZIAŁ I

Świadectwa zootechniczne, o których mowa w art. 30, dla zwierząt hodowlanych czystorasowych

1. Świadectwa zootechniczne, o których mowa w art. 30, dla zwierząt hodowlanych czystorasowych zawierają następujące informacje:
  - a) nazwę wydającego związku hodowców lub, w przypadku wprowadzenia na terytorium Unii zwierzęcia hodowlanego czystorasowego, nazwę wydającego podmiotu zajmującego się hodowlą oraz, w stosownych przypadkach, odniesienie do strony internetowej tego związku hodowców lub podmiotu zajmującego się hodowlą;
  - b) nazwę księgi hodowlanej;
  - c) w stosownych przypadkach klasę sekcji głównej, do której wpisano zwierzę hodowlane czystorasowe;
  - d) nazwę rasy zwierzęcia hodowlanego czystorasowego;
  - e) płeć zwierzęcia hodowlanego czystorasowego;
  - f) numer wpisu w księdze hodowlanej (zwany dalej „nr w księdze hodowlanej”) zwierzęcia hodowlanego czystorasowego;
  - g) system identyfikacji i indywidualny numer identyfikacyjny nadawany zwierzęciu hodowlanemu czystorasowemu zgodnie z:
    - (i) prawem Unii dotyczącym zdrowia zwierząt odnoszącym się do identyfikacji i rejestracji zwierząt danego gatunku;
    - (ii) zasadami programu hodowlanego zatwierdzonego zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 12, w przypadku braku przepisów prawa Unii dotyczących zdrowia zwierząt odnoszących się do identyfikacji i rejestracji zwierząt wymagających indywidualnego numeru identyfikacyjnego; lub
    - (iii) przepisami państwa trzeciego, w przypadku wprowadzenia na terytorium Unii zwierzęcia hodowlanego czystorasowego;
  - h) w przypadku gdy jest to wymagane zgodnie z art. 22 ust. 1 i 2 – metodę weryfikacji tożsamości zwierzęcia hodowlanego czystorasowego wykorzystywaną przy pozyskiwaniu nasienia, oocytów lub zarodków oraz wyniki weryfikacji tej tożsamości;
  - i) datę i kraj urodzenia zwierzęcia hodowlanego czystorasowego;
  - j) imię i nazwisko lub nazwę, adres oraz – jeśli jest dostępny – adres poczty elektronicznej hodowcy (miejsce urodzenia zwierzęcia hodowlanego czystorasowego);

- k) imię i nazwisko lub nazwę, adres oraz – jeśli jest dostępny – adres poczty elektronicznej właściciela;
- l) rodowód:

Ojciec Nr w księdze hodowlanej i sekcja	Dziadek ze strony ojca Nr w księdze hodowlanej i sekcja
	Babka ze strony ojca Nr w księdze hodowlanej i sekcja
Matka Nr w księdze hodowlanej i sekcja	Dziadek ze strony matki Nr w księdze hodowlanej i sekcja
	Babka ze strony matki Nr w księdze hodowlanej i sekcja

- m) jeżeli są dostępne – wyniki oceny wartości użytkowej oraz aktualne wyniki oceny genetycznej, w tym datę tej oceny i wady genetyczne oraz szczególne cechy genetyczne w odniesieniu do programu hodowlanego mające wpływ na dane zwierzę hodowlane czystorasowe;
- n) w przypadku ciężarnych samic – datę unięciennienia lub pokrycia oraz dane identyfikacyjne reproduktora, które mogą zostać wskazane w odrębnym dokumencie;
- o) datę i miejsce wydania świadectwa zootechnicznego oraz imię i nazwisko, stanowisko i podpis osoby upoważnionej do podpisania tego świadectwa przez związek hodowców wydający świadectwo lub, w przypadku wprowadzenia na terytorium Unii zwierzęcia hodowlanego czystorasowego – przez wydający świadectwo podmiot zajmujący się hodowlą; osoba ta jest przedstawicielem tego związku hodowców lub podmiotu zajmującego się hodowlą, lub przedstawicielem właściwego organu, o którym mowa w art. 30 ust. 2 lit. b).
2. W przypadku wydawania świadectw zootechnicznych dla grupy zwierząt hodowlanych czystorasowych gatunku świń, informacje, o których mowa w pkt 1 niniejszego rozdziału, mogą zostać zawarte w jednym świadectwie zootechnicznym, pod warunkiem że te zwierzęta hodowlane czystorasowe są w tym samym wieku i wywodzą się od tej samej genetycznej matki i genetycznego ojca.

ROZDZIAŁ II

Świadectwa zootechniczne, o których mowa w art. 30, dla nasienia zwierząt hodowlanych czystorasowych

Świadectwa zootechniczne, o których mowa w art. 30, dla nasienia zwierząt hodowlanych czystorasowych zawierają następujące informacje:

- a) wszystkie informacje, o których mowa w rozdziale I niniejszej części, dotyczące zwierzęcia hodowlanego czystorasowego, od którego pozyskano nasienie;
- b) informacje umożliwiające identyfikację nasienia, liczbę dawek nasienia, które mają zostać wysłane, miejsce i datę jego pozyskania, nazwę, adres i numer zatwierdzenia centrum pozyskiwania lub przechowywania nasienia, imię i nazwisko (nazwę) oraz adres odbiorcy;
- c) w przypadku nasienia przeznaczonego do oceny zwierząt hodowlanych czystorasowych, które nie zostały poddane ocenie wartości użytkowej lub ocenie genetycznej, liczbę dawek tego nasienia zgodną z zakresem limitów ilościowych, o których mowa w art. 21 ust. 1 lit. g), nazwę i adres związku hodowców lub imię i nazwisko lub nazwę i adres osoby trzeciej wyznaczonej przez ten związek hodowców zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b) odpowiedzialnych za przeprowadzenie tej oceny zgodnie z art. 25;
- d) datę i miejsce wydania świadectwa zootechnicznego oraz imię i nazwisko, stanowisko i podpis osoby upoważnionej do podpisania tego świadectwa przez związek hodowców wydający świadectwo lub, w przypadku wprowadzenia na terytorium Unii nasienia – przez wydający świadectwo podmiot zajmujący się hodowlą; osoba ta jest przedstawicielem tego związku hodowców lub podmiotu zajmującego się hodowlą lub podmiotu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 lub art. 33 ust. 1, lub przedstawicielem właściwego organu, o którym mowa w art. 30 ust. 2 lit. b).

ROZDZIAŁ III

Świadectwa zootechniczne, o których mowa w art. 30, dla oocytów zwierząt hodowlanych czystorasowych

Świadectwa zootechniczne, o których mowa w art. 30, dla oocytów zwierząt hodowlanych czystorasowych zawierają następujące informacje:

- a) wszystkie informacje, o których mowa w rozdziale I niniejszej części, dotyczące dawczyni oocytów;
- b) informacje umożliwiające identyfikację oocytów, liczbę słomek, miejsce i datę ich pozyskania, nazwę, adres i numer zatwierdzenia zespołu pozyskiwania lub produkcji zarodków oraz imię i nazwisko lub nazwę oraz adres odbiorcy;
- c) w przypadku gdy w słomce znajduje się więcej niż jeden oocyt – wyraźne oznaczenie liczby oocytów pozyskanych od tego samego zwierzęcia hodowlanego czystorasowego;
- d) datę i miejsce wydania świadectwa zootechnicznego oraz imię i nazwisko, stanowisko i podpis osoby upoważnionej do podpisania tego świadectwa przez związek hodowców wydający świadectwo lub, w przypadku wprowadzenia na terytorium Unii oocytów – przez wydający świadectwo podmiot zajmujący się hodowlą; osoba ta jest przedstawicielem tego związku hodowców lub podmiotu zajmującego się hodowlą lub podmiotu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 lub art. 33 ust. 1, lub przedstawicielem właściwego organu, o którym mowa w art. 30 ust. 2 lit. b).

ROZDZIAŁ IV

Świadectwa zootechniczne, o których mowa w art. 30, dla zarodków zwierząt hodowlanych czystorasowych

Świadectwa zootechniczne, o których mowa w art. 30, dla zarodków zwierząt hodowlanych czystorasowych zawierają następujące informacje:

- a) wszystkie informacje, o których mowa w rozdziale I niniejszej części, dotyczące dawczyni i reproduktora;
- b) informacje umożliwiające identyfikację zarodków, liczbę słomek, miejsce i datę ich pozyskania lub wytworzenia oraz nazwę, adres i numer zatwierdzenia zespołu pozyskiwania lub produkcji zarodków oraz imię i nazwisko lub nazwę oraz adres odbiorcy;
- c) w przypadku gdy w słomce znajduje się więcej niż jeden zarodek – wyraźne oznaczenie liczby zarodków pochodzących od tych samych rodziców;
- d) datę i miejsce wydania świadectwa oraz imię i nazwisko, stanowisko i podpis osoby upoważnionej do podpisania tego świadectwa przez związek hodowców wydający świadectwo lub, w przypadku wprowadzenia na terytorium Unii zarodków – przez wydający świadectwo podmiot zajmujący się hodowlą; osoba ta jest przedstawicielem tego związku hodowców lub podmiotu zajmującego się hodowlą lub podmiotu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 lub art. 33 ust. 1, lub przedstawicielem właściwego organu, o którym mowa w art. 30 ust. 2 lit. b).

CZĘŚĆ 3

Świadectwa zootechniczne, o których mowa w art. 30, dla mieszańców świni i ich materiału biologicznego wykorzystywanego do rozrodu

ROZDZIAŁ I

Świadectwa zootechniczne dla mieszańców świni

1. Świadectwa zootechniczne, o których mowa w art. 30, dla mieszańców świni zawierają następujące informacje:

- a) nazwę wydającego przedsiębiorstwa hodowlanego lub, w przypadku wprowadzenia na terytorium Unii mieszańca świni, nazwę podmiotu zajmującego się hodowlą oraz – jeżeli jest dostępna – odniesienie do strony internetowej tego przedsiębiorstwa hodowlanego lub podmiotu zajmującego się hodowlą;
- b) nazwę rejestru;
- c) nazwę rasy, linii lub krzyżówki mieszańca świni oraz rodziców i dziadków tej świni;
- d) płeć mieszańca świni;

- e) numer wpisu w rejestrze hodowlanym (zwany dalej „nr w rejestrze hodowlanym”) mieszańca świni;
- f) system identyfikacji i indywidualny numer identyfikacyjny nadawany mieszańcowi świni zgodnie z:
- (i) prawem Unii dotyczącym zdrowia zwierząt odnoszącym się do identyfikacji i rejestracji zwierząt z gatunku świń;
  - (ii) zasadami programu hodowlanego zatwierdzonego zgodnie z art. 8 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, art. 12, w przypadku braku przepisów prawa Unii dotyczącego zdrowia zwierząt odnoszących się do identyfikacji i rejestracji zwierząt wymagających indywidualnego numeru identyfikacyjnego; lub
  - (iii) przepisami państwa trzeciego, w przypadku wprowadzenia na terytorium Unii mieszańca świni;
- g) w przypadku gdy jest to wymagane zgodnie z art. 22 ust. 2 – metodę weryfikacji tożsamości mieszańca świni oraz wyniki weryfikacji tej tożsamości;
- h) datę i kraj urodzenia mieszańca świni;
- i) imię i nazwisko lub nazwę, adres oraz – jeśli jest dostępny – adres poczty elektronicznej hodowcy (miejsce urodzenia mieszańca świni);
- j) imię i nazwisko lub nazwę, adres oraz – jeśli jest dostępny – adres poczty elektronicznej właściciela;
- k) rodowód:

Ojciec Nr w rejestrze hodowlanym Rasa, linia lub krzyżówka	Dziadek ze strony ojca Nr w rejestrze hodowlanym Rasa, linia lub krzyżówka
	Babka ze strony ojca Nr w rejestrze hodowlanym Rasa, linia lub krzyżówka
Matka Nr w rejestrze hodowlanym Rasa, linia lub krzyżówka	Dziadek ze strony matki Nr w rejestrze hodowlanym Rasa, linia lub krzyżówka
	Babka ze strony matki Nr w rejestrze hodowlanym Rasa, linia lub krzyżówka

- l) w przypadkach gdy jest to wymagane w programie hodowlanym – wyniki oceny wartości użytkowej lub aktualne wyniki oceny genetycznej, w tym datę tej oceny i wady genetyczne oraz szczególne cechy genetyczne w odniesieniu do programu hodowlanego mające wpływ na danego mieszańca świni lub, o ile takie informacje są znane, wpływ na jego potomstwo;
- m) w przypadku ciężarnych samic – informacje o dacie unasiennienia lub pokrycia oraz dane identyfikacyjne reproduktora, które mogą zostać wskazane w odrębnym dokumencie;
- n) datę i miejsce wydania świadectwa zootechnicznego oraz imię i nazwisko, stanowisko i podpis osoby upoważnionej do podpisania tego świadectwa przez przedsiębiorstwo hodowlane wydające świadectwo lub, w przypadku wprowadzenia na terytorium Unii mieszańca świni – przez wydający świadectwo podmiot zajmujący się hodowlą; osoba ta jest przedstawicielem tego związku hodowców lub podmiotu zajmującego się hodowlą lub przedstawicielem właściwego organu, o którym mowa w art. 30 ust. 2 lit. b).
2. W przypadku wydawania świadectw zootechnicznych dla grupy mieszańców świni, informacje, o których mowa w pkt 1 niniejszego rozdziału, mogą zostać zawarte w jednym świadectwie zootechnicznym, pod warunkiem że te mieszańce świni są w tym samym wieku i wywodzą się od tej samej genetycznej matki i genetycznego ojca.

ROZDZIAŁ II

Świadectwa zootechniczne, o których mowa w art. 30, dla nasienia mieszańców świni

Świadectwa zootechniczne, o których mowa w art. 30, dla nasienia mieszańców świni zawierają następujące informacje:

- a) wszystkie informacje, o których mowa w rozdziale I niniejszej części, dotyczące mieszańca świni, od którego pozyskano nasienie;
- b) informacje umożliwiające identyfikację nasienia, liczbę dawek nasienia, datę jego pozyskania, nazwę, adres i numer zatwierdzenia centrum pozyskiwania lub przechowywania nasienia oraz imię i nazwisko lub nazwę oraz adres odbiorcy;
- c) w przypadku nasienia przeznaczonego do oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej mieszańców świni, które nie zostały poddane takiej ocenie, liczbę dawek tego nasienia zgodną z zakresem limitów ilościowych, o których mowa w art. 24 ust. 1 lit. d), nazwę i adres przedsiębiorstwa hodowlanego lub imię i nazwisko lub nazwę i adres osoby trzeciej wyznaczonej przez to przedsiębiorstwo hodowlane zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. b) odpowiedzialnych za tę ocenę zgodnie z art. 25;
- d) datę i miejsce wydania świadectwa zootechnicznego oraz imię i nazwisko, stanowisko i podpis osoby upoważnionej do podpisania tego świadectwa przez przedsiębiorstwo hodowlane wydające świadectwo lub, w przypadku wprowadzenia na terytorium Unii nasienia – przez wydający świadectwo podmiot zajmujący się hodowlą; osoba ta jest przedstawicielem tego przedsiębiorstwa hodowlanego lub podmiotu zajmującego się hodowlą lub podmiotu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 lub art. 33 ust. 1, lub przedstawicielem właściwego organu, o którym mowa w art. 30 ust. 2 lit. b).

ROZDZIAŁ III

Świadectwa zootechniczne, o których mowa w art. 30, dla oocytów mieszańców świni

Świadectwa zootechniczne, o których mowa w art. 30, dla oocytów mieszańców świni zawierają następujące informacje:

- a) wszystkie informacje, o których mowa w rozdziale I niniejszej części, dotyczące dawczyny oocytów;
- b) informacje umożliwiające identyfikację oocytów, liczbę słomek, datę ich pozyskania, nazwę, adres i numer zatwierdzenia zespołu pozyskiwania lub produkcji zarodków oraz imię i nazwisko lub nazwę oraz adres odbiorcy;
- c) w przypadku gdy w słomce znajduje się więcej niż jeden oocyt, wyraźne oznaczenie liczby oocytów pozyskanych od tego samego mieszańca świni;
- d) datę i miejsce wydania świadectwa zootechnicznego oraz imię i nazwisko, stanowisko i podpis osoby upoważnionej do podpisania tego świadectwa przez przedsiębiorstwo hodowlane wydające świadectwo lub, w przypadku wprowadzenia na terytorium Unii oocytów – przez wydający świadectwo podmiot zajmujący się hodowlą; osoba ta jest przedstawicielem tego przedsiębiorstwa hodowlanego lub podmiotu zajmującego się hodowlą lub podmiotu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 lub art. 33 ust. 1, lub przedstawicielem właściwego organu, o którym mowa w art. 30 ust. 2 lit. b).

ROZDZIAŁ IV

Świadectwa zootechniczne, o których mowa w art. 30, dla zarodków mieszańców świni

Świadectwa zootechniczne, o których mowa w art. 30, dla zarodków mieszańców świni zawierają następujące informacje:

- a) wszystkie informacje, o których mowa w rozdziale I niniejszej części, dotyczące dawczyny i reproduktora;
- b) informacje umożliwiające identyfikację zarodków, liczbę słomek, miejsce i datę ich pozyskania lub wyprodukowania, nazwę, adres i numer zatwierdzenia zespołu pozyskiwania lub produkcji zarodków oraz imię i nazwisko lub nazwę oraz adres odbiorcy;

- c) w przypadku gdy w słonce znajduje się więcej niż jeden zarodek, wyraźne oznaczenie liczby zarodków pochodzących od tych samych rodziców;
- d) datę i miejsce wydania świadectwa zootechnicznego oraz imię i nazwisko, stanowisko i podpis osoby upoważnionej do podpisania tego świadectwa przez przedsiębiorstwo hodowlane wydające świadectwo lub, w przypadku wprowadzenia na terytorium Unii zarodków – przez wydający świadectwo podmiot zajmujący się hodowlą; osoba ta jest przedstawicielem tego przedsiębiorstwa hodowlanego lub podmiotu zajmującego się hodowlą lub podmiotu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 lub art. 33 ust. 1, lub przedstawicielem właściwego organu, o którym mowa w art. 30 ust. 2 lit. b).
-

ZAŁĄCZNIK VI

TERYTORIA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 2 PKT 21

1. Terytorium Królestwa Belgii
  2. Terytorium Republiki Bułgarii
  3. Terytorium Republiki Czeskiej
  4. Terytorium Królestwa Danii z wyjątkiem Wysp Owczych oraz Grenlandii
  5. Terytorium Republiki Federalnej Niemiec
  6. Terytorium Republiki Estońskiej
  7. Terytorium Irlandii
  8. Terytorium Republiki Greckiej
  9. Terytorium Królestwa Hiszpanii z wyjątkiem Ceuty i Melilli
  10. Terytorium Republiki Francuskiej
  11. Terytorium Republiki Chorwacji
  12. Terytorium Republiki Włoskiej
  13. Terytorium Republiki Cypryjskiej
  14. Terytorium Republiki Łotewskiej
  15. Terytorium Republiki Litewskiej
  16. Terytorium Wielkiego Księstwa Luksemburga
  17. Terytorium Węgier
  18. Terytorium Republiki Malty
  19. Terytorium Królestwa Niderlandów w Europie
  20. Terytorium Republiki Austrii
  21. Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
  22. Terytorium Republiki Portugalskiej
  23. Terytorium Rumunii
  24. Terytorium Republiki Słowenii
  25. Terytorium Republiki Słowackiej
  26. Terytorium Republiki Finlandii
  27. Terytorium Królestwa Szwecji
  28. Terytorium Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.
-

ZAŁĄCZNIK VII

TABELA KORELACJI

Dyrektywa Rady 2009/157/WE	Niniejsze rozporządzenie
art. 1	art. 2 pkt 9 i 12
art. 2 lit. a), b) i e)	art. 3 ust. 1
art. 2 lit. c)	art. 8 ust. 3
art. 2 lit. d)	art. 4 ust. 3
art. 3	art. 18 ust. 1
art. 4 ust. 1	art. 7 ust. 1
art. 4 ust. 2	art. 7 ust. 5
art. 5	art. 30 ust. 1, art. 30 ust. 4 akapit pierwszy, art. 30 ust. 6 oraz załącznik II część 1 rozdział I pkt 1 lit. d)
art. 6 lit. a)	art. 26 ust. 1 oraz załącznik III
art. 6 lit. b)	załącznik I część 1
art. 6 lit. c)	załącznik I część 2
art. 6 lit. d)	załącznik II część 1
art. 6 lit. e)	art. 30 ust. 9 i 10 oraz załącznik V
art. 7 ust. 1	art. 62 ust. 1
art. 7 ust. 2	art. 62 ust. 2
art. 8	—
art. 9	—
art. 10	—
art. 11	—
Dyrektywa Rady 87/328/EWG	Niniejsze rozporządzenie
art. 1	art. 21 ust. 1
art. 2 ust. 1	art. 21 ust. 4
art. 2 ust. 2	art. 12 i 13
art. 2 ust. 3	—
art. 3	art. 22 ust. 1 i 3

Dyrektywa Rady 87/328/EWG	Niniejsze rozporządzenie
art. 4	art. 21 ust. 5
art. 5	art. 29 ust. 1
art. 6	—
art. 7	—
Dyrektywa Rady 96/463/WE	Niniejsze rozporządzenie
art. 1 ust. 1	art. 29 ust. 1
art. 1 ust. 2	art. 29 ust. 4 lit. a) i lit. b) ppkt (i)
art. 2	—
załącznik II	Załącznik IV pkt 1 i 2
Dyrektywa Rady 88/661/EWG	Niniejsze rozporządzenie
art. 1	art. 2 pkt 9, 10, 12 i 17
art. 2 ust. 1	art. 3 ust. 1, art. 4 ust. 3 i art. 8 ust. 3
art. 2 ust. 2	—
art. 3	art. 21 ust. 2
art. 4 ust. 1	art. 18 ust. 1
art. 4 ust. 2	art. 64 ust. 7
art. 4a akapit pierwszy	art. 7 ust. 1
art. 4a akapit drugi	art. 7 ust. 5
art. 5	art. 30 ust. 1, art. 30 ust. 4 akapit pierwszy, art. 30 ust. 6 oraz załącznik II część 1 rozdział I pkt 1 lit. d)
art. 6 ust. 1	art. 30 ust. 9 i 10, załącznik I część 1 i 2, załącznik II część 1, załącznik III oraz załącznik V
art. 6 ust. 2	—
art. 7 ust. 1	art. 3 ust. 1, art. 4 ust. 3 i art. 8 ust. 3
art. 7 ust. 2	art. 1 ust. 3
art. 7a	art. 7 ust. 1 i 5
art. 8	art. 25 ust. 2

Dyrektywa Rady 88/661/EWG	Niniejsze rozporządzenie
art. 9	art. 30 ust. 1, art. 30 ust. 4 akapit pierwszy, art. 30 ust. 6 oraz załącznik II część 2 pkt 1 lit. d)
art. 10 ust. 1	art. 30 ust. 9 i 10, załącznik I część 1 i 2, załącznik II część 2, załącznik III oraz załącznik V
art. 10 ust. 2	—
art. 11 ust. 1	art. 62 ust. 1
art. 11 ust. 2	art. 62 ust. 2
art. 11 ust. 3	art. 62 ust. 2
art. 12	art. 1 ust. 3
art. 13	—
art. 14	—
Dyrektywa Rady 90/118/EWG	Niniejsze rozporządzenie
art. 1	art. 21 ust. 1
art. 2 ust. 1	art. 21 ust. 4
art. 2 ust. 2	art. 12 i 13 oraz art. 28 ust. 2
art. 2 ust. 3	art. 14 oraz art. 28 ust. 2
art. 3	art. 21 ust. 5
art. 4	art. 62 ust. 1
art. 5	—
art. 6	—
Dyrektywa Rady 90/119/EWG	Niniejsze rozporządzenie
art. 1	art. 24 ust. 1 oraz art. 25
art. 2	art. 24 ust. 3
art. 3	—
art. 4	—
Dyrektywa Rady 89/361/EWG	Niniejsze rozporządzenie
art. 1 ust. 1	art. 1 ust. 1
art. 1 ust. 2	art. 1 ust. 3

Dyrektywa Rady 89/361/EWG	Niniejsze rozporządzenie
art. 2	art. 2 pkt 9 i 12
art. 3 ust. 1	art. 3 ust. 1, art. 4 ust. 3 oraz art. 8 ust. 3
art. 3 ust. 2	art. 1 ust. 3
art. 4	załącznik I część 1 i 2, załącznik II część 1 oraz załącznik III
art. 5	art. 7 ust. 1 i 5
art. 6	art. 30 ust. 1, art. 30 ust. 4 akapit pierwszy, art. 30 ust. 6 oraz załącznik II część 1 rozdział I pkt 1 lit. d)
art. 7	art. 1 ust. 3
art. 8	art. 62 ust. 1
art. 9	—
art. 10	—
Dyrektywa Rady 90/427/EWG	Niniejsze rozporządzenie
art. 1	art. 1 ust. 1
art. 2	art. 2 pkt 9 i 12
art. 3 akapit pierwszy	art. 3 ust. 1
art. 3 akapit drugi	art. 1 ust. 3
art. 4 ust. 1 lit. a)	załącznik I część 1 i 3
art. 4 ust. 1 lit. b)	załącznik II część 1 rozdział I pkt 1 lit. c)
art. 4 ust. 2	art. 4 ust. 3, art. 19 ust. 4, art. 33, art. 34 ust. 1 lit. c), art. 30 ust. 9 i 10, art. 32, załącznik I, załącznik II część 1 oraz załącznik V
art. 5	art. 7 ust. 1 i 5
art. 6	załącznik II część 1 rozdział I pkt 3
art. 7	załącznik II część 1 oraz załącznik III część 1
art. 8 pkt 1	załącznik II część 1 rozdział I pkt 1 lit. c)
art. 8 pkt 2	art. 30 ust. 1, art. 30 ust. 4 akapit pierwszy, art. 30 ust. 6, art. 32 oraz załącznik II część 1 rozdział I pkt 1 lit. d)
art. 9	art. 1 ust. 3

Dyrektywa Rady 90/427/EWG	Niniejsze rozporządzenie
art. 10	art. 62 ust. 1
art. 11	—
art. 12	—
załącznik	—

Dyrektywa Rady 91/174/EWG	Niniejsze rozporządzenie
art. 1	art. 2
art. 2	art. 3, art. 35 ust. 1 oraz art. 45 ust. 1
art. 3	—
art. 4	—
art. 5	—
art. 6	—
art. 7	—
art. 8	—

Dyrektywa Rady 94/28/WE	Niniejsze rozporządzenie
art. 1 ust. 1	art. 1 ust. 1
art. 1 ust. 2	—
art. 1 ust. 3	—
art. 1 ust. 4	art. 3 ust. 1 oraz art. 36 ust. 2
art. 2	art. 2
art. 3	art. 34
art. 4	art. 36 ust. 1) lit. a), c) i d) oraz art. 37 ust. 1 lit. a)
art. 5	art. 36 ust. 1 lit. b) i d)
art. 6	art. 36 ust. 1 lit. b) i d)
art. 7	art. 36 ust. 1 lit. b) i d)
art. 8	art. 39 ust. 2
art. 9 ust. 1 i 2	art. 37 ust. 1 lit. b) i ust. 2

Dyrektywa Rady 94/28/WE	Niniejsze rozporządzenie
art. 9 ust. 3	—
art. 10	art. 57 i 60
art. 11	—
art. 12	art. 62 ust. 1
art. 13	—
art. 14	—
art. 15	—

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/1013**z dnia 8 czerwca 2016 r.****zmieniające rozporządzenie (WE) nr 184/2005 w sprawie statystyki Wspólnoty w zakresie bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i zagranicznych inwestycji bezpośrednich****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 338 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W związku z wejściem w życie Traktatu z Lizbony uprawnienia powierzone Komisji na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 184/2005 ⁽³⁾ należy dostosować do postanowień art. 290 i 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).
- (2) Statystyka w zakresie bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i zagranicznych inwestycji bezpośrednich (BIZ), cechująca się wysoką jakością i wysokim stopniem porównywalności, ma zasadnicze znaczenie dla podmiotów odpowiedzialnych za politykę publiczną w Unii, badaczy i wszystkich europejskich obywateli. Komisja (Eurostat) powinna przedsięwziąć wszelkie konieczne środki, aby umożliwić łatwy i przyjazny dla użytkownika dostęp online do serii danych, a także zapewnić użytkownikom intuicyjną prezentację danych.
- (3) Statystyki europejskie dotyczące bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i BIZ mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia świadomego kształtowania polityki gospodarczej i opracowywania dokładnych prognoz gospodarczych.
- (4) W świetle przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽⁴⁾ Komisja zobowiązała się, w drodze oświadczenia ⁽⁵⁾, do dokonywania przeglądu – zgodnie z kryteriami ustanowionymi w TFUE – aktów ustawodawczych, które zawierają obecnie odesłania do procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą.
- (5) Rozporządzenie (WE) nr 184/2005 zawiera odniesienia do procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą, w związku z czym powinno zostać poddane przeglądowi w świetle kryteriów ustanowionych w TFUE.
- (6) W celu dostosowania rozporządzenia (WE) nr 184/2005 do art. 290 i 291 TFUE należy zastąpić uprawnienia wykonawcze powierzone Komisji w tym rozporządzeniu uprawnieniami do przyjmowania aktów delegowanych i aktów wykonawczych.
- (7) Należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE, w przypadkach gdy wskutek zmian gospodarczych lub technicznych poziomy podziału geograficznego, poziomy podziału według sektorów instytucjonalnych i poziomy podziału na rodzaje działalności określone w tablicach 6, 7 i 8 załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 184/2005 wymagają aktualizacji, pod warunkiem że aktualizacje takie nie mają wpływu na obciążenia sprawozdawcze i nie zmieniają mających zastosowanie podstawowych ram koncepcyjnych. Należy przekazać Komisji również uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE, w przypadkach gdy określone wymogi dotyczące kategorii danych w załączniku I do tego rozporządzenia muszą zostać wyeliminowane lub zredukowane, pod warunkiem że takie wyeliminowanie lub taka redukcja nie obniżają jakości statystyk tworzonych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Takie akty delegowane powinny również obejmować wydłużenie terminu złożenia sprawozdania na temat ustaleń z badań nad statystykami BIZ opartymi

⁽¹⁾ Dz.U. C 31 z 30.1.2015, s. 3.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 10 maja 2016 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 30 maja 2016 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 184/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 stycznia 2005 r. w sprawie statystyki Wspólnoty w zakresie bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i zagranicznych inwestycji bezpośrednich (Dz.U. L 35 z 8.2.2005, s. 23).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 19.

na koncepcji właściciela ostatecznego i statystykami BIZ zawierającymi rozróżnienie między transakcjami BIZ realizowanymi od podstaw a przejęciami. Komisja powinna zapewnić, by te akty delegowane nie nakładały znacznego dodatkowego obciążenia na państwa członkowskie ani na udzielające odpowiedzi jednostki organizacyjne wykraczające poza to, co jest konieczne do celów niniejszego rozporządzenia, ani nie zmieniały mających zastosowanie podstawowych ram koncepcyjnych. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽¹⁾. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

- (8) Aby zapewnić jednolite warunki wykonywania rozporządzenia (WE) nr 184/2005, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w celu zharmonizowania form, struktury i częstotliwości składania sprawozdań dotyczących jakości. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011.
- (9) Komitet ds. Bilansu Płatniczego, o którym mowa w art. 11 rozporządzenia (WE) nr 184/2005, doradza Komisji i wspiera ją w wykonywaniu jej uprawnień wykonawczych. W ramach strategii dotyczącej nowej struktury Europejskiego Systemu Statystycznego (ESS), mającej na celu usprawnienie koordynacji działań i partnerstwa w ramach przejrzystej struktury piramidalnej ESS, Komitet ds. Europejskiego Systemu Statystycznego (Komitet ds. ESS) ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009⁽²⁾ powinien pełnić rolę doradczą i wspierać Komisję w wykonywaniu jej uprawnień wykonawczych. W związku z tym należy zmienić rozporządzenie (WE) nr 184/2005, zastępując odniesienia do Komitetu ds. Bilansu Płatniczego odniesieniami do Komitetu ds. ESS.
- (10) Istniejąca dobra współpraca operacyjna między krajowymi bankami centralnymi i krajowymi urzędami statystycznymi oraz między Eurostatem a Europejskim Bankiem Centralnym (EBC) jest atutem, który należy zachować i dalej rozwijać dla poprawy ogólnej spójności i jakości statystyk makroekonomicznych, takich jak statystyki dotyczące bilansu płatniczego, statystyki finansowe, statystyki finansów sektora instytucji rządowych i samorządowych i rachunki narodowe. Krajowe banki centralne i krajowe urzędy statystyczne powinny kontynuować swe ścisłe zaangażowanie w przygotowywanie wszystkich decyzji dotyczących bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i statystyk BIZ poprzez udział w stosownych grupach eksperckich odpowiedzialnych za bilans płatniczy, międzynarodowy handel usługami i statystyki BIZ. Współpraca między ESS i Europejskim Systemem Banków Centralnych (ESBC) jest koordynowana na poziomie strategicznym w ramach Europejskiego Forum Statystycznego, ustanowionego zgodnie z protokołem ustaleń w sprawie współpracy między członkami Europejskiego Systemu Statystycznego i członkami Europejskiego Systemu Banków Centralnych podpisanym w dniu 24 kwietnia 2013 r.
- (11) Aby dodatkowo wzmocnić współpracę między ESS a ESBC, Komisja powinna występować do Komitetu ds. Statystyki Walutowej, Finansowej i Bilansu Płatniczego ustanowionego decyzją Rady 2006/856/WE⁽³⁾ o opinie we wszystkich sprawach wchodzących w zakres jego kompetencji, zgodnie z tą decyzją.
- (12) Zgodnie z art. 127 ust. 4 i art. 282 ust. 5 TFUE należy się konsultować z EBC w sprawie każdego projektowanego aktu Unii w dziedzinach podlegających jego kompetencji.
- (13) Państwa członkowskie powinny dostarczać w sposób terminowy, w odpowiedniej formie i należytej jakości dane wymagane do sporządzania statystyk europejskich dotyczących bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i BIZ.

⁽¹⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie statystyki europejskiej oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE, Euratom) nr 1101/2008 w sprawie przekazywania do Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich danych statystycznych objętych zasadą poufności, rozporządzenie Rady (WE) nr 322/97 w sprawie statystyk Wspólnoty oraz decyzję Rady 89/382/EWG, Euratom w sprawie ustanowienia Komitetu ds. Programów Statystycznych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 87 z 31.3.2009, s. 164).

⁽³⁾ Decyzja Rady 2006/856/WE z dnia 13 listopada 2006 r. ustanawiająca Komitet ds. Statystyki Walutowej, Finansowej i Bilansu Płatniczego (Dz.U. L 332 z 30.11.2006, s. 21).

- (14) Od czasu przyjęcia rozporządzenia (WE) nr 184/2005 międzynarodowe przepływy finansowe wielokrotnie się stały się bardziej złożone. Częstsze korzystanie ze spółek celowych i konstrukcji prawnych w celu kierowania przepływów finansowych utrudniło monitorowanie tych przepływów w celu zapewnienia ich identyfikowalności oraz uniknięcia podwójnego lub wielokrotnego rozliczania.
- (15) Rozporządzenie (WE) nr 184/2005 należy zatem zaktualizować tak, by zwiększyć przejrzystość i stopień szczegółowości w odniesieniu do bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i BIZ.
- (16) Aby zgromadzić stosowne informacje wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia, państwa członkowskie powinny korzystać ze wszystkich odpowiednich i stosownych źródeł, w tym źródeł danych administracyjnych, takich jak rejestry przedsiębiorstw lub rejestr EuroGroups. Przejrzystość można również poprawić, wykorzystując najnowsze innowacje, takie jak globalny identyfikator podmiotu prawnego, a także rejestry beneficjentów rzeczywistych, ustanowione w ramach dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 ⁽¹⁾.
- (17) Aby opracowywać statystyki BIZ w oparciu o koncepcję właściciela ostatecznego i statystyki BIZ zawierające rozróżnienie między transakcjami BIZ realizowanymi od podstaw a BIZ będącymi wynikiem przejęć, które w danym okresie zasadniczo nie prowadzą do zwiększenia akumulacji brutto w państwach członkowskich, należy opracować i udoskonalać stosowną metodykę w tych dziedzinach. Należy w tym zakresie współpracować z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, takimi jak Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, Międzynarodowy Fundusz Walutowy i Konferencja Narodów Zjednoczonych ds. Handlu i Rozwoju.
- (18) W badaniach pilotażowych należy ustanowić warunki, w tym ramy metodyczne, dla wprowadzenia nowych zbiorów danych dotyczących rocznych statystyk BIZ i oszacowania kosztów odnośnych zbiorów danych, jakości statystyk, a także porównywalności między poszczególnymi krajami. Wyniki takich badań powinny być przedmiotem sprawozdania przygotowywanego przez Komisję i przedkładanego Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (19) W celu zapewnienia jakości danych statystycznych przekazywanych przez państwa członkowskie Komisja powinna korzystać ze stosownych prerogatyw i uprawnień przewidzianych w art. 12 rozporządzenia (WE) nr 223/2009.
- (20) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 184/2005,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 184/2005 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 10 w przypadkach, gdy – wskutek zmian gospodarczych lub technicznych – poziomy podziału geograficznego, poziomy podziału według sektorów instytucjonalnych i poziomy podziału na rodzaje działalności określone w tablicach 6, 7 i 8 załącznika I wymagają aktualizacji, pod warunkiem że takie aktualizacje nie mają wpływu na obciążenia sprawozdawcze i nie zmieniają mających zastosowanie podstawowych ram koncepcyjnych.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 10 każdorazowo, gdy określone wymogi dotyczące kategorii danych w załączniku I muszą zostać wyeliminowane lub zredukowane, pod warunkiem że takie wyeliminowanie lub redukcja nie obniżają jakości statystyk tworzonych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Wykonując te uprawnienia, Komisja zapewnia, aby akty delegowane nie nakładały znaczącego dodatkowego obciążenia na państwa członkowskie lub na respondentów.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73).

Ponadto Komisja należycie uzasadnia działania przewidziane w tych aktach delegowanych, w stosownych przypadkach biorąc pod uwagę opłacalność, w tym obciążenie respondentów i koszty związane z tworzeniem statystyk zgodnie z art. 14 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 (*).

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie statystyki europejskiej oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE, Euratom) nr 1101/2008 w sprawie przekazywania do Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich danych statystycznych objętych zasadą poufności, rozporządzenie Rady (WE) nr 322/97 w sprawie statystyk Wspólnoty oraz decyzję Rady 89/382/EWG, Euratom w sprawie ustanowienia Komitetu ds. Programów Statystycznych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 87 z 31.3.2009, s. 164).;

2) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 4

Kryteria jakości i sprawozdania

1. Do celów niniejszego rozporządzenia, do danych, które mają być przekazywane zgodnie z art. 5 niniejszego rozporządzenia, stosuje się kryteria jakości określone w art. 12 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji (Eurostatowi) sprawozdanie dotyczące jakości przekazywanych danych (zwane dalej »sprawozdaniem dotyczącym jakości«).

3. Stosując kryteria jakości, o których mowa w ust. 1, do danych objętych niniejszym rozporządzeniem, Komisja w drodze aktów wykonawczych określa formę, strukturę i częstotliwość sprawozdań dotyczących jakości. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 11 ust. 2.

4. Komisja (Eurostat) ocenia jakość przekazanych danych na podstawie odpowiedniej analizy sprawozdań dotyczących jakości przy pomocy Komitetu ds. Europejskiego Systemu Statystycznego, o którym mowa w art. 11 ust. 1, oraz przygotowuje i publikuje sprawozdanie dotyczące jakości statystyk europejskich objętych niniejszym rozporządzeniem. Takie sprawozdanie przedkłada się Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do celów informacyjnych.

5. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję (Eurostat) o wszelkich poważnych zmianach metodologicznych lub innego rodzaju zmianach, które mogą mieć wpływ na przekazywane dane, w terminie trzech miesięcy od daty rozpoczęcia stosowania wszelkich takich zmian. Komisja informuje Parlament Europejski i pozostałe państwa członkowskie o wszelkich tego rodzaju powiadomieniach.”;

3) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 5

Kategorie danych

1. Statystyki, które mają zostać sporządzone, muszą być pogrupowane na potrzeby przekazania ich Komisji (Eurostatowi) według następujących kategorii danych:

- a) miesięczne statystyki dotyczące bilansu płatniczego;
- b) kwartalne statystyki dotyczące bilansu płatniczego;
- c) międzynarodowy handel usługami;
- d) przepływy BIZ;
- e) stany BIZ.

2. Komisja (Eurostat) i państwa członkowskie, we współpracy z odpowiednimi partnerami międzynarodowymi, opracowują stosowną metodykę do celów zestawienia statystyk BIZ opartych na koncepcji właściciela ostatecznego, jako uzupełnienie statystyk opartych na zasadzie bezpośredniego kontrahenta, oraz statystyk BIZ zawierających rozróżnienie między transakcjami BIZ realizowanymi od podstaw a przejściami.

3. W terminie do dnia 20 lipca 2018 r. Komisja (Eurostat) wprowadza badania pilotażowe, które przeprowadzą państwa członkowskie, dotyczące rocznych statystyk BIZ opartych na koncepcji właściciela ostatecznego i statystyk BIZ zawierających rozróżnienie między transakcjami BIZ realizowanymi od podstaw a przejęciami. Celem takich badań jest ustanowienie warunków, w tym ram metodycznych, dla wprowadzenia nowych zbiorów danych dotyczących rocznych statystyk BIZ i dla oszacowania kosztów odnośnych zbiorów danych, wymaganej w związku z tym jakości statystyk, a także porównywalności między poszczególnymi krajami.

4. Aby ułatwić przeprowadzenie badań, o których mowa w ust. 3, Unia może udzielić państwom członkowskim finansowego wsparcia w formie dotacji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 (*).

5. W terminie do dnia 20 lipca 2019 r. Komisja (Eurostat) przygotowuje sprawozdanie na temat ustaleń z badań, o których mowa w ust. 3. Sprawozdanie to zostanie przekazane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, a w stosownych przypadkach wskazane w nim zostaną warunki, które pozostają do spełnienia w celu opracowania metodyki, o której mowa w ust. 2.

6. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 10 w celu wydłużenia o 12 miesięcy terminu przedłożenia sprawozdania określonego w ust. 5 niniejszego artykułu, jeżeli w wyniku swej oceny pilotażowych badań, o których mowa w tym ustępie, Komisja stwierdzi, że wskazanie pozostałych warunków jest zasadne.

Wykonując te uprawnienia Komisja zapewnia, aby akty delegowane nie nakładały znaczącego dodatkowego obciążenia na państwa członkowskie i na respondentów.

Ponadto Komisja należycie uzasadnia działania przewidziane w tych aktach delegowanych, w stosownych przypadkach biorąc pod uwagę opłacalność, w tym obciążenie respondentów i koszty związane z tworzeniem statystyk zgodnie z art. 14 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 223/2009.

7. Nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia wydania sprawozdania wskazanego w ust. 5, Komisja – w stosownych przypadkach, w zależności zwłaszcza od dokonanej przez Komisję oceny wyników badań pilotażowych, o których mowa w ust. 3 – przedłoży wniosek dotyczący zmian w niniejszym rozporządzeniu w celu zdefiniowania wymogów metodycznych i wymogów dotyczących danych w odniesieniu do rocznych statystyk BIZ opartych na koncepcji właściciela ostatecznego i rocznych statystyk BIZ zawierających rozróżnienie między transakcjami BIZ realizowanymi od podstaw a przejęciami.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).”;

4) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 9

Rozpowszechnianie

1. Komisja (Eurostat) rozpowszechnia statystyki europejskie sporządzone na podstawie niniejszego rozporządzenia z częstotliwością podobną do częstotliwości określonej w załączniku I. Statystyki te udostępnia się na stronie internetowej Komisji (Eurostatu).

2. Zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE) nr 223/2009 i z zastrzeżeniem zachowania ochrony tajemnicy statystycznej państwa członkowskie i Komisja (Eurostat) zapewniają rozpowszechnianie danych i metadanych wymaganych niniejszym rozporządzeniem, a także dokładnej metodyki stosowanej do celów zestawiania tych danych.”;

5) art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 10

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 2 ust. 3 i art. 5 ust. 6, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 19 lipca 2016 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed zakończeniem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 2 ust. 3 i art. 5 ust. 6, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa (*).

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 2 ust. 3 i art. 5 ust. 6 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

(*) Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.”;

6) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 11

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Europejskiego Systemu Statystycznego ustanowiony na mocy rozporządzenia (WE) nr 223/2009. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 (*).

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).”;

7) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 12

Sprawozdania z wykonania

Do dnia 28 lutego 2018 r., a następnie co pięć lat Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonania niniejszego rozporządzenia.

Sprawozdanie to w szczególności:

a) ocenia jakość danych w zakresie bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i BIZ;

b) ocenia korzyści wynikające dla Unii, państw członkowskich oraz podmiotów przekazujących i użytkujących informacje statystyczne ze sporządzonych statystyk w porównaniu z kosztami ich sporządzenia;

- c) wskazuje obszary, co do których w świetle uzyskanych wyników uznano, że mogą potencjalnie wymagać ulepszenia i zmian.”;
- 8) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 12a

Współpraca z innymi komitetami

We wszystkich sprawach wchodzących w zakres kompetencji Komitetu ds. Statystyki Walutowej, Finansowej i Bilansu Płatniczego ustanowionego decyzją Rady 2006/856/WE (*) Komisja zasięga opinii tego komitetu zgodnie z tą decyzją.

(*) Decyzja Rady 2006/856/WE z dnia 13 listopada 2006 r. ustanawiająca Komitet ds. Statystyki Walutowej, Finansowej i Bilansu Płatniczego (Dz.U. L 332 z 30.11.2006, s. 21).”;

- 9) załącznik I zmienia się zgodnie z załącznikiem do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 8 czerwca 2016 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

A.G. KOENDERS

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

W załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 184/2005 wprowadza się następujące zmiany:

1) wprowadzenie do tablicy 2 otrzymuje brzmienie:

„Częstotliwość: kwartalna

Pierwszy okres sprawozdawczy: pierwszy kwartał 2014 r.

Termin: T + 85 od 2014 r. do 2016 r.; T + 82 od 2017 ⁽²⁾

⁽²⁾ Przejście na T + 82 nie jest obowiązkowe w przypadku państw członkowskich nienależących do unii walutowej.”;

2) w tablicy 2, część E, „Międzynarodowa pozycja inwestycyjna”, wpis „Pochodne instrumenty finansowe (niewchodzące w skład aktywów rezerwowych) oraz opcje na akcje dla pracowników” otrzymuje brzmienie:

„Pochodne instrumenty finansowe (niewchodzące w skład aktywów rezerwowych) oraz opcje na akcje dla pracowników Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 2 ⁽¹⁾			Geo 2 ⁽¹⁾			Geo 2 ⁽¹⁾ ”
--	----------------------	--	--	----------------------	--	--	------------------------

3) w tablicy 4.1 wprowadza się następujące zmiany:

a) wpis „Inwestycje bezpośrednie za granicą (IBZ) – transakcje” otrzymuje brzmienie:

„Inwestycje bezpośrednie za granicą (IBZ) – transakcje	Geo 6	Geo 6 (*)	Geo 6 (*) ”
--	-------	------------------	--------------------

b) wpis „Inwestycje bezpośrednie w kraju sporządzającym sprawozdanie (IBKS) – transakcje” otrzymuje brzmienie:

„Inwestycje bezpośrednie w kraju sporządzającym sprawozdanie (IBKS) – transakcje	Geo 6	Geo 6 (*)	Geo 6 (*) ”
--	-------	------------------	--------------------

c) dodaje się przypis w brzmieniu:

„(*) Geo 6: Geo 6 zaznaczone wytłuszczeniem, obowiązkowe od 2015 r.”;

4) w tablicy 4.2 wprowadza się następujące zmiany:

a) wpis „Inwestycje bezpośrednie za granicą (IBZ) – dochody” otrzymuje brzmienie:

„Inwestycje bezpośrednie za granicą (IBZ) – dochody	Geo 6	Geo 6 (*)	Geo 6 (*) ”
---	-------	------------------	--------------------

b) wpis „Inwestycje bezpośrednie w kraju sporządzającym sprawozdanie (IBKS) – dochody” otrzymuje brzmienie:

„Inwestycje bezpośrednie w kraju sporządzającym sprawozdanie (IBKS) – dochody	Geo 6	Geo 6 (*)	Geo 6 (*) ”
---	-------	------------------	--------------------

c) dodaje się przypis w brzmieniu:

„(*) Geo 6: Geo 6 zaznaczone wytłuszczeniem, obowiązkowe od 2015 r.”;

5) w tablicy 5.1 wprowadza się następujące zmiany:

a) wpis „Inwestycje bezpośrednie za granicą (IBZ)” otrzymuje brzmienie:

„Inwestycje bezpośrednie za granicą (IBZ)	Geo 6	Geo 6 (*)	Geo 6 (*) ”
---	-------	------------------	--------------------

b) wpis „Inwestycje bezpośrednie w kraju sporządzającym sprawozdanie (IBKS)” otrzymuje brzmienie:

„Inwestycje bezpośrednie w kraju sporządzającym sprawozdanie (IBKS)	Geo 6	Geo 6 (*)	Geo 6 (*)
---	-------	------------------	------------------

c) dodaje się przypis w brzmieniu:

„(*) Geo 6: Geo 6 zaznaczone wytłuszczeniem, obowiązkowe od 2015 r.”.

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/1014**z dnia 8 czerwca 2016 r.****zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w zakresie wyłączeń dotyczących podmiotów prowadzących handel towarami****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ⁽⁴⁾ firmom inwestycyjnym, których głównym przedmiotem działalności jest wyłącznie świadczenie usług inwestycyjnych lub prowadzenie innej działalności inwestycyjnej, związanych z instrumentami finansowymi określonymi w sekcji C pkt 5, 6, 7, 9 i 10 załącznika I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/39/WE ⁽⁵⁾ i do których w dniu 31 grudnia 2006 r. nie miała zastosowania dyrektywa Rady 93/22/EWG ⁽⁶⁾ („podmioty prowadzące handel towarami”), przyznano odstępstwo od wymogów w zakresie dużych ekspozycji i od wymogów w zakresie funduszy własnych. Odstępstwa te mają zastosowanie do dnia 31 grudnia 2017 r.
- (2) Rozporządzenie (UE) nr 575/2013 zobowiązuje również Komisję do przygotowania – do dnia 31 grudnia 2015 r. – sprawozdania w sprawie odpowiedniego systemu nadzoru ostrożnościowego nad podmiotami prowadzącymi handel towarami. Ponadto rozporządzenie to zobowiązuje Komisję do sporządzenia – w tym samym terminie – sprawozdania w sprawie odpowiedniego systemu nadzoru ostrożnościowego nad firmami inwestycyjnymi. W stosownych przypadkach następstwem tych sprawozdań powinny być wnioski ustawodawcze.
- (3) Przegląd ostrożnościowego traktowania firm inwestycyjnych („przegląd firm inwestycyjnych”), w tym podmiotów prowadzących handel towarami, jest obecnie w toku i nie został jeszcze zakończony. Zakończenie tego przeglądu i przyjęcie nowych przepisów, które mogą być wymagane w świetle tego przeglądu, nastąpi dopiero po dniu 31 grudnia 2017 r.
- (4) W ramach istniejącego systemu, po dniu 31 grudnia 2017 r. podmioty prowadzące handel towarami zostaną objęte wymogami w zakresie dużych ekspozycji i wymogami w zakresie funduszy własnych. Mogłoby to zmusić je do znaczącego zwiększenia kwoty funduszy własnych, które muszą posiadać, aby kontynuować działalność, a zatem mogłoby zwiększyć koszty jej prowadzenia.

⁽¹⁾ Dz.U. C 130 z 13.4.2016, s. 1.

⁽²⁾ Opinia z dnia 27 kwietnia 2016 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 11 maja 2016 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 30 maja 2016 r.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

⁽⁵⁾ Dyrektywa 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniająca dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Rady 93/22/EWG z dnia 10 maja 1993 r. w sprawie usług inwestycyjnych w zakresie papierów wartościowych (Dz.U. L 141 z 11.6.1993, s. 27).

- (5) Decyzja o stosowaniu wymogów w zakresie dużych ekspozycji i wymogów w zakresie funduszy własnych dla podmiotów prowadzących handel towarami nie powinna być wynikiem wygaśnięcia wyłączenia. Decyzja ta powinna być natomiast gruntownie uzasadniona, oparta na wynikach przeglądu firm inwestycyjnych oraz wyraźnie wyartykułowana w przepisach prawa.
- (6) Należy zatem ustalić nowy termin, do którego upływu nadal będą stosowane wyłączenia dla podmiotów prowadzących handel towarami. W rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 należy zatem wprowadzić odpowiednie zmiany,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 493 ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Wyłączenie to obowiązuje do dnia 31 grudnia 2020 r. lub do dnia wejścia w życie jakichkolwiek zmian na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu, w zależności od tego, która z tych dat przypada wcześniej.”;

- 2) art. 498 ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Wyłączenie to ma zastosowanie do dnia 31 grudnia 2020 r. lub do dnia wejścia w życie jakichkolwiek zmian na podstawie ust. 2 i 3, w zależności od tego, która z tych dat przypada wcześniej.”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 8 czerwca 2016 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

A.G. KOENDERS

Przewodniczący

ISSN 1977-0766 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5139 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL